

ព្រះ
ព្រះបិតាបិតា

និង

សេចក្តីប្រែសម្រួលសាស្ត្រ

អភិបាលបិតា

កថាវត្ថុ បឋមភាគ

៨៤

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ក.ស ២៥០៨

អភិធម្មបិដក

កថាវត្ថុ បឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភក្កវតោ មហាតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បុគ្គលកថា

[១] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ^(១) ។ អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ អាជាបាហំ និក្ខ-
ហំ ហត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
តេន វត វេ វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ យំ តត្ថ វិទេសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តោ
យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ

១ ១. ម. សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ សច្ចត្ត ទិស្សតិយេវ ។ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ឯត្ត
សច្ចិកដ្ឋោតិ មាយាមរិចិអាវយោ វិយ អក្កតាការេន អក្កហោតព្វោ ភូតដ្ឋោតិ អដ្ឋិកថា ។

អភិធម្មបិដក

កថាវត្ថុ បឋមភាគ

សូមឧបស្សា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអហោន្តសម្មាសម្ពុទ្ធស្សនោះ ។

បុគ្គលកថា

[១] (សករាជំ សូចា) បុគ្គល គេដឹងបានដោយអត្តដ៏ពិត
និងអត្តដ៏ទុក្ខម្ហូ ។ (បរាជំ ធ្វើយថា) អើ ។ (សករាជំ សូចា)
បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
នោះ គេដឹងបានដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម្ហូ ។ (បរាជំ ធ្វើយ
ថា) អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ (សករាជំ ពោលថា) អ្នក
ចូរដឹងទូរកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្ត
ដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
ណា មានអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
ដឹងបានដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹង
បាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
ណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ

ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ឆោ ចេ បទ
 វត្តេ យោ សច្ចិកដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ឆោ វត វេ^(១)
 វត្តេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ, សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តតុ វេនេសិ វត្តេ ឆោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ឆោ ច វត្តេ យោ សច្ចិក-
 ដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ។

អនុលោមបញ្ជាក់ ។

[២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ។

អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តេ ។ អាជាជាហិ បដិកម្មំ ហញ្ចិ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ

១ ឧ.ម. តោ ច វេ វេតិ សព្វតំ ទំស្សតិ យេវ ។

គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមជ្ឈិម្មេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដំពិត
 មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខមជ្ឈិម្មេ ម្យ៉ាងអត្តដំពើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមជ្ឈិម្មេដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្តដំពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះគេ
 ដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមជ្ឈិម្មេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។

ចប់ អនុលោមបញ្ជាក់ ។

[២] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដំពិតនិងអត្តដ៏ទុក្ខម ។

អើ ។ បុគ្គលណា មានអត្តដំពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបានដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវអំពើដូច្នោះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិន
 ដឹងបានដោយអត្តដំពិតនិងអត្តដ៏ទុក្ខមទេ ម្យ៉ាងអត្តដំពើន ព្រោះហេតុនោះ

វត្តព្រៃ យោ សង្ឃិករដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋបរមដ្ឋាតិ យំ តតុ វិទេសិ
 វត្តព្រៃ ទោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋបរមដ្ឋា
 លោ ច វត្តព្រៃ យោ សង្ឃិករដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋបរមដ្ឋាតិ មិច្ឆា លោ
 ច បន វត្តព្រៃ យោ សង្ឃិករដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ
 សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋបរមដ្ឋាតិ
 លោ វត វេ វត្តព្រៃ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋ-
 បរមដ្ឋាតិ យំ តតុ វិទេសិ វត្តព្រៃ ទោ បុគ្គ-
 លោ ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋបរមដ្ឋា លោ ច វត្តព្រៃ
 យោ សង្ឃិករដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលត្តតិ សង្ឃិករដ្ឋបរមដ្ឋាតិ មិច្ឆា ។

អ្នកគ្រូពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្តម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យ
 ណា គ្រូពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
 និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគ្រូពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត
 មានអត្តជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិតនិងអត្តជីវត្តម ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគ្រូពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិតនិងអត្តជី
 វត្តមដូច្នោះទេ ម្ចាស់អត្តជីវិត អ្នកក៏មិនគ្រូពោលថា បុគ្គលគេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិតនិងអត្តជីវត្តមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគ្រូពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិតនិងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគ្រូពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិតនិងអត្តជីវត្តមដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។

[៣] ត្រូវ បទ មញ្ញសិ វត្តព្វ ទោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តព្វ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិប-
 លព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ តេន ភ្នំ^(១) តត្ថ ហេ-
 តាយ បដិញ្ញាយ ហេវំ បដិជានន្តំ ហេវំ និក្ខហេ-
 តព្វ មថ តំ និក្ខណ្ហាម សុនិក្ខហិតោវ ហោសិ
 ហព្វំ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន
 វត វេ វត្តព្វ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ
 តត្ថ វទេសិ វត្តព្វ ទោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តព្វ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរ-
 មដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា លោ ច បទ វត្តព្វ យោ

១ ឧ. ម. សព្វត្ថ ព្រាតិ ទិស្សតិ ។

[៣] ប្រសិនបើ អ្នកសំគាល់ថា អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលគេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម តែអ្នកមិនគួរពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្ថជំពិត មានអត្ថជំទត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ដូច្នោះទេ ព្រោះ
 ហេតុនោះ កាលអ្នកប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ ក្នុងចំណែក
 នៃពាក្យថា គេមិនដឹងនោះ^(១) ត្រូវយើងសន្តត់សន្តិន យ៉ាងនេះឯង
 កាលបើ យើងសន្តត់សន្តិនអ្នក អ្នកឈ្មោះថា យើងសន្តត់សន្តិនត្រឹម
 ត្រូវហើយ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំ
 ទត្តម ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្ថជំពិត មានអត្ថជំទត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 គួរពោលទូរពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេមិនដឹង
 បាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្ថជំពិត មានអត្ថជំទត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តមដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យ
 ស្រេច មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា

១ ក្នុងចំណែកនៃពាក្យថា គេមិនដឹង ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ។ អដ្ឋកថា ។

សច្ចិកដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិប-
 លព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ នោ វត វេ វត្តព្វេ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ តត
 វេនសិ វត្តព្វេ នោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋន យោ ច វត្តព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋា បរមដ្ឋា
 តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 នាតិ វេនិ តេ មិច្ឆា ។

និទ្ទេហព្ភតំ ។

[២] ឯសេ ច ទ្ធិក្ខណិកេ ហេវមេវ តត
 ទត្ត វត្តព្វេ នោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋប-
 រមដ្ឋន នោ ច វត្តព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋា បរមដ្ឋា
 តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ភតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ

មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវិតម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតមដូច្នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកក៏មិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតមដូច្នោះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យ
 នោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតម តែអ្នក
 មិនគួរពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវិតម ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតម
 ដូច្នោះទេ ព្រោះពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ។

ចប់ និទ្ទេហព្ភតុ្គៈ ។

[២] បើក៏ទេរបស់អ្នកនេះ យើងសន្តតសន្តិនបានដោយលំបាក អ្នក
 ចូរយើញ្ញក្នុងពាក្យសន្តតសន្តិនយើងនោះ យ៉ាងនេះថា អ្នកគួរពោល
 ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតម តែអ្នកមិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវិតម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតម ដូច្នោះឡើយ

នោ ច បយំ តយា តត្ថ ហេតាយ បដិញ្ញាយ
 ហេវំ បដិដានន្តា ហេវំ ជិត្តហេតត្វា មដ មំ
 ជិត្តណ្ណាសិ ធុជិត្តហិតាវ(១) ហោម ហាញិ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ភេន វត វេ វត្តព្វេ
 យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វទេសិ
 វត្តព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន នោ ច វត្តព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋប-
 រមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា នោ ចេ បន វត្តព្វេ យោ សច្ចិ-
 កដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ នោ វត វេ វត្តព្វេ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វទេសិ
 វត្តព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

១ ឧ. ម. សព្វគ្គ ចសភោ ទិស្សតិយេវ ។

តែយើង កាលប្តេជ្ញា យ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ ក្នុងពាក្យថា
 អើ ក្នុងអនុលោមបញ្ចកៈនោះ អ្នកមិនត្រូវសង្កត់សង្កិន យ៉ាងនេះទេ
 កាលបើ អ្នកសង្កត់សង្កិនយើង យើងឈ្មោះថា អ្នកសង្កត់សង្កិន មិន
 ត្រឹមត្រូវឡើយ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និង
 អត្តជំទុក្ខម ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្តជំពិត មានអត្តជំទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្តជំពិត មានអត្តជំទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម ដូច្នេះទេ ព្រោះថា
 ពាក្យទុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្តជំពិត មានអត្តជំទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 ដឹងបានដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម ដូច្នេះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នក
 ក៏មិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបានដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគួរ
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម

ដោ ច វត្តព្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ
នំ តេ មិច្ឆា ។

ឧបនយនចក្កំ ។

[៥] ន ហេរិ និក្ខហោតព្យ តេន ហិ យំ និក្ខ-
ណាសិ ហត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋោ តេន វត វ វត្តព្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរ-
មដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
បរមដ្ឋោនាតិ យំ តតុ វទេសិ វត្តព្យ ទោ បុគ្គលោ
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោន ដោ ច វត្តព្យ
យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា ដោ ច
បន វត្តព្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ

តៃអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម
ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
ទុក្ខម ដូច្នោះទេ ព្រោះពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ។

ចប់ ឧបនយនចក្កំ ។

[៥] ខ្ញុំមិនត្រូវអ្នកសន្លឹកសន្លឹន យ៉ាងនេះទេ ព្រោះហេតុនោះ
អ្នកសន្លឹកសន្លឹនខ្ញុំថា ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដោយហេតុណា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ហេតុនោះ អ្នក
គប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះ
ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ដូច្នោះវេ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោល
តែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម
ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
ទុក្ខម ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុ
នោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះទេ

យោ វត វេ វត្តោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បាមៈដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វៈទសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមៈដ្ឋន យោ ព វត្តោ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បាមៈដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបាមៈដ្ឋនាតិ វេទំ តេ មិច្ឆា តេន ហិ
 យេ កតេ ជិក្ខុហេ សេ ជិក្ខុហេ ទុក្ខដេ សុកតេ
 បដិកម្មេ សុកតា បដិចាទនាតិ ។

និន្ទមចក្កំ ។

បរិមោ និន្ទហោ ។

[៦] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមៈដ្ឋនាតិ ។

អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បាមៈដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមៈដ្ឋនាតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ អាជាធាហិ ជិក្ខុហិ ហញ្ចិ បុគ្គលោ ឧបល-
 ត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមៈដ្ឋន តេន វត វេ វត្តោ យោ

ម្នាលអ្នកដំបំរើន អ្នកក៏មិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មាន
 អត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹង
 បាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមដូច្នោះទេ ដ្បិតពាក្យរបស់អ្នកនេះ
 ជាពាក្យខុស ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីសន្តត់សន្តិទណា ដែលអ្នកធ្វើ
 ហើយ សេចក្តីសន្តត់សន្តិទនោះ គឺអ្នកធ្វើមិនត្រឹមត្រូវទេ អំពើផ្ទុយ
 ខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ការញ៉ាំងរបៀបពាក្យឱ្យសម្រេច ខ្ញុំបានធ្វើល្អហើយ ។

ចប់ និន្ទមចក្កៈ ។

ចប់ និន្ទហាៈ ទី ១

[៦] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ។
 អើ ។ បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ។
 អ្នកមិនត្រូវពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹង នូវកិហុសចុះ
 ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមទេ
 ម្នាលអ្នកដំបំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា

សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទូប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ យំ ភត្តុ វនេសិ វត្តេត្វ
 ទោ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោ នោ
 ច វត្តេត្វ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា
 នោ ច បន វត្តេត្វ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោ-
 នាតិ នោ វត វេ វត្តេត្វ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិក-
 ដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ យំ ភត្តុ វនេសិ វត្តេត្វ ទោ បុគ្គ-
 លោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោ នោ ច វត្តេត្វ
 យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា ។

មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវិត ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹង
 បាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវិត ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិន
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតដូច្នោះទេ ព្រោះពាក្យទុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត
 មានអត្ថជីវិត ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត និងអត្ថជីវិតដូច្នោះទេ ម្ចាស់អត្ថជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតដូច្នោះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវិត ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតដូច្នោះទេ
 ព្រោះពាក្យទុស ។

អភិធម្មបិដកេ ពថាវគ្គ

[៧] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ ន ហេវី វត្តោ ។ អាជាជាហិ បដិកម្មិ
 ហញិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន
 វត រេ វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ
 វទេសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន នោ ច វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ មិច្ឆា នោ ច បន វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ
 បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ នោ វត រេ វត្តោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ វទេសិ វត្តោ ទោ

[៧] បុគ្គលភេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និវិអត្តជីវត្តមប្ប ។
 អើ ។ បុគ្គល មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ ភេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និវិអត្តជីវត្តមប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងឲ្យអំពើផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលភេជីនំ
 បាន ដោយអត្តជីវិត និវិអត្តជីវត្តម ម្នាលអ្នកដំបើង ព្រោះហេតុ
 នោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ ភេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និវិអត្ត
 ជីវត្តមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលភេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និវិ
 អត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មាន
 អត្តជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ ភេជីនំបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និវិអត្តជីវត្តមដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តជីវិត មានអត្តជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ ភេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និវិអត្ត
 ជីវត្តមដូច្នោះទេ ម្នាលអ្នកដំបើង អ្នកក៏មិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 ភេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និវិអត្តជីវត្តមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះ ថា

បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច
វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ។

បដិកម្មចក្កំ ។

[៨] តូញោ បទ មញ្ញាសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តោ យោ
សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ តេន ភិ តតុ ហោតាយ
បដិញាយ ហេវំ បដិដានន្តំ ហេវំ ជិត្តហោតោ
អថ តំ ជិត្តញាម សុជិត្តហោតោ ហោសិ ហាញិ
បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត
រេ វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
យំ តតុ វទេសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរពោលថា
បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ
គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។
ចប់ បដិកម្មចក្កៈ ។

[៨] ប្រសិនបើ អ្នកសំគាល់ថា អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គល
គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
ថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នោះទេ ព្រោះ
ហេតុនោះ កាលអ្នកប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ ក្នុងចំណែក
នៃពាក្យថា គេមិនដឹងនោះ ត្រូវយើងសន្មត់សន្តិទ យ៉ាងនេះឯង
កាលបើយើងសន្មត់សន្តិទអ្នក អ្នកឈ្មោះថា យើងសន្មត់សន្តិទត្រឹមត្រូវ
ហើយ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា
មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹង
បាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ
 បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា នោ ចេ បទ វត្តោ យោ សច្ចិ-
 កដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ នោ វត វេ វត្តោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យិ តតុ វៈទសិ
 វត្តោ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 នោ ច វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 ឥទំ នេ មិច្ឆា ។

ចំណុចក្នុង ។

(៧) ឯសេ ចេ ទុដ្ឋិក្ខហិទេ ហេវមេវ តតុ ទក្ខ
 វត្តោ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

ដោយអត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្ថជីពិត មានអត្ថជីទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹង
 បាន ដោយអត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខមដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីពិត
 មានអត្ថជីទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខមដូច្នោះទេ ម្ចាស់អត្ថជីចំរើន អ្នកក៏មិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខមដូច្នោះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីពិត មានអត្ថជីទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខមដូច្នោះទេ ព្រោះ
 ពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ។

ចប់ និទ្ទហវគ្គៈ ។

(៧) បើវាទរបស់អ្នកនុ៎ះ យើងសន្មត់សន្តិទបានដោយលំបាក
 អ្នកចូរឃើញ ក្នុងពាក្យសន្មត់សន្តិទ របស់យើងនោះ យ៉ាងនេះចុះថា
 អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត នឹងអត្ថជីទុក្ខម

ដោ ច វត្តព្វ យោ សុច្ឆិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ ធាតិ ដោ
 ច មយំ តយា តតុ ហោតាយ បដិញ្ញាយ ហោរិ
 បដិដានន្តា ហោរិ ធិក្កហោតច្ឆា មថ មំ ធិក្កណាសិ
 ទុធិក្កហិតាវ ហោម ហោរិ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ
 សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ តេន វត វេ វត្តព្វ យោ សុច្ឆិ-
 កដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ
 សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ យំ តតុ វេសិ វត្តព្វ ចោ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ ដោ ច
 វត្តព្វ យោ សុច្ឆិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ មិច្ឆា
 ដោ ច បន វត្តព្វ យោ សុច្ឆិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ

តែអ្នកមិនប្បិពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ-
 ដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះទេ តែយើងកាលប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ
 ក្នុងពាក្យថា អើ ក្នុងអនុលោមបញ្ចក្កនោះ អ្នកមិនត្រូវសន្តត់សន្តិទ
 យ៉ាងនេះទេ កាលបើអ្នកសន្តត់សន្តិទយើង យើងឈ្មោះថា អ្នកសន្តត់
 សន្តិទ មិនត្រឹមត្រូវឡើយ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នោះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលខ្លះពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នក
 មិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនប្បិពោល
 ថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នោះទេ

នោ វត វេ វត្តោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ទោ ច វត្តោ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ វេទំ តេ មិច្ឆា ។

ឧបទយន្តក្កំ ។

(១០) ន ហេវំ និក្ខេហតោ តេន ហិ យំ
 និក្ខណ្ណាសិ ហាវិ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ
 បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ទោ ច វត្តោ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ

ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកបិទគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មាន
 អត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹង
 បាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខដូច្នោះទេ ព្រោះពាក្យរបស់អ្នកនេះ
 ជាពាក្យខុស ។

ចប់ ឧបទយន្តក្កំ ។

(១០) ខ្ញុំមិនត្រូវសន្តតសន្តិនយ៉ាងនេះទេ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកសន្តតសន្តិនខ្ញុំថា ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏
 ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ដោយហេតុណា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ
 អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខ ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្ត
 ដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយ

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា លោ ចេ បទ វត្តព្វ
 យោ សច្ចិកដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទូបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ លោ វត វេ
 វត្តព្វ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តតុ វទេសំ វត្តព្វ ទោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនា លោ ច វត្តព្វ យោ សច្ចិក-
 ដ្ឋា បរមដ្ឋា តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ វទំ តេ មិច្ឆា តេន ហិ
 យេ កតេ និក្ខហេ សេ និក្ខហេ ទុក្ខដេ សុកតេ
 មដិកម្មេ សុកតា បដិចាទនាតិ ។

និន្ទមចត្តំ ។

ទុតិយោ និន្ទហោ ។

[១០] បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដ្ឋេនេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្តមដ្ឋេនេ ម្ចាស់អត្ថជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដ្ឋេនេ បណ្តាពាក្យ
 ពាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដ្ឋេនេ ព្រោះ
 ពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីសន្តត់សន្តិទ
 ណា ដែលអ្នកធ្វើហើយ សេចក្តីសន្តត់សន្តិទនោះ គឺអ្នកធ្វើមិនត្រឹម
 ត្រូវទេ អំពើផ្ទុយ ខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ការញ៉ាំងរបៀបពាក្យខុសប្រេច ខ្ញុំ
 បានធ្វើល្អហើយ ។

ចប់ និន្ទមចត្តន្ត្រៈ ។

ចប់ និន្ទហា: ទី ២ ។

[១១] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ។

អាមត្តា ។ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវ វត្តោ ។ អាជាធាហិ
 ធិកហិ ហញ្ចិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន តេន វត វេ វត្តោ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ វត្តោ
 ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ
 ច វត្តោ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា លោ ចេ បន វត្តោ សព្វត្ថ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ លោ វត
 វេ វត្តោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វិនេសិ វត្តោ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តោ សព្វត្ថ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងទីទាំង
 ពួងឬ ។ អ្នកមិនគប្បីពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងឲ្យកំហុស
 ចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ម្ចាស់
 អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងទីទាំងពួងដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងទីទាំងពួងដូច្នោះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងទីទាំងពួងដូច្នោះទេ ម្ចាស់
 អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យ
 ណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងទីទាំងពួងដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(១២) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ អា-
 នាណហំ ធិក្កហំ ហក្កិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្តត្វេ សព្វនា បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ
 វេនេសិ វត្តត្វេ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន លោ ច វត្តត្វេ សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា លោ ចេ បន វត្តត្វេ
 សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 លោ វត រេ វត្តត្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេនេសិ វត្តត្វេ ខោ បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តត្វេ
 សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

(១២) បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខបឃ្ន ។
 អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាល
 ទាំងពួងបឃ្ន ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្ញុំកំហុសចុះ
 ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ម្នាលអ្នក
 ដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលខ្ញុំពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹង
 បាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះទេ
 ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 ខ្ញុំពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។ ។

[១៣] បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ សទ្ធសុ បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ។ ន ហេវ វត្តោ ។ អាជា-
 ធាហិ ធិក្ខហិ ហត្ថិ បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្តោ សទ្ធសុ បុគ្គលណ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ
 វត្តោ ទោ បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 យោ ច វត្តោ សទ្ធសុ បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា យោ ច បន វត្តោ សទ្ធសុ
 បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យោ
 វត រេ វត្តោ បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលណ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន យោ ច វត្តោ សទ្ធសុ
 បុគ្គលណ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។

[១៣] បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។
 អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងធម៌ទាំង
 ពួងមួយ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូកំហុសចុះ
 ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ម្ចាស់អ្នក
 ដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំង
 ពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នោះ
 ទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងធម៌ទាំងពួង
 ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នក
 ពោលទូរពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹង
 បាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ក្នុងធម៌ទាំងពួងទេ ព្រោះជាពាក្យ
 ខុស ។ បេ ។

(១៤) បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ។ ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ អា-
 ជាតាហិ ធិក្ខហំ ហវ្យំ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្តទ្វេ សព្វត្ថ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ វនេសិ
 វត្តទ្វេ ខោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 ធា ច វត្តទ្វេ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា ធា ច បន វត្តទ្វេ សព្វត្ថ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ធា វត
 វេ វត្តទ្វេ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ
 យំ តត្ថ វនេសិ វត្តទ្វេ ខោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា ច វត្តទ្វេ សព្វត្ថ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

(១៤) បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងវិ
 ចាំនីព្វន្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្ញុំកំហុស
 ចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិន
 ដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងវិចាំនីព្វន្តឬច្នោះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងវិ
 ចាំនីព្វន្តឬច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងវិ
 ចាំនីព្វន្តឬច្នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំង
 ពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។

[១៥] បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វនា បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ។ ន ហេវី វត្តោ ។ អាជាធា-
 ហិ ជិក្ខហិ ហញិ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន ភេន វត វេ វត្តោ សព្វនា បុគ្គលោ ទ្ធិប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យំ វត្ត វទេសំ វត្តោ
 ទោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា
 ច វត្តោ សព្វនា បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា ធា ច បន វត្តោ សព្វនា
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ធា វត
 វេ វត្តោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ
 យំ វត្ត វទេសំ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា ច វត្តោ សព្វនា បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[១៥] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ។
 អើ ។ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ក្នុង
 កាលទាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្ញុំ
 កំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជី
 ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដំបំរើនៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលខ្ញុំពាក្យណា គប្បីពោល
 តែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្ត
 ជីទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និង
 អត្តជីទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបំរើនៃ អ្នកមិន
 គប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម
 ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលខ្ញុំពាក្យណា គប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជី
 ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត
 និងអត្តជីទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១៦] បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ អា-
 ជាជាហិ ធិក្ខហិ ហត្ថិ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្តព្វេ សព្វេសុ បុគ្គ-
 លោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្តព្វេ ខោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន នោ ច វត្តព្វេ សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិប-
 លក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា នោ ច បន
 វត្តព្វេ សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ នោ វត រេ វត្តព្វេ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តព្វេ ខោ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្តព្វេ
 សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

[១៦] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម
 ក្នុងធម៌ទាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹង
 នូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវិតម ម្ចាស់អត្តជីវិត ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម ក្នុងធម៌ទាំង
 ពួងដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវិតម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តជីវិតម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នោះទេ ព្រោះថាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នោះទេ ម្ចាស់អត្តជីវិត
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត
 ជីវិតម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវិតម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តជីវិតម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នោះទេ ព្រោះថាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១៧] បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន
 រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។
 អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។
 អាណាណាហិ ធិក្កហិ ហត្ថិ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន
 តេន វត វេ វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលាតិ
 យំ តត្ថ វនេសិ វត្តោ ខោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋន លោ ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលាតិ
 មិច្ឆា លោ ច បន វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ
 បុគ្គលាតិ លោ វត វេ វត្តោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តោ ខោ បុគ្គលា
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន លោ ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ
 បុគ្គលាតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[១៧] បុគ្គលគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត
 ទាំងរូបគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត ។ អើ ។
 រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរ
 ដឹងទូកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវិត ទាំងរូបគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត ម្ចាស់
 អ្នកដឹងដែរ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូកំហុសណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត
 ជីវិត ទាំងរូបគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត តែអ្នក
 មិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យ
 ខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដឹងដែរ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដីន
 បាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត ទាំងរូបគេដីនបាន ដោយអត្តជី
 វិត និងអត្តជីវិត ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 ទូកំហុសណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដីនបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវិត ទាំងរូបគេដីនបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត
 ជីវិត តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះ
 ជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(១៨) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន
 វេទនា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន ។ បេ ។
 សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បាមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ អាជាតាហិ និក្ខហំ
 ហញ្ញំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន វិញ្ញា-
 ណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន តេន វត វេ
 វត្តត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ ភត្ត
 វេទសិ វត្តត្វេ ចោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បាមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន
 យោ ច វត្តត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
 មិច្ឆា យោ ច បទ វត្តត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ យោ វត វេ វត្តត្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បាមដ្ឋេនាតិ យំ ភត្ត វេទសិ វត្តត្វេ ចោ បុគ្គលោ

(១៨) បុគ្គលគេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡកម
 ទាំងវេទនាគេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡកម ។ បេ ។
 ទាំងសញ្ញាគេដីដំបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារគេដីដំបាន ។ បេ ។
 ទាំងវិញ្ញាណគេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡកម ។ អើ ។
 វិញ្ញាណដំទេ បុគ្គលដំទេ ។ អ្នកមិនគ្រូវពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នក
 ច្បូដីដំឡកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត
 និងអត្តដំឡកម ទាំងវិញ្ញាណគេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំ
 ឡកម ម្ចាស់អ្នកដំចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណ
 ដំទេ បុគ្គលដំទេ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងនោះនោះ អ្នកពោលទូរ
 ពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដីដំបាន ដោយអត្ត
 ដំពិត និងអត្តដំឡកម ទាំងវិញ្ញាណគេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្ត
 ដំឡកម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដំទេ បុគ្គលដំទេ ដូច្នោះ
 ទេ ព្រោះវាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា
 វិញ្ញាណដំទេ បុគ្គលដំទេ ម្ចាស់អ្នកដំចំរើន អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដីដំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡកម ទាំងវិញ្ញាណគេដីដំបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡកម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងនោះ
 អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដីដំបាន

ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ ឧបលត្តតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ
អញ្ញោ បុគ្គលោតិ វិញ្ញា ។ បេ ។

[១៩] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
ចក្កាយតនញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។
សោតាយតនញ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ យោនាយតនញ
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ជីក្កយតនញ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
កាយាយតនញ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វូចាយតនញ
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សន្ទាយតនញ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
កុលាយតនញ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រសាយតនញ
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដេវដ្ឋនាយតនញ ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ មនាយតនញ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មា-
យតនញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២០] ចក្កុណតុ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
បរមដ្ឋេន ។ បេ ។ សោតណតុ ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ យោណតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។

ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ ឬគ្រលដទៃ
ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១៩] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំង
ចក្កាយតនៈគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។ ទាំង
សោតាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងយោនាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងជីក្កយតនៈ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងកាយាយតនៈ គេដឹងបាន
។ បេ ។ ទាំងវូចាយតនៈ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសន្ទាយតនៈ គេ
ដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងកុលាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងរសា-
យតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងដេវដ្ឋនាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងមនាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងធម្មាយតនៈគេដឹងបាន ដោយ
អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២០] ចក្កុណតុគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។
ទាំងសោតណតុគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងយោណតុគេដឹងបាន ។ បេ ។

ជីវិត្តជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ កាយជាតុ ច ឧប-
 លត្តតិ ។ បេ ។ រូបជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សន្ទ-
 ជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ កន្ទុជាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ រសជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដោដ្ឋព្វជាតុ ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ចក្កវិញ្ញាណជាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ សោតវិញ្ញាណជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 យាធិវិញ្ញាណជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ជីវិតវិញ្ញា-
 ណជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ កាយវិញ្ញាណជាតុ
 ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មនោជាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណជាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 ធម្មជាតុ ច ឧបលត្តតិ សង្ខត្តដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២០] ចក្កុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខត្តដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន ។ បេ ។ សោតិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 យាធិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ កាយិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 មនិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ឥត្តិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។

តាំងជីវិត្តជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងកាយជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងរូបជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសន្ទុជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងកន្ទុជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងរសជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងដោដ្ឋព្វជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងចក្កវិញ្ញាណជាតុ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងសោតវិញ្ញាណជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងយាន-
 វិញ្ញាណជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងជីវិតវិញ្ញាណជាតុ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងកាយវិញ្ញាណជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងមនោជាតុ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងមនោវិញ្ញាណជាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងធម្មជាតុ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម្យ ។ បេ ។

[២១] ចក្កុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម-
 ្យ ។ បេ ។ តាំងសោតិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងយានិទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងជីវិតិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 កាយិទ្ធិយគេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងមនិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងជីវិតិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងឥត្តិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។

ធុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សុខិទ្ធិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ទុក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ទោមន-
 ស្សិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សទ្ធិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 ភិរិយិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សតិទ្ធិយញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ សមាធិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 ចញ្ញិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អនញ្ញតញ្ញស្សិ-
 ម័តិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញិទ្ធិយញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតារិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ អញ្ញាតា-
 រិទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តេ ។
 អាជាជាហិ ធិក្កហិ ហញ្ញិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតារិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នេន វត រេ វត្តេ អញ្ញំ អញ្ញា-
 តារិទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេនេសិ

តាំងបុរិសិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសុខិទ្ធិយ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងទុក្ខិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសោមនស្សិទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងទោមនស្សិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 ឧបេក្ខិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសទ្ធិទ្ធិយ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងភិរិយិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសតិទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសមាធិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងចញ្ញិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងអនញ្ញតញ្ញស្សិម័តិទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងអញ្ញិទ្ធិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងអញ្ញា-
 តារិទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡតម្ម ។ អើ ។
 អញ្ញាតារិទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។
 អ្នកចូរជើងខ្ញុំកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត
 និងអត្តដំឡតម្ម តាំងអញ្ញាតារិទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និង
 អត្តដំឡតម្ម ម្ចាស់អត្តដំពិត ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 អញ្ញាតារិទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ

វត្តព្វ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 ខោ ច វត្តព្វ អញ្ញា អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ
 មិន្ទា ខោ ច បទ វត្តព្វ អញ្ញា អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ
 អញ្ញា បុគ្គលោតិ ខោ វត វ វត្តព្វ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វ ទសិ
 វត្តព្វ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ខោ
 ច វត្តព្វ អញ្ញា អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ
 មិន្ទា ។ បេ ។

[២២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ វុត្តិ ភគវតា អត្តិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋប-
 រមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញា រូបំ អញ្ញា បុគ្គលោ-
 តិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ អាជាណហិ បដិកម្មិ ហញ្ញិ

អ្នកទោយប្បុរសសុណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ដូច្នោះដែរ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត
 ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃទេ
 ម្ចាស់អត្តជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ត-
 ជីវិត និងអត្តជីវត្តម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ត-
 ជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[២២] បុគ្គល គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត-
 ជីវត្តមឬ ។ អើ ។ ប្រដទៃ បុគ្គលដទៃឬ ។ អ្នកមិនគ្នា
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវអំពើដូច្នោះ ប្រសិនបើ

វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ
 រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន តេន វត
 រេ វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្តោ ខោ វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋប-
 រមដ្ឋន យោ ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
 មិច្ឆា យោ ច បន វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គ-
 លោតិ យោ វត រេ វត្តោ វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិក-
 ដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តោ ខោ វុត្តិ
 កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន យោ ច វត្តោ អញ្ញំ
 រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។
 វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ

ព្រះបាទព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម ហាលអត្តជីវិត
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងនោះនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម តែ
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះទេ ហាលអត្តជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះបាទ
 ព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងរូប
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងនោះនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះ
 មានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំង
 រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។
 បុគ្គល គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម ។ អើ ។
 ព្រះបាទព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន

វេទនា ច ឧបលក្ខតិ ។ បេ ។ សញ្ញា ច ឧបលក្ខតិ
 ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧបលក្ខតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ញា
 ឧបលក្ខតិ សង្ខារក្ខតិ ។ អាមណ្ឌ ។ មញ្ញា
 វិញ្ញាណំ មញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ឆ ហេវំ វត្តត្វេ ។
 អាដាណាហិ បដិកម្មំ ហត្ថំ វត្តំ កកវតា មត្តិ
 បុគ្គលោ មត្តហិតាយ បដិបន្នោ វិញ្ញាណញ្ញា ឧប-
 លក្ខតិ សង្ខារក្ខតិ ។ តេន វត រេ វត្តត្វេ មញ្ញា
 វិញ្ញាណំ មញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្តត្វេ ទោ
 វត្តំ កកវតា មត្តិ បុគ្គលោ មត្តហិតាយ បដិបន្នោ
 វិញ្ញាណញ្ញា ឧបលក្ខតិ សង្ខារក្ខតិ ។ ឆ ប
 វត្តត្វេ មញ្ញា វិញ្ញាណំ មញ្ញា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ ឆ
 បេ បន វត្តត្វេ មញ្ញា វិញ្ញាណំ មញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ឆ
 វត រេ វត្តត្វេ វត្តំ កកវតា មត្តិ បុគ្គលោ មត្ត-
 ហិតាយ បដិបន្នោ វិញ្ញាណញ្ញា ឧបលក្ខតិ សង្ខារក្ខ-
 តិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្តត្វេ ទោ វត្តំ កកវតា

ចំណែក ។ បេ ។ ចំណែក គេដឹងបាន ។ បេ ។
 ចំណែក គេដឹងបាន ។ បេ ។ ចំណែក គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជំពិត មិនអត្ថជំពិត ។ បេ ។ វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងឱ្យដឹងពីដុយចុះ
 ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួន ចំណែក គេដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំពិត
 ម្ចាស់អ្នកដំបូង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យចំណែកនោះ អ្នកពោលឱ្យពាក្យ
 ណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គល
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចំណែក គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថជំពិត និងអត្ថជំពិត តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបូង
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចំណែក គេដឹងបាន ដោយអត្ថជំពិត
 និងអត្ថជំពិត ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យចំណែកនោះ អ្នកពោលឱ្យ
 ពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា

អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ វិញ្ញាណោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន ឆោ ច វត្ថុត្វ
 អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[២៣] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេ-
 ណាតិ ។ អាមត្តា ។ វត្ថុំ កតវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថ-
 ហិតាយ បដិបន្នោ ចក្កាយតទញ្ញ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបាមដ្ឋេន ។ បេ ។ សោតាយតទញ្ញ ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ ធម្មាយតទញ្ញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាម-
 ដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៤] ចក្កុណាតុ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបា-
 មដ្ឋេន ។ បេ ។ កាយណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 រូបណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដោដ្ឋត្វណាតុ ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ចក្កវិញ្ញាណណាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ មណោវិញ្ញាណណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 ធម្មណាតុ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន ។ បេ ។

ហេតុប្បប្បតិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត តែអត្ថជីវិតប្រយោជន៍ វិញ្ញាណ
 ដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យទុស ។ បេ ។

[២៣] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងចក្កាយតនៈ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវិតឬ ។ បេ ។ ទាំងសោតាយតនៈ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
 ធម្មាយតនៈ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតឬ ។ បេ ។

[២៤] ចក្កុណាតុ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត
 ឬ ។ បេ ។ ទាំងកាយណាតុគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងរូបណាតុ គេ
 ដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងដោដ្ឋត្វណាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងចក្ក-
 វិញ្ញាណណាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងមណោវិញ្ញាណណាតុ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ ទាំងធម្មណាតុ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត
 ឬ ។ បេ ។

[២៥] ធម្មត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន ។ បេ ។ សោតិទ្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។ អញ្ញាតាវទ្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ វុត្តិ ភគវតា
 អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវទ្រ័-
 យញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។
 អញ្ញំ អញ្ញាតាវទ្រ័យំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ អាជាណហិ បដិកម្មំ ហញ្ញិ វុត្តិ ភគវតា
 អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវទ្រ័-
 យញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រ
 វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញាតាវទ្រ័យំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ
 តត្ថ វិនេសិ វត្តោ ខោ វុត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវទ្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញាតា-
 វទ្រ័យំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា នោ ចេ បន វត្តោ

[២៦] ធម្មត្រ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
 ។ បេ ។ ចាំសោតិទ្រ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
 ដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។ ចាំអញ្ញាតាវទ្រ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។ បុគ្គល គេមិនដឹងបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មាន
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចាំអញ្ញាតាវទ្រ័យ គេដីនបាទ
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ អើ ។ អញ្ញាតាវទ្រ័យដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវអំពើ
 ផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចាំអញ្ញាតាវទ្រ័យ គេដីនបាទ ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ម្ចាស់អត្ថដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 គប្បីពោលថា អញ្ញាតាវទ្រ័យដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តា
 ពាក្យចាំដំរីនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះ
 ថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ចាំអញ្ញាតាវទ្រ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវទ្រ័យដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា

អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ លោ វត រេ
 វត្តោ វត្តំ ភគវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ
 បដិបន្នោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេនសិ វត្តោ ទោ វត្តំ ភគវតា
 អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវុទ្ធិ-
 យញ្ញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តោ
 អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិញ្ញា ។ បេ ។

សុទ្ធិកសំសុទ្ធា ។

[២២] រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វេននា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញា វេននាតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា បុគ្គ-
 លោតិ ។ ន ហេវី វត្តោ ។ អាជាយហិ វិក្កហំ
 ហញ្ញំ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេននា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា
 វេននា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និង
 អត្តជំទុក្ខម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យ
 ណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មាន
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន
 ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យទុស ។ បេ ។

ចប់ សុទ្ធិកសំសុទ្ធា ។

[២២] រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម ទាំង
 វេននា គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម តែរូបដវៃ វេននា
 ដវៃយ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំ
 ទុក្ខម ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម ។ អើ ។
 រូបដវៃ បុគ្គលដវៃយ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នក
 ចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និង
 អត្តជំទុក្ខម ទាំងវេននា គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម តែ
 រូបដវៃ វេននាដវៃ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខម

បុគ្គលកថា

រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ
 វត្តេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេទសិ
 វត្តេ ខោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វេទនា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញោ វេទនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ខោ
 ច វត្តេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិដ្ឋា ខោ
 ចេ បន វត្តេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ខោ
 វត វេ វត្តេ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វេទនា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញោ វេទនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ
 តត្ថ វេទសិ វត្តេ ខោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន វេទនា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

បុគ្គលកថា

វាល្ហេ គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ម្ចាស់អត្តជី
 ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា រូប គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្ត
 ជីទុក្ខម ទាំងវេទនាគេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែ
 រូបដទៃ វេទនាដទៃ បុគ្គល គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជី
 ទុក្ខម ទាំងរូប គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែអ្នកមិន
 គប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃទេ
 ម្ចាស់អត្តជីចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូប គេដីបាន ដោយអត្ត
 ជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ទាំងវេទនា គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និង
 អត្តជីទុក្ខម តែរូបដទៃ វេទនាដទៃ បុគ្គល គេដីបាន ដោយអត្តជី
 ពិត និងអត្តជីទុក្ខម ទាំងរូប គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជី
 ទុក្ខម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា រូប គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្ត
 ជីទុក្ខម ទាំងវេទនា គេដីបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម

អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា វេទនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 លោ ច វត្តុទ្ធេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។

[២៧] រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន សញ្ញា
 ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារោ ច ឧបលត្តន្តិ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញំ វិញ្ញាណានិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តុទ្ធេ ។ អាជាតាហិ
 ជិក្ខហំ ហត្ថំ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញំ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន
 វត វេ វត្តុទ្ធេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វេទសិ វត្តុទ្ធេ ទោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

តៃរូបដវៃ វេទនាដវៃ បុគ្គល គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម
 តាំងរូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម តៃអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[២៧] រូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម តាំង
 សញ្ញា គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងសង្ខារ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំង
 វិញ្ញាណ គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម តៃរូបដវៃ
 វិញ្ញាណដវៃឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និង
 អត្តដីទុក្ខម តាំងរូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខមឬ ។
 អើ ។ រូបដវៃ បុគ្គលដវៃឬ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។
 អ្នកចូរដឹងទូកំហុសចុះ ប្រសិនបើ រូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត
 និងអត្តដីទុក្ខម តាំងវិញ្ញាណ គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម
 តៃរូបដវៃ វិញ្ញាណដវៃ បុគ្គល គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្ត
 ដីទុក្ខម តាំងរូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម ម្នាលអ្នក
 ដឹងរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ
 ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលទូកំហុសណា គប្បីពោល
 តៃពាក្យនោះថា រូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដីទុក្ខម

វិញ្ញាណញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ
 រូបំ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 នោ ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា
 នោ ទេ បទ វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ នោ
 វត វេ វត្តោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញំ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋប-
 រមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ
 តត្ថ វិនេសិ វត្តោ ទោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 អញ្ញំ រូបំ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិក-
 ដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ
 ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

តាំងវិញ្ញាណ ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែប្រដទៃ
 វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តាំងរូប
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 ប្រដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា ប្រដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 តាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែប្រដទៃ
 វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 តាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ដូច្នោះដែរ បណ្តា
 ពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តាំងវិញ្ញាណ គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែប្រដទៃ វិញ្ញាណដទៃ
 បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តាំងរូប គេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា ប្រដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

៣៦

[២៨] វេទនា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧប-
លត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៩] សញ្ញា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧប-
លត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា
ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣០] សង្ខារ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សញ្ញា
ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣១] វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
រូបញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
សង្ខារតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

[២៨] វេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
ទាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
និងអត្តជីវត្តម ។ បេ ។

[២៩] សញ្ញា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងរូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
និងអត្តជីវត្តម ។ បេ ។

[៣០] សង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងរូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
វេទនា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
និងអត្តជីវត្តម ។ បេ ។

[៣១] វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
ទាំងរូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
សញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
អត្តជីវត្តម តែវិញ្ញាណដទៃ សង្ខារដទៃ ។ អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន

សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជប-
 រមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលា-
 តិ ។ ឈ ហេវី វត្តោ ។ អាជាជាហិ ធិក្កហំ ហញ្ញិ
 វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន សង្ខារ ច
 ឧបលត្តន្តិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
 សង្ខារ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន តេន វត
 ហេ វត្តោ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលាតិ យំ
 តត្ថ វិនេសិ វត្តោ ទោ វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កជ្ជបរមដ្ឋេន សង្ខារ ច ឧបលត្តន្តិ សច្ចិកជ្ជបរម-
 ដ្ឋេន អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ សង្ខារ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន យោ ច វត្តោ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ
 អញ្ញោ បុគ្គលាតិ មិច្ឆា យោ ច បន វត្តោ អញ្ញំ
 វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលាតិ យោ វត ហេ វត្តោ
 វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន សង្ខារ ច
 ឧបលត្តន្តិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន អញ្ញំ វិញ្ញាណំ

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ។ អើ ។ វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្ញុំកំហុសចុះ
 ប្រសិនបើ វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម
 ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម តែវិញ្ញាណ
 ដទៃ សង្ខារដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម
 ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ម្ចាស់អត្ថជី
 វិត្ត ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាភាពទូទាំងពិភពនោះ អ្នកពោលខ្ញុំវោក្យណា
 គប្បីពោលតែវោក្យនោះថា វិញ្ញាណគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្តម ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម
 តែវិញ្ញាណដទៃ សង្ខារដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត
 និងអត្ថជីវត្តម ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថ
 ជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គលដទៃដូច្នោះ
 ទេ ព្រោះវោក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អត្ថជីវិត អ្នកមិន
 គប្បីពោលថា វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម
 ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម តែវិញ្ញាណដទៃ

[៣៤] ចក្កុណតុ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
សោតណតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មណតុ ច ឧប-
លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៥] សោតណតុ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មណតុ
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្កុណតុ ច ឧបលត្ត-
តិ ។ បេ ។ មទោវិញ្ញាណណតុ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៦] ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេន សោតិទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតា-
វិទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៧] សោតិទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញា-
តាវិទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្កុទ្រ្ទិ-
យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយំ អញ្ញំ អញ្ញា-
ទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិក-
ដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
បរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយំ

[៣៤] ចក្កុណតុ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
ទាំងសោតណតុ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងធម្មណតុ គេដីនិបាទ
ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម្យ ។ បេ ។

[៣៥] សោតណតុ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ធម្មណតុ គេដីនិបាទ
ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ទាំងចក្កុណតុ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំង
មទោវិញ្ញាណណតុ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម្យ ។ បេ ។

[៣៦] ចក្កុទ្រ្ទិយ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
ទាំងសោតិទ្រ្ទិយ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងអញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយ គេដីនិបាទ
ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម្យ ។ បេ ។

[៣៧] សោតិទ្រ្ទិយ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយ
គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ទាំងចក្កុទ្រ្ទិយ គេដីនិ
បាទ ។ បេ ។ ទាំងអញ្ញាទ្រ្ទិយ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និង
អត្ថដ៏ទុក្ខ តែអញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយដទៃ អញ្ញាទ្រ្ទិយដទៃ ។ អើ ។ បុគ្គល
គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ទាំងអញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយ គេដីនិ
បាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម្យ ។ អើ ។ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយដទៃ

អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ន យោវី វត្តោ ។ អាជាតាហិ
 ធិត្តហិ ហត្ថិ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បាមដ្ឋេន អញ្ញាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាម-
 ដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញាវុទ្ធិយំ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្តោ
 អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្តោ ខោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបាមដ្ឋេន អញ្ញាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បាមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញាវុទ្ធិយំ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន យោ ច
 វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា
 យោ ច បន វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា
 បុគ្គលោតិ យោ វត រេ វត្តោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបាមដ្ឋេន អញ្ញាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ

បុគ្គលដវៃយ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូរកហុស
 ចុះ ប្រសិនបើ អញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត
 ដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ អញ្ញាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អត្តជីវិត ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាវុទ្ធិយ គេដឹង
 បាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ អញ្ញាវុទ្ធិយ
 ដវៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញា-
 តាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គល
 ដវៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អត្តជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញុទ្ធិ-
 យំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ
 វេទសិ វត្តេ ចោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញុទ្ធិយំ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ឆោ ច វត្តេ អញ្ញំ
 អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[៣៨] រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញំ
 វេទនាតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តិ ភគវតា អត្តិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញំ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហោវំ វត្តេ ។ អាជាធាហិ បដិកម្មំ
 ហញ្ញំ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេទនា ច
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញំ វេទនា

ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ អញ្ញុទ្ធិយដវៃ
 បុគ្គល គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ
 គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញា-
 តាវុទ្ធិយ គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ទាំងអញ្ញុទ្ធិយ
 គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ
 អញ្ញុទ្ធិយដវៃ បុគ្គល គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម
 ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេមិនជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នោះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៣៨] រូប គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ទាំងវេទនា
 គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម តែរូបដវៃ វេទនាដវៃឬ ។
 អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តមឬ ។ អើ ។ រូបដវៃ
 បុគ្គលដវៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរជំនំឲ្យអំពើ
 ផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ រូប គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម ទាំង
 វេទនា គេជំនំបាន ដោយអត្ថជំពិត និងអត្ថជំទត្តម តែរូបដវៃ វេទនាដវៃ

វត្តំ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ
 រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ
 វត្តៈព្វ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វទេសិ
 វត្តព្វ ទោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ
 វេទនា វត្តំ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ
 បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ
 ច វត្តព្វ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា លោ
 ច បន វត្តព្វ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ លោ
 វត វេ វត្តព្វ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ
 វេទនា វត្តំ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ
 បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វទេសិ វត្តព្វ ទោ រូបំ ឧបលត្តតិ

ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដំបើង
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ទាំងវេទនា
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែរូបដទៃ វេទនាដទៃ
 ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ឬបរ
 ទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះ
 ទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូប គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និង
 អត្តជីទុក្ខម តែរូបដទៃ វេទនាដទៃ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មាន
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នក
 ពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា រូប គេដឹងបាន

សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន វេទនា ច ឧបលត្តតិ សង្ខារក្នុង-
បរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា វេទនា វុត្តំ ភកវតា អត្ថិ
បុគ្គលា អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ
សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា
បុគ្គលតិ មិន្នា ។ បេ ។

[៣៧] រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន សញ្ញា
ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤០] វេទនា ឧបលត្តតិ សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន
សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧប-
លត្តតិ សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤១] សញ្ញា ឧបលត្តតិ សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន
សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧប-
លត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា
ច ឧបលត្តតិ សង្ខារក្នុងបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែប្រដៅ វេទនាដ៏ទុក្ខ ព្រោះមានព្រះភាគគ្រាស់
ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងប្រ គេដឹងបាន
ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា ប្រដៅ
បុគ្គលដ៏ទុក្ខ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យទុស ។ បេ ។

[៣៧] រូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
ទាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។

[៤០] វេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
ទាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។

[៤១] សញ្ញា គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ទាំង
សង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
រូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត
និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។

[៤២] សង្ខារ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
វិញ្ញាណញ្ញា ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ញា ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សញ្ញា ច
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៣] វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
រូបញ្ញា ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ
ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៤] ចក្ខុយតនំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេន សោតាយតនញ្ញា ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មាយ-
តនញ្ញា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៥] សោតាយតនំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មាយ-
តនំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្ខុយតនញ្ញា
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មនាយតនញ្ញា ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៦] សង្ខារ គេដីនិបាទ ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ទាំងវិញ្ញាណ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងរូប គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំង
វេទនា គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងសញ្ញា គេដីនិបាទ ដោយអត្តដំ
ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤៧] វិញ្ញាណ គេដីនិបាទ ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ទាំងរូប គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងវេទនា គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំង
សញ្ញា គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដីនិបាទ ដោយអត្តដំពិត
និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤៨] ចក្ខុយតនៈ គេដីនិបាទ ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ទាំងសោតាយតនៈ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងធម្មាយតនៈ គេដីនិបាទ
ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤៩] សោតាយតនៈ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ គេដីនិ
បាទ ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ទាំងចក្ខុយតនៈ គេដីនិបាទ ។ បេ ។
ទាំងមនាយតនៈ គេដីនិបាទ ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២៦] ចក្កុណាតុ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
សោតណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មណាតុ ច
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៧] សោតណាតុ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេន ។ បេ ។ ធម្មណាតុ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
ចក្កុណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មហោវិញ្ញាណណាតុ
ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៨] ចក្កុទ្រិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេន សោតិទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតា-
វិទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៩] សោតិទ្រិយំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតា-
វិទ្រិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្កុទ្រិយញ្ច
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញា អញ្ញាតាវិទ្រិយំ អញ្ញា អញ្ញាទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ វុត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិ-
តាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវិទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញា អញ្ញាតាវិទ្រិយំ

[២៦] ចក្កុណាតុ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខប
ទាំងសោតណាតុ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងធម្មណាតុ គេដីនិបាទ
ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខមប្ប ។ បេ ។

[២៧] សោតណាតុ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខប
។ បេ ។ ធម្មណាតុ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខម ទាំង
ចក្កុណាតុ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងមហោវិញ្ញាណណាតុ គេដីនិបាទ
ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខមប្ប ។ បេ ។

[២៨] ចក្កុទ្រិយំ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខម
ទាំងសោតិទ្រិយ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ ទាំងអញ្ញាតាវិទ្រិយ គេដីនិបាទ
ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខមប្ប ។ បេ ។

[២៩] សោតិទ្រិយំ គេដីនិបាទ ។ បេ ។ អញ្ញាតាវិទ្រិយ គេ
ដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខម ទាំងចក្កុទ្រិយ គេដីនិបាទ
។ បេ ។ ទាំងអញ្ញាទ្រិយ គេដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខម
អញ្ញាតាវិទ្រិយដទៃ អញ្ញាទ្រិយដទៃប្ប ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់
ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវិទ្រិយ គេ
ដីនិបាទ ដោយអត្ថដីនិបាត និងអត្ថដីទុក្ខមប្ប ។ អើ ។ អញ្ញាតាវិទ្រិយដទៃ

អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ អាជាតាហិ
 បដិកេដ្ឋំ ហត្ថំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ វត្តំ
 ភគវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញោ-
 តាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត-
 រេ វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
 យំ តត្ថ វិនេសិ វត្តោ ទោ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកេដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញោ-
 តាវុទ្ធិយំ វត្តំ ភគវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិ-
 បន្នោ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន លោ ច វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ មិច្ឆា លោ ចេ បន វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញោតា-
 វុទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ លោ វត រេ វត្តោ អញ្ញោ-
 តាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ

បុគ្គលដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងរូបវិញ្ញាណ
 ដូច្នោះ ប្រសិនបើ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និង
 អត្តដំទុក្ខម ទាំងអញ្ញោតាវុទ្ធិយំ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំ
 ទុក្ខម តែអញ្ញោតាវុទ្ធិយំដទៃ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំដទៃ ព្រោះមានព្រះភាគត្រាស់ថា
 មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញោតាវុទ្ធិយំ គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដំពើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 គប្បីពោលថា អញ្ញោតាវុទ្ធិយំដទៃ បុគ្គលដទៃដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំង
 ពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញោតា-
 វុទ្ធិយំ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទុក្ខម ទាំងអញ្ញោតាវុទ្ធិយំ គេដឹង
 បាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទុក្ខម តែអញ្ញោតាវុទ្ធិយំដទៃ អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ
 ដទៃ ព្រោះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ទាំងអញ្ញោតាវុទ្ធិយំ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទុក្ខម
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញោតាវុទ្ធិយំដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះ
 ជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញោតា-
 វុទ្ធិយំដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំពើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា
 អញ្ញោតាវុទ្ធិយំ គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទុក្ខម ទាំងអញ្ញោ-
 តាវុទ្ធិយំគេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទុក្ខម តែអញ្ញោតាវុទ្ធិយំដទៃ

អញ អញ ឆ្មៃយំ វត្តំ កកវតា អត្តិ បុគ្គលោ អត្ត-
 ហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វទេសិ វត្តត្វេ ខោ
 អញ្ញាតាវិទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញ-
 ឆ្មៃយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញ អញ្ញាតា-
 វិទ្ធិយំ អញ្ញ អញ្ញ ឆ្មៃយំ វត្តំ កកវតា អត្តិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តត្វេ អញ្ញ អញ្ញាតា-
 វិទ្ធិយំ អញ្ញ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

ឧបម្មសំសន្តំ ។

[៥០] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 ។ អាមន្តា ។ រូបំ បុគ្គលោតិ ។ ន លោវំ វត្តត្វេ ។
 អាជាណហិ និក្ខហំ ហញ្ញំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្តត្វេ រូបំ បុគ្គលោតិ
 យំ តត្ថ វទេសិ វត្តត្វេ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តត្វេ រូបំ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា

អញ្ញឆ្មៃយំវេ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវិទ្ធិយ គេដឹងបាទ ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្តម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរោក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញាតាវិទ្ធិយ គេដឹងបាទ ដោយអត្តជី-
 វិត និងអត្តជីវត្តម តែអញ្ញាតាវិទ្ធិយដទៃ អញ្ញឆ្មៃយដទៃ ព្រះមាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំង
 អញ្ញាតាវិទ្ធិយ គេដឹងបាទ ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិន
 គប្បីពោលថា អញ្ញាតាវិទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។

ចប់ ឧបម្មសំសន្តំ ។

[៥០] បុគ្គល គេដឹងបាទ ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ។
 អើ ។ បុគ្គល គឺរូប ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរ
 ដឹងទូរកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាទ ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្តម ម្នាលអ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 បុគ្គល គឺរូប ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរោក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាទ ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត-
 ជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺរូប ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស

លោ ច បទ វត្តព្វ រូបំ វុក្កលោតិ លោ វត វេ
 វត្តព្វ បុក្កលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ ឥត្ត វនេសិ វត្តព្វ ទោ បុក្កលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តព្វ រូបំ វុក្កលោតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

(៥០) បុក្កលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនា-
 តិ ។ អាមត្តា ។ រូបស្មី បុក្កលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ
 រូបា បុក្កលោ ។ បេ ។ បុក្កលស្មី រូបន្តិ ។ ន ហេវិ
 វត្តព្វ ។ អាជាតាហិ និកហំ ហិញ្ចិ បុក្កលោ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្តព្វ បុក្ក-
 លស្មី រូបន្តិ យំ ឥត្ត វនេសិ វត្តព្វ ទោ បុក្កលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន លោ ច វត្តព្វ បុក្ក-
 លស្មី រូបន្តិ មិច្ឆា លោ ច បទ វត្តព្វ បុក្កលស្មី
 រូបន្តិ លោ វត វេ វត្តព្វ បុក្កលោ ឧបលត្តតិ

ប្បយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺរូប ដូច្នោះទេ
 ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ដំរិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តដំរិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺរូប ដូច្នោះ
 ទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(៥១) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំរិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។
 អើ ។ បុគ្គលមានក្នុងរូប ។ បេ ។ បុគ្គលរៀបចំករូប ។ បេ ។ រូប
 មានក្នុងបុគ្គល ។ អ្នកមិនគប្បីពោលហ្នឹងនេះទេ ។ អ្នកចម្រើននូវ
 កំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំរិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខម ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបមាន
 ក្នុងបុគ្គល ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំរិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបមាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ប្បយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបមាន ក្នុង
 បុគ្គលដូច្នោះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេទេសិ វត្តោ ខោ
បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តោ ច
វត្តោ បុគ្គលស្មី រូបនិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[៥២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ ។ អាមត្តា ។ វេទនា បុគ្គលោ ។ បេ ។ វេទនាយ
បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ វេទនាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។
បុគ្គលស្មី វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា បុគ្គលោ ។ បេ ។
សញ្ញាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ សញ្ញាយ
បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ
បុគ្គលោ ។ បេ ។ សង្ខារេស្ម បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ
សង្ខារេហិ បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី សង្ខារ
។ បេ ។ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណស្មី
បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ វិញ្ញាណា បុគ្គលោ ។ បេ ។
បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណនិ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។ អាជាជាហិ
និក្ខហំ ហត្ថិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេន តេន វត វេ វត្តោ បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណនិ
យំ តត្ថ វេទេសិ វត្តោ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

ដោយអក្ខរណ៍និ ទិដ្ឋិអក្ខរណ៍ក្នុង ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនេះ អ្នក
ពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងហើយ
ដោយអក្ខរណ៍និ ទិដ្ឋិអក្ខរណ៍ក្នុង តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល ក្នុង
បុគ្គល ដូច្នោះទេ ព្រោះវាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៥២] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអក្ខរណ៍និ ទិដ្ឋិអក្ខរណ៍ក្នុងបុ ។
អើ ។ បុគ្គលគឺវេទនា ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវេទនា ។ បេ ។
បុគ្គលវៀរចាកវេទនា ។ បេ ។ វេទនាមាន ក្នុងបុគ្គល ។ បេ ។ បុគ្គល
គឺសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាក
សញ្ញា ។ បេ ។ សញ្ញាមាន ក្នុងបុគ្គល ។ បេ ។ បុគ្គលគឺសង្ខារ
ទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គល
វៀរចាកសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយមាន ក្នុងបុគ្គល
។ បេ ។ បុគ្គលគឺវិញ្ញាណ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវិញ្ញាណ ។ បេ ។
បុគ្គលវៀរចាកវិញ្ញាណ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ។ អ្នកមិនគួរ
និយាយយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេ
ដឹងបាន ដោយអក្ខរណ៍និ ទិដ្ឋិអក្ខរណ៍ក្នុង ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុ
នោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យ
ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល

សង្ឃក្នុងបរមរដ្ឋន លោ ច វត្តព្រៃ បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណនិ
 មិច្ឆា លោ ចេ បន វត្តព្រៃ បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណនិ
 លោ វត្ត រា វត្តព្រៃ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃក្នុង
 បរមរដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វិទេសិ វត្តព្រៃ ខោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្ឃក្នុងបរមរដ្ឋន លោ ច វត្តព្រៃ បុគ្គ
 លស្មី វិញ្ញាណនិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[៥៣] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃក្នុងបរមរដ្ឋនា
 តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខាយតនំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្ខា
 យតនស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខាយតនា
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ធម្មាយតនស្មី បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ធម្មាយតនា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី ធម្មាយតនំ ។ បេ ។

[៥៤] ចក្ខុធាតុ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្ខុធាតុយោ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខុធាតុយោ បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ ធម្មធាតុយោ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ធម្ម
 ធាតុយោ បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ធម្មធាតុ ។ បេ ។

គេវិនិច្ឆ័យ វេយ្យាករណ៍និព វិនិច្ឆ័យវិទូក្នុង តែបុគ្គលិកសម្បទិកាលោក
 វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នោះទេ ហាលអ្នក
 ដំបំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និង
 អត្តដ៏ទុក្ខដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្ត
 ដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នោះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៥៥] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលគឺចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងចក្ខាយ
 តនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនៈមាន
 ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុង
 ធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយ
 តនៈមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។

[៥៦] បុគ្គលគឺចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងចក្ខុធាតុ
 ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ ចក្ខុធាតុមាន ក្នុងបុគ្គលឬ
 ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មធាតុ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងធម្មធាតុ ។ បេ ។
 បុគ្គលវៀរចាកធម្មធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។

(៥៥) ចក្កទ្រ័យំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្កទ្រ័យស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ ចក្កទ្រ័យា បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្កទ្រ័យំ ។ បេ ។ អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យា បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យន្តិ ។ ន ហេវ វត្ថុព្វេ ។ អាជាជាហិ និក្ខមាំ ហត្ថិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យន្តិ យំ តត្ថ វទេសំ វត្ថុព្វេ ចោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តោ ច វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យន្តិ មិច្ឆា តោ ច បន វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យន្តិ តោ វត រេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វទេសំ វត្ថុព្វេ ចោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តោ ច វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យន្តិ មិច្ឆា ។ បេ ។

(៥៥) បុគ្គលគិច្ចទ្រ័យ ។ បេ ។ បុគ្គលមានក្នុងចក្កទ្រ័យ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកចក្កទ្រ័យ ។ បេ ។ ចក្កទ្រ័យមានក្នុងបុគ្គល ឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគិអញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ ។ បេ ។ បុគ្គលមានក្នុងអញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកអញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ ។ បេ ។ អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ មានក្នុងបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ អ្នកប្តូរវិញ ទ្វេកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡើង ម្ចាស់អ្នកដំចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ មានក្នុងបុគ្គលដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល ទ្វេពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ អត្តដំពិត និងអត្តដំឡើង តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ មាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិន គប្បីពោលថា អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ មានក្នុងបុគ្គលដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡើង អ្នកមិនគប្បី ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទ្វេពាក្យណា អ្នកគប្បី ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំ ឡើង តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញត្រាវ័ទ្រ័យ មាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(៥៦) បុគ្គល ធួបលក្ខតិ សច្ចិកជ្ជបរមជ្ជនាតិ ។
 អាមន្តា ។ វុត្តិ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ
 បដិបណ្ឌតិ(១) ។ អាមន្តា ។ រូបំ បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ អាជាបាហិ បដិកម្មំ ហញិ វុត្តិ
 ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបណ្ឌ តេន
 វត រេ វត្តោ រូបំ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តោ
 ខោ វុត្តិ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបណ្ឌ
 នោ ច វត្តោ រូបំ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា នោ បេ បន
 វត្តោ រូបំ បុគ្គលោតិ នោ វត រេ វត្តោ វុត្តិ ភក-
 វតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបណ្ឌតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្តោ ខោ វុត្តិ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបណ្ឌ នោ ច វត្តោ រូបំ បុគ្គលោតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

១ ឧ. ធម៌ បាហិ សព្វធម្មោ ធម្មោ ឧ ទិស្សន្តិ ។

(៥៦) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួនឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គឺប្រធាន ។ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូលដឹងខ្លះអំពើដូច្នោះ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះ
 ភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏
 ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគឺប្រ ដូច្នោះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែ
 ពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺប្រ ដូច្នោះទេ ព្រោះ
 ជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគឺប្រ
 ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគ
 គ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នោះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺប្រ ដូច្នោះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។

[៥៧] បុគ្គលោ ន្ទឧបលត្តតិ សម្មិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបស្មី
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ រូបា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី រូបិ ។ បេ ។ វេទនា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 វេទនាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ វេទនាយ បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ សញ្ញាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ សញ្ញាយ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ សង្ខារេសុ បុគ្គលោ ។ បេ ។
 អញ្ញត្រ សង្ខារេហិ បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី
 សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ វិញ្ញា-
 ណស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ វិញ្ញាណា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណានិ ។ ន ហេវ វត្ថុច្វេ ។
 អាជាតាហិ បដិកម្មិ ហេតិ វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ តេន វត វេ វត្ថុច្វេ បុគ្គលស្មី
 វិញ្ញាណានិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុច្វេ ចោ វុត្តិ កកវតា

[៥៧] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត នឹងរកដំរុករ
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួនឬ ។ អើ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងរូប ។ បេ ។ បុគ្គល
 វៀរោករូប ។ បេ ។ រូបមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺវេទនា
 ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវេទនា ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកវេទនា ។ បេ ។
 វេទនាមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គល
 មាន ក្នុងសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកសញ្ញា ។ បេ ។ សញ្ញា
 មាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គល
 មាន ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកសង្ខារទាំងឡាយ
 ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ មានក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺ
 វិញ្ញាណ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវិញ្ញាណ ។ បេ ។ បុគ្គល
 វៀរោកវិញ្ញាណ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ អ្នក
 មិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹង នូវអំពើផ្ទុយចុះ ប្រសិន
 បើ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណ
 មាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះវែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលវត្តពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា

អត្ថំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ លោ ច វត្តព្វ
បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណន្តំ មិច្ឆា លោ ច បទ វត្តព្វ
បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណន្តំ លោ វត វេ វត្តព្វ វត្តំ កកវតា
អត្ថំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោតិ យំ តត្ថ
វទេសំ វត្តព្វ លោ វត្តំ កកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
អត្តហិតាយ បដិបន្នោ លោ ច វត្តព្វ បុគ្គលស្មី
វិញ្ញាណន្តំ មិច្ឆា ។ បេ ។

(៥៨) បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
នាតិ ។ អាមន្តា ។ វត្តំ កកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
អត្តហិតាយ បដិបន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខាយ-
តនំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនស្មី បុគ្គលោ
។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខាយតនា បុគ្គលោ ។ បេ ។
បុគ្គលស្មី ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ បុគ្គ-
លោ ។ បេ ។ ធម្មាយតនស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។
អញ្ញាត្រ ធម្មាយតនា បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី
ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ ចក្ខុនាតិ បុគ្គលោ ។ បេ ។

មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
វិញ្ញាណ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នក
ដឹងរើទេ អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គល
ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគ
ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បី
ពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
។ បេ ។

(៥៨) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ម ។
អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
យោជន៍ខ្លួនឬ ។ អើ ។ បុគ្គលគឺចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន
ក្នុងចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។
ចក្ខាយតនៈមានក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មាយតនៈ ។ បេ ។
បុគ្គលមានក្នុងធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកធម្មាយតនៈ ។ បេ ។
ធម្មាយតនៈមានក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺចក្ខុនាតិ ។ បេ ។

ចក្ខុជាតុយា បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខុជាតុ-
 យា បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខុជាតុ ។ បេ ។
 ធម្មជាតុ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ធម្មជាតុយា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ធម្មជាតុយា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី ធម្មជាតុ ។ បេ ។

(៥៧) ចក្ខុទ្រ្ទិយំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្ខុទ្រ្ទិ-
 យស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខុទ្រ្ទិយំ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខុ-
 ទ្រ្ទិយស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយស្មី ។ បេ ។ ហេ ។ វត្តព្វេ ។
 អាជាលាហិ បដិកម្មំ ហត្ថំ វត្តំ ភកវតា អត្ថិ
 បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្ទោ តេន វត វេ វត្តព្វេ
 បុគ្គលស្មី អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយស្មី យំ តត្ថ វិនេសិ វត្តព្វេ
 ។ ហេ ។ វត្តំ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ ប-
 ដិបន្ទោ លោ ច វត្តព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយស្មី
 មិច្ឆា លោ ចេ បន វត្តព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយស្មី

បុគ្គលមាន ក្នុងចក្ខុជាតុ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកចក្ខុជាតុ ។ បេ ។
 ចក្ខុជាតុមាន ក្នុងបុគ្គលប្ត ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មជាតុ ។ បេ ។ បុគ្គល
 មាន ក្នុងធម្មជាតុ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកធម្មជាតុ ។ បេ ។ ធម្ម-
 ជាតុមាន ក្នុងបុគ្គលប្ត ។ បេ ។

(៥៧) បុគ្គលគឺចក្ខុទ្រ្ទិយ ។ បេ ។ បុគ្គលមានក្នុងចក្ខុទ្រ្ទិយ
 ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកចក្ខុទ្រ្ទិយ ។ បេ ។ ចក្ខុទ្រ្ទិយមាន ក្នុង
 បុគ្គលប្ត ។ បេ ។ បុគ្គលគឺអញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន
 ក្នុងអញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរោកអញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ ។ បេ ។
 អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ មានក្នុងបុគ្គលប្ត អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។
 អ្នកចូរដឹងនូវអំពើផ្តុយចុះ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា
 មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងនោះនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែ
 ពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ មានក្នុងបុគ្គល
 ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា អញ្ញាត្រ ចក្ខុទ្រ្ទិយ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន

លោ វុត រេ វុត្តេ វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិ.
 តាយ បដិបន្នោតិ យំ តត្ថ វេទសិ វុត្តេ ខោ វុត្តិ
 កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ លោ
 ច វុត្តេ បុគ្គលស្មី អញ្ញាតាវុត្តិយន្តិ មិច្ឆា ។ បេ ។
 ចក្កនយសំសន្តំ ។

[៦០] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សប្បច្ចយោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អប្បច្ចយោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សង្ខតោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសង្ខតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ
 សស្សតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសស្សតោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ សនិមិត្តោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អនិមិត្តោតិ ។
 ធន ហេវំ វុត្តេ ។ បេ ។ សង្ខិតំ ។

[៦១] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។
 អាមន្តា ។ វុត្តិ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ
 បដិបន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សប្បច្ចយោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អប្បច្ចយោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សង្ខតោ ។ បេ ។

អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលអញ្ជ
 ពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា ពោ
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា ពោ
 តាវុត្តិយ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។
 ចប់ ចក្កនយសំសន្តនៈ ។

[៦០] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដឹកត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។
 អើ ។ បុគ្គលប្រកបដោយបច្ច័យ ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានបច្ច័យ ។ បេ ។
 បុគ្គលមានបច្ច័យតាក់តែង ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានបច្ច័យតាក់តែង
 ។ បេ ។ បុគ្គលទៀង ។ បេ ។ បុគ្គលមិនទៀង ។ បេ ។ បុគ្គល
 ប្រកបដោយនិមិត្ត ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមាននិមិត្តម ។ អ្នកមិនគ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

[៦១] បុគ្គល គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដឹកត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 ម ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួនម ។ អើ ។ បុគ្គលប្រកបដោយបច្ច័យ ។ បេ ។
 បុគ្គលមិនមានបច្ច័យ ។ បេ ។ បុគ្គលមានបច្ច័យតាក់តែង ។ បេ ។

បុគ្គលកថា

បុគ្គលោ អសដ្ឋតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សស្សតោ
។ បេ ។ បុគ្គលោ អសស្សតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ
សនិមិត្តោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អនិមិត្តោ ។ ន ហេវ
វត្ថុញ ។ បេ ។ សន្និទ្ធិ ។

លក្ខណយុត្តិកា ។

[៦២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ឧបលត្តតិ បុគ្គ-
លោតិ ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ឧបលត្តតិ កេហិចិ
បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ កេ-
ហិចិ ឧបលត្តតិ កេហិចិ ន ឧបលត្តតិ ។ ន
ហេវ វត្ថុញ ។ បេ ។

[៦៣] បុគ្គលោ សច្ចិកដ្ឋោ សច្ចិកដ្ឋោ បុគ្គ-
លោតិ ។ បុគ្គលោ សច្ចិកដ្ឋោ សច្ចិកដ្ឋោ កេ-
ហិចិ បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ
កេហិចិ សច្ចិកដ្ឋោ កេហិចិ ន សច្ចិកដ្ឋោតិ ។
ន ហេវ វត្ថុញ ។ បេ ។

បុគ្គលកថា

បុគ្គលមិនមានបច្ច័យភាគកែង ។ បេ ។ បុគ្គលទៀង ។ បេ ។ បុគ្គល
មិនទៀង ។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយនិមិត្ត ។ បេ ។ បុគ្គលពេល
មាននិមិត្ត ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេក្ខំបំប្រញ ។

ចប់លក្ខណយុត្តិកា ។

[៦២] បុគ្គលគេដឹង ឈ្មោះថា គេដឹងបុគ្គល ។ បុគ្គល
គេដឹង តែបុគ្គលខ្លះ គេដឹង បុគ្គលខ្លះ គេមិនដឹង ។ បុគ្គលខ្លះ គេដឹង
បុគ្គលខ្លះ គេមិនដឹង ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៣] បុគ្គល មានអត្តដ៏ពិត ឈ្មោះថា បុគ្គលមានអត្តដ៏ពិត ។
បុគ្គលមានអត្តដ៏ពិត តែបុគ្គលខ្លះ មានអត្តដ៏ពិត បុគ្គលខ្លះ មិនមានអត្ត
ដ៏ពិត ។ បុគ្គលខ្លះ មានអត្តដ៏ពិត បុគ្គលខ្លះ មិនមានអត្តដ៏ពិត ។
អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤] បុគ្គលោ វិជ្ជមានោ វិជ្ជមានោ បុគ្គ-
លោតិ ។ បុគ្គលោ វិជ្ជមានោ វិជ្ជមានោ កេហិចិ
បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ កេ-
ហិចិ វិជ្ជមានោ កេហិចិ ន វិជ្ជមានោតិ ។ ន ហេរិ
វត្តោ ។ បេ ។

[៦៥] បុគ្គលោ សិវិជ្ជមានោ សិវិជ្ជមានោ
បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ សិវិជ្ជមានោ សិវិជ្ជមានោ
កេហិចិ បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គ-
លោ កេហិចិ សិវិជ្ជមានោ កេហិចិ ន សិវិជ្ជ-
មានោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៦៦] បុគ្គលោ អត្ថិ អត្ថិ បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គ-
លោ អត្ថិ អត្ថិ កេហិចិ បុគ្គលោ កេហិចិ ន
បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ កេហិចិ អត្ថិ កេហិចិ
ន អត្ថិតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៦៧] បុគ្គលោ អត្ថិ អត្ថិ ន សញ្ញោ បុគ្គលោ-
តិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ន អត្ថិ ន អត្ថិ ន សញ្ញោ
បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ សង្ខិត្តិ ។

[៦៤] បុគ្គល កំពុងមាន ឈ្មោះថា បុគ្គល កំពុងមានឬ ។
បុគ្គល កំពុងមាន តែបុគ្គលខ្លះ កំពុងមាន បុគ្គលខ្លះ មិនកំពុង
មានឬ ។ បុគ្គលខ្លះ កំពុងមាន បុគ្គលខ្លះ មិនកំពុងមានឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥] បុគ្គល កំពុងមានព្រម ឈ្មោះថា បុគ្គល កំពុងមានព្រម
ឬ ។ បុគ្គល កំពុងមានព្រម តែបុគ្គលខ្លះ កំពុងមានព្រម បុគ្គល
ខ្លះ មិនកំពុងមានព្រមឬ ។ បុគ្គលខ្លះ កំពុងមានព្រម បុគ្គលខ្លះ
មិនកំពុងមានព្រមឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦] បុគ្គលមាន ឈ្មោះថា មានបុគ្គលឬ ។ បុគ្គលមាន
តែបុគ្គលខ្លះ មាន បុគ្គលខ្លះ មិនមានឬ ។ បុគ្គលខ្លះ មាន បុគ្គលខ្លះ
មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៧] បុគ្គលមាន តែមិនមែនមានសុទ្ធតែបុគ្គលទាំងអស់ឬ ។
អើ ។ បុគ្គលមិនមាន តែមិនមែនគ្មានបុគ្គលទាំងអស់ឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

[៦៨] រូបជាតុយា រូបី បុគ្គលោតិ ។ អាមន្តា ។
កាមជាតុយា កាមី បុគ្គលោតិ ។ ន. ហេរិ វត្តោ
។ បេ ។

[៦៩] រូបជាតុយា រូបិយោ សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
កាមជាតុយា កាមិយោ សត្តាតិ ។ ន. ហេរិ វត្តោ
។ បេ ។

[៧០] អរូបជាតុយា អរូបី បុគ្គលោតិ ។ អាមន្តា ។
កាមជាតុយា កាមី បុគ្គលោតិ ។ ន. ហេរិ វត្តោ
។ បេ ។

[៧១] អរូបជាតុយា អរូបិយោ សត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ កាមជាតុយា កាមិយោ សត្តាតិ ។ ន.
ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៧២] រូបជាតុយា រូបី បុគ្គលោ អរូបជាតុយា
អរូបី បុគ្គលោ អត្តិ ច កោចិ រូបជាតុយា តុតោ
អរូបជាតិ ឧបបដ្ឋតិ ។ អាមន្តា ។ រូបី បុគ្គលោ
ឧច្ឆិញ្ញា^(១) អរូបី បុគ្គលោ ជាតោតិ ។ ន. ហេរិ
វត្តោ ។ បេ ។

[៦៨] បុគ្គល មានរូប ព្រោះរូបជាតុយ ។ អើ ។ បុគ្គល
មានកាម ព្រោះកាមជាតុយ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៩] សត្វទាំងឡាយ មានរូប ព្រោះរូបជាតុយ ។ អើ ។
សត្វទាំងឡាយ មានកាម ព្រោះកាមជាតុយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០] បុគ្គល មិនមានរូប ព្រោះអរូបជាតុយ ។ អើ ។ បុគ្គល
មានកាម ព្រោះកាមជាតុយ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១] សត្វទាំងឡាយ មិនមានរូប ព្រោះអរូបជាតុយ ។ អើ ។
សត្វទាំងឡាយ មានកាម ព្រោះកាមជាតុយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២] បុគ្គល មានរូប ព្រោះរូបជាតុ បុគ្គល មិនមានរូប
ព្រោះអរូបជាតុ ចុះបុគ្គលខ្លះ ច្បុកចាតុរូបជាតុ ចូលទៅកើតក្នុងអរូប-
ជាតុ មានដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលមានរូប តែបែរជាសូម្ប
បុគ្គលមិនមានរូប ក្រឡប់ជាតើតទៀតមានដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣] រូបធាតុយា រូបិយោ សត្តា អរូបធាតុ-
 យា អរូបិយោ សត្តា អតិ ច កោចិ រូបធាតុយា
 ចុតោ អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ រូបិ
 សត្តោ ឧច្ឆិដ្ឋោ អរូបិ សត្តោ ជាតោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៧៤] កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា
 កាយោតិ វា កាយំ អប្បិយំ ករិត្វា ឯសេ សេ
 ឯករដ្ឋ សមេ សភាគេ^(១) តជ្ជាតេតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោតិ វា ជីវេតិ វា ជីវេតិ វា បុគ្គលោតិ
 វា បុគ្គលំ អប្បិយំ ករិត្វា ឯសេ សេ ឯករដ្ឋ
 សមេ សភាគេ តជ្ជាតេតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញា
 កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ
 ជីវិ អញ្ញំ សវ័រន្តិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ អាជា-
 ធាហិ និក្ខហិ បាញិ កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា ស-
 វ័រន្តិ វា កាយោតិ វា កាយំ អប្បិយំ ករិត្វា ឯសេ
 សេ ឯករដ្ឋ សមេ សភាគេ តជ្ជាតេ បុគ្គលោតិ វា

១ ឧ. ម. សមភាគេតិ សព្វត្ថ ទិស្សតិយេវ ។

[៧៧] សត្វតាំងឡាយ មានរូប ព្រោះរូបធាតុ សត្វតាំងឡាយ
 មិនមានរូប ព្រោះអរូបធាតុ ចុះសត្វខ្លះ ច្បួតចាករូបធាតុ ចូលទៅ
 កើតក្នុងអរូបធាតុ មានដៃល្អ ។ អើ ។ ចុះសត្វ មានរូប តែវិហរ
 ជាសូន្យ សត្វ មិនមានរូប ត្រឡប់ជាតើតទៀត មានដៃល្អ ។
 អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៤] (ខ្ញុំ) ធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី
 ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយនុ៎ះ តាំងនៅក្នុងទីជា
 មួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាន់ដូចគ្នាឬ ។ អើ ។
 (ខ្ញុំ) ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី ថា ជីវិតក្តី ឬថា ជីវិតក្តី ថា
 បុគ្គលក្តី (ហើយសួរថា) បុគ្គលនុ៎ះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា
 មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាន់ដូចគ្នាឬ ។ អើ ។ កាយដទៃ បុគ្គល
 ដទៃឬ ។ អើ ។ ជីវិតដទៃ សវ័រដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យ
 ជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី
 (ហើយសួរថា) កាយនុ៎ះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា មានជាន់ដូចគ្នា ឬខ្ញុំធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី

ដីរេតិ វា ដីរេតិ វា បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ
 ករិត្តា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តដ្ឋានេ
 អញ្ញា កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោ គេន វត វេ
 វត្តេ អញ្ញំ ដីរិ អញ្ញំ សវរិដ្ឋំ យំ តត្ត វទេសិ
 វត្តេ ទោ កាយោតិ វា សវរិដ្ឋំ វា សវរិដ្ឋំ វា
 កាយោតិ វា កាយំ អប្បយំ ករិត្តា ឯសេ សេ
 ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តដ្ឋានេ បុគ្គលោតិ វា
 ដីរេតិ វា ដីរេតិ វា បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ
 ករិត្តា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តដ្ឋានេ
 អញ្ញា កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោ គេន វត វេ វត្តេ
 អញ្ញំ ដីរិ អញ្ញំ សវរិដ្ឋំ មិទ្ធា ទោ ទេ បន វត្តេ
 អញ្ញំ ដីរិ អញ្ញំ សវរិដ្ឋំ ទោ វត វេ វត្តេ កា-
 យោតិ វា សវរិដ្ឋំ វា សវរិដ្ឋំ វា កាយោតិ វា
 កាយំ អប្បយំ ករិត្តា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ
 សភាគេ តដ្ឋានេ បុគ្គលោតិ វា ដីរេតិ វា ដីរេតិ វា

ថា ដីរិត្តំ ឬថា ដីរិត្តំ ថា បុគ្គលក្ខំ (ហើយស្នូរថា) បុគ្គល
 ខ្លះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិ
 ដូចគ្នា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ ម្ចាស់អ្នកដំបំរើ ព្រោះហេតុហោះ ឬ
 គប្បីពោលថា ដីរិតដទៃ សវរៈដទៃដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ ឬ
 ពោលទូរពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា
 រួមហៅថា កាយក្ខំ ថា សវរៈក្ខំ ឬថា សវរៈក្ខំ ថា កាយក្ខំ (ហើយ
 ស្នូរថា) កាយខ្លះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើ
 គ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្ខំ ថា
 ដីរិតក្ខំ ឬថា ដីរិតក្ខំ ថា បុគ្គលក្ខំ (ហើយស្នូរថា) បុគ្គលខ្លះ តាំង
 នៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា
 កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា ដីរិតដទៃ សវរៈ
 ដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិន
 គប្បីពោលថា ដីរិតដទៃ សវរៈដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបំរើ
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្ខំ ថា
 សវរៈក្ខំ ឬថា សវរៈក្ខំ ថា កាយក្ខំ (ហើយស្នូរថា) កាយខ្លះ តាំង
 នៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំ
 ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្ខំ ថា ដីរិតក្ខំ ឬថា ដីរិតក្ខំ

បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ កកិត្វា ឯសេ សេ
 ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តត្ថានេ អញ្ញា កាយោ
 អញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វិនិសិ វត្តត្វេ ខោ
 កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា កាយោតិ
 វា កាយំ អប្បយំ កកិត្វា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ
 សមេ សភាគេ តត្ថានេ បុគ្គលោតិ វា ដីវេតិ
 វា ដីវេតិ វា បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ
 កកិត្វា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តត្ថា-
 នេ អញ្ញា កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោ លោ ច
 វត្តត្វេ អញ្ញំ ដីវំ អញ្ញំ សវ័រន្តិ មិច្ឆា ។ បេ ។

(៧៥) កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា
 កាយោតិ វា កាយំ អប្បយំ កកិត្វា ឯសេ សេ
 ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តត្ថានេតិ ។ អាមត្តា ។
 វត្តំ ភកវតា អត្តិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបដ្ឋា-
 និ ។ អញ្ញា កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ឈ
 ហោវំ វត្តត្វេ ។ អាជាលាហិ បដិកម្មំ ហញ្ញំ កា-
 យោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា កាយោតិ វា

ថា បុគ្គលេក្ខី (ហើយសួរថា) បុគ្គលនេះ តាំងទៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា
 មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ រូបនេះ
 ដែរ ចណ្ណពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា បុគ្គលប្រហែល
 ពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី ឬ
 ថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយនេះ តាំងទៅក្នុងទីជា
 មួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំធ្វើបុគ្គល
 ឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី ថា ជីវិតក្តី ឬថា ជីវិតក្តី ថា បុគ្គល
 ក្តី (ហើយសួរថា) បុគ្គលនេះ តាំងទៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មាន
 ចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ តែអ្នកមិនអប្ប
 ពោលថា ជីវិតដទៃ សវ័រដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(៧៥) (ខ) ធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រ-
 ក្តី ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយនេះ តាំងទៅ
 ក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬ
 ភី ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួនឬ ។ កាយដទៃ បុគ្គលដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវអំពើដុយចុះ ប្រសិនបើ ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួម
 ហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា)

កាយំ អប្បិយំ ករិត្តា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ
 សភាកេ តដ្ឋាតេ វុត្តំ កកវតា អត្តំ បុគ្គលោ អត្ត-
 ហិតាយ បដិបដ្ឋោ តេជ វត វេ វត្តេ អញ្ញា
 កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ តត្ត វទេសិ វត្តេ
 ខោ កាយោតិ វា សវរុទ្ធិ វា សវរុទ្ធិ វា កា-
 យោតិ វា កាយំ អប្បិយំ ករិត្តា ឯសេ សេ ឯ-
 កដ្ឋេ សមេ សភាកេ តដ្ឋាតេ វុត្តំ កកវតា អត្តំ
 បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបដ្ឋោ ខោ ច វត្តេ
 អញ្ញា កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិញ្ញា ខោ ច
 បទ វត្តេ អញ្ញា កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោតិ
 ខោ វត វេ វត្តេ កាយោតិ វា សវរុទ្ធិ វា ស-
 វរុទ្ធិ វា កាយោតិ វា កាយំ អប្បិយំ ករិត្តា
 ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សភាកេ តដ្ឋាតេ វុត្តំ
 កកវតា អត្តំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបដ្ឋោ យំ
 តត្ត វទេសិ វត្តេ ខោ កាយោតិ វា សវរុទ្ធិ វា

កាយុន្ត្រៈ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មាន
 ជាតិដូចគ្នា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោល
 ថា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ បណ្ត
 ពោលខ្ញុំពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា
 រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវរុទ្ធិ ឬថា សវរុទ្ធិ ថា កាយក្តី (ហើយ
 សួរថា) កាយន្ត្រៈ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិ-
 បត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា កាយដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នក
 មិនគប្បីពោលថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវរុ-
 ទ្ធិ ឬថា សវរុទ្ធិ ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយន្ត្រៈ តាំងនៅក្នុង
 ទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ព្រះមាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នោះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលខ្ញុំពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែ
 ពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវរុទ្ធិ

សវ័រន្តិ វា កាយោតិ វា កាយំ អប្បិយំ កវិក្ខា
 ឃសេ សេ ឃកេដ្ឋ សមេ សកាកេ តដ្ឋាតេ វុត្តិ
 ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបដ្ឋោ ធា
 ច វុត្តិព្វេ អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។ សង្ខត្តិ ។

បញ្ញត្តាទុយោគៈ ។

[៧៦] បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា
 បរ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ សោ បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា
 បរ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន
 ហេវំ វុត្តិព្វេ ។ បេ ។

[៧៧] បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 អញ្ញោ បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន ហេវំ
 វុត្តិព្វេ ។ បេ ។

បូថ សវ័រន្តិ ថា កាយក្កិ (ហើយស្មោះថា) កាយមុះ រាងលើក្នុង
 ទីដំបូងគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ព្រះហស
 ព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែបុគ្គ
 មិនគួរពោលថា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ ព្រោះវេទនា
 ខុស ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រញា ។

ចប់ បញ្ញត្តាទុយោគៈ ។

[៧៦] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងបុរ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 ប្រាកដជាអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាក
 លោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[៧៧] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងបុរ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ដទៃ អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាក
 លោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៧៩] បុគ្គលោ សទ្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 សោ ចញ្ញោ ច សទ្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។

[៧៩] បុគ្គលោ សទ្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 លេវ សោ សទ្ធាវតិ ន អញ្ញោ សទ្ធាវតិ អស្មា
 លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ
 លោកន្តិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៨០] បុគ្គលោ សទ្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 សោ បុគ្គលោ សទ្ធាវតិ អញ្ញោ បុគ្គលោ សទ្ធាវតិ
 សោ ចញ្ញោ ច សទ្ធាវតិ លេវ សោ សទ្ធាវតិ ន
 អញ្ញោ សទ្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរស្មា
 លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៧៨] បុគ្គល អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងប្តូរ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 នោះផង បុគ្គលដទៃផង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាង
 មុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងប្តូរ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 មិនអន្ទោល បុគ្គលដទៃ ក៏មិនអន្ទោល ចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខទេ មិនអន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០] បុគ្គល អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងប្តូរ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 អន្ទោល បុគ្គលដទៃអន្ទោល បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង អន្ទោល
 បុគ្គលនោះ មិនអន្ទោល បុគ្គលដទៃ មិនអន្ទោល ចាកលោកនេះ ទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ មិនអន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០] ន វត្តភ្នំ បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្មា លោកា
បរិ លោកំ បរាស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។
អាមន្តា ។ នន្ទ វត្តិ ភគវតា

ស សុត្តន្តបិដក សន្ទាវតិ ន បុគ្គលោ
នុត្តរសុត្តន្តកថា ហោតិ សព្វសញ្ញាជនក្ខយាតិ
អន្តរ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ
សន្ទាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរាស្មា លោកា
ឥមំ លោកន្តិ ។

[៧២] ន វត្តភ្នំ បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្មា
លោកា បរិ លោកំ បរាស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ
។ អាមន្តា ។ នន្ទ វត្តិ ភគវតា អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ
សំសារោ បុព្វា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាជិវរណាជិ
សន្តានំ តណ្ហាសញ្ញាជនានំ សន្ទាវតិ សំសារតន្តិ
អន្តរ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ
សន្ទាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរាស្មា លោកា
ឥមំ លោកន្តិ ។

[៧១] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅ
កាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។
អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា

បុគ្គលនោះ អន្ទោល កំណត់គ្រឹមតែ៧ជាតិ ជាអ្នកប្រាមប្រើ
នូវទីបំផុតខ្លួន ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈទាំងពួង ពាក្យដូច្នេះ
មានក្នុងព្រះសូត្រ ។

អើ ។ បើដូច្នោះមានតែ បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។

[៧២] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅ
កាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។
អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំសារ
នេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចជំនុំបានទេ ទីបំផុតខាងដើមរបស់សត្វទាំង
ឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជាទោតំ មានតណ្ហាជាចំណង កាលស្អុះទៅ
កាលអន្ទោលទៅ មិនប្រាកដឡើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ
 ។ អើ ។ បើដូច្នោះមានតែ បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅ
កាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។

[៨៣] បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្មា លោកា
 បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថំ កោតិ មនុស្សោ ហុត្វា ទេវោ ហោតិ ។
 អាមត្តា ។ ស្សេវ មនុស្សោ សោ ទេវោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ស្សេវ មនុស្សោ សោ ទេ-
 វោតិ ។ អាមត្តា ។ មនុស្សោ ហុត្វា ទេវោ ហោតិ
 ទេវោ ហុត្វា មនុស្សោ ហោតិ មនុស្សក្ខតោ អញ្ញា
 ទេវោ អញ្ញា មនុស្សក្ខតោ ស្សេវាយំ សន្ទាវតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។ សចេ ហិ សន្ទាវតិ ស្សេវ បុគ្គលោ
 ឥតោ ចុតោ បរិ លោកំ អនញ្ញោ ហេវំ មរណំ
 ន ហេហិតិ ចាណាតិចាតោបិ ទ្ធិបលត្តតិ កម្មំ អត្ថំ
 កម្មវិចារោ អត្ថំ កតាធំ កម្មាធំ វិចារោ អត្ថំ
 កុសលា កុសលេ វិបទ្ធិមាទេ ស្សេវាយំ សន្ទាវតិ

[៨៣] បុគ្គលអន្ទាលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ
 អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ បើ ។ បុគ្គល
 នោះឯង អន្ទាលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អញ្ញាលលោក
 លោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ បុគ្គលនោះឯង អន្ទាលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាង
 មុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ បើ ។
 សត្វខ្លះ ជាមនុស្ស បានទៅកើតជាទេវតា មានមែនឬ ។ បើ ។
 មនុស្សនោះឯង គឺទៅតានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 មនុស្សនោះឯង គឺទៅតានោះឬ ។ អើ ។ សត្វដែលកើតជាមនុស្ស
 ហើយបានទៅកើតជាទេវតា ដែលកើតជាទេវតា ហើយទៅកើតជា
 មនុស្ស សត្វដែលកើតជាមនុស្ស ហើយទៅកើតជាទេវតាដទៃ ទៅ
 កើតជាមនុស្សដទៃ សត្វនោះឯង វាមែនអន្ទាលទៅ ពាក្យនេះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះឯង ច្យុតចាកលោកនេះ
 អន្ទាលទៅកាន់លោកខាងមុខ មិនមែនជាបុគ្គលដទៃទេ កាលបើយ៉ាង
 នេះ សេចក្តីស្តាប់នឹងមិនមាន សូម្បីបុណ្យបាតិប្បកម្មក៏មិនមាន តែកម្មមាន
 កម្មវិបាកមាន វិបាកនៃកម្មទាំងឡាយដែលសត្វធ្វើហើយក៏មាន កាល
 កុសល និងអកុសលកំពុងឱ្យផល សត្វនោះឯង តែងអន្ទាលទៅ

មិច្ឆា ។ បេ ។ ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្សា លោកោ
 បរិ លោកំ បរស្សា លោកោ វមំ លោកត្ថំ ។ អាមន្តា ។
 អត្ថំ កោចិ មនុស្សោ ហុត្វា យក្ខោ ហោតិ បេ-
 តោ ហោតិ ទេវយិកោ ហោតិ តិវច្ឆានកតោ ហោតិ
 ឌុដ្ឋោ ហោតិ តោណា ហោតិ កម្រុកោ ហោតិ
 ស្វករោ ហោតិ មហិសោ ហោតិ ។ អាមន្តា ។
 ស្សេវ មនុស្សោ សោ មហិសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ស្សេវ មនុស្សោ សោ មហិសោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ មនុស្សោ ហុត្វា មហិសោ ហោតិ មហិសោ
 ហុត្វា មនុស្សោ ហោតិ មនុស្សក្ខតោ អញ្ញោ មហិ-
 សោ អញ្ញោ មនុស្សក្ខតោ ស្សេវយំ សន្ទាវតិ តិ
 មិច្ឆា ។ ឆេ ។ សចេ ហិ សន្ទាវតិ ស្សេវ បុគ្គលោ
 វតោ ចុតោ បរិ លោកំ អនញ្ញោ ហេវំ មរណំ
 ន ហេហិតិ ចាណាតិចាតោបិ ទ្ធិបលព្ពតិ កម្មំ
 អត្ថំ កម្មវិចារោ អត្ថំ កតានំ កម្មានំ វិចារោ អត្ថំ
 កុសលាកុសលេ វិបច្ចមានេ ស្សេវយំ សន្ទាវតិ តិ

ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស ។ បេ ។ បុគ្គលនោះឯង អន្ទាលចាក
 លោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មក
 កាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាមនុស្ស ហើយទៅ
 កើតជាយក្ស ទៅកើតជាប្រេត ជាសត្វនរក ជាសត្វតិរច្ឆាន ជាឌុដ្ឋ
 ជាតោ ជាលា ជាជ្រូក ជាគ្រប់ មានមែនឬ ។ អើ ។ មនុស្ស
 នោះឯង គឺគ្រប់នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 មនុស្សនោះឯង គឺគ្រប់នោះឬ ។ អើ ។ សត្វដែលកើតជាមនុស្ស
 ហើយទៅកើតជាគ្រប់ សត្វដែលកើតជាគ្រប់ ហើយទៅកើតជាមនុស្ស
 សត្វដែលកើតជាមនុស្ស ហើយទៅកើតជាគ្រប់ដទៃ ទៅកើតជាមនុស្ស
 ដទៃ សត្វនោះឯង តែងអន្ទាលទៅ ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស
 ។ បេ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះឯង ច្យុតចាកលោកនេះ អន្ទាលទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ មិនមែនជាបុគ្គលដទៃឡើយ កាលបើយ៉ាងនេះ
 សេចក្តីស្ងាប់និងមិនមាន សូម្បីបាណាតិបាតក៏មិនមាន តែកម្មមាន កម្ម-
 វិបាកមាន វិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ ដែលសត្វធ្វើហើយក៏មាន កាល
 បើកុសល និងអកុសលកំពុងឲ្យផល សត្វនោះឯង តែងអន្ទាលទៅ

មិត្តា ។ បេ ។ ស្ទេវ បុគ្គលោ សន្តាវតិ អស្មា លោ-
 កា បរិ លោកិ បរស្មា លោកា វេមិ លោកន្តិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ ខត្តិយោ ហុត្វា ព្រាហ្មណ
 ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ ខត្តិយោ សោ ព្រាហ្ម-
 ណោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ ខត្តិ-
 យោ ហុត្វា វេស្សោ ហោតិ សុន្នោ ហោតីតិ ។
 អាមន្តា ។ ស្ទេវ ខត្តិយោ សោ សុន្នោតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ ព្រាហ្មណ
 ហុត្វា វេស្សោ ហោតិ សុន្នោ ហោតិ ខត្តិយោ
 ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ ព្រាហ្មណោ សោ
 ខត្តិយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ
 វេស្សោ ហុត្វា សុន្នោ ហោតិ ខត្តិយោ ហោតិ
 ព្រាហ្មណោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ វេស្សោ
 សោ ព្រាហ្មណោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 អត្ថិ កោចិ សុន្នោ ហុត្វា ខត្តិយោ ហោតិ ព្រាហ្ម-
 ណោ ហោតិ វេស្សោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ
 សុន្នោ សោ វេស្សោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យទុស ។ បេ ។ បុគ្គលនោះឯង អន្ទាល
 ចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មក
 កាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាក្សត្រ ហើយទៅ
 កើតជាព្រាហ្មណ៍ មានមែនឬ ។ អើ ។ ក្សត្រនោះឯង គឺព្រាហ្មណ៍
 នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែល
 កើតជាក្សត្រ ហើយទៅកើតជាអ្នកជំនួញ ទៅកើតជាអ្នកគ្រូ មានមែន
 ឬ ។ អើ ។ ក្សត្រនោះឯង គឺអ្នកគ្រូនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាព្រាហ្មណ៍ ហើយទៅកើតជាអ្នក
 ជំនួញ ជាអ្នកគ្រូ ជាក្សត្រ មានមែនឬ ។ អើ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះឯង
 គឺក្សត្រនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែល
 កើតជាអ្នកជំនួញ ហើយទៅកើតជាអ្នកគ្រូ ជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍មាន
 មែនឬ ។ អើ ។ អ្នកជំនួញនោះឯង គឺជាព្រាហ្មណ៍នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាអ្នកគ្រូ ហើយទៅ
 កើតជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកជំនួញ មានមែនឬ ។ អើ ។ អ្នក
 គ្រូនោះឯង គឺអ្នកជំនួញនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ស្បូវ ឫក្កលោ សន្ធាវតី អស្មា លោកា បរិ លោកិ
បរស្មា លោកា វេមិ លោកន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថ-
ច្នៃប្រា ហត្ថច្នៃប្រា ហោតិ ចានច្នៃប្រា ចានច្នៃប្រា
ហោតិ ហត្ថចានច្នៃប្រា ហត្ថចានច្នៃប្រា ហោតិ
កណ្ឌច្នៃប្រា ពាសច្នៃប្រា កណ្ឌពាសច្នៃប្រា អង្គ-
លិច្នៃប្រា អង្គច្នៃប្រា កណ្ឌាច្នៃប្រា កុណិហត្ថកោ
ជលាហត្ថកោ កុដ្ឋិយោ កណ្ឌិយោ កិលាសិយោ
សោសិយោ អបមារិយោ ឌីប្បា តោលោ តទ្រកោ
ស្វករោ មហិសោ មហិសោវ ហោតិវតិ ។ ន ហេរិ
វត្តព្វ ។ បេ ។

[៨៤] ន វត្តព្វំ ស្បូវ ឫក្កលោ សន្ធាវតី អស្មា
លោកា បរិ លោកិ បរស្មា លោកា វេមិ លោកន្តិ
។ អាមន្តា ។ ន ធុ សោតាបន្នោ ឫក្កលោ មនុស្ស-
លោកា ចុតោ ទេវលោកិ ឧបបន្នោ តត្ថបិ សោ-
តាបន្នោវ ហោតិវតិ ។ អាមន្តា ។ ហេត្វំ សោតាបន្នោ
ឫក្កលោ មនុស្សលោកា ចុតោ ទេវលោកិ ឧបបន្នោ

បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោល
ចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកំបុតរដែល
ទៅតែកំបុតរដែល បុគ្គលកំបុតរដឹង ទៅតែកំបុតរដឹងដែល បុគ្គល
កំបុតរាំងដែល ទៅតែកំបុតរាំងដែល បុគ្គលកំបុត
ស្លឹកត្រចៀក បុគ្គលកំបុតច្រមុះ បុគ្គលកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ
បុគ្គលកំបុតម្រាមវែង បុគ្គលកំបុតមេវែងមេដើង បុគ្គលដាច់សរសៃសង់
បុគ្គលមានវែងក្បែរ បុគ្គលមានវែងប្រាក បុគ្គលមានពេកយូរ បុគ្គល
មានបួស បុគ្គលមានពេកស្រែង បុគ្គលមានពេកហិត បុគ្គលឆ្មេកជ្រូក
សត្វធុដ្ឋ គោ លា ជ្រូក គ្រប់ទៅជាគ្រប់ដែលឬ ។ អ្នកបិប
ត្តរោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥] អ្នកមិនត្រូវពោលថា បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាក
លោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មក
កាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលបានដល់ខ្លះសោតៈ ច្យុតចាក
មនុស្សលោក ហើយចូលទៅកាន់ទៅលោក ទៅតែជាអ្នកដល់សោតៈ
ក្នុងទៅលោកនោះដែលឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលបានដល់
ខ្លះសោតៈ ច្យុតចាកមនុស្សលោក ហើយចូលទៅ កាន់ទៅលោក

តត្ថបិ សោតាបច្ឆោវ ហោតិ តេន វត វេ វត្តព្វ
 ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។

[៨៥] សោតាបច្ឆោ បុគ្គលោ មនុស្សលោកា
 ចុតោ ទេវលោកំ ឧបបច្ឆោ តត្ថបិ សោតាបច្ឆោវ
 ហោតិ តិ កត្វា តេន ច កាវណោន ស្សេវ បុគ្គលោ
 សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោ-
 កា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបច្ឆោ
 បុគ្គលោ មនុស្សលោកា ចុតោ ទេវលោកំ ឧប-
 បច្ឆោ តត្ថបិ មនុស្សា ហោតិ តិ កត្វា ។ ន ហេវិ
 វត្តព្វ ។ បេ ។

[៨៦] ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា
 បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ អនព្វោ អវិគតោ សន្ធាវតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តព្វ ។ បេ ។

ជាអ្នកនៅតែដល់នៅសោតៈ ក្នុងទៅលោកនោះដដែល ម្ចាស់អ្នកដំបំរើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពាលថា បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោក
 នេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់
 លោកនេះដែរ ។

[៨៥] សកព៌ ធ្វើ (នូវការប្តេជ្ញាឱ្យមាំ) ថា បុគ្គលបានដល់
 នូវសោតៈ ច្យុតចាកមនុស្សលោក ហើយចូលទៅកាន់ទៅលោក ក៏នៅ
 តែបានដល់នៅសោតៈ ក្នុងទៅលោកនោះដដែល (ហើយសួរថា)
 ព្រោះហេតុនោះឯង បុគ្គលនោះ អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
 សកព៌ ធ្វើ (នូវការប្តេជ្ញាឱ្យមាំ) ថា បុគ្គលបានដល់នៅសោតៈ ច្យុត
 ចាកមនុស្សលោក ហើយចូលទៅកាន់ទៅលោក ក៏នៅជាមនុស្សក្នុង
 ទៅលោកនោះដដែលឬ ។ អ្នកមិនគួរពាលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៦] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលមិនមែនដទៃ មិនមែនទៅប្រាស តែឯអន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពាលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧] អាមត្តា អាវត្តា សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។
 ហត្ថត្និដ្ឋោ ហត្ថត្និដ្ឋោវ ហោតិ ចានត្និដ្ឋោ ចានត្និដ្ឋោវ
 ហោតិ ហត្ថចានត្និដ្ឋោ ហត្ថចានត្និដ្ឋោវ ហោតិ
 កណ្ណត្និដ្ឋោ ធាសត្និដ្ឋោ កណ្ណធាសត្និដ្ឋោ អដ្ឋ-
 លិដ្ឋោ អន្សត្និដ្ឋោ កណ្ណារត្និដ្ឋោ កុណិហត្ថកោ
 ឥណហត្ថកោ កុដ្ឋិយោ កណ្ណិយោ កិលាសិយោ
 សោសិយោ អបមារិយោ ឌិដ្ឋោ តោណោ តទ្រ-
 កោ ស្វករោ មហិសោ មហិសោវ ហោតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៨៨] ស្វេ បុគ្គលោ សន្ទាវតី អស្មា លោកា
 បរ លោកិ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។
 អាមត្តា ។ សរូចោ សន្ទាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ សរូចោ សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ តំ ជីវិ
 តំ សរិវន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សវេននោ
 ។ បេ ។ សសត្តោ ។ បេ ។ សសត្តារោ ។ បេ ។
 សវិញ្ញាណោ សន្ទាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ សវិញ្ញាណោ សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។

[៨៧] បុគ្គលមិនមែនដទៃ មិនខានទៅប្រាស តែងឈរឈរ
 ទៅឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកំបុតរដ ទៅតែកំបុតរដដែល បុគ្គលកំបុត
 ជើង ទៅតែកំបុតជើងដែល បុគ្គលកំបុតទាំងដទៃទាំងជើង ក៏ទៅតែ
 កំបុតទាំងដទៃទាំងជើងដែល បុគ្គលកំបុតគ្រចៀក បុគ្គលកំបុតច្របុះ
 បុគ្គលកំបុត ទាំងគ្រចៀកទាំងច្របុះ បុគ្គលកំបុតម្រាមដៃ បុគ្គលកំបុត
 មេដៃមេជើង បុគ្គលដាច់សរសៃធំ បុគ្គលមានដៃក្លែង បុគ្គលមានដៃព្រែក
 បុគ្គលមានពេកយូង បុគ្គលមានពេកបួស បុគ្គលមានពេកស្រែង បុគ្គល
 មានពេកហិត បុគ្គលធ្លុកជ្រុក សត្វទុដ្ឋ គោ លា ជ្រូក ក្របី ក៏នៅតែ
 ជាគ្របីដដែលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨] បុគ្គលនោះឯង អន្ទាលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលមានរូប តែងអន្ទាលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ បុគ្គលមានរូប តែងអន្ទាលទៅឬ ។ អើ ។ ជីវិតនោះ គឺ
 សរិវន្តនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលមានវេទនា
 ។ បេ ។ បុគ្គលមានសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលមានសង្ខារ ។ បេ ។
 បុគ្គលមានវិញ្ញាណ តែងអន្ទាលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គលមានវិញ្ញាណ តែងអន្ទាលទៅឬ ។ អើ ។

តំ ដីរំ តំ សរិវន្តិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៨៧] ស្មេវ បុគ្គលោ សន្ទាវតី អស្មា លោ-

កា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។

អាមត្តា ។ អរូហោ សន្ទាវតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ

។ បេ ។ អរូហោ សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ

ដីរំ អញ្ញំ សរិវន្តិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

អវេទនោ ។ បេ ។ អសញ្ញា ។ បេ ។ អសង្ខារោ

។ បេ ។ អវិញ្ញាណោ សន្ទាវតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។

អវិញ្ញាណោ សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ ដីរំ

អញ្ញំ សរិវន្តិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៨៨] ស្មេវ បុគ្គលោ សន្ទាវតី អស្មា លោ-

កា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។

អាមត្តា ។ រូបំ សន្ទាវតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ

។ បេ ។ រូបំ សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ តំ ដីរំ តំ

សរិវន្តិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។

សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សន្ទាវតីតិ ។

ជីវិតនោះ គឺសរិវន្តនោះបូ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក

ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះបូ ។ អើ ។

បុគ្គលមិនមានរូប អន្ទោលទៅបូ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ

។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានរូប អន្ទោលទៅបូ ។ អើ ។ ជីវិតដទៃ

សរិវន្តដទៃបូ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលមិន

មានវេទនា ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមាន

សង្ខារ ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានវិញ្ញាណ អន្ទោលទៅបូ ។ អ្នក

មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បុគ្គលមិនមានវិញ្ញាណ តែងអន្ទោល

ទៅបូ ។ អើ ។ ជីវិតដទៃ សរិវន្តដទៃបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល

យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់

លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះបូ ។

អើ ។ រូបអន្ទោលទៅបូ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

រូបអន្ទោលទៅបូ ។ អើ ។ ជីវិតនោះ គឺសរិវន្តនោះបូ ។ អ្នក

មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។

សង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណអន្ទោលទៅបូ ។ អ្នកមិនគួរ

ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សន្ទាវតីតិ ។
អាមត្តា ។ តំ ជីវំ តំ សវីរន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ
។ បេ ។

[៧០] ស្មេវ បុគ្គលោ សន្ទាវតិ អស្មា លោកា
បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។
អាមត្តា ។ រូបំ ន សន្ទាវតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ
។ បេ ។ រូបំ ន សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ ជីវំ
អញ្ញំ សវីរន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ វេទនា
។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញា-
ណំ ន សន្ទាវតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។
វិញ្ញាណំ ន សន្ទាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ ជីវំ
អញ្ញំ សវីរន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សង្ខតំ ។
ទទ្ធសុ ភិជ្ជនាទេសុ សោ ចេ ភិជ្ជតិ បុគ្គលោ
ទុច្ឆេនា ភវតិ និជ្ជិ យា តុទ្ធន វិវដ្តិតា
ទទ្ធសុ ភិជ្ជនាទេសុ លោ ចេ ភិជ្ជតិ បុគ្គលោ
បុគ្គលោ សស្សតោ ហោតិ និព្វានេន សមសមោតិ ។

គោលយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ អន្ទោលទៅ ។ បេ ។
ជីវិតនោះ គឺសវីរនោះ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ ។ បេ ។

[៧១] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។ បេ ។
រូបមិនអន្ទោលទៅ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបមិន
អន្ទោលទៅ ។ អើ ។ ជីវិតដទៃ សវីរដទៃ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ
ទាំងឡាយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមិនអន្ទោលទៅ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមិនអន្ទោលទៅ ។ អើ ។ ជីវិត
ដទៃ សវីរដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តី
បំប្រញ ។

កាលបើខ្លួនទាំងឡាយ បែកព្រួយ ប្រសិនបើ បុគ្គល
នោះ បែកព្រួយដែរ ទិដ្ឋិ (របស់អ្នក) ទៅជាទុច្ចេទិដ្ឋិ
ជាទិដ្ឋិដែលព្រះពុទ្ធ ទ្រង់រៀបហើយ កាលបើខ្លួនទាំងឡាយ
បែកព្រួយ ប្រសិនបើ បុគ្គលមិនបែកព្រួយទេ បុគ្គល
ទៅជាទៀង ស្មើនឹងព្រះនិព្វានដែរ ។

[៧២] រូបំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតិ ។
អាមត្តា ។ រូបំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ
ឧយទម្មំ វយទម្មំ វិភកទម្មំ ឯរោទទម្មំ វិបវិណាម-
ធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោបិ អនិច្ចោ សង្ខតោ
បដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧយទម្មោ វយទម្មោ វិភកទម្មោ
ឯរោទទម្មោ វិបវិណាមទម្មោតិ ។ ន ហេវ វត្ថុត្វេ
។ បេ ។ វេននំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ សញ្ញំ ឧបា-
ទាយ ។ បេ ។ សង្ខារ ឧបាទាយ ។ បេ ។
វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតិ ។ អា-
មត្តា ។ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ
ឧយទម្មំ វយទម្មំ វិភកទម្មំ ឯរោទទម្មំ វិបវិណាម-
ធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោបិ អនិច្ចោ សង្ខតោ
បដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧយទម្មោ វយទម្មោ វិភកទម្មោ
ឯរោទទម្មោ វិបវិណាមទម្មោតិ ។ ន ហេវ វត្ថុត្វេ
។ បេ ។

[៧២] ការបញ្ញត្តិទៅបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូបរូ ។ អើ ។
រូបបិទទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មាន
ការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជា
ធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។
សូម្បីបុគ្គល ក៏មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះ
អាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា
មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួល
ជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិ
ទៅបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញា ។ បេ ។
ព្រោះអាស្រ័យសង្ខារ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណរូ ។ អើ ។
វិញ្ញាណបិទទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ
មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាស
ទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។
អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ក៏មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះ
អាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា
មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួល
ជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៧៣) រូបិ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ ដំលី រូបិ ឧបាទាយ ដំលីកស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។
 បីតិ រូបិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ លោហិតំ រូបិ ឧបា-
 ទាយ ។ បេ ។ ឌីនាតិ រូបិ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 សធិទស្សនំ រូបិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ អធិទស្សនំ
 រូបិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ សឃ្មដិយំ រូបិ ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ អឃ្មដិយំ រូបិ ឧបាទាយ អឃ្មដិយស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។

(៧៤) វេទនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ
 ។ អាមត្តា ។ កុសលំ វេទនំ ឧបាទាយ កុសលស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។
 កុសលំ វេទនំ ឧបាទាយ កុសលស្ស បុគ្គលស្ស
 បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ កុសលា វេទនា សដលា
 សវិចាកា វដ្ឋដលា កន្តដលា មនុញ្ញដលា អសេ-
 ចនកដលា សុខុទ្រយា សុខវិចាកាតិ ។ អាមត្តា ។

(៧៥) ការបញ្ជាតិវបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប ។ អើ ។
 ការបញ្ជាតិវបុគ្គល មានសម្បទា ព្រោះអាស្រ័យរូប ។ អើ ។
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យរូប ។ អើ ។
 ព្រោះអាស្រ័យរូបក្រហម ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យរូប-ស ។ អើ ។
 ព្រោះអាស្រ័យរូប ប្រកបដោយការឃើញ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យរូប
 មិនប្រកបដោយការឃើញ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យរូប ប្រកបដោយ
 ការប៉ះពាល់ ។ បេ ។ ការបញ្ជាតិវបុគ្គល មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់
 ព្រោះអាស្រ័យរូប មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៧៦) ការបញ្ជាតិវបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។
 ការបញ្ជាតិវបុគ្គល ដែលមានកុសល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាកុសល
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ជាតិវបុគ្គល
 មានកុសល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាកុសល ។ អើ ។ វេទនាជា
 កុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផលគួរព្រាង មាន
 ផលគួរត្រេកអរ មានផលគួរពេញចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ (ដោយ
 ភណ្ឌានិងទុបាទា) ចំរើនដោយសេចក្តីសុខ មានសុខជាវិបាក ។ អើ ។

កុសលោបិ បុគ្គលោ សដលោ សវិចារោ វដ្ឋដ-
លោ កក្កដលោ មទ្ធក្កដលោ អសេចនកដលោ
សុខុទ្រយោ សុខវិចារោតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។

[៧៥] វេទនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។
អាមន្តា ។ អកុសលំ វេទនំ ឧបាទាយ អកុសលស្ស
បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវី វត្តព្វ ។ បេ ។ អកុ-
សលំ វេទនំ ឧបាទាយ អកុសលស្ស បុគ្គលស្ស
បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលា វេទនា សដលា
សវិចារោ វដ្ឋដលា កក្កដលា មទ្ធក្កដលា
សេចនកដលា ទុក្ខទ្រយា ទុក្ខវិចារោតិ ។
អាមន្តា ។ អកុសលោបិ បុគ្គលោ សដលោ សវិ-
ចារោ វដ្ឋដលោ កក្កដលោ មទ្ធក្កដលោ
សេចនកដលោ ទុក្ខទ្រយោ ទុក្ខវិចារោតិ ។ ន
ហេវី វត្តព្វ ។ បេ ។

[៧៦] វេទនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។

សុម្បិបុគ្គលោអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មាន
ផលប្បប្រាថ្នា មានផលគួរត្រេកអរ មានផលគួរពេញចិត្ត មានផល
មិនច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគណ្ណានិទ្ទេស) ចំរើនដោយសេចក្តី
សុខ មានសុខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៥] ការបញ្ចត្តិវិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។
ការបញ្ចត្តិវិបុគ្គល ជាអកុសល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាអកុសល
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិវិបុគ្គល
ជាអកុសល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ វេទនា
អកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផលមិនគួរប្រាថ្នា
មានផលមិនគួរត្រេកអរ មានផលមិនគួរពេញចិត្ត មានផលច្រឡូកច្រឡំ
(ដោយគណ្ណានិទ្ទេស) ចំរើនដោយទុក្ខ មានទុក្ខជាវិបាក ។
អើ ។ សុម្បិបុគ្គល ជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក
មានផលមិនគួរប្រាថ្នា មានផលមិនគួរត្រេកអរ មានផលមិនគួរពេញ
ចិត្ត មានផលច្រឡូកច្រឡំ(ដោយគណ្ណានិទ្ទេស) ចំរើនដោយទុក្ខ
មានទុក្ខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៦] ការបញ្ចត្តិវិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។

រាមណ្ណា ។ អព្យាកតំ វេទនំ ឧបាទាយ អព្យា-
 បាតស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតំ ។ ន ហេវំ វត្តោ
 ។ បេ ។ អព្យាកតំ វេទនំ ឧបាទាយ អព្យាកតស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតំ ។ អាមន្តា ។ អព្យាកតា វេទនា
 រាមណ្ណា សត្វតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ទយធម្មា វយ-
 រណ្ណ វិរាតធម្មា ជិរោធធម្មា វិបវិណាមធម្មាតិ ។
 រាមណ្ណា ។ អព្យាកតោបិ បុគ្គលោ អនិទ្ទោ
 សត្វោ បដិច្ចសមុប្បន្នា ទយធម្មា វយធម្មា
 វិរាតធម្មោ ជិរោធធម្មោ វិបវិណាមធម្មាតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ សញ្ញំ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 សត្វោ ឧបាទាយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតំ ។ អាមន្តា ។ កុសលំ វិញ្ញាណំ
 ឧបាទាយ កុសលស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតំ ។ ន
 ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ កុសលំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 បុគ្គលស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតំ ។ អាមន្តា ។
 កុសលំ វិញ្ញាណំ សដលំ សវិហារំ វដ្ឋដលំ

ការបញ្ញត្តិទ្រុឌទ្រួល ជាអព្យាក្រឹត ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាអព្យាក្រឹត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិទ្រុឌទ្រួល ជាអព្យាក្រឹត
 ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាអព្យាក្រឹត ។ អើ ។ វេទនា ជាអព្យាក្រឹត
 មិនទៀង មានបច្ច័យភាគកំភែន កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មាន
 ការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅ
 ជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។
 អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង មានបច្ច័យភាគកំភែន
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការ
 សូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា
 មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ការបញ្ញត្តិទ្រុឌទ្រួល ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញា ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យ
 សញ្ញា ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ។ អើ ។ ការ
 បញ្ញត្តិទ្រុឌទ្រួល ជាកុសល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជាកុសល ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិទ្រុឌទ្រួល ជាកុ-
 សល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជាកុសល ។ អើ ។ វិញ្ញាណជា
 កុសល ព្រោះវាយសេស ប្រកបដោយវិបាក មានផលគួរត្រេកអរ

កក្កដលំ មនុស្សដលំ អសេចនកដលំ សុខុទ្រយំ
 សុខវិចារកន្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលោបិ បុគ្គលោ
 សដលោ សវិចារកោ វដ្ឋដលោ កក្កដលោ មនុស្ស-
 ដលោ អសេចនកដលោ សុខុទ្រយោ សុខវិចា-
 កោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(៧៧) វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 អកុសលស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវំ
 វត្តោ ។ បេ ។ អកុសលំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 អកុសលស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។
 អកុសលំ វិញ្ញាណំ សដលំ សវិចារកំ អនិដ្ឋដលំ
 អកក្កដលំ មនុស្សដលំ សេចនកដលំ ទុក្ខទ្រយំ
 ទុក្ខវិចារកន្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលោបិ បុគ្គលោ
 សដលោ សវិចារកោ អនិដ្ឋដលោ អកក្កដលោ
 មនុស្សដលោ សេចនកដលោ ទុក្ខទ្រយោ ទុក្ខ-
 វិចារកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

ឃរេវេយ្យក្កត្តករោ មានផលក្កត្តករោ មានផលមិនច្រឡកច្រឡំ
 (ឃរេវេយ្យក្កត្តករោ) ចំរើនដោយសេចក្តីសុខ មានសុខជាវិបាក
 ឬ ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកប
 ដោយវិបាក មានផលក្កត្តករោ មានផលមិនច្រឡកច្រឡំ
 ក្កត្តករោ មានផលមិនច្រឡកច្រឡំ (ដោយកណ្តាទិវិទុក្ខ) ចំរើន
 ដោយសុខ មានសុខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

(៧៨) ការបញ្ញត្តិវិបាកល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណឬ ។
 អើ ។ ការបញ្ញត្តិវិបាកល ជាអកុសល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជា
 អកុសលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិ
 វិបាកល ជាអកុសល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជាអកុសលឬ ។ អើ ។
 វិញ្ញាណជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផល
 មិនគួរច្រឡំ មានផលមិនគួរក្រេកអរ មានផលមិនគួរពេញចិត្ត មាន
 ផលច្រឡកច្រឡំ (ដោយកណ្តាទិវិទុក្ខ) ចំរើនដោយទុក្ខ មានទុក្ខ
 ជាវិបាក ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកប
 ដោយវិបាក មានផលមិនគួរច្រឡំ មានផលមិនគួរក្រេកអរ មានផល
 មិនគួរពេញចិត្ត មានផលច្រឡកច្រឡំ (ដោយកណ្តាទិវិទុក្ខ) ចំរើន
 ដោយទុក្ខ មានទុក្ខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៨] វិញ្ញាណំ ឧទាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ អព្យាកតំ វិញ្ញាណំ ឧទាទាយ
 អព្យាកតស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។ អព្យាកតំ វិញ្ញាណំ ឧទាទាយ
 អព្យាកតស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។
 អព្យាកតំ វិញ្ញាណំ អធិច្ចំ សង្កតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ
 ទយធម្មំ វយធម្មំ វិភគធម្មំ ធិរោធធម្មំ វិបរិណាម-
 ធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ អព្យាកតោបិ បុគ្គលោ អធិ-
 ទោ សង្កតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ ទយធម្មោ វយ-
 ធម្មោ វិភគធម្មោ ធិរោធធម្មោ វិបរិណាមធម្មោតិ ។
 ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៧៩] ចក្កំ ឧទាទាយ ចក្កុមា បុគ្គលោតិ
 វត្តត្វោតិ ។ អាមត្តា ។ ចក្កុមិ ធិរុទ្ធេ ចក្កុមា
 បុគ្គលោ ធិរុទ្ធាតិ វត្តត្វោតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 សោតិ ឧទាទាយ ។ បេ ។ យាទំ ឧទាទាយ ។ បេ ។

[៧៧] ការបញ្ជាក់នូវបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណមូ ។ អើ ។
 ការបញ្ជាក់នូវបុគ្គល ជាអព្យាក្រឹត ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណជាអព្យាក្រឹត
 មូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ជាក់នូវបុគ្គលជា
 អព្យាក្រឹត ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណជាអព្យាក្រឹតមូ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ
 ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង មានបច្ច័យភាពកែតម្រូវ ព្រោះអាស្រ័យ
 ហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការ
 វិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា
 មូ ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គលជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង មានបច្ច័យភាពកែតម្រូវ
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការ
 សូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា
 មានការប្រែប្រួលជាធម្មតាមូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[៧៩] បុគ្គលអាស្រ័យចក្ក គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានចក្ក
 មូ ។ អើ ។ កាលបើចក្ករលត់ហើយ គេត្រូវហៅថា បុគ្គល
 មានចក្ករលត់ហើយមូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គល អាស្រ័យត្រចៀក ។ បេ ។ អាស្រ័យច្រមុះ ។ បេ ។

ដ្ឋានំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ កាយំ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 មនំ ឧបាទាយ មនកំ បុគ្គលោតិ វត្តញ្ចាតិ ។
 អាមត្តា ។ មនម្ហំ ឱរុទ្ធ មនកំ បុគ្គលោ ឱរុទ្ធាតិ
 វត្តញ្ចាតិ ។ ន ហេវំ វត្តញ្ច ។ បេ ។

[១០០] មិច្ឆាធិដ្ឋិ ឧបាទាយ មិច្ឆាធិដ្ឋិយោ
 បុគ្គលោតិ វត្តញ្ចាតិ ។ អាមត្តា ។ មិច្ឆាធិដ្ឋិយោ
 ឱរុទ្ធាយ មិច្ឆាធិដ្ឋិយោ បុគ្គលោ ឱរុទ្ធាតិ វត្តញ្ចាតិ ។
 ន ហេវំ វត្តញ្ច ។ បេ ។

[១០១] មិច្ឆាសង្កប្បំ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 មិច្ឆាកំចំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ មិច្ឆាកម្មន្តំ ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ មិច្ឆាកាដិវំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ មិច្ឆាកំ-
 យាមិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ មិច្ឆាសតិ ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ឧបាទាយ មិច្ឆាសមាធិយោ
 បុគ្គលោតិ វត្តញ្ចាតិ ។ អាមត្តា ។ មិច្ឆាសមាធិម្ហំ
 ឱរុទ្ធ មិច្ឆាសមាធិ យោ បុគ្គលោ ឱរុទ្ធាតិ វត្តញ្ចា-
 តិ ។ ន ហេវំ វត្តញ្ច ។ បេ ។

ពាស្រ័យវណ្ណភព ។ បេ ។ ពាស្រ័យកាយ ។ បេ ។ បុគ្គលពាស្រ័យបិគ្គ
 គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានចិត្តប្តូ ។ អើ ។ កាលបើចិត្តរលត់ហើយ
 គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានចិត្តរលត់ហើយប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១០០] បុគ្គលពាស្រ័យមិច្ឆាធិដ្ឋិ គេត្រូវហៅថា បុគ្គល
 មានមិច្ឆាធិដ្ឋិប្តូ ។ អើ ។ កាលបើមិច្ឆាធិដ្ឋិរលត់ហើយ គេត្រូវហៅថា
 បុគ្គលមានមិច្ឆាធិដ្ឋិរលត់ហើយប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០១] បុគ្គលពាស្រ័យមិច្ឆាសង្កប្បុរៈ ។ បេ ។ ពាស្រ័យបិច្ចុ-
 វាចា ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាកម្មន្តុរៈ ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាកាដិវៈ
 ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាកំយាមៈ ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាសតិ ។ បេ ។
 ពាស្រ័យមិច្ឆាសមាធិ គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានមិច្ឆាសមាធិប្តូ ។
 អើ ។ កាលបើមិច្ឆាសមាធិរលត់ហើយ គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមាន
 មិច្ឆាសមាធិរលត់ហើយប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១០២) សម្មាទិដ្ឋិ ឧបាទាយ សម្មាទិដ្ឋិយោ
 បុគ្គលោតិ វត្តព្យោតិ ។ អាមន្តា ។ សម្មាទិដ្ឋិយោ
 ធិរុទ្ធាយ សម្មាទិដ្ឋិយោ បុគ្គលោ ធិរុទ្ធាតិ វត្តព្យោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្យោ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បំ ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ សម្មាភំចំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តំ
 ឧបាទាយ ។ បេ ។ សមាអាជីរិ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 សម្មាភំយាមិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ឧបា-
 ទាយ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ឧបាទាយ សម្មា-
 សមាធិយោ បុគ្គលោតិ វត្តព្យោតិ ។ អាមន្តា ។
 សម្មាសមាធិម្ហំ ធិរុទ្ធ សម្មាសមាធិយោ បុគ្គលោ
 ធិរុទ្ធាតិ វត្តព្យោតិ ច ន ហេរិ វត្តព្យោ ។ បេ ។

(១០៣) រូបំ ឧបាទាយ វេទនំ ឧបាទាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិភិ ។ អាមន្តា ។ ទ្ធិន្តំ ឧបាទាយ
 ឧបាទាយ ទ្ធិន្តំ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិភិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្យោ ។ បេ ។ រូបំ ឧបាទាយ វេទនំ ឧបាទាយ
 សញ្ញំ ឧបាទាយ សង្ខារេ ឧបាទាយ វិញ្ញាណំ
 ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិភិ ។ អាមន្តា ។

(១០៤) បុគ្គលអាស្រ័យសម្មាទិដ្ឋិ គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមាន
 សម្មាទិដ្ឋិ ។ អើ ។ កាលបើសម្មាទិដ្ឋិលត់ហើយ គេត្រូវហៅ
 ថា បុគ្គលមានសម្មាទិដ្ឋិលត់ហើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអាស្រ័យសម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ
 សម្មាភំចា ។ បេ ។ អាស្រ័យសម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ
 សម្មាអាជីរិ ។ បេ ។ អាស្រ័យសម្មាភំយាមៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ
 សម្មាសតិ ។ បេ ។ អាស្រ័យសម្មាសមាធិ គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមាន
 សម្មាសមាធិ ។ អើ ។ កាលបើសម្មាសមាធិលត់ហើយ គេត្រូវ
 ហៅថា បុគ្គលមានសម្មាសមាធិលត់ហើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១០៥) ការបញ្ជាតិរបស់ ព្រះអាស្រ័យរូប ព្រះ
 អាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។ ការបញ្ជាតិរបស់ ២ នាក់ ព្រះ
 អាស្រ័យខន្ធ ២ រូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ការបញ្ជាតិរបស់ ព្រះអាស្រ័យរូប ព្រះអាស្រ័យវេទនា ព្រះ
 អាស្រ័យសញ្ញា ព្រះអាស្រ័យសង្ខារ ព្រះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ។ អើ ។

បញ្ចង្គំ ខន្ធានំ ឧបាទាយ បញ្ចង្គំ បុគ្គលានំ
បញ្ញត្តិភិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១០៤] ចក្កាយតនំ ឧបាទាយ សោតាយ-
តនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិភិ ។ អាមន្តា ។
ទ្ធិនំ អាយតនានំ ឧបាទាយ ទ្ធិនំ បុគ្គលានំ
បញ្ញត្តិភិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១០៥] ចក្កាយតនំ ឧបាទាយ សោតាយតនំ
ឧបាទាយ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស
បញ្ញត្តិភិ ។ អាមន្តា ។ ទ្វាទសង្កំ អាយតនានំ ឧបា-
ទាយ ទ្វាទសង្កំ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិភិ ។ ន ហេវំ
វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១០៦] ចក្កុណត្តិ ឧបាទាយ សោតណត្តិ
ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិភិ ។ អាមន្តា ។ ទ្ធិនំ
ណត្តិនំ ឧបាទាយ ទ្ធិនំ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិភិ ។ ន
ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ៥ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យ ១១៥ ឬ ៧ អ្នកមិនគួរពោល
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៤] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចក្កាយតនៈ ព្រោះ
អាស្រ័យសោតាយតនៈ ឬ ៧ អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ២ នាក់
ព្រោះអាស្រ័យអាយតនៈ ២ ឬ ៧ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។

[១០៥] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចក្កាយតនៈ
ព្រោះអាស្រ័យសោតាយតនៈ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យធម្មាយតនៈ ឬ ៧
អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ១២ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យអាយតនៈ ១២
ឬ ៧ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៦] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចក្កុណត្តិ ព្រោះ
អាស្រ័យសោតណត្តិ ឬ ៧ អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ២ នាក់
ព្រោះអាស្រ័យណត្តិ ២ ឬ ៧ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៧] ចតុ្តាសន្តិ ឧបាទាយ សោតនាតិ
ឧបាទាយ ។ បេ ។ ចតុ្តាសន្តិ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស
បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋាសន្តិ នាតិ ឧបា-
ទាយ អដ្ឋាសន្តិ បុគ្គលានិ បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវិ
វត្តោ ។ បេ ។

[១០៨] ចតុ្តាសន្តិ ឧបាទាយ សោតន្តិ
ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ ទិដ្ឋិ
ន្តិយានិ ឧបាទាយ ទិដ្ឋិ បុគ្គលានិ បញ្ញត្តិ ។
ន ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។

[១០៩] ចតុ្តាសន្តិ ឧបាទាយ សោតន្តិ
ឧបាទាយ ។ បេ ។ អញ្ញតាវិន្តិយំ ឧបាទាយ
បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ ពាវិសតិ និ ឥន្តិ-
យានិ ឧបាទាយ ពាវិសតិ និ បុគ្គលានិ បញ្ញត្តិ ។
ន ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។

[១១០] ឯកវេកាភវិ ឧបាទាយ ឯកស្ស
បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ ចតុ្តាសន្តិ
ឧបាទាយ ចតុ្តាសន្តិ បុគ្គលានិ បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវិ
វត្តោ ។ បេ ។

[១០៧] ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុនាគុ ព្រោះ
អាស្រ័យសោតនាគុ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យធម្មនាគុ ។ អើ ។
ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ១៨ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យនាគុ ១៨ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៨] ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុន្តិយ ព្រោះ
អាស្រ័យសោតន្តិយ ។ អើ ។ ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ២ នាក់ ព្រោះ
អាស្រ័យឥន្តិយ ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៩] ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុន្តិយ ព្រោះ
អាស្រ័យសោតន្តិយ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យអញ្ញតាវិន្តិយ ។
អើ ។ ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ២២ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យឥន្តិយ ២២
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១០] ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គលម្នាក់ ព្រោះអាស្រ័យភពមានខន្ធ ១
ឬ ។ អើ ។ ការបញ្ញត្តិវិបុគ្គល ២ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យភព
មានខន្ធ ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១១] ឯករាជការករំ ឧបាទាយ ឯកស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ បញ្ញរាជការករំ
 ឧបាទាយ បញ្ញត្តិ បុគ្គលាជំ បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១១២] ឯករាជការករេ ឯកោវ បុគ្គលោតិ ។
 អាមត្តា ។ ចតុរាជការករេ ចត្តារាវ បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១១៣] ឯករាជការករេ ឯកោវ បុគ្គលោតិ ។
 អាមត្តា ។ បញ្ញរាជការករេ បញ្ញោវ បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១១៤] យថា វុត្តិ ឧបាទាយ នាយាយ
 បញ្ញត្តិ ឯវេរេ រូបំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។
 យថា វុត្តិ ឧបាទាយ នាយាយ បញ្ញត្តិ វុត្តោមិ
 អនិច្ចោ នាយាមិ អនិច្ចោ ឯវេរេ រូបំ ឧបាទាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ រូបម្យំ អនិច្ចំ បុគ្គលោមិ
 អនិច្ចោតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ យថា
 វុត្តិ ឧបាទាយ នាយាយ បញ្ញត្តិ អញ្ញោ វុត្តោ

[១១១] ការបញ្ញត្តិវិបុលប្លាត់ ព្រោះអាស្រ័យភពមានខ្លួន ១ ឬ ៧
 អើ ។ ការបញ្ញត្តិវិបុល ៥ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យភពមានខ្លួន ៥ ឬ ៧
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១២] បុគ្គលតែម្នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លួន ១ ឬ ៧ អើ ។
 បុគ្គល ៤ នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លួន ៤ ឬ ៧ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១១៣] បុគ្គលតែម្នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លួន ១ ឬ ៧ អើ ។
 បុគ្គល ៥ នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លួន ៥ ឬ ៧ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១៤] ការបញ្ញត្តិវិម្លុះ ព្រោះអាស្រ័យដើមឈើ យ៉ាងណា
 ការបញ្ញត្តិវិបុល ព្រោះអាស្រ័យរូប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ការ
 បញ្ញត្តិវិម្លុះ ព្រោះអាស្រ័យដើមឈើ ដើមឈើក្តីមិនទៀង ម្លុះក្តីមិន
 ទៀង យ៉ាងណា ការបញ្ញត្តិវិបុល ព្រោះអាស្រ័យរូប រូបក្តីមិនទៀង
 បុគ្គលក្តីមិនទៀង យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនគប្បីពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិវិម្លុះ ព្រោះអាស្រ័យដើមឈើ ដើមឈើដទៃ

អញ្ញា ឆាយា ឯវមេវ រូបំ ឧទានាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ
 អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បក្កលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ យថា តាមំ ឧទានាយ តាមិយស្ស^(១) បញ្ញត្តិ
 ឯវមេវ រូបំ ឧទានាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតិ ។
 យថា តាមំ ឧទានាយ តាមិយស្ស បញ្ញត្តិ អញ្ញោ
 តារោ អញ្ញោ តាមិយោ^(២) ឯវមេវ រូបំ ឧទានាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បក្កលោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ យថា រដ្ឋំ ឧទានាយ
 រញ្ញោ បញ្ញត្តិ ឯវមេវ រូបំ ឧទានាយ បុគ្គលស្ស
 បញ្ញត្តិតិ ។ យថា រដ្ឋំ ឧទានាយ រញ្ញោ បញ្ញត្តិ
 អញ្ញំ រដ្ឋំ អញ្ញោ រជា ឯវមេវ រូបំ ឧទានាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បក្កលោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ យថា ន ធិកធឿន ធើ
 គធឿកោ យស្ស ធិកធឿន សោ ធើគធឿកោ

១ ខ. ម. ភាមិកស្ស ។ ២ ខ. ម. ភាមិកោ ។

ម្យដវៃ យ៉ាងណាមិញ ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប
 រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល អ្នកនៅក្នុងស្រុក
 ព្រោះអាស្រ័យស្រុក យ៉ាងណា ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យ
 រូប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល អ្នកនៅក្នុងស្រុក
 ព្រោះអាស្រ័យស្រុក ស្រុកដវៃ បុគ្គលអ្នកនៅក្នុងស្រុកដវៃ យ៉ាងណា
 ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិ
 ទ្រ់ស្តេច ព្រោះអាស្រ័យដែន យ៉ាងណា ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល ព្រោះ
 អាស្រ័យរូប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ការបញ្ចត្តិទ្រ់ស្តេច ព្រោះអាស្រ័យ
 ដែន ដែនដវៃ ស្តេចដវៃ យ៉ាងណា ការបញ្ចត្តិទ្រ់បុគ្គល ព្រោះ
 អាស្រ័យរូប រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ច្រកកំមិនមាន បុគ្គលជាប់
 ច្រកកំ ច្រកកំនៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ជាប់ច្រកកំ

ឯវមេវ ន រូបំ រូបវា យស្ស រូបំ សោ រូបវាតិ ។
យថា ន និគឌោ នេកធឿកោ យស្ស និគឌោ
សោ នេកធឿកោ អញ្ញោ និគឌោ អញ្ញោ នេក-
ធឿកោ ឯវមេវ ន រូបំ រូបវា យស្ស រូបំ សោ
រូបវា អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ រូបវាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
។ បេ ។

(១១៥) ចិត្តេ ចិត្តេ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិតិ ។
អាមត្តា ។ ចិត្តេ ចិត្តេ បុគ្គលោ ជាយតិ
ជិយ្យតិ មិយ្យតិ វេតិ ឧបបដ្ឋតិតិ ។ ន ហេវំ
វត្តោ ។ បេ ។ ធុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ
សោតិ វា អញ្ញាតិ វាតិ ។ អាមត្តា ។ ធុតិយេ
ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ កុមារកោតិ វា កុមា-
រិកាតិ វាតិ ។ វត្តតំ ។ អាជាតាហិ និក្ខហិ ហត្ថិ
ធុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ សោតិ វា អញ្ញាតិ
វា តេន វត វេ វត្តោ ធុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ
ន វត្តតំ កុមារកោតិ វា កុមារិកាតិ វាតិ

យ៉ាងណា បុគ្គលមិនមានរូប បុគ្គលមានរូប រូបនៃបុគ្គលណា បុគ្គល
នោះឈ្មោះថាមានរូប គឺយ៉ាងនោះដែរឬ ។ ច្រវាក់មិនមាន បុគ្គលហើយ
ច្រវាក់ ច្រវាក់នៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាប់ច្រវាក់ ច្រវាក់
ដទៃ បុគ្គលជាប់ច្រវាក់ដទៃ យ៉ាងណា រូបមិនមាន បុគ្គលមានរូប
រូបនៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មានរូប រូបដទៃ បុគ្គល
មានរូបដទៃ គឺយ៉ាងនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។

(១១៥) ការបញ្ចត្តិនៃបុគ្គល រាល់ៗចិត្តឬ ។ អើ ។ ចុះ
បុគ្គល កើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ រាល់ៗចិត្តឬ ។ អ្នកមិន
គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចុះកាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ
អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះឬ ។ អើ ។
ចុះកាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា កេងប្រុស
ឬថាកេងស្រី ដូច្នោះដែរឬ ។ អ្នកគួរពោលបាន ។ អ្នកចូរដឹងទូរ
រំហុស (បេស្តអ្នកចុះ) ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ
អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃដូច្នោះទេ ម្នាល
កេងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាលចិត្តទី២ កើតឡើង
ហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា កេងប្រុស ឬថា កេងស្រី ដូច្នោះដែរ

យំ តត្ថ វេទសំ វត្តព្វេ ខោ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ
ន វត្តតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ វា ទុតិយេ ចិត្តេ
ឧប្បន្នេ វត្តតំ កុមារកោតិ វា កុមារិកាតិ វាតិ
មិច្ឆា ហព្វំ វា បន ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តតំ
កុមារកោតិ វា កុមារិកាតិ វា តេន វត វេ
វត្តព្វេ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តតំ^(១) សោតិ វា
អញ្ញោតិ វាតិ យំ តត្ថ វេទសំ វត្តព្វេ ខោ ទុតិ-
យេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ
វា ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តតំ កុមារកោតិ វា
កុមារិកាតិ វាតិ មិច្ឆា ។

[១១៦] ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ

សោតិ វា អញ្ញោតិ វាតិ ។ អាមន្តា ។ ទុតិយេ
ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ កុមារិកាតិ វា បុរិសោតិ វា

បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យ
នោះថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
នោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ កាលបើចិត្តទី ២ កើតឡើង
ហើយ អ្នកគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ពាក្យដូច្នោះ
នេះ ជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី ២ កើតឡើង
ហើយ អ្នកគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ម្ចាស់អ្នកដ៏
ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើង
ហើយ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលនោះឬ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះ
ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោល
តែពាក្យនោះថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោល
ថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ កាលបើចិត្តទី ២
កើតឡើងហើយ អ្នកគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ដូច្នោះ
ដែរ ពាក្យដូច្នោះនេះ ក៏ជាពាក្យខុស ។

[១១៦] ចុះកាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរ

ពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ឬ ។ អើ ។ ចុះកាល
ចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោល ថា ស្រី ថា ប្រុស

គហដ្ឋានិ វា បត្យជិតោតិ វា ទេវេតិ វា មនុស្សានិ
 វាតិ ។ វត្តត្នំ ។ អាជាបាយិ ចិត្តហិ ហត្ថិ ទុតិយេ
 ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តត្នំ សោតិ វា អញ្ញាតិ វា
 តេន វត វេ វត្តត្ថេ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន
 វត្តត្នំ ទេវេតិ វា មនុស្សានិ វាតិ យំ តត្ថ
 វទេសិ វត្តត្ថេ ខោ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន
 វត្តត្នំ សោតិ វា អញ្ញាតិ វា ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ
 វត្តត្នំ ទេវេតិ វា មនុស្សានិ វាតិ^(១) មិច្ឆា ហត្ថិ
 វា បទ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តត្នំ ទេវេតិ វា
 មនុស្សានិ វា តេន វត វេ វត្តត្ថេ ទុតិយេ ចិត្តេ
 ឧប្បន្នេ វត្តត្នំ^(២) សោតិ វា អញ្ញាតិ វាតិ យំ តត្ថ
 វទេសិ វត្តត្ថេ ខោ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន
 វត្តត្នំ សោតិ វា អញ្ញាតិ វា ទុតិយេ ចិត្តេ
 ឧប្បន្នេ វត្តត្នំ ទេវេតិ វា មនុស្សានិ វាតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។

១ ឧ. កុមារិកោតិ វា កុមារិកាតិ វាតិ វិស្សន្តិយេវ ។ ២ ឧ. ម វត្តត្នំ ។

ថា គ្រហស្ថ ថា បត្យជិត ថា ទេវេតា ថា មនុស្សវដ្ឋវេ ។ អ្នកគួរពោល
 បាទ ។ អ្នកចូរជើងទូកំហុស (របស់អ្នកចុះ) ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី ២
 កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ
 ដូច្នោះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាល
 ចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស
 ដូច្នោះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោល
 តែពាក្យនោះថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ កាលបើចិត្តទី ២ កើត
 ឡើងហើយ អ្នកគួរពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស ពាក្យដូច្នោះ
 នេះ ជាពាក្យខុស ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី ២ កើតឡើង
 ហើយ អ្នកគួរពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស ម្ចាស់អ្នកដំបើង
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ
 អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា
 កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬ
 ថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នោះទេ កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកគួរ
 ពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១១៧] ន វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ យោ បស្សតិ
 យំ បស្សតិ យេន បស្សតិ សោ បស្សតិ តំ
 បស្សតិ តេន បស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ
 យោ បស្សតិ យំ បស្សតិ យេន បស្សតិ សោ
 បស្សតិ តំ បស្សតិ តេន បស្សតិ តេន វត រេ
 វត្តេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១១៨] ន វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ យោ សុ-
 ណាតិ ។ បេ ។ យោ យាយតិ ។ បេ ។ យោ
 សាយតិ ។ បេ ។ យោ ដុសតិ ។ បេ ។ យោ វិជា-
 នាតិ យំ វិជានាតិ យេន វិជានាតិ សោ វិជានាតិ
 តំ វិជានាតិ តេន វិជានាតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ
 យោ វិជានាតិ យំ វិជានាតិ យេន វិជានាតិ

[១១៧] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តដឹក ទិវិអត្តដឹកម្ហូប ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាឃើញ ឃើញ
 ទូរូបណា ឃើញដោយភ្នែកណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ឃើញ
 ឃើញទូរូបនោះ ឃើញដោយភ្នែកនោះឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ
 បុគ្គលណាឃើញ ឃើញទូរូបណា ឃើញដោយភ្នែកណា បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថា ឃើញ ឃើញទូរូបនោះ ឃើញដោយភ្នែកនោះ
 ម្ចាស់អ្នកដឹកដៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹង
 បាន ដោយអត្តដឹក ទិវិអត្តដឹកម្ហូប ដូច្នោះដែរ ។

[១១៨] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ដឹក ទិវិអត្តដឹកម្ហូប ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណា ។ បេ ។
 បុគ្គលណា ។ បេ ។ បុគ្គលណា លិង្គភូត្យ ។ បេ ។ បុគ្គលណា
 បិរោល ។ បេ ។ បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់ ដឹងច្បាស់ទូរូបណា
 ណា ដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ដឹង
 ច្បាស់ ដឹងច្បាស់ទូរូបណានោះ ដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណ
 នោះឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់ ដឹងច្បាស់
 ទូរូបណា ណា ដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ

សោ វិជាជាតិ តំ វិជាជាតិ តេន វិជាជាតិ តេន
វត វេ វត្តត្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋជាតិ ។

(១១៧) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋជាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ យោ ន បស្សតិ
យំ ន បស្សតិ យេន ន បស្សតិ សោ ន បស្សតិ
តំ ន បស្សតិ តេន ន បស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
ហត្ថំ យោ ន បស្សតិ យំ ន បស្សតិ យេន
ន បស្សតិ សោ ន បស្សតិ តំ ន បស្សតិ តេន
ន បស្សតិ ជា វត វេ វត្តត្វេ បុគ្គលោ ឧប-
លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋជាតិ ។

(១២០) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋជាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ យោ ន សុណាតិ
។ បេ ។ យោ ន ហាយតិ ។ បេ ។ យោ ន សា-
យតិ ។ បេ ។ យោ ន ដុសតិ ។ បេ ។ យោ ន
វិជាជាតិ យំ ន វិជាជាតិ យេន ន វិជាជាតិ សោ
ន វិជាជាតិ តំ ន វិជាជាតិ តេន ន វិជាជាតីតិ ។

ឈ្មោះថា ជីវច្យាសំ ជីវច្យាសំ ទ្វេវច្ឆាម្មណំ នោះ ជីវច្យាសំ វេយ
មនោវិញ្ញាណនោះ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកភឿរាល
ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះវែរ ។

(១១៧) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមិនឃើញ មិនឃើញទ្វេវច្ឆាម្មណា បិរ
ឃើញដោយភ្នែកណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនឃើញ មិនឃើញ
ទ្វេវច្ឆានោះ មិនឃើញដោយភ្នែកនោះឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល
ណា មិនឃើញ មិនឃើញទ្វេវច្ឆាណា មិនឃើញដោយភ្នែកណា
បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនឃើញ មិនឃើញទ្វេវច្ឆានោះ មិនឃើញ
ដោយភ្នែកនោះ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេ
ដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះទេ ។

(១២០) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមិនឮ ។ បេ ។ បុគ្គលណាមិនដុំ ។ បេ ។
បុគ្គលណាមិនលឺទូក្យ ។ បេ ។ បុគ្គលណាមិនចំរើន ។ បេ ។
បុគ្គលណាមិនដឹងច្យាសំ មិនដឹងច្យាសំ ទ្វេវច្ឆាម្មណំ ណា មិនដឹងច្យាសំ
ដោយមនោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនដឹងច្យាសំ មិន
ដឹងច្យាសំ ទ្វេវច្ឆាម្មណំ នោះ មិនដឹងច្យាសំ ដោយមនោវិញ្ញាណនោះឬ ។

អាមត្តា ។ ហត្ថំ យោ ន វិជាជាតិ យំ ន វិជា-
ជាតិ យេន ន វិជាជាតិ សោ ន វិជាជាតិ ទំ ន
វិជាជាតិ តេន ន វិជាជាតិ យោ វត ហ វត្តត្វេ
បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេជាតិ ។

[១២១] ន វត្តត្វិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេជាតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វត្តំ ភគវតា
បស្សាមហំ ភិក្ខុវេ ទិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន
អតិក្កន្ធិមាណុសតេន សត្តេ ចវមារេន ឧបបជ្ជមារេន
ហំនេ បណីតេ សុវណ្ណោ ទិព្វណ្ណោ សុគតេ ទុក្ខ-
តេ យថាកម្មបតេ សត្តេ បជាជាមីតិ អត្តវ សុ-
ត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេជាតិ ។ វត្តំ ភគវតា បស្សាមហំ
ភិក្ខុវេ ទិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន អតិក្កន្ធិមាណុ-
សតេន សត្តេ ចវមារេន ឧបបជ្ជមារេន ហំនេ

ហិ ។ ប្រសើរឃើ បុគ្គលណា មិនដឹងច្បាស់ មិនដឹងច្បាស់
ធម្មាប្រយោជណា មិនដឹងច្បាស់ដោយបរោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថា មិនដឹងច្បាស់ មិនដឹងច្បាស់ទូរធម្មាប្រយោជនោះ បរមវិញ
ច្បាស់ដោយបរោវិញ្ញាណនោះ ម្ចាស់អ្នកដំបិត អ្នកមិនគួរពោលថា
បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំបិត និងអត្តដំបិតម ដូច្នោះទេ ។

[១២១] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំ-
បិត និងអត្តដំបិតម ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លង
បង់ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា រមែងមើលឃើញនូវតួកសត្វ កាលច្រក
កាលកើត ថោកទាប ថ្លៃថ្លា មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរពាក្រក់
មានគតិល្អ មានគតិពាក្រក់ ដឹងច្បាស់នូវតួកសត្វ ដែលអន្ទោលទៅ
តាមយថាកម្ម ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រម ។ អើ ។ បើដូច្នោះ
មានតែ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំបិត និងអត្តដំបិតមដូច្នោះដែរ ។
(សកវទី) ធ្វើ(នូវពាក្យប្តេជ្ញាឲ្យម៉ាថា) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់ចក្ខុ
របស់មនុស្សធម្មតា មើលឃើញតួកសត្វ កាលច្រក កាលកើត ថោកទាប

បណ្ឌិត សុវណ្ណ ធុន្ទ្រណ្ណ សុភតេ ធុន្ទ្រតេ យថា-
 ភម្មបកេ សុត្តេ បដាជាមីតិ កត្វា តេនេវ ការណេន
 បុគ្គលេ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបវមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។
 ភគវា ធិត្វេន ចត្តុនា វិសុទ្ធន អតិក្កន្តមាណុស-
 កេន រូបំ បស្សតិ បុគ្គលំ បស្សតីតិ ។ រូបំ បស្សតិ ។
 រូបំ បុគ្គលេ រូបំ ចវតិ រូបំ ឧបបជ្ជតិ រូបំ យថា-
 ភម្មបកន្តិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ភគវា
 ធិត្វេន ចត្តុនា វិសុទ្ធន អតិក្កន្តមាណុសកេន រូបំ
 បស្សតិ បុគ្គលំ បស្សតីតិ ។ បុគ្គលំ បស្សតិ ។
 បុគ្គលេ រូបំ រូបាយតនំ រូបនាតុ ចំលំ បីតកំ
 លោហិតំ ឱនាតំ ចត្តុវិញ្ញាយិ ចត្តុស្មី បដិហញ្ញតិ
 ចត្តុស្ស អាចារិ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ភគវា ធិត្វេន ចត្តុនា វិសុទ្ធន អតិក្កន្ត-
 មាណុសកេន រូបំ បស្សតិ បុគ្គលំ បស្សតីតិ ។
 ឧកោ បស្សតិ ។ ឧកោ រូបំ រូបាយតនំ រូបនាតុ

វិជ្ជា មានសប្បវត្ត មានសប្បវេណ្ឌក្រត មានតតិវុ ហេតុ
 ក្រត ដឹងច្បាស់ខ្ញុំត្រូវសត្វ ដែលអន្ទាលទៅតាមយថាភម្ម បុព្វៈ
 ហេតុនោះ (ទើបសួរថា) បុគ្គល គេដឹងបាន ហោយអញបើក
 នឹងអត្តជីវិតម្យ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ មានចក្ខុដូចជា
 ទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់ឃើញរូប ប្រុង
 ឃើញបុគ្គលម្យ ។ ទ្រង់ឃើញរូប ។ បុគ្គល គឺរូប រូបច្បុក រូប
 កើត រូបអន្ទាលទៅតាមយថាភម្ម ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់
 ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់ឃើញរូប ទ្រង់ឃើញបុគ្គលម្យ ។ ប្រុង
 ឃើញបុគ្គល ។ រូប គឺបុគ្គល ជាបុព្វាយតនៈ ជាបុព្វនាតុ ជាបុព្វទៀវ
 រូបល្បឿន រូបក្រហម រូបស រូបដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ វេទន៍ចែក
 ក្នុងចក្ខុ មកកាន់វត្ថុនឹងចក្ខុ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះមានព្រះភាគ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់ចក្ខុរបស់
 មនុស្សធម្មតា ទ្រង់ឃើញរូប ទ្រង់ឃើញបុគ្គលម្យ ។ ទ្រង់ឃើញ
 របស់ទាំងពីរ ។ រូប គឺរបស់ទាំងពីរ ជាបុព្វាយតនៈ ជាបុព្វនាតុ

ឧភោ ធីលា ឧភោ បីតតោ ឧហោ លោហិតតោ
 ឧភោ ឌីនាតា ឧភោ ចក្កវិញ្ញាយ្យា ឧភោ ចក្កស្មី
 បដិហញ្ញន្តិ ឧភោ ចក្កស្មី អាចារិ អាគច្ឆន្តិ ឧភោ
 ចវន្តិ ឧភោ ឧបបដ្ឋន្តិ ឧភោ យថាភម្មបតាតិ ។
 ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ឧបកបញ្ញត្តនុយោត ។

(១២២) កល្យាណាចារកាណិ កម្មានិ ឧប-
 លត្តន្តិភិ ។ អាមត្តា ។ កល្យាណាចារកាណិ កម្មានិ
 កត្តា ការេតា ឧបលត្តភិភិ ។ ន ហោរិ វត្តព្វេ
 ។ បេ ។

(១២៣) កល្យាណាចារកាណិ កម្មានិ ឧប-
 លត្តន្តិភិ ។ កល្យាណាចារកាណិ កម្មានិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តភិភិ ។ អាមត្តា ។ តស្មី កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តភិភិ ។ ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 តស្មី កត្តា ការេតា ឧបលត្តភិភិ ។ អាមត្តា ។
 តស្មី តស្មីវ ធីត្តិ ឧក្កស្មី អន្តកិរិយា ធីត្តិ
 វដ្ឋបន្ទេនោ ធីត្តិ អនុបាទាបរិធីញ្ញាធីត្តិ ។ ន ហោរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

របស់ទាំងពីរ មានពណ៌លឿវ របស់ទាំងពីរ ហាតពណ៌លឿវ របស់ទាំង
 ពីរ មានពណ៌ក្រហម របស់ទាំងពីរ មានពណ៌ល របស់ទាំងពីរ វិលេ
 គ្នដឹងដោយចក្ក របស់ទាំងពីរ ប៉ះមកក្នុងចក្ក របស់ទាំងពីរ មកលាវ
 រង្វង់ចក្ក របស់ទាំងពីរ ច្យុត របស់ទាំងពីរ កើត របស់ទាំងពីរ រល្ហរល
 ទៅតាមយថាភម្ម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ឧបកបញ្ញត្តនុយោត ។

(១២៤) កម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឱ្យកម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៥) កម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើឱ្យគេធ្វើ ឱ្យកម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឱ្យកម្មនោះ គេ
 ដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឱ្យកម្មនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។
 ការធ្វើឱ្យបំបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមាន ការផ្តាច់ចង់ឱ្យវិជ្ជុះ មិនមាន
 អនុបាទាបរិធីញ្ញា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២២) កល្យាណាចារ្យកាដិ កម្មាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារ្យកាដិ កម្មាដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ បុគ្គលស្ស កត្តា ការេតា ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ ន ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។

(១២៣) កល្យាណាចារ្យកាដិ កម្មាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារ្យកាដិ កម្មាដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ ជិញ្ញាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ ជិញ្ញាស្ស កត្តា ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។
 ន ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។

(១២៤) កល្យាណាចារ្យកាដិ កម្មាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារ្យកាដិ កម្មាដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ មហាបថវិ
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ មហាបថវិយា កត្តា ការេតា
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។

(១២៥) កម្មល្អ ទិវិពាក្រក់ គេដឹងបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ទិវិពាក្រក់ គេដឹងបានប្ត ។
 អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នក
 ប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យបុគ្គល គេដឹងបានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

(១២៦) កម្មល្អ ទិវិពាក្រក់ គេដឹងបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើឲ្យគេធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ទិវិពាក្រក់ គេដឹងបានប្ត ។
 អើ ។ ព្រះទិព្វាន គេដឹងបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ ដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យព្រះទិព្វាន គេដឹងបានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៧) កម្មល្អ ទិវិពាក្រក់ គេដឹងបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ទិវិពាក្រក់ គេដឹងបានប្ត ។
 អើ ។ មហាប្រិថវិ គេដឹងបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នក ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នក
 ប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យមហាប្រិថវិ គេដឹងបានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២៧] កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ មហាសមុទ្រោ
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ មហាសមុទ្រស្ស កត្តា ការេតា
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១២៨] កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ សិលេខុបព្វត-
 កជា ឧបលត្តន្តីតិ ។ សិលេខុបព្វតកជស្ស កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១២៩] កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ អាចា
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាបស្ស កត្តា ការេតា ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១២៧] កម្មល្អ វិនិក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ខ្ញុំកម្មល្អ វិនិក្រក់ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អើ ។ មហាសមុទ្រ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ខ្ញុំមហាសមុទ្រ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២៨] កម្មល្អ វិនិក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ខ្ញុំកម្មល្អ វិនិក្រក់ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អើ ។ ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិលេខុ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ខ្ញុំស្តេចក្នុងឈ្មោះសិលេខុ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២៩] កម្មល្អ វិនិក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ខ្ញុំកម្មល្អ វិនិក្រក់ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អើ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ខ្ញុំទឹក គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៣០] កល្យាណាបកាដិ កម្មាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាបកាដិ កម្មាដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ តេជោ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ តេជស្ស កត្តា ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។
 ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៣១] កល្យាណាបកាដិ កម្មាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាបកាដិ កម្មាដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ វាយោ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ វាយស្ស កត្តា ការេតា ឧបលត្ត-
 ន្តីតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៣២] កល្យាណាបកាដិ កម្មាដិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាបកាដិ កម្មាដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ តិណកដ្ឋវេទប្ប-
 តយោ ឧបលត្តន្តីតិ ។ តិណកដ្ឋវេទប្បតិដិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៣០] កម្មុល្ល វិនិកក្រក់ គេដីនិបាទ ឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មុល្ល វិនិកក្រក់ គេដីនិ
 បាទឬ ។ អើ ។ ភ្លើង គេដីនិបាទឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយ
 ខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យភ្លើង គេដីនិបាទឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣១] កម្មុល្ល វិនិកក្រក់ គេដីនិបាទឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មុល្ល វិនិកក្រក់ គេដីនិបាទ
 ឬ ។ អើ ។ ខ្យល់ គេដីនិបាទឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យខ្យល់ គេដីនិបាទឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៣២] កម្មុល្ល វិនិកក្រក់ គេដីនិបាទឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មុល្ល វិនិកក្រក់ គេដីនិ
 បាទឬ ។ អើ ។ ស្មៅ ឈើគូប និងឈើធំ គេដីនិបាទឬ ។
 បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យស្មៅ ឈើគូប និង
 ឈើធំ គេដីនិបាទឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៣] កល្យាណចាបកាដំ កម្មាដំ ឧប-
លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាបកាដំ កម្មាដំ កត្តា
ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញាដំ
កល្យាណចាបកាដំ កម្មាដំ អញ្ញា កល្យាណ-
ចាបកាដំ កម្មាដំ កត្តា ការេតាតិ ។ ន ហេវិ
វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៣៤] កល្យាណចាបកាដំ កម្មាដំ វិចា-
កោ ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ កល្យាណចាប-
កាដំ កម្មាដំ វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។
ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ កល្យាណចាបកាដំ
កម្មាដំ វិចាកោ ឧបលត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាប-
កាដំ កម្មាដំ វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។
អាមន្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន
ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្ត-
ន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ តស្ស តស្សេវ ធាតុ ធុតុស្ស
អន្តតិវយា ធាតុ វដ្ឋបច្ឆេនោ ធាតុ អនុចា-
ចាបវិទិត្តានុដ្ឋិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
កល្យាណចាបកាដំ កម្មាដំ វិចាកោ ឧបលត្តន្តីតិ ។

[១៣៥] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន
ឬ ។ អើ ។ កម្មល្អ និងអាក្រក់ដទៃ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ និងអាក្រក់ដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៦] វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់
គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹង
បានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ គេដឹងបានឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ គេដឹង
បានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យវិបាកនៃកម្មនោះ មិនមាន ការផ្តាច់បដិ
ឲ្យវដ្តៈ មិនមាន អនុបាទបរិវេណ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។

អញ្ញោ កល្យាណាចាបកាណំ កម្មាណំ វិចារោ
អញ្ញោ កល្យាណាចាបកាណំ កម្មាណំ វិចាកប្បដិ-
សំវេទី ។ ន ហោវំ វត្តោ ។ បេ ។

[១៣៥] ទិព្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។

អាមត្តា ។ ទិព្វស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧប-
លត្តតិ ។ ន ហោវំ វត្តោ ។ បេ ។

[១៣៦] ទិព្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ទិព្វស្ស

សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហោវំ វត្តោ
។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អា-
មត្តា ។ តស្ស តស្សវំ ធនិ ទុក្ខស្ស អន្តតិវិ-
យា ធនិ វដ្ឋបច្ឆោទា ធនិ អនុបាទាបវិទិញាធនិ ។
ន ហោវំ វត្តោ ។ បេ ។

[១៣៧] ទិព្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ទិព្វស្ស

សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស បដិសំវេទី
ឧបលត្តតិ ។ ន ហោវំ វត្តោ ។ បេ ។

វិបាកវនកម្មស្ត វិនិកាត្រកវដៃ បុគ្គលអ្នកវដិបាក វនកបុរ
វិនិកាត្រកវដៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៥] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នក

ទទួលសុខជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៦] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកវដិសុខ

ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខនោះ គេដឹង
បានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកទទួល
សុខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើនូវវិបាកវនកនោះ ។
មិនមាន ការផ្គាប់បន្លំវដ្តៈ មិនមាន អនុបាទាបវិនិកាន មិនមាន
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៧] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ

ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គល
អ្នកវដិបុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៨] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វស្ស
សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
ធិត្វាធិ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វានស្ស បដិសំវេទី
ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៣៩] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វស្ស
សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
មហាបវេរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មហាសមុទ្រោ
ឧបលត្តតិ ។ សិលេរុបត្តតិ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
អាចោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ ឧបលត្តតិ ។
វាយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ តិណាកដ្ឋវនប្ប-
តយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ តិណាកដ្ឋវនប្បតិធិ
បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៤០] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វស្ស
សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
មត្តា ធិត្វំ សុខំ អញ្ញោ ធិត្វស្ស សុខស្ស បដិ-
សំវេទីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៤១] មាទុសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។

[១៣៨] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ ជា
ទិព្វគេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួល
នូវព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៩] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ
ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថវី គេដឹងបានឬ ។ បេ ។
មហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិលេរុ គេដឹងបានឬ
។ បេ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ ខ្យល់
គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ បេ ។
បុគ្គលអ្នកនាំស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤០] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ
ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ សុខជាទិព្វដ្ឋវន បុគ្គលទទួលសុខ
ជាទិព្វដ្ឋវនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤១] សុខ ជាបសមុទ្រស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។

មាណសកស្ស ភុទ្ធស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(១៤២) មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
មាណសកស្ស ភុទ្ធស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
អាមត្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន
ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្ត-
តិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្តិ ទុក្ខស្ស
អន្តកិរិយា នត្តិ វដ្ឋបន្ទេនោ នត្តិ អនុបាណាបរិ-
ធិញ្ញនន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(១៤៣) មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
មាណសកស្ស ភុទ្ធស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស
បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(១៤៤) មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ មា-
ណសកស្ស ភុទ្ធស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
អាមត្តា ។ ធិញ្ញនំ ឧបលត្តតិ ។ ធិញ្ញនស្ស ប-
ដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៤៥) សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
ទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នក
ទទួលសុខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
បុគ្គលអ្នកទទួលសុខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យខ្លី
បំផុតនៃទុក្ខនោះ មិនមាន ការផ្តាច់បង្គំឲ្យវិជ្ជុះ មិនមាន អនុបាណ-
បរិទ្ធាន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៤៦) សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួល
សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបាន
ឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើឲ្យបុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៤៧) សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
ទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះទិញ្ាន
គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលព្រះទិញ្ាន គេដឹងបានឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៥] មានុសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
 មានុសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបវេរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មហា-
 សម្មាទ្ធា ឧបលត្តតិ ។ សិលេវុបត្តតិ ឧប-
 លត្តតិ ។ អាទោ ឧបលត្តតិ ។ តោជា
 ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 តិណាកដ្ឋវេទយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណាកដ្ឋ-
 វេទយោ បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[១៤៦] មានុសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
 មានុសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មញ្ញំ មានុសកំ សុខំ អាញ្ញំ
 មានុសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[១៤៧] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី
 ឧបលត្តតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[១៤៥] សុខ ជាបេសមុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ទទួលសុខ ជាបេសមុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថតិ
 គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ មហាសមុទុ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចក្នុ
 ឈ្មោះសិវេរុ គេដឹងបានឬ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេ
 ដឹងបានឬ ។ ខ្យល់ គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឈឺស្មៅ ឈើតូច និង
 ឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៦] សុខ ជាបេសមុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ទទួលសុខ ជាបេសមុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ សុខ ជា
 បេសមុស្សដទៃ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ ជាបេសមុស្សដទៃឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៧] ទុក្ខ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 អ្នកឈឺទុក្ខ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[១៤៨] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។

អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។

អាមត្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។

ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧប-

លត្តតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថំ ទុក្ខស្ស

អន្ធកិរិយា នត្ថំ វជ្ជបច្ឆេនោ នត្ថំ អនុបាទាបរិ-

ជិញ្ញានិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤៩] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។

អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។

អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស

បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥០] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។

អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។

អាមត្តា ។ ជិញ្ញានិ ឧបលត្តតិ ។ ជិញ្ញានស្ស

បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤៨] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ

ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខនោះ គេដឹង

បានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នករើ

ទុក្ខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យទីបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។

មិនមាន ការដាច់បដិវដ្តនៃវដ្តៈ មិនមាន អនុបាទាបរិវិញ្ញាន មិនមាន

ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៩] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ

ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក

រើឲ្យបុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥០] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ

ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាន គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គល

អ្នកទទួលឲ្យព្រះវិញ្ញាន គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង

នេះទេ ។ បេ ។

[១៥១] អាចាយកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបវរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្ធា ឧបលត្តតិ ។ សិលេវុបត្វតកជា
 ឧបលត្តតិ ។ អាចោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ
 ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ តិណ-
 កដ្ឋវឧប្បតយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណកដ្ឋវឧប្បតិ
 បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៥២] អាចាយកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មញ្ញំ អាចាយកំ ទុក្ខំ មញ្ញា
 អាចាយកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ។ ន ហោរំ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៥៣] ខេយកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ ខេយកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧប-
 លត្តតិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៥១] ទុក្ខ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថតិ គេដឹងបានឬ
 ។ បេ ។ មហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចកំណ្ណះសិខេវ គេដឹង
 បានឬ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ ខ្យល់
 គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។
 បុគ្គលអ្នករើខ្សែស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥២] ទុក្ខ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ទុក្ខ ក្នុងអបាយដទៃ បុគ្គលអ្នក
 រើទុក្ខ ក្នុងអបាយដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៣] ទុក្ខ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 អ្នករើទុក្ខ ក្នុងនរក ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៤] នេរយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ នេរយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថិ ទុក្ខស្ស មន្តកិរិយា នត្ថិ វដ្ឋបច្ឆេទោ នត្ថិ មនុស្សាណាបរិធិប្បានត្ថិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[១៥៥] នេរយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ នេរយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[១៥៦] នេរយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ នេរយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ ធិប្បាជំ ឧបលត្តតិ ។ ធិប្បាជស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[១៥៧] ទុក្ខំ ក្នុងនរោ គេជីវិបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខំ ក្នុងនរោ គេជីវិបានប្ត ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខនោះ គេជីវិបានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខនោះ គេជីវិបានប្ត ។ អើ ។ ការធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមានការផ្តាច់បំផុតនូវវត្ថុៈ មិនមាន អនុបាទាបរិច្ឆាន មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៨] ទុក្ខំ ក្នុងនរោ គេជីវិបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខំ ក្នុងនរោ គេជីវិបានប្ត ។ អើ ។ បុគ្គល គេជីវិបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នករើនូវបុគ្គល គេជីវិបានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៩] ទុក្ខំ ក្នុងនរោ គេជីវិបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខំ ក្នុងនរោ គេជីវិបានប្ត ។ អើ ។ ព្រះនិព្វាន គេជីវិបានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកទទួលព្រះនិព្វាន គេជីវិបានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៧] ទេវយំកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 ទេវយំកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបវរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្ពោ ឧបលត្តតិ ។ សំទេវបទ្ធាតវាជា
 ឧបលត្តតិ ។ អាចោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ
 ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណាកដ្ឋ-
 វនប្បតយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណាកដ្ឋវនប្បតិចិ បដិ-
 សំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥៨] ទេវយំកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ ទេ-
 យំកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។ អា-
 មត្តា ។ មញ្ញំ ទេវយំកំ ទុក្ខំ មញ្ញោ ទេវយំកស្ស
 ទុក្ខស្ស បដិសំវេទិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥៩] កល្យាណាចាបកាជំ កម្មាជំ ឧប-
 លត្តតិ ។ កល្យាណាចាបកាជំ កម្មាជំ កត្តា
 កាហតា វិចាកប្បដិសំវេទិ ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ សោ ករោតិ សោ បដិសំវេទតិ ។

[១៥៧] ទុក្ខ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថីតិ គេដឹងបានឬ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្រ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរោរ គេដឹងបានឬ ។
 ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្នំ គេដឹងបានឬ ។ ខ្យល់ គេដឹងបានឬ ។
 ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទ្វីបស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៨] ទុក្ខ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ទុក្ខ ក្នុងនរកដទៃ បុគ្គលអ្នក
 រើទុក្ខ ក្នុងនរកដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៩] កម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ អ្នករើវិបាក វិនិកម្មល្អនិងអាក្រក់ គេ
 ដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គលនោះទទួលឬ ។

អភិធម្មបិដកេ ពហវគ្គ

ន ហោរី វត្តត្វេ ។ បេ ។ សោ កកោតិ សោ បដិសិ-
វេនេត្តិ ។ អាមត្តា ។ សយំ កកំ សុខទុក្ខន្តិ ។
ន ហោរី វត្តត្វេ ។ បេ ។

(១៦០) កល្យាណាចាបកាដំ កម្មាដំ ឧប-
លត្តន្តិ ។ កល្យាណាចាបកាដំ កម្មាដំ កត្តា កា-
រោតា វិចាកប្បដិសិវេនិ ឧបលត្តន្តិ ។ អាមត្តា ។
អញ្ញោ កកោតិ អញ្ញោ បដិសិវេនេត្តិ ។ ន ហោរី
វត្តត្វេ ។ បេ ។ អញ្ញោ កកោតិ អញ្ញោ បដិសិវេ-
នេត្តិ ។ អាមត្តា ។ បរកកំ(១) សុខទុក្ខន្តិ ។
ន ហោរី វត្តត្វេ ។ បេ ។

(១៦១) កល្យាណាចាបកាដំ កម្មាដំ ឧប-
លត្តន្តិ ។ កល្យាណាចាបកាដំ កម្មាដំ កត្តា
ការោតា វិចាកប្បដិសិវេនិ ឧបលត្តន្តិ ។ អាមត្តា ។
សោ ច អញ្ញោ ច កកោតិ សោ ច អញ្ញោ ច
បដិសិវេនេត្តិ ។ ន ហោរី វត្តត្វេ ។ បេ ។ សោ
ច អញ្ញោ ច កកោតិ សោ ច អញ្ញោ ច

១ ឧ. ម. បរិកតំ ។

អភិធម្មបិដកេ ពហវគ្គ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គល
នោះទទួលឬ ។ អើ ។ សុខនិងទុក្ខ គេធ្វើដោយខ្លួនឯងឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦០) កម្មុល្ល និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ អ្នកទទួលវិបាក នៃកម្មុល្លនិងអាក្រក់
គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលដទៃធ្វើ បុគ្គលដទៃ ទទួលឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលដទៃធ្វើ បុគ្គលដទៃ
ទទួលឬ ។ អើ ។ សុខនិងទុក្ខ បុគ្គលដទៃធ្វើឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦១) កម្មុល្ល និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ អ្នកវេទិវិបាក នៃកម្មុល្ល និងអាក្រក់
គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង ធ្វើ បុគ្គលនោះផង
បុគ្គលដទៃផង ទទួលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង ធ្វើ បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង

បដិសំវេទន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សយំ តតតញ បរតតញ
សុខទុក្ខត្ថំ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៦២] កល្យាណចាយកាដិ កម្មាដិ ឧប-
លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាយកាដិ កម្មាដិ កត្តា
ការេតា វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមន្តា ។
លេវ សោ កកេតិ ន សោ បដិសំវេទនិ ន
អញ្ញោ កកេតិ ន អញ្ញោ បដិសំវេទនីតិ ។ ន
ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ លេវ សោ កកេតិ ន សោ
បដិសំវេទនិ ន អញ្ញោ កកេតិ ន អញ្ញោ បដិ-
សំវេទនីតិ ។ អាមន្តា ។ អសយំការំ អបរការំ
បដិច្ចសមុប្បន្នំ^(១) សុខទុក្ខត្ថំ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ
។ បេ ។

[១៦៣] កល្យាណចាយកាដិ កម្មាដិ ឧប-
លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាយកាដិ កម្មាដិ កត្តា
ការេតា វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមន្តា ។
សោ កកេតិ សោ បដិសំវេទនិ អញ្ញោ កកេតិ

១ ឧ. ម. អធិច្ចសមុប្បន្នំ ។

ទទួលបូ ។ អើ ។ សុខនិវទុក្ខំ កេតិវេយ្យខ្លួនឯង បុគ្គល
ដទៃធ្វើផងបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៤] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានបូ ។ បុគ្គល
អ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើឱ្យគេធ្វើ អ្នកជេរវិបាក នៃកម្មល្អនិងអាក្រក់
គេដឹងបានបូ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គលនោះមិនមែន
ទទួល បុគ្គលដទៃមិនមែនធ្វើ បុគ្គលដទៃមិនមែនទទួលបូ ។ អ្នកមិន
គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គលនោះ
មិនមែនទទួល បុគ្គលដទៃ ក៏មិនមែនធ្វើ បុគ្គលដទៃ ក៏មិនមែនទទួល
បូ ។ អើ ។ សុខនិវទុក្ខំ កេតិវេយ្យនិ ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មិន
មែនធ្វើដោយខ្លួនឯង មិនមែនបុគ្គលដទៃធ្វើបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៥] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានបូ ។ បុគ្គលអ្នក
ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើឱ្យធ្វើ អ្នកជេរវិបាក នៃកម្មល្អនិងអាក្រក់
គេដឹងបានបូ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គលនោះទទួល បុគ្គលដទៃធ្វើ

អញ្ញោ បដិសំវេទេតិ សោ ច អញ្ញោ ច ករោន្តិ
 សោ ច អញ្ញោ ច បដិសំវេទេន្តិ លេវ សោ ករោតិ
 ន សោ បដិសំវេទេតិ ន អញ្ញោ ករោតិ ន
 អញ្ញោ បដិសំវេទេតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។
 សោ ករោតិ សោ បដិសំវេទេតិ អញ្ញោ ករោតិ
 អញ្ញោ បដិសំវេទេតិ សោ ច អញ្ញោ ច ករោន្តិ
 សោ ច អញ្ញោ ច បដិសំវេទេន្តិ លេវ សោ
 ករោតិ ន សោ បដិសំវេទេតិ ន អញ្ញោ ករោតិ
 ន អញ្ញោ បដិសំវេទេតិ ។ អាមន្តា ។ សយំ
 កតំ សុខទុក្ខំ បរកតំ សុខទុក្ខំ សយំ កតតញ្ច
 បរកតញ្ច សុខទុក្ខំ អសយំការំ អបរការំ បដិច្ច-
 សម្មប្បន្នំ សុខទុក្ខន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(១៦៤) កម្មំ មត្តតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មការកោ
 មត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ កម្មំ មត្តតិ ។
 កម្មការកោ មត្តតិ ។ អាមន្តា ។ តស្ស ការកោ
 មត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ តស្ស ការកោ

បុគ្គលដវៃទទួល បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដវៃផង ធ្វើ បុគ្គលនោះផង
 បុគ្គលដវៃផង ទទួល បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គលនោះមិនមែន
 ទទួល បុគ្គលដវៃមិនមែនធ្វើ បុគ្គលដវៃមិនមែនទទួលឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គលនោះទទួល
 បុគ្គលដវៃធ្វើ បុគ្គលដវៃទទួល បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដវៃផង ធ្វើ
 បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដវៃផង ទទួល បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គល
 នោះមិនមែនទទួល បុគ្គលដវៃក៏មិនមែនធ្វើ បុគ្គលដវៃក៏មិនមែនទទួល
 ឬ ។ អើ ។ សុខនិងទុក្ខ គេធ្វើដោយខ្លួនឯង សុខនិងទុក្ខ
 បុគ្គលដវៃធ្វើ សុខនិងទុក្ខ គេធ្វើដោយខ្លួនឯងផង បុគ្គលដវៃធ្វើផង
 សុខនិងទុក្ខ កើតឡើងព្រោះអស្រូវយេហតុ មិនមែនគេធ្វើដោយខ្លួនឯង
 មិនមែនបុគ្គលដវៃធ្វើឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦៥) កម្ម មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មានឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកធ្វើកម្ម មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ មានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ

អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្សវ ទតិ ទុក្ខស្ស
 អនុកិរិយា ទតិ វដ្ឋបច្ឆេណា ទតិ អនុបាណា-
 បរិនិព្វានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កម្ម
 អត្ថិតិ ។ កម្មការកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោ អត្ថិតិ ។ បុគ្គលស្ស ការកោ អត្ថិតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កម្ម អត្ថិតិ ។ កម្ម-
 ការកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ ទិព្វានំ អត្ថិតិ ។
 ទិព្វានស្ស ការកោ អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ
 ។ បេ ។ កម្ម អត្ថិតិ ។ កម្មការកោ អត្ថិតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបថវី អត្ថិតិ ។ បេ ។ មហាស-
 មុត្តោ អត្ថិតិ ។ សិទេវុបត្តតរាជា អត្ថិតិ ។ អាចា
 អត្ថិតិ ។ តេជោ អត្ថិតិ ។ វាយោ អត្ថិតិ ។
 តិណាកដ្ឋវឌ្ឍនយោ អត្ថិតិ ។ តិណាកដ្ឋវឌ្ឍនិ
 ការកោ អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ កម្ម
 អត្ថិតិ ។ កម្មការកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។
 អញ្ញំ កម្មំ អញ្ញា កម្មការកោតិ ។ ន ហេវំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិចារកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។

មានប្ត ។ ភេ ។ ការធ្វើខ្ញុំទីបំផុតនៃទុក្ខនោះ។ មិនមាន ការផ្តាច់បង់
 នូវវដ្តៈ មិនមាន អនុបាណវិនិច្ឆ័យ មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានប្ត ។
 ភេ ។ បុគ្គល មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើបុគ្គល មានប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 កម្ម មានប្ត ។ ភេ ។ ព្រះនិព្វាន មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើព្រះ
 និព្វាន មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម
 មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានប្ត ។ ភេ ។ មហាប្រឹងព័ មាន
 ប្ត ។ បេ ។ មហាសមុទ្ធ មានប្ត ។ ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិទេវ មាន
 ប្ត ។ ទឹក មានប្ត ។ ភ្លើង មានប្ត ។ ខ្យល់ មានប្ត ។ ស្មៅ
 ឈើតូច និងឈើធំ មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ នូវស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មាន
 ប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានប្ត ។ ភេ ។ កម្មដទៃ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម
 ដទៃប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ ភេ ។

វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហោវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។
 អាមត្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហោវំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។
 តស្ស តស្សវ ទត្តិ ទុក្ខស្ស មន្តកិរិយា ទត្តិ
 វដ្ឋបច្ឆេនា ទត្តិ អនុបាទាបរិទិញាទត្តិ ។ ន ហោវំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំ-
 វេទី អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលា អត្ថិតិ ។
 បុគ្គលស្ស បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហោវំ វត្តព្វេ
 ។ បេ ។ វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី
 អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ ទិញាទំ អត្ថិតិ ។ ទិញាទស្ស
 បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហោវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិចារកា
 អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។
 មហាបថវី អត្ថិតិ ។ បេ ។ មហាសមុទ្ទោ អត្ថិតិ ។
 សិលេបព្វតរាជា អត្ថិតិ ។ អាចោ អត្ថិតិ ។ តេ-
 ជោ អត្ថិតិ ។ វាយោ អត្ថិតិ ។ តិណាកដ្ឋវេទប្ប-
 តយោ អត្ថិតិ ។ តិណាកដ្ឋវេទប្បតិទំ បដិសំវេទី

បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អើ ។
 បុគ្គលអ្នកធិវិបាកនោះ មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាកនោះ មានប្ត ។ អើ ។
 ការធ្វើឲ្យទីបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមាន ការផ្តាច់បង្គំឲ្យវដ្ត មិន
 មាន អនុបាទាបរិទិញាន មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។
 អើ ។ បុគ្គល មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិ
 វិបាក មានប្ត ។ អើ ។ ព្រះទិញាន មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិព្រះ
 ទិញាន មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក
 មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អើ ។ មហាប្រិថពី មានប្ត
 ។ បេ ។ មហាសមុទ្ទ មានប្ត ។ ស្តេចក្តីឈ្មោះសិវនេរ មានប្ត ។
 ទឹក មានប្ត ។ ភ្លើង មានប្ត ។ ខ្យល់ មានប្ត ។ ស្មៅ ឈើតូច
 ទិវិលើដំ មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ ឈើតូច ទិវិលើដំ

អត្តតិ ។ ឈ ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិចារកោ
 អត្តតិ ។ បេ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី អត្តតិ ។ អាមន្តា ។
 អញ្ញោ វិចារកោ អញ្ញោ វិចារកប្បដិសំវេទីតិ ។ ឈ
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្កឹត្តិ ។

កល្យាណវគ្គោ បរមោ ។

[១៦៥] ឈ វត្តត្បំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្កិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ឈ អត្ត កោចិ
 ង្កិ វិក្កុត្តតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ញិ អត្ត កោចិ
 ង្កិ វិក្កុត្តតិ តេន វត វេ វត្តព្វេ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សង្កិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ឈ វត្តត្បំ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្កិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ឈ
 អត្ត កោចិ ទិព្វាយ សោតនាតុយា សង្កិ សុណា-
 តិ ។ បេ ។ បរចិត្តិ ជានាតិ(១) ។ បេ ។ បុព្វេនិ-
 វាសំ អនុស្សាតិ ។ បេ ។ ទិព្វេន ចក្កុចា រូបំ
 បស្សតិ ។ បេ ។ អាសវាជំ ខយំ សង្កិករោតិ ។
 អាមន្តា ។ ហញ្ញិ អត្ត កោចិ អាសវាជំ ខយំ
 សង្កិករោតិ តេន វត វេ វត្តព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ប
 ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកដើរវិបាក មានប្ប ។ អើ ។ វិបាកដទៃ
 បុគ្គលអ្នកដើរវិបាកដទៃប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សេចក្តីបំប្រញ ។

ចប់ កល្យាណវគ្គ ទី ១ ។

[១៦៥] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ដីពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមប្ប ។ អើ ។ ក្រែងជនណាមួយប្លែងប្លូងបាន
 មានប្ប ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ជនណាមួយ ប្លែងប្លូងបាន មាន
 មែន ម្ចាស់អ្នកដំបំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដីពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមប្ប ។ អើ ។
 ក្រែងជនណាមួយ ឮសំឡេង ដោយទិព្វសោតនាតុបាន មានប្ប ។ បេ ។
 ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ។ បេ ។ ទៀតឃើញនូវបុព្វេនិវាសនៈ ។ បេ ។
 ឃើញប្រដោយទិព្វចក្ក ។ បេ ។ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ ជាគ្រឿង
 អស់ទៅនៃអាសវៈ មានប្ប ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ជនណាមួយ
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃអាសវៈបាន មានមែន
 ម្ចាស់អ្នកដំបំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អត្ថិ កោចិ ឥទ្ធិ
 វិក្កុញ្ចតិ កត្វា តេជ ប ការណោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ
 ឥទ្ធិ វិក្កុញ្ចតិ ស្មេវ បុគ្គលោ យោ ឥទ្ធិ ន វិក្កុ-
 ញ្ចតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 យោ ធិញ្ចាយ សោតនាតុយា សទ្ធិ សុណាតិ ។ បេ ។
 យោ បាចិវត្តិ ជាតាតិ ។ បេ ។ យោ បុត្រេនិវាសិ
 អនុស្សាតិ ។ បេ ។ យោ ធិត្វេន ចក្កុនា រូបិ
 បស្សាតិ ។ បេ ។ យោ អាសវាជំ ខយំ សច្ចិក-
 រោតិ ស្មេវ បុគ្គលោ យោ អាសវាជំ ខយំ ន
 សច្ចិករោតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។

អភិញ្ញាទុយោពោ ។

(១៦៦) ន វត្តត្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ មាតា អត្ថិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ ហញ្ចំ មាតា អត្ថិ តេជ វត វេ
 វត្តត្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត្តមវដរ ។ បរាទិធ្វើ (ទូរោក្សប្តេជ្ញាឱ្យ
 មាំ) ថា ជនណាមួយប្រុងប្រៀបបាន មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើប
 សួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត្តមវ ។
 អើ ។ ជនណា ប្រុងប្រៀបបាន ជននោះ ទើបឈ្មោះថាបុគ្គល ជន
 ណាមិនប្រុងប្រៀបបាន ជននោះ មិនឈ្មោះថាបុគ្គល ឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណា ត្រូវសំឡេង ដោយទិព្វសោត-
 នាតុ ។ បេ ។ ជនណា ដឹងចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ។ បេ ។ ជន
 ណា ព្យាករឃើញទូរ្យបុព្វេនិវាសៈ ។ បេ ។ ជនណា ឃើញរូបដោយ
 ទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ជនណា ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ទូរធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅ
 នៃកាសវៈ ជននោះ ទើបឈ្មោះថាបុគ្គល ជនណា មិនធ្វើឱ្យជាក់
 ច្បាស់ ទូរធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃកាសវៈ ជននោះ មិនឈ្មោះថា
 បុគ្គល ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អភិញ្ញាទុយោព ។

(១៦៦) អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបានដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត្តមវ ។ អើ ។ ក្រែងមាតា មានឬ ។
 អើ ។ បើមាតា មាន ម្ចាស់អ្នកដទៃនៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរ
 ពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិត្តមវ ។

ន វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃិកជ្ជបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ បិសា អត្ថិ ។ បេ ។
 កាតា អត្ថិ ភតិជំ អត្ថិ ខត្តិយោ អត្ថិ ព្រាហ្មណោ
 អត្ថិ វេស្សោ អត្ថិ សុទ្ធោ អត្ថិ គហដ្ឋោ អត្ថិ បព្វ-
 ជីតោ អត្ថិ ទេវោ អត្ថិ មនុស្សោ អត្ថិតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ហត្ថិ មនុស្សោ អត្ថិ តេជ វត វេ វត្តទ្វេ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃិកជ្ជបរមដ្ឋេធាតិ ។

[១៦៧] មាតា អត្ថិតិ កត្វា តេជ ច កា-
 រណេន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃិកជ្ជបរមដ្ឋេធាតិ ។
 អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ ន មាតា ហត្ថា មាតា ហោ-
 តិទិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ ន បុគ្គលោ ហត្ថា
 បុគ្គលោ ហោតិទិ ។ ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ
 កោចិ ន បិសា ហត្ថា ។ បេ ។ ន កាតា ហត្ថា
 ន ភតិជំ ហត្ថា ន ខត្តិយោ ហត្ថា ន ព្រាហ្ម-
 ណោ ហត្ថា ន វេស្សោ ហត្ថា ន សុទ្ធោ ហត្ថា
 ន គហដ្ឋោ ហត្ថា ន បព្វជីតោ ហត្ថា ន ទេវោ
 ហត្ថា ន មនុស្សោ ហត្ថា មនុស្សោ ហោតិទិ ។

អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ទត្តមយ្យ ។ អើ ។ ក្រែងបិសា មានឬ ។ បេ ។ បង្កបួនប្រុស មាន
 បង្កបួនស្រី មាន ក្សត្រ មាន ព្រាហ្មណ៍ មាន អ្នកដំនួញ មាន
 អ្នកគ្រូ មាន គ្រហស្ថ មាន បព្វជិត មាន ទេវតា មាន មនុស្ស
 មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ មនុស្សមាន ម្ចាស់អ្នកដំបំរើ ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទត្តម ដូច្នោះដែរ ។

(១៦៧) បរោចិធ្វើ (នូវពាក្យប្តេជ្ញាឱ្យទាំ) ថា មាតា មាន
 ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទត្តមយ្យ ។ អើ ។ បុគ្គលណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាមាតា
 តើកើតជាមាតា មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជា
 បុគ្គល តើកើតជាបុគ្គល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបិសា ។ បេ ។ មិនធ្លាប់
 កើតជាបង្កបួនប្រុស មិនធ្លាប់កើតជាបង្កបួនស្រី មិនធ្លាប់កើតជាក្សត្រ
 មិនធ្លាប់កើតជាព្រាហ្មណ៍ មិនធ្លាប់កើតជាអ្នកដំនួញ មិនធ្លាប់កើតជា
 អ្នកគ្រូ មិនធ្លាប់កើតជាគ្រហស្ថ មិនធ្លាប់កើតជាបព្វជិត មិនធ្លាប់កើត
 ជាទេវតា មិនធ្លាប់កើតជាមនុស្ស តើកើតជាមនុស្ស មានឬ ។

អាមត្តា ។ អត្ថំ កោចិ ន បុគ្គលោ ហុត្វា បុគ្គ-
លោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៦៥] មាតា អត្ថិតិ កត្វា តេន ច កា-
រណេន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។
អាមត្តា ។ អត្ថំ កោចិ មាតា ហុត្វា ន មាតា
ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ កោចិ បុគ្គលោ
ហុត្វា ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
។ បេ ។ អត្ថំ កោចិ បិតា ហុត្វា ភាតា ហុត្វា
ភតិដិ ហុត្វា ឧត្តិយោ ហុត្វា ព្រាហ្មណោ ហុត្វា
វេស្សោ ហុត្វា សុទ្ធោ ហុត្វា គហដ្ឋោ ហុត្វា
បព្វជិតោ ហុត្វា ទេវោ ហុត្វា មនុស្សោ ហុត្វា
ន មនុស្សោ ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ កោចិ
បុគ្គលោ ហុត្វា ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៦៧] ន វត្តត្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ សោតាបន្នោ

អើ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបុគ្គល តើកើតជាបុគ្គល មាន
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៨] បរេទិធ្វើ (នូវភាគប្រដាប់ឱ្យមាំ) ថា មាតា មាន
ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយរក្ខ
ដំរិត នឹងអត្តជំនួញឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ ធ្លាប់កើតជាមាតា
មកហើយ បែរជាមិនកើតជាមាតាវិញ មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ
ធ្លាប់កើតជាបុគ្គលមកហើយ បែរជាមិនកើតជាបុគ្គលវិញ មានឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ ធ្លាប់កើតជា
បិតា ធ្លាប់កើតជាបងប្អូនប្រុស ធ្លាប់កើតជាបងប្អូនស្រី ធ្លាប់កើតជា
ក្សត្រ ធ្លាប់កើតជាព្រាហ្មណ៍ ធ្លាប់កើតជាអ្នកដំនួញ ធ្លាប់កើតជាអ្នក
គ្រូ ធ្លាប់កើតជាគ្រហស្ថ ធ្លាប់កើតជាបព្វជិត ធ្លាប់កើតជាទេវតា
ធ្លាប់កើតជាមនុស្សមកហើយ បែរជាមិនកើតជាមនុស្សវិញ មានឬ ។
អើ ។ ជនណាមួយ ធ្លាប់កើតជាបុគ្គលមកហើយ បែរជាមិនកើត
ជាបុគ្គលវិញ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៩] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្តដំរិត នឹងអត្តជំនួញឬ ។ អើ ។ ក្រែងសោតាបន្តបុគ្គល

អត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ សោតាបន្នោ អត្ថុ
 តេន វត វេ វត្តេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន វត្តំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សក្កិ-
 នាតាមិ អត្ថុ ។ បេ ។ អនាតាមិ អត្ថុ ។ បេ ។
 អរហា អត្ថុ ។ បេ ។ ឧគតោភាគវិមុត្តោ អត្ថុ បញ្ញា-
 វិមុត្តោ អត្ថុ កាយសក្ខិ អត្ថុ ទិដ្ឋិប្បត្តោ អត្ថុ
 សន្នាវិមុត្តោ អត្ថុ ធម្មានុសារិ អត្ថុ សន្នានុសារិ
 អត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ សន្នានុសារិ អត្ថុ
 តេន វត វេ វត្តេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

(១៧០) សោតាបន្នោ អត្ថុតិ កត្តា តេន ច
 ការណោន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថុ កោចិ សោតាបន្នោ
 ហត្ថិ សោតាបន្នោ ហត្ថតិ ។ អាមន្តា ។

មានប្ត ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សោតាបន្តបុគ្គល មាន ម្ចាស់អ្នក
 ដំបំរើនៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទត្តមដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទត្តមប្ត ។ អើ ។ ក្រែងស្រា-
 ពាតាមិបុគ្គល មានប្ត ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល មានប្ត ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត មានប្ត ។ បេ ។ ឧគតោភាគវិមុតបុគ្គល មានប្ត បញ្ញា-
 វិមុតបុគ្គល មានប្ត កាយសក្ខិបុគ្គល មានប្ត ទិដ្ឋិប្បកបុគ្គល មានប្ត
 សន្នាវិមុតបុគ្គល មានប្ត ធម្មានុសារិបុគ្គល មានប្ត សន្នានុសារិបុគ្គល
 មានប្ត ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សន្នានុសារិបុគ្គល មានមែន ម្ចាស់
 អ្នកដំបំរើនៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទត្តមដែរ ។

(១៧០) បរាទិធ្វើ (នូវពាក្យប្តេជ្ញាឲ្យមាំ) ថា សោតាបន្ត-
 បុគ្គល មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំទត្តមប្ត ។ អើ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់
 កើតជាសោតាបន្តបុគ្គល បែរជាកើតជាសោតាបន្តបុគ្គល មានប្ត ។ អើ ។

អត្ថិ កោចិ ន បុគ្គលោ ហុត្វា បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ ន សកទាតាមិ
 ហុត្វា ន អនាតាមិ ហុត្វា ន អរហា ហុត្វា ន ឧក-
 តោតាគវិមុត្តោ ហុត្វា ន បញ្ញាវិមុត្តោ ហុត្វា ន កា-
 យសត្ថិ ហុត្វា ន ទិដ្ឋិប្បវេត្តោ ហុត្វា ន សន្នាវិមុត្តោ
 ហុត្វា ន ធម្មានុសារិ ហុត្វា ន សន្នានុសារិ ហុត្វា
 សន្នានុសារិ ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ
 ន បុគ្គលោ ហុត្វា បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[១៧០] សោតាបដ្ឋោ អត្ថិ កត្វា តេន
 ច កាវណោ ន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ សោតាបដ្ឋោ
 ហុត្វា ន សោតាបដ្ឋោ ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថិ កោចិ បុគ្គលោ ហុត្វា ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ សកទា-
 តាមិ ហុត្វា អនាតាមិ ហុត្វា ន អនាតាមិ ហោ-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ បុគ្គលោ ហុត្វា

ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបុគ្គល បែរជាកើតជាបុគ្គល មាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ
 មិនធ្លាប់កើតជាសកទាតាមិបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាអនាតាមិបុគ្គល មិន
 ធ្លាប់កើតជាព្រះអរហន្ត មិនធ្លាប់កើតជាឧកតោតាគវិមុត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់
 កើតជាបញ្ញាវិមុត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាកាយសត្វិបុគ្គល មិនធ្លាប់កើត
 ជាទិដ្ឋិប្បវេត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាសន្នាវិមុត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាធម្ម-
 នុសារិបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាសន្នានុសារិបុគ្គល តើកើតជាសន្នានុសារិ-
 បុគ្គល មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបុគ្គល
 បែរជាកើតជាបុគ្គល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧១] បរេទិក្ខិ (នូវពាក្យប្រជុំឱ្យមាំ) ថា សោតាបដ្ឋ-
 បុគ្គល មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏វិត នឹងអត្ថដ៏ទត្តមឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ ជាសោតា-
 បដ្ឋបុគ្គលហើយ ត្រឡប់ជាមិនមែនសោតាបដ្ឋបុគ្គលវិញ មានឬ ។
 អើ ។ ជនណាមួយ កើតជាបុគ្គលហើយ បែរជាមិនកើតជាបុគ្គលវិញ
 មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ
 ជាសកទាតាមិបុគ្គលហើយ ជាអនាតាមិបុគ្គលហើយ ត្រឡប់ជាមិនមែន
 អនាតាមិបុគ្គលវិញ មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ កើតជាបុគ្គលហើយ

ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តោ ។ បេ ។

[១៧២] ន វត្តំ បុគ្គលោ ឧបលព្ពតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ចត្តារោ បុរិ-
សយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។
ហញ្ចិ ចត្តារោ បុរិសយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា
អត្ថិ តេន វត វេ វត្តោ បុគ្គលោ ឧបលព្ពតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៧៣] ចត្តារោ បុរិសយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គ-
លា អត្ថីតិ កត្វា តេន ច ការណោន បុគ្គលោ
ឧបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ចត្តា-
រោ បុរិសយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា ពុទ្ធិចាតុភាវំ
ចាតុភវន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ពុទ្ធិចាតុភាវំ
ចាតុភវតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ
ពុទ្ធិចាតុភាវំ ចាតុភវតីតិ ។ អាមត្តា ។ ពុទ្ធស្ស
ភតវតោ បរិនិព្វតេ ឧច្ចុដ្ឋោ បុគ្គលោ នត្ថិ បុគ្គ-
លោតិ ។ ន ហោរំ វត្តោ ។ បេ ។

បែរជាមិនរកជាបុគ្គលវិញ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[១៧៤] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។ ក្រែងគូនបុរស មាន ៤ គូ
បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ គូនបុរស មាន
៤ គូ បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានមែន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុ
នោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
ដ៏ទុក្ខដែរ ។

[១៧៥] បរេទិធ្វើ (ឱវពាក្យប្តេជ្ញាឱ្យទំ) ថា គូនបុរស មាន
៤ គូ បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានមែន ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា
បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។
គូនបុរស មាន ៤ គូ បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានប្រាកដ ព្រោះ
ការកើតប្រាកដនៃព្រះពុទ្ធបូ ។ អើ ។ បុគ្គលកើតប្រាកដ ព្រោះការ
កើតប្រាកដនៃព្រះពុទ្ធបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
បុគ្គលកើតប្រាកដ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះពុទ្ធបូ ។ អើ ។ បុគ្គល
រាប់សូឱ្យ ឈ្មោះថាបុគ្គលមិនមាន ក្នុងកាលដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ
ដ៏បរិនិព្វានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតត្ថបរ-
 មដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ សង្ខតោតិ ។ ន
 ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសង្ខតោតិ ។ ន
 ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ លេវ សង្ខតោ ធាសង្ខ-
 តោតិ ។ ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ លេវ
 សង្ខតោ ធាសង្ខតោតិ ។ អាមត្តា ។ សង្ខតត្ថ
 អសង្ខតត្ថ វេបេត្ថា អត្តញ្ញា តតិយា កោដីតិ ។
 ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខតត្ថ អសង្ខតត្ថ
 វេបេត្ថា អត្តញ្ញា តតិយា កោដីតិ ។ អាមត្តា ។
 នន្ទ វុត្តិ កតវតា ទ្វេមា ភិក្ខុវេ ធាតុយោ កត-
 មា ទ្វេ សង្ខតា ច ធាតុ អសង្ខតា ច ធាតុ
 វេមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ធាតុយោតិ អត្តវ សុត្ត-
 ន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ សង្ខតត្ថ
 អសង្ខតត្ថ វេបេត្ថា អត្តញ្ញា តតិយា កោដីតិ ។
 បុគ្គលោ លេវ សង្ខតោ ធាសង្ខតោតិ ។ អាមត្តា ។

[១៧២] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជំនាត ចិន្តាភ្នំវិញ្ញាណ
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មានបច្ច័យភាគកែតងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគកែតងឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគកែតង មិនមែន
 មិនមានបច្ច័យភាគកែតងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គល មានបច្ច័យភាគកែតង ក៏មិនមែន មិនមានបច្ច័យភាគកែតង ក៏
 មិនមែនឬ ។ អើ ។ ទីបំផុតទី ៣ ដទៃទៀត វៀរលែងតែ
 សង្ខតៈ និងអសង្ខតៈចេញ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ទីបំផុតទី ៣ ដទៃទៀត វៀរលែងសង្ខតៈ និងអសង្ខតៈ
 ចេញ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុនេះមាន ២ ប្រការ ធាតុ ២ ប្រការ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ គឺសង្ខតធាតុ ១ អសង្ខតធាតុ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុ
 ២ ប្រការនេះឯង ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រនិកាយ ។ អើ ។
 បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ទីបំផុតទី ៣ ដទៃទៀត វៀរលែង
 តែសង្ខតៈ និងអសង្ខតៈចេញ មាន ដូច្នោះទេ ។ បុគ្គល មានបច្ច័យ
 ភាគកែតង ក៏មិនមែន មិនមានបច្ច័យភាគកែតង ក៏មិនមែនឬ ។ អើ ។

អញ្ញំ សង្កតំ អញ្ញំ អសង្កតំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ ខន្ធ សង្កតោ និព្វានំ
 អសង្កតំ បុគ្គលោ នេវ សង្កតោ នាសង្កតោតិ ។
 អាមន្តា ។ អញ្ញោ ខន្ធ អញ្ញំ និព្វានំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ រូបំ
 សង្កតំ និព្វានំ អសង្កតំ បុគ្គលោ នេវ សង្កតោ
 នាសង្កតោតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញំ
 និព្វានំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ
 សង្កតំ និព្វានំ អសង្កតំ បុគ្គលោ នេវ សង្កតោ
 នាសង្កតោតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញំ
 និព្វានំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

(១៧៥) បុគ្គលស្ស ឧប្បនោ បញ្ញាយតិ

វិយោ បញ្ញាយតិ មិតស្ស អញ្ញាដត្តិ បញ្ញាយ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សង្កតោតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ វត្តំ ភគវតោ តិណិមាជិ
 ភិក្ខុវេ សង្កតស្ស សង្កតលក្ខណាជិ សង្កតានិ

សង្កតៈដវៃ អសង្កតៈដវៃ បុគ្គលដវៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធ មានបច្ច័យតាក់តែង ព្រះនិព្វាន មិមមាន
 បច្ច័យតាក់តែង បុគ្គល មិនមែនមានបច្ច័យតាក់តែង មិនមែនជាមិម
 មានបច្ច័យតាក់តែង ។ អើ ។ ខន្ធដវៃ ព្រះនិព្វានដវៃ បុគ្គល
 ដវៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប មានបច្ច័យតាក់
 តែង ព្រះនិព្វាន មិនមានបច្ច័យតាក់តែង បុគ្គល មិនមែនមានបច្ច័យ
 តាក់តែង មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យតាក់តែង ។ អើ ។ រូបដវៃ
 ព្រះនិព្វានដវៃ បុគ្គលដវៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ
 មានបច្ច័យតាក់តែង ព្រះនិព្វាន មិនមានបច្ច័យតាក់តែង បុគ្គល មិន
 មែនមានបច្ច័យតាក់តែង មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យតាក់តែង ។ អើ ។
 វិញ្ញាណដវៃ ព្រះនិព្វានដវៃ បុគ្គលដវៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៧៥) បុគ្គល មានការកើតឡើងប្រាកដ មានការ

ស្ងួតទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងបិតនៅប្រាកដ ។
 អើ ។ បុគ្គល មានបច្ច័យតាក់តែង ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំលក្ខិកុ
 ហ្ន៎ន្តយ សង្កតលក្ខណៈ នៃសង្កតធម៌នេះ មាន ៣ ប្រការ

ភិក្ខុវេ ធម្មាជំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ វាយោ បញ្ញាយតិ
 បិសានំ អញ្ញាថត្តំ បញ្ញាយតិ បុគ្គលស្ស ឧប្បាទោ
 បញ្ញាយតិ វាយោ បញ្ញាយតិ បិសស្ស អញ្ញាថត្តំ
 បញ្ញាយតិ តេន ហិ បុគ្គលោ សង្ខតោតិ ។ បុគ្គ-
 លស្ស ន ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ ន វាយោ បញ្ញា-
 យតិ ន បិសស្ស អញ្ញាថត្តំ បញ្ញាយតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 វុត្តិ ភកវតា តិណិមាជំ ភិក្ខុវេ អសង្ខតស្ស
 អសង្ខតលក្ខណាជំ អសង្ខតានំ ភិក្ខុវេ ធម្មាជំ
 ន ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ ន វាយោ បញ្ញាយតិ ន
 បិសានំ អញ្ញាថត្តំ បញ្ញាយតិ បុគ្គលស្ស ន ឧប្បាទោ
 បញ្ញាយតិ ន វាយោ បញ្ញាយតិ ន បិសស្ស អញ្ញា-
 ថត្តំ បញ្ញាយតិ តេន ហិ បុគ្គលោ អសង្ខតោតិ ។

[១៧៦] បរិជិត្យតោ បុគ្គលោ អត្តត្ថម្មំ នត្តត្ថម្មំតិ ។
 អត្តត្ថម្មំតិ ។ បរិជិត្យតោ បុគ្គលោ សស្សតោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខតធម៌ទាំងឡាយ មានការកើតឡើងប្រាកដ
 មានការស្លូតទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃសង្ខតធម៌ ក៏កំពុងបិទនៅ
 ប្រាកដដែរ បុគ្គល មានការកើតឡើងប្រាកដ មានការស្លូតទៅប្រាកដ
 ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងបិទនៅប្រាកដដែរ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 មានបច្ច័យភាគកែតម្រូវដែរ ។ បុគ្គលមិនមានការកើតឡើងប្រាកដ មិនមាន
 ការស្លូតទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងបិទនៅមិនប្រាកដ
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគកែតម្រូវ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អសង្ខតលក្ខណៈ នៃអសង្ខតធម៌នេះ មាន ៣ ប្រការ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសង្ខតធម៌ទាំងឡាយ មិនមានការកើតឡើងប្រាកដ
 មិនមានការស្លូតទៅប្រាកដ ។ ការប្រែប្រួលនៃអសង្ខតធម៌ ដែលកំពុង
 បិទនៅ ក៏មិនប្រាកដដែរ បុគ្គល មិនមានការកើតឡើងប្រាកដ មិន
 មានការស្លូតទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងបិទនៅ ក៏មិន
 ប្រាកដដែរ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគកែតម្រូវដែរ ។

[១៧៦] បុគ្គលលេតវហិយ មានក្នុងប្រយោជន៍ គឺព្រះនិព្វាន
 ឬ ឬមិនមានក្នុងប្រយោជន៍ គឺព្រះនិព្វានទេ ។ មានក្នុងប្រ-
 យោជន៍ គឺព្រះនិព្វាន ។ បុគ្គលលេតវហិយ ជាបុគ្គលទៀងឬ ។

ន ហេរំ វត្តត្រៃ ។ បេ ។ ធម្មត្ថម្មិតិ ។ បរិជិត្យតោ
បុគ្គលោ ឧច្ឆិដ្ឋោតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្រៃ ។ បេ ។

[១៧៧] បុគ្គលោ កី ធិស្សាយ តិដ្ឋតិ ។
ករិ ធិស្សាយ តិដ្ឋតិ ។ កថា អធិទ្ធា សដ្ឋតោ
បដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧយធម្មោ វយធម្មោ វិភគធម្មោ
ធិរោធម្មោ វិបរិណាមធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គ-
លោបិ អធិទ្ធា សដ្ឋតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧយ-
ធម្មោ វយធម្មោ វិភគធម្មោ ធិរោធម្មោ វិបរិណាម-
ធម្មោតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្រៃ ។ បេ ។

[១៧៨] ន វត្តត្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋោតិ ។ អាមន្តា ។ នន្ទ អត្ថិ កោចិ
សុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ សុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ
បជាណតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ អត្ថិ កោចិ សុខំ
វេទនំ វេទិយមាណោ សុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បជាណតិ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនមានក្នុងប្រយោជន៍
គឺព្រះទិព្វានុ ។ បុគ្គលរលត់ហើយ ជាបុគ្គលដាច់សូន្យ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៧] បុគ្គល បិតទៅ ព្រោះអាស្រ័យអ្វី ។ បុគ្គលបិតទៅ
ព្រោះអាស្រ័យគត ។ គត មិនទៀង មានបច្ច័យភាគកែត កើតឡើង
ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជា
ធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការ
ប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ក៏មិនទៀង មានបច្ច័យ
ភាគកែត កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា
មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់
ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[១៧៨] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្តជីវិត និងអត្តជីវិតមួយ ។ អើ ។ ត្រង់ជនណាមួយ កាលរើសុខ-
វេទនា វេទនដឹងច្បាស់ថា អញរើសុខវេទនា មាន ។ អើ ។ ប្រសិន
បើ ជនណាមួយ កាលរើសុខវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញរើសុខវេទនា

តេជ វត វេ វត្តត្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន វត្តត្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ អត្ថ
 កោចិ ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមារោ ។ បេ ។ អទុក្ខ-
 មស្សទំ វេទនំ វេទិយមារោ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ
 វេទិយាមីតិ បដាជាតិ ។ អាមត្តា ។ ហញ្ចិ មត្ត
 កោចិ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ វេទិយមារោ អទុក្ខ-
 មស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាជាតិ តេជ វត
 វេ វត្តត្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អត្ថិ កោចិ ស្សទំ វេទនំ វេទិយមារោ
 ស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាជាតិ កត្វា តេជ
 ច កាវណោន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយ-
 មារោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាជាតិ ស្សវ
 បុគ្គលោ យោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយមារោ ស្សទំ វេទនំ
 វេទិយាមីតិ ន បដាជាតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។

ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមវេរ ។ អ្នកបិទគួរពោល
 ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខបឃូ ។
 អើ ។ ក្រែងជនណាមួយ កាលរើទុក្ខវេទនា ។ បេ ។ កាលរើ
 អទុក្ខមស្សវវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ជើងអទុក្ខមស្សវវេទនា មានឬ ។
 អើ ។ ប្រសិនបើ ជនណាមួយ កាលរើអទុក្ខមស្សវវេទនា ដឹងច្បាស់
 ថា អញ្ជើងអទុក្ខមស្សវវេទនា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 គួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខប
 វេរ ។ សកព៌ទី ធ្វើ (ខ្ញុំវាភ័យប្រដាប់ឱ្យមាំ) ថា ជនណា កាលរើ
 ស្សវវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ជើងស្សវវេទនា ដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ
 (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខបឃូ ។
 អើ ។ ជនណា កាលរើស្សវវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ជើងស្សវវេទនា
 ជននោះឯង ឈ្មោះថា បុគ្គល ជនណា កាលរើស្សវវេទនា មិនដឹង
 ច្បាស់ថា អញ្ជើងស្សវវេទនា ជននោះឯង មិនឈ្មោះថា បុគ្គលឬ ។

ន ហោរី វត្តព្រៃ ។ បេ ។ យោ ទុក្ខំ វេទនំ
 វេទិយមាណោ ។ បេ ។ យោ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ
 វេទិយមាណោ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដា-
 ណាតិ ស្សេវ បុគ្គលោ យោ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ
 វេទិយមាណោ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ ន
 បដាណាតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហោរី វត្តព្រៃ
 ។ បេ ។ អត្ថំ កោចិ ស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ
 ស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាណាតិ កត្វា តេន
 ច ការណោន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មជ្ឈេណតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញា សុខា វេទនា អញ្ញា
 ស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយា-
 មីតិ បដាណាតិ ។ ន ហោរី វត្តព្រៃ ។ បេ ។ អញ្ញា
 ទុក្ខា វេទនា ។ បេ ។ អញ្ញា អទុក្ខមស្សទា វេទនា
 អញ្ញា អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ អទុក្ខ-
 មស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាណាតិ ។ ន ហោរី
 វត្តព្រៃ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណា កាលរើបុគ្គលវេទនា
 ។ បេ ។ ជនណា កាលរើអទុក្ខមស្សទវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ញា
 អទុក្ខមស្សទវេទនា ជននោះឯង ឈ្មោះថាបុគ្គល ជនណា កាលរើ
 អទុក្ខមស្សទវេទនា មិនដឹងច្បាស់ថា អញ្ញាអទុក្ខមស្សទវេទនា ជននោះ
 ឯង មិនឈ្មោះថាបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកកទី ធ្វើ (ទ្វេតាក្យប្តេជ្ញាឲ្យមាំ) ថា ជនណាមួយ កាលរើសុខ-
 វេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ញាសុខវេទនា ដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ
 (ទើបសួរ) ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដំណិត និងអត្តដឹងត្របប្ប ។
 អើ ។ សុខវេទនាដទៃ បុគ្គលកាលរើសុខវេទនា ដឹងច្បាស់ថា
 អញ្ញាសុខវេទនា ក៏ដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ទុក្ខវេទនា ដទៃ ។ បេ ។ អទុក្ខមស្សទវេទនា
 ដទៃ បុគ្គល កាលរើអទុក្ខមស្សទវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ញាអទុក្ខ-
 មស្សទវេទនា ក៏ដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៧៧) ន វត្តភ្នំ បុគ្គល ឧបលត្តតិ សង្ឃ-
 កង្កបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ អត្ថិ កោចិ
 កាយ កាយាទុបស្សី វិហារតីតិ ។ អាមត្តា ។
 ហត្ថិ អត្ថិ កោចិ កាយ កាយាទុបស្សី វិហា-
 រតិ តេន វត វេ វត្តព្វេ បុគ្គល ឧបលត្តតិ
 សង្ឃកង្កបរមជ្ជេនាតិ ។ ន វត្តភ្នំ បុគ្គល ឧប-
 លត្តតិ សង្ឃកង្កបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ
 អត្ថិ កោចិ វេទនាសុ ។ បេ ។ ចិត្តេ ។ បេ ។
 ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី វិហារតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ
 អត្ថិ កោចិ ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី វិហារតិ តេន
 វត វេ វត្តព្វេ បុគ្គល ឧបលត្តតិ សង្ឃកង្កបរ-
 មជ្ជេនាតិ ។ អត្ថិ កោចិ កាយ កាយាទុបស្សី
 វិហារតីតិ កត្តា តេន ច ការណេន បុគ្គល
 ឧបលត្តតិ សង្ឃកង្កបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។
 យោ កាយ កាយាទុបស្សី វិហារតិ ស្សេវ បុគ្គល

(១៧៧) អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន វេយយោ
 ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមួយ ពិចារណា
 ឃើញ ខ្លាចកាយក្នុងកាយ មានមួយ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ជនណា
 មួយ ពិចារណាឃើញ ខ្លាចកាយក្នុងកាយ មានមែន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន វេយយោត្រូវ
 ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមែន ។ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។ អើ ។ ក្រែងជនណាមួយ
 ពិចារណាឃើញ ខ្លាចវេទនា ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។ បេ ។ ខ្លាចក្នុង
 ចិត្ត ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញ ធម្មាម្មណ៍ ក្នុងធម្មាម្មណ៍ទាំងឡាយ
 មានមែនមួយ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលណាមួយ ពិចារណាឃើញ
 ធម្មាម្មណ៍ ក្នុងធម្មាម្មណ៍ទាំងឡាយ មានមែន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុក្ខមែន ។ សករាជ្ជំ ធ្វើ (ខ្លាចពាក្យប្តេជ្ញាឱ្យមាំ) ថា ជនណា
 មួយ ពិចារណាឃើញ ខ្លាចកាយក្នុងកាយ មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើប
 សួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។ អើ ។
 ជនណា ពិចារណាឃើញខ្លាចកាយក្នុងកាយ ជននោះ ឈ្មោះថា បុគ្គល

យោ ន កាយ កាយាទុបស្សី វិហារតិ ន សោ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ យោ វេទនា-
 សុ ។ បេ ។ ចិត្តោ ។ បេ ។ ធម្មសុ ធម្មាទុបស្សី
 វិហារតិ ស្សេវ បុគ្គលោ យោ ន ធម្មសុ ធម្មាទុ-
 បស្សី វិហារតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
 ។ បេ ។ អត្ថំ កោចិ កាយ កាយាទុបស្សី វិហារតិ
 កត្តា តេន ច ការណោន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញោ កា-
 យោ អញ្ញោ កាយ កាយាទុបស្សី វិហារតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អញ្ញោ វេទនា ។ បេ ។
 អញ្ញំ ចិត្តំ ។ បេ ។ អញ្ញោ ធម្មា អញ្ញោ ធម្មសុ
 ធម្មាទុបស្សី វិហារតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[១៨០] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោ-

នាតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វត្តំ កកវតា

ជនណាមិនពិចារណា ឃើញខ្លួនកាយក្នុងកាយ ជននោះ មិនឈ្មោះថា
 បុគ្គល ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណា
 ពិចារណាឃើញ ខ្លួនវេទនា ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។ បេ ។ ខ្លួនចិត្ត
 ក្នុងចិត្ត ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញ ខ្លួនធម្មារម្មណ៍ ក្នុងធម្មារម្មណ៍
 ទាំងឡាយ ជននោះឯង ឈ្មោះថាបុគ្គល ជនណា មិនពិចារណា
 ឃើញ ខ្លួនធម៌ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ជននោះ មិនឈ្មោះថាបុគ្គល
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកវេទី ធ្វើ
 (ខ្លួនពាក្យប្តេជ្ញាឱ្យមាំ) ថា ជនណាមួយ ពិចារណាឃើញ ខ្លួនកាយ
 ក្នុងកាយ មាន ដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និងអត្តជំទុក្ខមយ ។ អើ ។ កាយដទៃ
 បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ ខ្លួនកាយក្នុងកាយដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនាដទៃ ។ បេ ។ ចិត្តដទៃ ។ បេ ។ ធម្មា-
 រម្មណ៍ដទៃ បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ ខ្លួនធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដទៃ
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៨០] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជំពិត និង
 អត្តជំទុក្ខមយ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា

សុត្តន្តោ លោកំ អវេក្ខន្តិ មោយរាជ សទាសតោ
អត្តានុទិដ្ឋិ ឱហត្ថ(១) ឯវំ មច្ចុតរោ សិយា
ឯវំ លោកំ អវេក្ខន្តិ មច្ចុកជា ន.បស្សតីតិ

អត្តោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន
វត្តតំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៧០] បុគ្គលោ អវេក្ខន្តីតិ ។ អាមត្តា ។
សហ រូបេន អវេក្ខន្តីតិ វិហា រូបេន អវេក្ខន្តីតិ ។
សហ រូបេន អវេក្ខន្តីតិ ។ តំ ជីវំ តំ សវ័រន្តិ ។
ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ វិហា រូបេន អវេក្ខន្តីតិ ។
អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សវ័រន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។
បុគ្គលោ អវេក្ខន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ មត្តន្តរតោ
អវេក្ខន្តីតិ តហិទ្ធា និក្ខមិត្វា អវេក្ខន្តីតិ ។ អត្តន្ត-
រតោ អវេក្ខន្តីតិ ។ តំ ជីវំ តំ សវ័រន្តិ ។ ន
ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ តហិទ្ធា និក្ខមិត្វា អវេក្ខ-
ន្តីតិ ។ អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សវ័រន្តិ ។ ន ហេវំ
វត្តត្វេ ។ បេ ។

១ ន. ខុហត្ថ ។ ម ខហត្ថ ។

ម្ចាស់មោយរាជ អ្នកចូរមានស្មារតីសព្វកាល មើលមើលប្តូរ
ខន្ធលោក ដោយសេចក្តីថា សូន្យចុះ (ព្រោះថា) បុគ្គល
លះបង់ខ្ញុំអត្តានុទិដ្ឋិ គប្បីជាអ្នកទ្រង់ចាកមច្ចុ ដោយវិធីយ៉ាង
នេះ (មួយទៀត) មច្ចុកជា វេមន៍រកមិនឃើញ ខ្ញុំបុគ្គល
អ្នកសំឡឹងមើលខន្ធលោក ដោយវិធីយ៉ាងនេះ

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតប្តូរ ។ អើ ។ បើដូច្នោះមានតែ អ្នកមិន
គួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដឹកត ទិដ្ឋិអត្តដ៏ទុក្ខមវិដរ ។

[១៧១] បុគ្គលក្រឡេកមើលឬ ។ អើ ។ បុគ្គលក្រឡេក
មើល ព្រមទាំងរូបឬ ឬវៀរចោករូប ទើបក្រឡេកមើល ។ បុគ្គល
ក្រឡេកមើល ព្រមទាំងរូប ។ ជីវៈនោះ គឺសវៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចោករូប ទើបក្រឡេកមើល
ឬ ។ ជីវៈដទៃ សវៈដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
បុគ្គលក្រឡេកមើលឬ ។ អើ ។ បុគ្គលតាំងនៅខាងក្នុងនៃរូប ក្រឡេក
មើលឬ ឬចេញមកខាងក្រៅ ទើបក្រឡេកមើល ។ បុគ្គលតាំងនៅខាង
ក្នុង ក្រឡេកមើល ។ ជីវៈនោះ គឺសវៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលចេញមកខាងក្រៅ ទើបក្រឡេកមើលឬ ។
ជីវៈដទៃ សវៈដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៨២) ឧ វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរាមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ឧទុ ភគវា សច្ច-
 វាទី កាលវាទី ភូតវាទី តថវាទី អវតថវាទី អ-
 ធាណថវាទីតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តំ ភគវតា អតិ បុគ្គ-
 លោ អត្តហិតាយ បដិបទ្ទោតិ អត្តេវ សុត្តោតិ ។
 អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរាមដ្ឋេនាតិ ។ ឧ វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរាមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ឧទុ ភគវា
 សច្ចវាទី កាលវាទី ភូតវាទី តថវាទី អវតថវាទី
 អធាណថវាទីតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តំ ភគវតា ឯក-
 បុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ ឧប្បជ្ឈមាថោ ឧប្បជ្ឈតិ
 តហុជធម៌តាយ តហុជធសុខាយ លោកានុកម្មា-
 យ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានុត្តិ
 អត្តេវ សុត្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរាមដ្ឋេនាតិ ។

(១៨២) អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តជំនុំមួយ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជា
 អ្នកសំដែងពាក្យទៀងក្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែង
 ពាក្យប្រាកដ សំដែងពាក្យមិនយៀងយូត សំដែងពាក្យបែបប្រែប្រួល
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជំ
 នុំមួយដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជំនុំមួយ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀងក្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត
 សំដែងពាក្យប្រាកដ សំដែងពាក្យមិនយៀងយូត សំដែងពាក្យមិន
 ប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលម្នាក់ កាលកើតឡើងក្នុងលោក វេទនកើតឡើង
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បី
 អនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុង
 ព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជំនុំមួយដែរ ។

(១៨៣) បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ភគវា សច្ចវាទិ
 កាលវាទិ ក្ខតវាទិ តថវាទិ អវតថវាទិ អនត្តាថ-
 វាទិ ។ អាមត្តា ។ វុត្តិ ភគវតា សព្វ ធម្មា
 អនត្តាតិ អត្តេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន
 ហិ ន វុត្តំ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋនាតិ ។

(១៨៤) បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ភគវា សច្ចវាទិ កាល-
 វាទិ ក្ខតវាទិ តថវាទិ អវតថវាទិ អនត្តាថវាទិ ។
 អាមត្តា ។ វុត្តិ ភគវតា ទុក្ខមេវ ឧប្បជ្ឈមាទិ
 ឧប្បជ្ឈតិ ទុក្ខមេវ ជុវ្ឈមាទិ ជុវ្ឈតិ ន កត្វតិ
 ន វិចិត្តតិ អបរម្មច្ចយន្តារណមេវស្ស ឯត្ត ហោតិ
 ឯត្តាវតា ទោ កត្វាន សម្មាដិដ្ឋិ ហោតិ អត្តវ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វុត្តំ បុគ្គ-
 លោ ឧបលក្ខតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ ។

(១៨៥) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀត
 ក្រែង សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ សំដែង
 ពាក្យមិនយៀងយូត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។ ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធម៌ទាំងឡាយជាអនត្តា ពាក្យដូច្នោះ មាន
 ក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា
 បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ដូច្នោះទេ ។

(១៨៦) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀត
 ក្រែង សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ សំដែង
 ពាក្យមិនយៀងយូត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។ ព្រះមាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គល វេមនមិនសង្ស័យ មិនឡើងច្បល់ថា ទុក្ខ
 ហ្នឹងឯង កាលកើត ក៏កើតឡើង ទុក្ខហ្នឹងឯង កាលលេត់ ក៏លេត់
 ទៅ ការដឹងដោយមិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃនៃបុគ្គលនោះហ្នឹងឯង វេមន
 មានក្នុងសម្មាសម្ពុទ្ធិនេះ ម្ចាស់កូនៈ សម្មាសម្ពុទ្ធិ វេមនមាន ដោយហេតុ
 ប៉ុណ្ណោះឯង ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។ ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
 និងអត្តជីវត្តម ដូច្នោះទេ ។

(១៨៥) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរម
មជ្ឈនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ វដិណ ភិក្ខុនិ មារ
បាបិមន្តិ ឯតនកេច

កី នុ សត្តានិ បច្ចុសិ មារ ទិដ្ឋិកតំ នុ តេ
សុទ្ធសង្ខារបុញ្ញាយំ ន យិធ សត្តបលត្តតិ
យថាបិ អន្តសម្ភារ ហោតិ សន្នារ រថា ឥតិ
ឯវំ ទន្ធសុ សន្តេសុ ហោតិ សត្តានិ សម្មតិ
ទុក្ខមេវ ហិ សម្ពោតិ ទុក្ខំ តិដ្ឋតិ វេតិ ច
នាញាត្រ ទុក្ខា សម្ពោតិ នាញំ ទុក្ខា វិវដ្ឋតិ
អត្រេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន
វត្តំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមមជ្ឈនាតិ ។

(១៨៦) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរម
មជ្ឈនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ អាយស្មា អាណន្តោ
ភកវន្តិ ឯតនកេច សុញ្ញោ លោកោ សុញ្ញោ
លោកោតិ កន្តេ វុច្ចតិ កត្តាវតា ទុចោ កន្តេ
សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតិ យស្មា ចោ អាណន្ត

(១៨៥) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ។
អើ ។ ក្រែងវិជិតកុនី បានពោលពាក្យនេះ ចំពោះមានចិត្តបាបថា
ម្ចាស់មាន អ្នកជឿ ថាសត្វ ដូច្នោះឬ (មួយទៀត) អ្នកមាន
ទិដ្ឋិ (យ៉ាងនេះ) ឬ នេះជាគំនលេងស្តីស្តេចទេ អើ សត្វបិទ
មានក្នុងទីនេះទេ ដូចយ៉ាងសត្វថា ថេ ព្រោះការបរិបូណ៌
ដោយអង្គយ៉ាងណា កាលខ្លួនទាំងឡាយមាន ការសន្មតិ ថា
សត្វ វែមន៍មាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះថា ទុក្ខតែងកើត
ឡើងផង ទុក្ខ តែងតាំងនៅផង តែងវិនាសទៅវិញផង
ធម្មជាតិដទៃ ក្រៅអំពីទុក្ខ មិនកើតមានទេ ធម្មជាតិដទៃ
ក្រៅអំពីទុក្ខ មិនលេចទៅវិញទេ

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រនិកាយ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ
អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏
ទុក្ខមួយ ដូច្នោះទេ ។

(១៨៦) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ។
អើ ។ ក្រែងព្រះអាទន្ទមានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះ
ភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងត្រាស់ថា លោកសូន្យ
លោកសូន្យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលព្រះអង្គត្រាស់ថា លោកសូន្យ
តើដោយហេតុដូចម្តេច ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា ម្ចាស់អាទន្ទ

សុញ្ញ អត្តន វា អត្តនិយេន វា តស្មា សុញ្ញ
 លោកោតិ វុច្ចតិ តិញ្ញានន្ទ សុញ្ញ អត្តន វា
 អត្តនិយេន វា ចក្កំ ខោ អាទន្ទ សុញ្ញ អត្តន
 វា អត្តនិយេន វា រូនា សុញ្ញ ។ បេ ។ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ សុញ្ញ ។ បេ ។ ចក្កសម្មស្សោ សុញ្ញ
 ។ បេ ។ យឃ្នំទំ ចក្កសម្មស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ
 វេទយតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តឃ្នំ
 សុញ្ញ អត្តន វា អត្តនិយេន វា សោតិ សុញ្ញ
 ។ បេ ។ សន្តា សុញ្ញ ។ បេ ។ យានិ សុញ្ញ ...
 តន្តា សុញ្ញ ។ បេ ។ ជិន្នា សុញ្ញ ... រសា
 សុញ្ញ ។ បេ ។ កាយោ សុញ្ញ ... វេដ្ឋន្ត
 សុញ្ញ ។ បេ ។ មនោ សុញ្ញ ... ធម្មា សុញ្ញ...
 មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញ ... មនោសម្មស្សោ សុញ្ញ
 ។ បេ ។ យឃ្នំទំ មនោសម្មស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ
 វេទយតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តឃ្នំ
 សុញ្ញ អត្តន វា អត្តនិយេន វា យស្មា ខោ អាទន្ទ
 សុញ្ញ អត្តន វា អត្តនិយេន វា តស្មា សុញ្ញ
 លោកោតិ វុច្ចតិ អត្តន សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។

ធម្មជាតិសូន្យចាកខ្លួន ឬចាករបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ
 រើប គឺថាគតពោលថា លោកសូន្យ ម្នាលអាទន្ទ ចុះធម្មជាតិអ្វីដែល
 សូន្យចាកខ្លួន ឬចាករបស់ ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ម្នាលអាទន្ទ ណែន
 សូន្យចាកខ្លួន ឬចាករបស់ ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន រូបសូន្យ ។ បេ ។
 ចក្កវិញ្ញាណសូន្យ ។ បេ ។ ចក្កសម្ព័ស្សសូន្យ ។ បេ ។ វេទនា
 ណា ជាសុខក្តី ជាទុក្តក្តី ជាអទុក្ខមសុខក្តី តែងកើតឡើង ព្រោះ
 ចក្កសម្ព័ស្ស ជាបច្ច័យ វេទនានោះ ក៏សូន្យចាកខ្លួន ឬចាករបស់ដែល
 អាស្រ័យនឹងខ្លួន ត្រចៀកសូន្យ ។ បេ ។ សំឡេងសូន្យ ។ បេ ។
 ច្រមុះសូន្យ ... ក្លិនសូន្យ ។ បេ ។ អណ្តាតសូន្យ ... សេ
 សូន្យ ។ បេ ។ កាយសូន្យ ... ដេវ័ជ្ជត្តៈសូន្យ ។ បេ ។ ចិត្ត
 សូន្យ ... ធម្មារម្មណ៍សូន្យ ... មនោវិញ្ញាណសូន្យ ... មនោ-
 សម្ព័ស្សសូន្យ ។ បេ ។ វេទនាណា ជាសុខក្តី ជាទុក្តក្តី ជាអទុក្ខ-
 មសុខក្តី កើតឡើងព្រោះមនោសម្ព័ស្សជាបច្ច័យ វេទនានោះ ក៏សូន្យ
 ចាកខ្លួន ឬចាករបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ម្នាលអាទន្ទ ធម្មជាតិសូន្យ
 ចាកខ្លួន ឬចាករបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ រើប
 គឺថាគតពោលថា លោកសូន្យ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។

គេន ហំ ន វត្តភ្នំ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្ឃ-
កដ្ឋបរមជ្ជេនាតិ ។

[១៨៧] បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្ឃកដ្ឋបរ-
មជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ កកវា សច្ចវាធិ
កាលវាធិ ក្ខតវាធិ តថវាធិ អវតថវាធិ អនត្តា-
ថវាធិតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តិ កកវតា អត្តនិ
វា កិក្ខវេ សតិ អត្តនិយំ មេតិ អស្សាតិ វិវិ
កន្ត អត្តនិយេ វា កិក្ខវេ សតិ អត្តា មេតិ អស្សាតិ
វិវិ កន្ត អត្តនិ ច កិក្ខវេ អត្តនិយេ ច សច្ចតោ
ថេតតោ អនុបលត្តិយមាទេ យម្បិទំ ទិដ្ឋិដ្ឋាទំ សោ
លោកោ សោ អត្តា សោ បេច្ច កវិស្សាមិ និច្ចា
នុវេ សស្សតោ អវិបវណាមធម្មោ សស្សតិសមិ
តថេវ វស្សាមិតិ នន្ទាយំ កិក្ខវេ កេវលោ បរិបូរោ
ពាលធម្មោតិ តិញ្ចិ បោ សិយា កន្ត កេវលោ
បរិបូរោ ពាលធម្មោតិ អត្តវេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។

ព្រោះហេតុនោះ អ្នកបិទគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម ដូច្នោះទេ ។

[១៨៧] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិតម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែងពាក្យ
ទៀងក្រង សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ
សំដែងពាក្យមិនយឿងយូរ សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលខ្លួនមាន
សេចក្តីប្រកាន់ថា អញមានរបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ដូច្នោះ ក៏គប្បី
មានវេទ្យ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលរបស់ដែល
អាស្រ័យនឹងខ្លួនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អញមានខ្លួន ដូច្នោះ ក៏គប្បី
មានវេទ្យ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលខ្លួនក្តី កាល
របស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួនក្តី គេមិនបានដឹងថាទៀងក្រង ថាទៀងពាក់
ទេ ហេតុនៃទិដ្ឋិណាថា នោះលោក នោះខ្លួន ខ្លួនអញនោះ លុះ
លះបង់លោកនេះហើយ នឹងជាបុគ្គលទៀងពាក់ បិតថេវ មិនប្រែប្រួល
ជាធម្មតា នឹងបិតនៅនឹងថ្កល់ ស្មើដោយសស្សតិវត្ថុ ដោយប្រការនោះ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃទិដ្ឋិនេះ ជាពាលធមិ ដ៏បរិច្ចណិទាំងអស់
មិនដូច្នោះឬ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាលធមិ ដ៏បរិច្ចណិទាំងអស់ មិន
គប្បីមានតែបន្តិចបន្តួចទេ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។

តេជ ហិ ន វត្តត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
កដ្ឋបរមេដ្ឋនាតិ ។

[១៨៨] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមេដ្ឋ-
នាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កកវា សច្ចវាទំ កាល-
វាទំ ក្ខតវាទំ តថវាទំ អវិតថវាទំ អនញ្ញថវាទំតិ ។
អាមន្តា ។ វុត្តំ កកវតោ តយោមេ សេនិយ
សត្តារោ សន្តោ សិវិជ្ជមាណ លោកស្មី កកតមេ
តយោ វេជ សេនិយ ឯកកោ សត្តា និដ្ឋេ ចេវ
ធម្មេ អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ អភិ-
សម្បរាយញ្ច អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ
វេជ បន សេនិយ ឯកកោ សត្តា និដ្ឋេវ ហិ
ចោ ធម្មេ អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ
ចោ ច ចោ អភិសម្បរាយំ អត្តានំ សច្ចតោ
ថេតតោ បញ្ញាបេតិ វេជ បន សេនិយ ឯកកោ
សត្តា និដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ
ន បញ្ញាបេតិ អភិសម្បរាយញ្ច អត្តានំ សច្ចតោ
ថេតតោ ន បញ្ញាបេតិ តត្រ សេនិយ យ្ហាយំ សត្តា

ព្រោះហេតុនោះ អ្នកបិទគួរកាលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
ដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះទេ ។

[១៨៨] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែងពាក្យ
ទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ
សំដែងពាក្យមិនយឺងយូរ សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។
ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់សេនិយៈ គ្រូពុទ្ធកូននេះ មានប្រាកដ
ក្នុងលោក គ្រូពុទ្ធកូន តើដូចម្តេចខ្លះ ម្ចាស់សេនិយៈ គ្រូខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ បញ្ចកខនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ បញ្ចក
ខនក្នុងបរលោក ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ ម្ចាស់សេនិយៈ មួយ
ទៀត គ្រូខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បញ្ចកខនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថា ទៀងទាត់
ថា បិតថេរ តែមិនបញ្ចកខនក្នុងបរលោក ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរទេ
ម្ចាស់សេនិយៈ មួយវិញទៀត គ្រូខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនបញ្ចកខន
ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ មិនបញ្ចកខនក្នុងបរលោក
ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ ម្ចាស់សេនិយៈ បណ្តាគ្រូទាំង ពុទ្ធកូននោះ

ទិដ្ឋ ចេវ ធម្ម អត្តាទំ សច្ចតោ ថេតតោ
 បញ្ញាបេតិ អភិសម្បាយញូ អត្តាទំ សច្ចតោ ថេ-
 តតោ បញ្ញាបេតិ អយំ វុច្ចតិ សេនិយ សត្តា សម្មា-
 តវាទោ តត្រ សេនិយ យាយំ សត្តា ទិដ្ឋ ហិ
 ខោ ធម្ម អត្តាទំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ
 លោ ច ខោ អភិសម្បាយំ អត្តាទំ សច្ចតោ ថេ-
 តតោ បញ្ញាបេតិ អយំ វុច្ចតិ សេនិយ សត្តា
 ឧច្ឆេទវាទោ តត្រ សេនិយ យាយំ សត្តា ទិដ្ឋ
 ចេវ ធម្ម អត្តាទំ សច្ចតោ ថេតតោ ធន បញ្ញា-
 បេតិ អភិសម្បាយញូ អត្តាទំ សច្ចតោ ថេតតោ
 ធន បញ្ញាបេតិ អយំ វុច្ចតិ សេនិយ សត្តា សម្មា-
 សង្កទ្ធា ឥមេ ខោ សេនិយ តយោ សត្តារោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាថា លោកស្មិន្តិ អត្តោ សុត្តន្តោតិ ។
 អាមត្តា ។ តេន ហិ ធន វត្តតំ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេនាតិ ។

(១៨៧) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ ធន កកវា សច្ចវាទំ កាល-
 វាទំ ក្ខតវាទំ តថវាទំ អវតថវាទំ អនត្តាថវាទំតិ ។

ត្រណា បពាតខ្លួនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង បពាតខ្លួន
 ក្នុងបរលោក ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង ម្ចាស់សេនិយៈ នេះហៅ
 ថា គ្រូជាសស្សតវាទ ម្ចាស់សេនិយៈ បណ្តាគ្រូទាំង ព្យាប្បករោះ
 ត្រណា បពាតខ្លួនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវ តែបិបបពាត
 ខ្លួនក្នុងបរលោក ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវទេ ម្ចាស់សេនិយៈ នេះ
 ហៅថា គ្រូជាទេព្វទវាទ ម្ចាស់សេនិយៈ បណ្តាគ្រូទាំង ព្យាប្បករោះ
 ត្រណា មិនបពាតខ្លួនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង មិន
 បពាតខ្លួនក្នុងបរលោក ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង ម្ចាស់សេនិយៈ
 នេះហៅថាគ្រូ គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្ចាស់សេនិយៈ គ្រូទាំង ព្យាប្បករោះ
 តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតប្ត ។
 អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡើង ដូច្នោះទេ ។

(១៨៧) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំ

ឡើងប្ត ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែង
 ពាក្យទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យ
 ប្រាកដ សំដែងពាក្យមិនឃ្លៀងឃ្លាត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលប្ត ។

អាមត្តា ។ វុត្តិ កកវតា សឃ្យុត្តរោតិ ។ អាមត្តា ។
អត្តិ កោចិ សឃ្យុស្ស កុត្តិ កកោតិ ។ ន ហោវិ
វត្តោ ។ តេន ហិ ន វត្តត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

(១៧០) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ កកវា សច្ចវាទី កាល-
វាទី ក្ខតវាទី តថវាទី អវិតថវាទី អនញ្ញាថវាទីតិ ។
អាមត្តា ។ វុត្តិ កកវតា តេលកុម្មោ មធុកុម្មោ
ដាលិកកុម្មោ ខិរកុម្មោ ឧទកកុម្មោ ចានិយថា-
លកំ ចានិយកោសកំ ចានិយសវាវកំ ធិច្ចកត្តិ
ធុវយាត្តតិ ។ អាមត្តា ។ អត្តិ កោចិ យាកុ
ធិច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបវណាមធម្មាតិ ។ ន
ហោវិ វត្តោ ។ តេន ហិ ន វត្តត្ថំ បុគ្គលោ ឧប-
លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ សច្ចិកំ ។

អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ប្រង់ប្រាស់ថា ឆ្នាំងទឹកដោះថ្លាបូ ។ អើ ។
ដទណាមួយ ធ្វើឆ្នាំងទឹកដោះថ្លាមានបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នោះទេ ។

(១៧០) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ
បូ ។ អើ ។ គ្រងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀង
គ្រង សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ សំ-
ដែងពាក្យមិនយៀងយូត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលបូ ។ អើ ។
ព្រះមានព្រះភាគប្រាស់ថា ឆ្នាំងប្រង ឆ្នាំងទឹកយុំ ឆ្នាំងទឹកអំពៅ
ឆ្នាំងទឹកដោះស្រស់ ឆ្នាំងទឹកដឹក សៀវដាក់ទឹកដឹក កំសៀវដាំទឹកដឹក
ផ្តល់ខាតដាក់ទឹកដឹក បាយទៀងខាត បបរោតប្រាកដបូ ។ អើ ។
បបរណាមួយ ទៀងខាត ពិតប្រាកដ បិតរបេរ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា
មានបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រោះហេតុនោះ
អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
ទុក្ខមទេ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

អដ្ឋង្គិក្កហមេយ្យណ សន្ទាវដិយា ឧបាសាយ
 ចិត្តេន បញ្ចមំ កល្យាណំ វេទិ សុត្តាហារណោន^(១)
 អដ្ឋមំ ។

បរិហានិកថា

[១៧១] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមន្តា ។ សព្វត្ថ អរហា អរហត្តា បរិហាយតិ ។

ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ សព្វត្ថ អរហា អរហត្តា

បរិហាយតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វត្ថ អរហតោ បរិ-

ហាយតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ បរិហាយតិ

អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វត្ថ អរហា

អរហត្តា បរិហាយតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

សព្វត្ថ អរហា អរហត្តា បរិហាយតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឧ. សុត្តាហារណ ។

និយាយអំពីការសង្កត់សង្កិន ៨ លើក អំពីសេចក្តី
 បំប្រញ អំពីបុគ្គលអន្ទាលទៅ អំពីបញ្ញតិបុគ្គល ព្រោះ
 អាស្រ័យរូប អំពីចិត្ត អំពីអំពើល្អជាគម្រប់៥ អំពីការប្តូរ
 ប្តូរ អំពីការសំដែងអាង ដោយការនាំមកនូវព្រះសូត្រ ជា
 គម្រប់ ៨ ។

បរិហានិកថា

[១៧១] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ត ។ អើ ។

ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ក្នុងទីតាំងពួន្តប្ត ។ អ្នកមិនគួរ

ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត

ក្នុងទីតាំងពួន្តប្ត ។ អើ ។ សេចក្តីសាបសូន្យ របស់ព្រះអរហន្តក្នុងទី

តាំងពួន្តប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត

សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត

ក្នុងកាលតាំងពួន្តប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ក្នុងកាលតាំងពួន្តប្ត ។ អើ ។

អរិយធម៌ដ៏ល្អ ១១៧

សព្វគ្រាន់ អរហន្តោ បរិហារី ធីតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។
 បេ ។ បរិហារយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 សត្វេវ អរហន្តោ អរហត្តា បរិហារយត្តិ ។ ន
 ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សត្វេវ អរហន្តោ អរហត្តា
 បរិហារយត្តិ ។ អាមត្តា ។ សត្វេសត្តោវ អរហ-
 ត្តាធិ បរិហារី ធីតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៧២] បរិហារយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិហារយមាណោ ច-
 ត្វហិ ជលេហិ បរិហារយតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។
 បេ ។ ចត្វហិ សត្តសហស្សេហិ សេដ្ឋិ សេដ្ឋិត្តិ
 កាវេន្តោ សត្តសហស្សេ បរិហារេ សេដ្ឋិត្តា បរិ-
 ហារីណោ ហោតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វសាមតេយ្យា
 បរិហារីណោ ហោតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ ចត្វហិ
 សត្តសហស្សេហិ សេដ្ឋិ សេដ្ឋិត្តិ កាវេន្តោ សត្ត-
 សហស្សេ បរិហារេ កត្វោ សព្វសាមតេយ្យា បរិ-
 ហារយិ តុត្តិ ។ អាមត្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិ-
 ហារយមាណោ កត្វោ ចត្វហិ ជលេហិ បរិហារយិ តុត្តិ ។
 ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

អរិយធម៌ដ៏ល្អ ១១៨

សេចក្តីសាបសូន្យ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងកាលទាំងក្នុងប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្ត
 ប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្តទាំងអស់ សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងអស់ សាបសូន្យ
 ចាកអរហន្តប្ត ។ អើ ។ សេចក្តីសាបសូន្យ របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 អស់ប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧២] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហន្ត តើសាបសូន្យចាកផលទាំង ៤
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (បើដូច្នោះ ឡើ
 សួរអ្នកវិញ) សេដ្ឋិ កាលទទួលនូវភាពជាសេដ្ឋិ ព្រោះតែទ្រព្យ ៤ ដែល
 កាលបើទ្រព្យ ១ ដែល សាបសូន្យហើយ តើជាអ្នកសាបសូន្យចាកភាព
 ជាសេដ្ឋិដែរឬ ។ អើ ។ (ចុះសេដ្ឋិ) ឈ្មោះថាសាបសូន្យចាកសម្បត្តិ
 ទាំងអស់ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ សេដ្ឋិ កាល
 ទទួលនូវភាពជាសេដ្ឋិ ព្រោះតែទ្រព្យ ៤ ដែល កាលបើទ្រព្យ ១ ដែល
 សាបសូន្យហើយ តើគួរដើម្បីសាបសូន្យ ចាកសម្បត្តិទាំងអស់ប្ត ។
 អើ ។ (អើបើដូច្នោះ) ព្រះអរហន្ត កាលសាបសូន្យចាកអរហន្ត គួរ
 ដើម្បីសាបសូន្យចាកផលទាំង ៤ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៧៣] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិ-
 ដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ បរិហាយតិ
 សក្កនាតាមី សក្កនាតាមីដលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមីដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៤] បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមីដលា-
 តិ ។ អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោ-
 តាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមី អនាតាមីដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 បរិហាយតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមីដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៥] បរិហាយតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមី-
 ដលាតិ ។ អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៧៦] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។ អើ ។
 សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។
 អើ ។ សក្កនាតាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមីដលប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាក
 អរហន្តប្ត ។ អើ ។ អនាតាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមីដល
 ប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៧] អនាតាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមីដលប្ត ។
 អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 អនាតាមីដលប្ត ។ អើ ។ សក្កនាតាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក-
 កនាតាមីដលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៨] សក្កនាតាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមីដល
 ប្ត ។ អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៦] ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ន បរិហា-
 យតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហោរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។ ន បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតា-
 មិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៤៧] ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អនា-
 តាមី អនាតាមិដលាតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 ន បរិហាយតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដ-
 លាតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៤៨] ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោ-
 តាបត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ សក្ក-
 នាតាមី សក្កនាតាមិដលាតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៤៦] សោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល
 ទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល ពិស
 សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលទេឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ពិស
 សាបសូន្យចាកអរហត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិដលទេឬ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៤៧] សោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល
 ទេឬ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល
 មិនសាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលទេឬ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិដលទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[១៤៨] សោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល
 ទេឬ ។ អើ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសក្កនាតា-
 មិដលទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៧៧) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិហាយមាណោ កកត្ត
 សណ្ឋាតិ ។ អនាតាមិដលេតិ ។ អនាតាមី អនា-
 តាមិដលា បរិហាយមាណោ កកត្ត សណ្ឋាតិ ។
 សក្កនាតាមិដលាតិ ។ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិដ-
 លា បរិហាយមាណោ កកត្ត សណ្ឋាតិ ។ សោ-
 តាបត្តិដលេតិ ។ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលា
 បរិហាយមាណោ បុថុជ្ជនក្ខមិយំ សណ្ឋាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ អាណាណាហិ ធិក្ខហំ ហត្ថិ អរហា
 អរហត្តា បរិហាយមាណោ អនាតាមិដលេ សណ្ឋាតិ
 អនាតាមី អនាតាមិដលា បរិហាយមាណោ សក្ក-
 នាតាមិដលេ សណ្ឋាតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិ-
 ដលា បរិហាយមាណោ សោតាបត្តិដលេ សណ្ឋាតិ
 តេន វត រេ វត្តោ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលា
 បរិហាយមាណោ បុថុជ្ជនក្ខមិយំ សណ្ឋាតិ ។

(១៧៧) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ ហើ ។
 ព្រះអរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហត្តហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងទី
 ណាវិញ ។ (នឹងតាំងនៅ) ក្នុងអនាតាមិដល ។ អនាតាមិបុគ្គល
 កាលបើសាបសូន្យចាកអនាតាមិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងទីណាវិញ ។
 (នឹងតាំងនៅ) ក្នុងសក្កនាតាមិដល ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល កាលបើ
 សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងទីណាវិញ ។
 (នឹងតាំងនៅ) ក្នុងសោតាបត្តិដល ។ សោតាបន្តបុគ្គល កាលបើ
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល នឹងតាំងនៅក្នុងបុថុជ្ជនក្ខមិយិញប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូរកំហុស (របស់អ្នក) ចុះ
 បើព្រះអរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហត្តហើយ នឹងតាំងនៅក្នុង
 អនាតាមិដលវិញ អនាតាមិបុគ្គល កាលបើសាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងសក្កនាតាមិដលវិញ សក្កនាតាមិបុគ្គល កាល
 បើសាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិដល
 វិញ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបន្ត-
 បុគ្គល កាលបើសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុង
 បុថុជ្ជនក្ខមិយិញ ដូច្នោះដែរ ។

[២០០] អរហន្ត អរហន្តា បរិហាយមារោ
 សោតាបត្តិដលេ សណ្ឋាត្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតា-
 បត្តិដលេស្ស អនន្តរា អរហន្តញ្ញោ សុច្ឆិករោត្តិ ។ ន
 ហោរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ បរិហាយតិ អរហន្ត អរហន្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបញ្ញោ សោតាបត្តិ-
 ដលាតិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ កស្ស ពហុតរា កិ-
 លេសា បហីនា អរហន្តោ វា សោតាបទ្ធស្ស វាតិ ។
 អរហន្តោ ។ ហញ្ញិ អរហន្តោ ពហុតរា កិលេសា
 បហីនា បរិហាយតិ អរហន្ត អរហន្តា តេន វត រេ
 វត្តត្វេ បរិហាយតិ សោតាបញ្ញោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០១] បរិហាយតិ អរហន្ត អរហន្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សក្កនាតាមិ សក្កនាតាមិ-
 ដលាតិ ។ ន ហោរំ វត្តត្វេ ។ កស្ស ពហុតរា
 កិលេសា បហីនា អរហន្តោ វា សក្កនាតាមិស្ស
 វាតិ ។ អរហន្តោ ។ ហញ្ញិ អរហន្តោ ពហុតរា
 កិលេសា បហីនា បរិហាយតិ អរហន្ត អរហន្តា
 តេន វត រេ វត្តត្វេ បរិហាយតិ សក្កនាតាមិ
 សក្កនាតាមិដលាតិ ។

[២០០] ព្រះអរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហន្ត ពីរំអំពី
 នៅក្នុងសោតាបត្តិដលវិញ្ញប្ប ។ អើ ។ (ព្រះអរហន្ត) ប្រើឱ្យដាច់
 ច្បាស់នូវអរហន្ត ក្នុងលំដាប់នៃសោតាបត្តិដល្យ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។
 អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល្យ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សោតាបទ្ធបុគ្គល
 ក្តី លោកណាលះកិលេសបានច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (លះកិ-
 លេសបានច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត លះកិលេសបានច្រើនជាង
 ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្ត ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា សោតាបទ្ធបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សោតាបត្តិដល ដូច្នេះដែរ ។

[២០១] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។
 សក្កនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដល្យ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សក្កនាតាមិបុគ្គលក្តី លោក
 ណាលះកិលេសបានច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (លះកិលេសបានច្រើន
 ជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត លះកិលេសបានច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហន្ត ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរ
 ពោលថា សក្កនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលដូច្នេះដែរ ។

[២០២] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ កស្ស ពហុតរា កិលេសា
 បរិហាយតិ អរហតោ វា អនាគាមិស្ស វាតិ ។ អរ-
 ហតោ ។ ហត្ថិ អរហតោ ពហុតរា កិលេសា
 បរិហាយតិ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តា តេន វត
 រេ វត្តោ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលាតិ ។

[២០៣] បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដ-
 លាតិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ កស្ស
 ពហុតរា កិលេសា បរិហាយតិ អនាគាមិស្ស វា
 សោតាបន្នស្ស វាតិ ។ អនាគាមិស្ស ។ ហត្ថិ
 អនាគាមិស្ស ពហុតរា កិលេសា បរិហាយតិ បរិហាយ-
 យតិ អនាគាមី អនាគាមិដលា តេន វត រេ វត្តោ
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០៤] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី អនាគាមិបុគ្គលក្តី លោកណាលះកិ-
 លេសបានច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (លះកិលេសបានច្រើនជាង) ។
 បើព្រះអរហន្ត លះកិលេសបានច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត សាប
 សូន្យចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោល
 ថា អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិដល ដូច្នោះដែរ ។

[២០៥] អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិដលប្ប ។
 អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាគាមិបុគ្គលក្តី សោតាបន្តបុគ្គលក្តី
 លោកណាលះកិលេសបានច្រើនជាង ។ អនាគាមិបុគ្គល (លះកិលេស
 បានច្រើនជាង) ។ បើអនាគាមិបុគ្គល លះកិលេសបានច្រើនជាង
 ហើយអនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិដល ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សោតាបត្តិដល ដូច្នោះដែរ ។

[២០៤] បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិ-
 ដលាតិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សកទានាតាមី
 សកទានាតាមិដលាតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ កស្ស
 ពហុតរា តិលេសា បហីនា អនាតាមិស្ស វា
 សកទានាតាមិស្ស វាតិ ។ អនាតាមិស្ស ។ ហត្ថិ
 អនាតាមិស្ស ពហុតរា តិលេសា បហីនា បរិហាយតិ
 អនាតាមី អនាតាមិដលា តេន វត រេ វត្តព្វេ
 បរិហាយតិ សកទានាតាមី សកទានាតាមិដលាតិ ។

[២០៥] បរិហាយតិ សកទានាតាមី សកទា-
 តាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សោតា-
 បន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។
 កស្ស ពហុតរា តិលេសា បហីនា សកទានាតាមិ-
 ស្ស វា សោតាបន្នស្ស វាតិ ។ សកទានាតាមិស្ស ។
 ហត្ថិ សកទានាតាមិស្ស ពហុតរា តិលេសា បហី-
 នា បរិហាយតិ សកទានាតាមី សកទានាតាមិដលា
 តេន វត រេ វត្តព្វេ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០៦] អនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិដលេប្ប ។
 អើ ។ សកទានាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសកទានាមិដលេប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាតាមិបុគ្គលក្តី សកទានាមិបុគ្គលក្តី
 លោកណា លះកិលេសបានច្រើនជាង ។ អនាតាមិបុគ្គល (លះកិលេស
 បានច្រើនជាង) ។ បើអនាតាមិបុគ្គល លះកិលេសបានច្រើនជាង
 ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិដលេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សកទានាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាក
 សកទានាមិដលេដូច្នោះដែរ ។

[២០៧] សកទានាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសកទានាមិដលេ
 ប្ប ។ អើ ។ សោតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសោតាមិដលេ
 ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ សកទានាមិបុគ្គលក្តី
 សោតាមិបុគ្គលក្តី លោកណា លះកិលេសបានច្រើនជាង ។ សក-
 ទានាមិបុគ្គល (លះកិលេសបានច្រើនជាង) ។ បើសកទានាមិបុគ្គល
 លះកិលេសបានច្រើនជាង ហើយសកទានាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាក
 សកទានាមិដលេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា
 សោតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសោតាមិដលេ ដូច្នោះដែរ ។

[២០៦] បរិយាយិកា អរហន្ត អរហន្តាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ បរិយាយិកា សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដ-
 លាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ កសិយ្ហ អធិមត្តា
 មត្តកាវនា អរហន្តោ វា សោតាបដ្ឋស្ស វាតិ ។
 អរហន្តោ ។ ហញ្ចិ អរហន្តោ អធិមត្តា មត្តកា-
 វនា បរិយាយិកា អរហន្ត អរហន្តា តេន វត វេ
 វត្តោ បរិយាយិកា សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០៧] បរិយាយិកា អរហន្ត អរហន្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិយាយិកា សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដ-
 លាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ កសិយ្ហ អធិមត្តា សតិ-
 ប្បដ្ឋានកាវនា ។ មេ ។ សម្មប្បដ្ឋានកាវនា វត្តិពាណ-
 កាវនា វត្តិយកាវនា តលកាវនា ពោជ្ឈន្តកាវនា
 អរហន្តោ វា សោតាបដ្ឋស្ស វាតិ ។ អរហន្តោ ។
 ហញ្ចិ អរហន្តោ អធិមត្តា ពោជ្ឈន្តកាវនា បរិយាយិកា
 អរហន្ត អរហន្តា តេន វត វេ វត្តោ បរិយាយិកា
 សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០៦] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។
 សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សោតាបដ្ឋបុគ្គលក្តី លោកណា
 ចំរើនមត្តច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (ចំរើនមត្តច្រើនជាង) ។
 បើព្រះអរហន្ត ចំរើនមត្តច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហន្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា
 សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល ដូច្នោះដែរ ។

[២០៧] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។
 សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សោតាបដ្ឋបុគ្គលក្តី លោក
 ណា ចំរើនសតិប្បដ្ឋានបានច្រើនជាង ។ មេ ។ ចំរើនសម្មប្បដ្ឋាន
 ចំរើនវត្តិប្បដ្ឋាន ចំរើនវត្តិយ ចំរើនតលៈ ចំរើនពោជ្ឈន្តៈ ច្រើនជាង ។
 ព្រះអរហន្ត (ចំរើនច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត ចំរើនពោជ្ឈន្តៈ
 ច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកសោតាបត្តិដល ដូច្នោះដែរ ។

[២០៨] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សក្កនាតាមី សក្ក-
 នាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ កស្ស អ-
 ធិមត្តា មក្កកាវជា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គកាវជា អរ-
 ហតោ វា សក្កនាតាមីស្ស វាតិ ។ អរហតោ ។
 ហត្ថំ អរហតោ អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គកាវជា បរិហា-
 យតិ អរហា អរហត្តា តេន វត រេ វត្តត្វេ បរិ-
 ហាយតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិដលាតិ ។

[២០៩] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ កស្ស អធិមត្តា មក្កកាវជា
 ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គកាវជា អរហតោ វា អនាតាមីស្ស
 វាតិ ។ អរហតោ ។ ហត្ថំ អរហតោ អធិមត្តា
 ពោជ្ឈង្គកាវជា បរិហាយតិ អរហា អរហត្តា តេន
 វត រេ វត្តត្វេ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដ-
 លាតិ ។

[២០៨] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 សក្កនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សក្កនាតាមិបុគ្គលក្តី លោកណា
 ចម្រើនមគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។ ព្រះអរ-
 ហន្ត (ចម្រើនច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង
 ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សក្កនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សក្កនាតាមិដលដូច្នោះដែរ ។

[២០៩] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី អនាតាមិបុគ្គលក្តី លោកណា ចម្រើន
 មគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត
 (ចម្រើនច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង
 ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតា-
 មិដល ដូច្នោះដែរ ។

[២១០] បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបញ្ញោ សោតាបត្តិ-
 ដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ កស្ស អធិមត្តា
 មក្កការវា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គការវា អនាតាមិស្ស
 វា សោតាបទ្ធស្ស វាតិ ។ អនាតាមិស្ស ។ ហត្ថិ
 អនាតាមិស្ស អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គការវា បរិហាយតិ
 អនាតាមី អនាតាមិដលា តេន វត រេ វត្តត្វេ
 បរិហាយតិ សោតាបញ្ញោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២១១] បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលា-
 តិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សកទាតាមី ស-
 កទាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ កស្ស
 អធិមត្តា មក្កការវា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គការវា អនា-
 តាមិស្ស វា សកទាតាមិស្ស វាតិ ។ អនាតាមិស្ស ។
 ហត្ថិ អនាតាមិស្ស អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គការវា បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលា តេន វត រេ វត្តត្វេ
 បរិហាយតិ សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។

[២១០] អនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។
 អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសោតាបត្តិផលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាតាមិបុគ្គលក្តី សោតាបទ្ធបុគ្គលក្តី
 លោកណា ចំរើនមគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។
 អនាតាមិបុគ្គល (ចំរើនច្រើនជាង) ។ បើអនាតាមិបុគ្គល ចំរើន
 ពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិ-
 ផល ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតា-
 បទ្ធបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសោតាបត្តិផល ដូច្នោះដែរ ។

[២១១] អនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។
 អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាតាមិបុគ្គលក្តី សកទាតាមិបុគ្គល
 ក្តី លោកណា ចំរើនមគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។
 អនាតាមិបុគ្គល (ចំរើនច្រើនជាង) ។ បើអនាតាមិបុគ្គល ចំរើន
 ពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិផល
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សកទាតាមិបុគ្គល
 សាបស្សន្យចាកសកទាតាមិផល ដូច្នោះដែរ ។

[២០២] បរិហាយតិ សក្កនាគាមី សក្កនា-
 គាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ កស្ស
 អធិមត្តា បក្កការវនា ។ មេ ។ ពោជ្ឈង្គការវនា សក-
 ណាគាមិស្ស វា សោតាបទ្ធស្ស វាតិ ។ សក្កនាគា-
 មិស្ស ។ ហញ្ចិ សក្កនាគាមិស្ស អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គកា-
 វនា បរិហាយតិ សក្កនាគាមី សក្កនាគាមិដលា
 តេន វត វេ វត្តព្វេ បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។

[២០៣] អរហតា ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបទ្ធន
 ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដ-
 លាតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ មេ ។ អរហតា
 សមុទយោ ទិដ្ឋោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបទ្ធន សមុទយោ ទិដ្ឋោ
 បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តព្វេ ។ មេ ។ អរហតា ទិរោទោ ទិដ្ឋោ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២០២] សក្កនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាមិដលប្ត ។
 មេ ។ សោតាបទ្ធថេរិយ ភាបសូន្យចាកសោតាមិដលប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គលក្តី សោតាមិបុគ្គលក្តី
 លោកណា ចម្រើនមគ្គច្រើនជាង ។ មេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈច្រើនជាង ។
 សក្កនាគាមិបុគ្គល (ចម្រើនច្រើនជាង) ។ មេ សក្កនាគាមិបុគ្គល
 ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈច្រើនជាង ហើយសក្កនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក-
 សក្កនាគាមិដល ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោល
 ថា សោតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាមិដល ដូច្នេះដែរ ។

[២០៣] ព្រះអរហន្ត ឃើញទូរ្យទុក្ខសច្ច ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។ មេ ។ សោតាមិបុគ្គល ឃើញទូរ្យទុក្ខសច្ច
 ហើយសោតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាមិដលប្ត ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ មេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញទូរ្យសមុទយសច្ច
 ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។ មេ ។ សោតាមិបុគ្គល
 ឃើញទូរ្យសមុទយសច្ច ហើយសោតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតា-
 មិដលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ មេ ។ ព្រះអរហន្ត
 ឃើញទូរ្យទិរោទសច្ច ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ត ។ មេ ។

សោតាបន្ថេន ធិរោគោ ធិដ្ឋោ បរិហាយតិ សោតា-
 បន្ថេន សោតាបត្តិសលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 អរហតា មក្កោ ធិដ្ឋោ បរិហាយតិ អរហា អរហ-
 ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបន្ថេន មក្កោ ធិដ្ឋោ បរិ-
 ហាយតិ សោតាបន្ថេន សោតាបត្តិសលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។ អរហតា ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សោ-
 តាបន្ថេន ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ បរិហាយតិ សោតា-
 បន្ថេន សោតាបត្តិសលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២០៤] អរហតា ទុក្ខំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សក្កនាតាមិណ
 ទុក្ខំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ សក្កនាតាមិ សក្កនាតា-
 មិសលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អរហតា
 សមុទយោ ធិដ្ឋោ ។ បេ ។ ធិរោគោ ធិដ្ឋោ ។ បេ ។
 មក្កោ ធិដ្ឋោ ។ បេ ។ ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សក្កនា-
 តាមិណ ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ បរិហាយតិ សក្កនា-
 តាមិ សក្កនាតាមិសលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

សោតាបន្ថេន ឃើញនូវនិរោធសច្ច ហើយសោតាបន្ថេន
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិសលា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវមគ្គ ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្ថេន ឃើញនូវមគ្គ ហើយ
 សោតាបន្ថេន សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិសលា ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្ថេន
 ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយសោតាបន្ថេន សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិ-
 សលា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៥] ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវ
 ទុក្ខសច្ច ហើយសក្កនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិសលា
 ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញ
 នូវសមុទយសច្ច ។ បេ ។ ឃើញនូវនិរោធសច្ច ។ បេ ។ ឃើញនូវ
 មគ្គ ។ បេ ។ ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាក
 អរហត្តប្ប ។ អើ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយ
 សក្កនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិសលា ប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៥] អរហតា ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អនាតាមិយា ទុក្ខំ
 ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ ន
 ហោរិ វត្តោ ។ បេ ។ អរហតា សមុទយោ ទិដ្ឋា
 ។ បេ ។ ទិរោជោ ទិដ្ឋា ។ បេ ។ មត្តោ ទិដ្ឋា
 ។ បេ ។ ចត្តារិ សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ បរិហាយតិ អរ-
 ហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អនាតាមិយា ចត្តារិ
 សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិ-
 ដលាតិ ។ ន ហោរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២១៦] អនាតាមិយា ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ
 អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ សោតា-
 បន្នេន ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោ-
 តាបត្តិដលាតិ ។ ន ហោរិ វត្តោ ។ បេ ។ អនា-
 តាមិយា សមុទយោ ទិដ្ឋា ។ បេ ។ ទិរោជោ ទិដ្ឋា
 ។ បេ ។ មត្តោ ទិដ្ឋា ។ បេ ។ ចត្តារិ សច្ចានិ
 ទិដ្ឋានិ បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបន្នេន ចត្តារិ សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២១៧] ព្រះអរហន្ត ឃើញទូរទុក្ខសព្វ ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល ឃើញទូរទុក្ខ-
 សព្វ ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញទូរសមុទយ-
 សព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូរនិរោធសព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូរមគ្គ ។ បេ ។
 ឃើញទូរសព្វៈ ៤ ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។
 អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល ឃើញទូរសព្វៈ ៤ ហើយអនាតាមិបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៨] អនាតាមិបុគ្គល ឃើញទូរទុក្ខសព្វ ហើយអនាតាមិ-
 បុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ រសោតាបន្នបុគ្គល
 ឃើញទូរទុក្ខសព្វ ហើយរសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាករសោតាបត្តិ-
 ផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិ-
 បុគ្គល ឃើញទូរសមុទយសព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូរនិរោធសព្វ ។ បេ ។
 ឃើញទូរមគ្គ ។ បេ ។ ឃើញទូរសព្វៈ ៤ ហើយអនាតាមិបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ រសោតាបន្នបុគ្គល ឃើញ
 ទូរសព្វៈ ៤ ហើយរសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាករសោតាបត្តិផលប្ប ។

ន ហេរិ វត្តត្រៃ ។ បេ ។ អនាគាមិណ ធុត្តិ ទិដ្ឋិ បរិ-
 ហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សកទាគាមិណ ធុត្តិ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ សកទាគាមី
 សកទាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្រៃ ។ បេ ។
 អនាគាមិណ សមុទយោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ និរោណ
 ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ មត្តោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ ចត្តារិ សប្បាទិ
 ទិដ្ឋាទិ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ សកទាគាមិណ ចត្តារិ សប្បាទិ ទិដ្ឋាទិ
 បរិហាយតិ សកទាគាមី សកទាគាមិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្រៃ ។ បេ ។

[២០៧] សកទាគាមិណ ធុត្តិ ទិដ្ឋិ បរិហាយ-
 យតិ សកទាគាមី សកទាគាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សោតាបន្នេន ធុត្តិ ទិដ្ឋិ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបន្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្រៃ ។ បេ ។ សក-
 ទាគាមិណ សមុទយោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ និរោណ
 ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ មត្តោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ ចត្តារិ សប្បាទិ ទិ-
 ដ្ឋាទិ បរិហាយតិ សកទាគាមី សកទាគាមិដលាតិ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល ហើរិ ។
 ទូវុទ្ធសច្ច ហើយអនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិផលប្ប ។
 អើ ។ សកទាគាមិបុគ្គល ឃើញទូវុទ្ធសច្ច ហើយសកទាគាមិបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកសកទាគាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។
 បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល ឃើញទូវុទ្ធសមុទយសច្ច ។ បេ ។ ឃើញទូវុទ្ធនិរោធស-
 ច្ច ។ បេ ។ ឃើញទូវុទ្ធមគ្គ ។ បេ ។ ឃើញទូវុទ្ធសច្ចៈ ៤ ហើយ
 អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិផលប្ប ។ អើ ។ សកទា-
 គាមិបុគ្គល ឃើញទូវុទ្ធសច្ចៈ ៤ ហើយសកទាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកសកទាគាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៧] សកទាគាមិបុគ្គល ឃើញទូវុទ្ធសច្ច ហើយសក-
 ទាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាគាមិផលប្ប ។ អើ ។ សោតា-
 បន្នេន ឃើញទូវុទ្ធសច្ច ហើយសោតាបន្នេន សាបសូន្យ
 ចាកសោតាបន្តិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទាគាមិបុគ្គល ឃើញទូវុទ្ធសមុទយសច្ច ។ បេ ។ ឃើញទូវុទ្ធនិរោធស-
 ច្ច ។ បេ ។ ឃើញទូវុទ្ធមគ្គ ។ បេ ។ ឃើញទូវុទ្ធសច្ចៈ ៤
 ហើយសកទាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាគាមិផលប្ប ។

អាមត្តា ។ សោតាបន្នេន ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន
ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។

(២០៥) សោតាបន្នេន ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ន
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
អាមត្តា ។ អរហតា ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ន បរិហាយតិ
អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។
សោតាបន្នេន សមុទយោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ ទិរោជោ
ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ មត្តោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ ចត្តារិ សទ្ធានិ
ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដ-
លាតិ ។ អាមត្តា ។ អរហតា ចត្តារិ សទ្ធានិ
ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន
ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។

(២០៧) សកទាតាមិប្បក្កល ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។
ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ សកទាតាមិ
សកទាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ អរហតា ចត្តារិ
សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។

អើ ។ សោតាបន្នេន ឃើញទ្រុស្តច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នេន
សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២១១) សោតាបន្នេន ឃើញទ្រុស្តច្ចៈ ហើយ
សោតាបន្នេន មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលទេ ។ អើ ។
ព្រះអរហន្ត ឃើញទ្រុស្តច្ចៈ ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាក
អរហត្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបន្ន-
ប្បក្កល ឃើញទ្រុសមុទយសច្ចៈ ។ បេ ។ ឃើញទ្រុវិរោធសច្ចៈ ។ បេ ។
ឃើញទ្រុមគ្គសច្ចៈ ។ បេ ។ ឃើញទ្រុសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នេន
មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញ
ទ្រុសច្ចៈ ៤ ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២១៧) សកទាតាមិប្បក្កល ឃើញទ្រុស្តច្ចៈ ។ បេ ។
ឃើញទ្រុសច្ចៈ ៤ ហើយសកទាតាមិប្បក្កល មិនសាបសូន្យចាក
សកទាតាមិដលទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញទ្រុសច្ចៈ ៤
ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តដលទេ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២០] អនាគាមិណ ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ អនាគាមិ
 អនាគាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតា ចត្តារិ
 សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២២១] សោតាបន្នេន ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិណ
 ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន
 បរិហាយតិ អនាគាមិ អនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[២២២] សកទាតាមិណ ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ សកទា-
 តាមិ សកទាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អនា-
 តាមិណ ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចត្តារិ សទ្ធានិ ទិដ្ឋានិ
 ន បរិហាយតិ អនាគាមិ អនាគាមិដលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២២០] អនាគាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ។ បេ ។ ឃើញ
 នូវសព្វៈ ៤ ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិផលទេ
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវសព្វៈ ៤ ហើយព្រះអរហន្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២១] សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ។ បេ ។
 ឃើញនូវសព្វៈ ៤ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតា-
 បត្តិផលទេ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ។ បេ ។
 ឃើញនូវសព្វៈ ៤ ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិ-
 ផលទេ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២២] សកទាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ។ បេ ។
 ឃើញនូវសព្វៈ ៤ ហើយសកទាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសក-
 ទាតាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសព្វ
 ។ បេ ។ ឃើញនូវសព្វៈ ៤ ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យ
 ចាកអនាគាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២៣) សោតាបន្នេន ធុត្តំ ធុដ្ឋំ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សច្ចាធិ ធុដ្ឋាធិ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នេន
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ សកណតាមិធា
 ធុត្តំ ធុដ្ឋំ ។ បេ ។ ចត្តារិ សច្ចាធិ ធុដ្ឋាធិ ន
 បរិហាយតិ សកណតាមិ សកណតាមិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(២២៤) អរហតោ រាតោ បហីនោ បរិហាយ
 យតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតា
 បន្នេស្ស សក្កាយធុដ្ឋិ បហីនោ បរិហាយតិ សោតា
 បន្នេន សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 អរហតោ រាតោ បហីនោ បរិហាយតិ អរហា អ
 រហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបន្នេស្ស វិចិត្តិច្ឆា
 បហីនោ ។ បេ ។ សីលត្វតបរាមាសោ បហីនោ ។ បេ ។
 អចាយកមនិយោ រាតោ បហីនោ ។ បេ ។ អចា
 យកមនិយោ នោសោ បហីនោ ។ បេ ។ អចា
 យកមនិយោ មោហោ បហីនោ បរិហាយតិ សោ
 តាបន្នេន សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(២២៥) សោតាបន្នេស្ស យេញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។
 យេញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នេស្ស មិនសាបសូន្យចាកសោតា
 បត្តិដលទេ ។ អើ ។ សកតាមិបុគ្គល យេញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។
 យេញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយសកតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសក
 តាមិដលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២៦) ព្រះអរហន្ត លះរាគៈហើយ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហន្ត ។ អើ ។ សោតាបន្នេស្ស លះសក្កាយធុដ្ឋិ ហើយ
 សោតាបន្នេស្ស សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈហើយ ព្រះអរហន្ត សាប
 សូន្យចាកអរហន្ត ។ អើ ។ សោតាបន្នេស្ស លះវិចិត្តិច្ឆា ។ បេ ។
 លះសីលត្វតបរាមាសៈ ។ បេ ។ លះរាគៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ
 ។ បេ ។ លះទោសៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ។ បេ ។ លះ
 មោហៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបន្នេស្ស សាប
 សូន្យចាកសោតាបត្តិដល ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អរហតោ ធានោ បរិណោ ។ បេ ។ មោហោ
 បរិណោ មោហោ បរិណោ ទិដ្ឋិ បរិណោ វិចិត្តិញ្ញា
 បរិណោ ជំនំ បរិណំ ទុទ្ធិច្ចំ បរិណំ អហិកំ បរិណំ
 ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បរិណំ បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបន្នស្ស សក្កា-
 យទិដ្ឋិ បរិណោ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អរហតោ
 អនោត្តប្បំ បរិណំ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ សោតាបន្នស្ស វិចិត្តិញ្ញា បរិណោ ។ បេ ។
 សីលត្វតបរាមាសោ បរិណោ ។ បេ ។ អចាយគម-
 ជិយោ រាតោ បរិណោ ។ បេ ។ អចាយគមជិយោ
 ធានោ បរិណោ ។ បេ ។ អចាយគមជិយោ មោ-
 ហោ បរិណោ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២២៥] អរហតោ រាតោ បរិណោ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សក្កាតាមិស្ស
 សក្កាយទិដ្ឋិ បរិណោ បរិហាយតិ សក្កាតាមិ

ព្រះអរហន្ត លះខោសៈ ។ បេ ។ លះមោហាៈ លះមាទៈ លះ
 ទិដ្ឋិ លះវិចិត្តិញ្ញា លះជំនំ លះទុទ្ធិច្ចៈ លះអហិកៈ ។ បេ ។ លះ
 អនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។
 សោតាបន្នបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាប
 ស្សន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្យចាកអរហន្ត
 ប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល លះវិចិត្តិញ្ញា ។ បេ ។ លះ
 សីលត្វតបរាមាសៈ ។ បេ ។ លះរាគៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបុយ
 ។ បេ ។ លះខោសៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបុយ ។ បេ ។ លះ
 មោហាៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អបុយ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាប
 ស្សន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៥] ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្យ
 ចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។ សក្កាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយ

អរិយប្រិយ ពរវិញ

សក្កនាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។
 អរហតោ កតោ បហំនោ បរិហាយតិ អរហា អរ-
 ហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សក្កនាតាមិស្ស វិចិកិច្ចា
 បហំនា ។ បេ ។ សីលត្វតបកមាសោ បហំនោ
 ។ បេ ។ ឌីឡារិកោ កាមកតោ បហំនោ ។ បេ ។
 ឌីឡារិកោ ព្យាចារោ បហំនោ បរិហាយតិ សក្កនា-
 តាមិ សក្កនាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។
 អរហតោ នោសោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បិ
 បហំនំ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 សក្កនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា ។ បេ ។
 ឌីឡារិកោ ព្យាចារោ បហំនោ បរិហាយតិ សក្កនា-
 តាមិ សក្កនាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។

[២២៦] អរហតោ កតោ បហំនោ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អនាតាមិស្ស
 សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា បរិហាយតិ អនាតាមិ អនា-
 តាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ បេ ។ អរហតោ
 កតោ បហំនោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ អនាតាមិស្ស វិចិកិច្ចា បហំនា ។ បេ ។

អរិយប្រិយ ពរវិញ

សក្កនាតាមិដលាតិ សាបស្សន្យចាកសក្កនាតាមិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះ
 អរហន្ត សាបស្សន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល
 លះវិចិកិច្ចា ។ បេ ។ លះសីលត្វតបកមាសៈ ។ បេ ។ លះកាមកត
 ដីគ្រោតគ្រោត ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដីគ្រោតគ្រោត ហើយសក្កនា-
 តាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសក្កនាតាមិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះពោសៈ ។ បេ ។ លះ
 អនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។
 សក្កនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដីគ្រោត
 គ្រោត ហើយសក្កនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសក្កនាតាមិដលាតិ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៦] ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាប
 ស្សន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយ
 អនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាប-
 ស្សន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះវិចិកិច្ចា ។ បេ ។

បរិហារិកថា

សីលត្រូវបរាមាសោ បហំនោ អណ្ណសហគតោ
 កាមរតោ បហំនោ អណ្ណសហគតោ ព្យាទានោ
 បហំនោ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហតោ នោសោ
 បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហំនំ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អនាតាមិស្ស
 សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា ។ បេ ។ អណ្ណសហគតោ
 ព្យាទានោ បហំនោ បរិហាយតិ អនាតាមី អនា-
 តាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(២២៧) អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សោតាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា បរិហាយតិ
 សោតាបទ្ធគិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ
 ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សោតាបទ្ធស្ស វិនិក្ខិប្តា បហំនា ។ បេ ។ អនាយក-
 មទិយោ មោហោ បហំនោ បរិហាយតិ សោតាបទ្ធគិ

លះហើលព្រូតបរាមាសោ លះកាបរត ដ៏ស្រាលស្មើនឹង លះព្យាបាទ
 ដ៏ស្រាលស្មើនឹង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត
 លះពោល ។ បេ ។ លះអនាត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាប
 សូន្យចាកអរហន្តឬ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ
 ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើនឹង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាប
 សូន្យចាកអនាតាមិដលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២៧) អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិ-
 បុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដលឬ ។ អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបទ្ធគិ-
 ដលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ឬ ។ អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល លះវិចិត្តា ។ បេ ។ លះ
 មោហា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អពុយ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល

សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 អនាតាមិស្ស វិចីកិញ្ញា បហីនា ។ បេ ។ អណ្ត-
 សហតតោ ព្យាទានោ បហីនោ បរិហាយតិ
 អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ សោ-
 តាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា ។ បេ ។ អនា-
 យកមជ្ជិយោ មោហោ បហីនោ បរិហាយតិ សោ-
 តាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(២២៨) អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 សក្កនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា បរិហាយតិ
 សក្កនាតាមិ សក្កនាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 សក្កនាតាមិស្ស វិចីកិញ្ញា បហីនា ។ បេ ។ សិ-
 លព្ភតបរាមាសោ បហីនោ ឱឡារិកោ កាមរតោ
 បហីនោ ឱឡារិកោ ព្យាទានោ បហីនោ បរិ-
 ហាយតិ សក្កនាតាមិ សក្កនាតាមិដលាតិ ។

សាបស្សន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនាតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ញា ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោកគ្រាត
 ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិដលប្ប ។ អើ ។ អោល
 បទ្ធបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះមាហា ដែលដេរដេរហើរ
 តាន់អបាយ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសោតាបត្តិដល
 ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២៨) អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអោល
 បុគ្គល សាបស្សន្យចាកអនាតាមិដលប្ប ។ អើ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសក្កនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសក្កនាតា
 មិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អោល
 បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកអោល
 មិដលប្ប ។ អើ ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ញា ។ បេ ។ លះរិ-
 លព្ភតបរាមាសៈ លះកាមរត ដ៏គ្រោកគ្រាត លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោក
 គ្រាត ហើយសក្កនាតាមិបុគ្គល សាបស្សន្យចាកសក្កនាតាមិដលប្ប ។

ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស វិចីកិញ្ចា បហីនា
 ។ បេ ។ អណ្តុសហគតោ ព្យាចារោ បហីនោ
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា ។ បេ ។
 ឌីណ្ហរិកោ ព្យាចារោ បហីនោ បរិហាយតិ សកទា-
 តាមិ សកទាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២២៧] សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហី-
 នា បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិដលាតិ ។
 អាមន្តា ។ សោតាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ
 បហីនា បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិដ-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបទ្ធស្ស វិចីកិញ្ចា
 បហីនា ។ បេ ។ អចាយតមិយោ មោហោ បហីនោ
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សកទាតាមិស្ស វិចីកិញ្ចា
 បហីនា ។ បេ ។ ឌីណ្ហរិកោ កាមរកោ បហីនោ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ចា
 ។ បេ ។ លះព្យាបាទដ៏ស្រាលស្តើង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកអនាតាមិផលប្ត ។ អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ
 ។ បេ ។ លះព្យាបាទដ៏គ្រោកគ្រាត ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកសកទាតាមិផលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] សកទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទា-
 តាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលប្ត ។ អើ ។ សោតា-
 បទ្ធបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សោតាបត្តិផលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទា-
 តាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សកទាតាមិផលប្ត ។ អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល លះវិចីកិញ្ចា ។ បេ ។
 លះមាហា: ដែលដាំដំណើរទៅកាន់អុយ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទាតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ចា ។ បេ ។ លះកាមរកត ដ៏គ្រោកគ្រាត

ឌុំឡារិកោ ព្យាណោ បហំនោ បរិហាយតិ សក-
 ណតាមី សកណតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ សោតា-
 បទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា ។ បេ ។ អនាយតម-
 ជិយោ មោហោ បហំនោ បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៣០] សោតាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ អរហតោ រាតោ បហំនោ ន បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 សោតាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា ន បរិហាយតិ
 សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ អរ-
 ហតោ នោសោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហំនំ
 ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស វិចិត្តិញ្ចា បហំនា អនាយត-
 មជិយោ មោហោ បហំនោ ន បរិហាយតិ សោតា-
 បដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ អរហតោ
 រាតោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហំនំ ន បរិហា-
 យតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

លទ្ធព្យាជនំប្រោតប្រោត ហើយសេកទាតាបិប្បត្តិសេ សាបស្ស្សបាត
 សេកទាតាមិដលេ ។ អើ ។ សោតាបទ្ធស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។
 លះមាហា: ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបទ្ធស្ស
 សាបស្ស្សបាតសោតាបត្តិដលេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] សោតាបទ្ធស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតា-
 បទ្ធស្ស មិនសាបស្ស្សបាតសោតាបត្តិដលេទេ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត លះរាគ: ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបស្ស្សបាតអរហន្ត
 ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបទ្ធស្ស មិនសាបស្ស្សបាត
 សោតាបត្តិដលេទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត លះទាស: ។ បេ ។
 លះអនោត្តប្ប: ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបស្ស្សបាតអរហន្តទេ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស លះវិចិ-
 ត្តិញ្ចា លះមាហា: ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបទ្ធស្ស
 មិនសាបស្ស្សបាតសោតាបត្តិដលេទេ ។ អើ ។ ព្រះអរ-
 ហន្ត លះរាគ: ។ បេ ។ លះអនោត្តប្ប: ហើយព្រះអរហន្ត មិន
 សាបស្ស្សបាតអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] សកទានតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បដិ-
 នា ន បរិហាយតិ សកទានតាមិ សកទានតាមិដ-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ វាតោ បដិដោ
 ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បដិទំ ន បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ សកទា-
 នតាមិស្ស វិចីកិញ្ញា បដិដា ។ បេ ។ ឌីឡាវិកោ
 ព្យាចានោ បដិដោ ន បរិហាយតិ សកទានតាមិ
 សកទានតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ វាតោ
 បដិដោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បដិទំ ន បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២៣២] អនតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បដិដា
 ន បរិហាយតិ អនតាមិ អនតាមិដលាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ អរហតោ វាតោ បដិដោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ
 បដិទំ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អនតាមិស្ស វិចីកិញ្ញា ប-
 ដិដា ។ បេ ។ អណ្តាសហតោ ព្យាចានោ បដិដោ

[២៣១] សកទានតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទា-
 នតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទានតាមិដលទេ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទានតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ញា ។ បេ ។ លះព្យាចាន ដ៏គ្រោតគ្រោត
 ហើយសកទានតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទានតាមិដលទេ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] អនតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនតាមិ-
 បុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនតាមិដលទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត
 លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាប
 សូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ញា ។ បេ ។ លះព្យាចាន ដ៏ស្រាលស្រើង

ន បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អរហតោ រាតោ បហំនោ ។ បេ ។
 អនោត្តប្បំ បហំនំ ន បរិហាយតិ អរហា អរ-
 ហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣៣] សោតាបន្នស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណ្តុសហគតោ ព្យាទានោ បហំនោ ន
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបន្នស្ស វិចិត្តិញ្ញា បហំនា
 ។ បេ ។ អចាយគមនិយោ មោហោ បហំនោ ន
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណ្តុសហគតោ ព្យាទានោ បហំនោ
 ន បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ហើយអនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនាត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត
 មិនសាបសូន្យ ចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២៣៣] សោតាបន្នបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតា-
 បន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។ អនា-
 តាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើនឹង
 ហើយអនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបន្នបុគ្គល លះវិចិត្តិញ្ញា
 ។ បេ ។ លះមោហា ដែលជាដំណើរវេទកាន់អបាយ ហើយសោតាបន្ន-
 បុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។ អនាតាមិ-
 បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើនឹង ហើយ
 អនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] សកទានតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សកទានតាមិ សកទានតាមិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណុសហតតោ ព្យាទានោ បហំនា
 ន បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិផលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សកទានតាមិស្ស វិចិត្តិញ្ញា
 បហំនា ។ បេ ។ ឌីឡារិកោ ព្យាទានោ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សកទានតាមិ សកទានតាមិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណុសហតតោ ព្យាទានោ បហំនា ។ ន
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិផលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៣៥] សោតាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ សកទានតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំ-
 នា ។ បេ ។ ឌីឡារិកោ ព្យាទានោ បហំនា ។ ន
 បរិហាយតិ សកទានតាមិ សកទានតាមិផលាតិ ។

[២៣៤] សកទានតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទា-
 តាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទានតាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាតា-
 មិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើ ហើយ
 អនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទានតាមិបុគ្គល លះវិចិត្តិញ្ញា ។ បេ ។
 លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រាត ហើយសកទានតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យ
 ចាកសកទានតាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយ-
 ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើ ហើយអនាតាមិបុគ្គល
 មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២៣៥] សោតាបទ្ធស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតា-
 បទ្ធស្ស មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។ សក-
 ទានតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រាត
 ហើយសកទានតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទានតាមិផលទេ ។

ន ហេវ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស វិចិត្តិញ្ញា
 បហីនា ។ បេ ។ អចាយតមទិយោ មោហោ បហី-
 នោ ន បរិហាយតិ សោតាបទ្ធនោ សោតាបត្តិដ-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាតាមិស្ស សក្កាយ-
 ទិដ្ឋិ បហីនា ។ បេ ។ ឌុឡារិកោ ព្យាចានោ
 បហីនោ ន បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទា-
 តាមិដលាតិ ។ ន ហេវ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៣៦] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ រាតោ បហីនោ
 ឧត្តិទ្ធម្មលោ តាលាវត្តកតោ អនការិកតោ អាយ-
 តិអនុប្បាទទម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ អរហតោ
 រាតោ បហីនោ ឧត្តិទ្ធម្មលោ តាលាវត្តកតោ អនការិ-
 កតោ អាយតិអនុប្បាទទម្មោ នោ វត រេ វត្តត្វេ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

[២៣៧] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ នោសោ បហីនោ
 ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ មាណោ បហីនោ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស លះវិចិត្តិ-
 ញ្ញា ។ បេ ។ លះមាហា: ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយ
 សោតាបទ្ធស្ស មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។
 សកទាតាមិស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដីគ្រោត
 គ្រោត ហើយសកទាតាមិស្ស មិនសាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលទេ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៦] ព្រះអរហន្តំ សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត លះរាគ: ដែលមានបុសគល់ផ្តាច់ផ្តល់ហើយ ធ្វើឲ្យ
 សល់ភែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមភ្នាត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជា
 ធម៌លែងកើតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះរាគ: ដែល
 មានបុសគល់ផ្តាច់ផ្តល់ហើយ ធ្វើឲ្យសល់ភែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើម
 ភ្នាត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតទៅទៀត ម្នាល
 អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត
 ដូច្នោះទេ ។

[២៣៧] ព្រះអរហន្តំ សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត លះទាស: ។ បេ ។ លះមាហា: លះមាន:

ដំដូ បហំនា វិចិត្តិត្តា បហំនា ដំដំ បហំនំ ឧទ្ធច្ចិ
 បហំនំ អហំរិកំ បហំនំ អលោត្តប្បំ បហំនំ ឧច្ចិទ្ធស្វលំ
 តាលាវត្តកតំ អនការិកតំ អាយតីអនុប្បាទធម្មន្តំ ។
 អាមន្តា ។ ហត្ថំ អរហតោ អលោត្តប្បំ បហំនំ ឧច្ចិទ្ធស្វ-
 លំ តាលាវត្តកតំ អនការិកតំ អាយតីអនុប្បាទធម្ម-
 នោ វត រេ វត្តព្វេ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

[២៣៨] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ននុ អរហតោ ភកប្បហានាយ មត្តោ ការិសោ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ អរហតោ ភកប្បហានាយ
 មត្តោ ការិសោ នោ វត រេ វត្តព្វេ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។

[២៣៩] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ ភកប្បហានាយ សតិ-
 ប្បដ្ឋានា ការិសា ។ បេ ។ សម្មប្បដ្ឋានា ការិសា
 វត្តិទានា ការិសា វត្តិយា ការិសា តលា ការិសា
 ពោជ្ឈង្គំ ការិសាតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ អរហតោ
 ភកប្បហានាយ ពោជ្ឈង្គំ ការិសា នោ វត រេ
 វត្តព្វេ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

លះទិដ្ឋិ លះវិចិត្តិត្តា លះជ័នៈ លះទុទ្ធច្ចុះ លះអហិកៈ លះអលោត្តប្បៈ
 ដែលមានបូសគល់ផ្គុំលហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទំនេរ ដូចជាទំនេរខែ
 ដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតទៅទៀត ។
 អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះអលោត្តប្បៈ ដែលមានបូសគល់ផ្គុំល
 ហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទំនេរ ដូចជាទំនេរខែដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែប
 ភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតទៅទៀត ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោល
 ថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។

[២៣៨] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត
 ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។

[២៣៩] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើន
 សម្មប្បដ្ឋាន ចម្រើនវត្តិទាន ចម្រើនវត្តិយ ចម្រើនតលៈ ចម្រើន
 ពោជ្ឈង្គ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គ ដើម្បីលះរាគៈ
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាក
 អរហត្ត ដូច្នោះទេ ។

(២៤០) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ ធនុ អរហតោ នោសប្បហាយ
។ បេ ។ អរោត្តប្បប្បហាយ មត្តោ ភាវិតោ
។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ
អរហតោ អរោត្តប្បប្បហាយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា
នោ វត វេ វត្តោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២៤១) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ ធនុ អរហា វិតរោតោ វិតនោសោ
វិតមោហោ កតករណីយោ ឌុហិតការោ ធនុប្ប-
ត្តសនត្តោ បរិក្ខំណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញា វិម្ម-
ត្តោ ឌុត្តិក្កបលិយោ សង្កណ្ឌិយោ បរិចោ មត្តោសិកោ
ធិរក្កុធន្តោ អរិយោ បន្តនុដោ បន្តភារោ វិសញ្ញត្តោ
សុវិជិតវិជយោ ឌុត្តិ តស្ស បរិញ្ញាតិ សម្មនយោ
បហំនោ ធិរោនោ សច្ចិកតោ មត្តោ ភាវិតោ
អភិញ្ញាយ្យំ អភិញ្ញាតិ បរិញ្ញាយ្យំ បរិញ្ញាតិ

(២៤០) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ ភើ ។

ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមត្ត ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះរោ-
ត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គប្ប ។ ភើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើន
ពោជ្ឈង្គ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។

(២៤១) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ ភើ ។

ក្រែងព្រះអរហន្ត មានករៈទៅប្រាសហើយ មានទោសៈទៅប្រាស
ហើយ មានមោហៈទៅប្រាសហើយ មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
ការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដល់ហើយ ដោយលំដាប់
មានកតនិងសញ្ញាជនៈអស់រលីងហើយ មានចិត្តច្របូចចៃដន្យហើយ ព្រោះ
ដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទុះទ្វារ គឺអវិជ្ជាបើកហើយ មានគូទម្ងាយ
ហើយ មានសសរឡើងដកហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ ជាព្រះអរិយៈ មាន
ទង់ដាក់ចុះហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មិនប្រកបដោយកិលេស
មានជ័យជំនះឈ្នះល្អហើយ ព្រះអរហន្តនោះ បានកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច
លះបង់នូវសមុទេយសច្ច ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចម្រើននូវ
មត្តសច្ច ធម៌ដែលគួរត្រាស់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ បានត្រាស់ដឹង
ហើយ ធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ បានកំណត់ដឹងហើយ

បហាតត្ថំ បហំនំ កាវេតត្ថំ កាវិតិំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិ-
កតត្ថិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ អរហា វីតរាតោ វីតនោ-
សោ ។ បេ ។ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតិំ ហេ វត វេ
វត្តេ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២២) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ^(១) ។ សម-
យវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា បរិហាយតិ អសមយ-
វិមុត្តោ អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតិ ។
សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា បរិហាយតិ ។
អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា
បរិហាយតិ ។ ន ហេវិ វត្តេ ។ អសមយវិមុត្តោ
អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតិ ។ អាមត្តា ។
សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតិ ។
ន ហេវិ វត្តេ ។

(២២៣) សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ រាតោ
បហំនោ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហ-
ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
រាតោ បហំនោ បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា

១ ម. ឯត្តន្តរ អាមត្តាទិ ទិស្សតិ ។

ធមិវេលគួរលះ ព្រះអរហន្តនោះបានលះហើយ ធមិវេលគួរចម្រើន ព្រះ
អរហន្តនោះបានចម្រើនហើយ ធមិវេលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្ត
នោះបានធ្វើជាក់ច្បាស់ហើយ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មានរាគៈទៅប្រាស
ហើយ មានខោសៈទៅប្រាសហើយ ។ បេ ។ ធមិវេលគួរធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន
អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះដែរ ។

(២២៤) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ ព្រះអរ-
ហន្តជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ព្រះអរហន្តជាអសមយវិមុត្ត
មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាប
សូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យ
ចាកអរហត្តដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។
ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អ្នកមិន
គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

(២២៥) ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរ-
ហន្តជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត
ជាអសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត

អរហត្តានិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ សមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ នោសោ មហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហំ-
 នំ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តានិ ។
 អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ នោសោ
 មហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហំនំ បរិហាយតិ
 អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តានិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។
 សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ ភក្ខប្បហាយ មត្តោ
 ភារិតោ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហ-
 ត្តានិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 ភក្ខប្បហាយ មត្តោ ភារិតោ បរិហាយតិ អស-
 មយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តានិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។
 សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ ភក្ខប្បហាយ សតិប្ប-
 ដ្ឋានា ភារិតា ។ បេ ។ សម្មប្បធានា ភារិតា ឥន្ទ្រិ-
 យានា ភារិតា ឥន្ទ្រិយា ភារិតា ពលា ភារិតា
 ពាជ្ឈន្តា ភារិតា បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តានិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ

សាបសូន្យចាកអរហត្តបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះ
 អរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះពាសៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តបូ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត លះពាសៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តបូ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បី
 លះពាសៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តបូ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះពាសៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តបូ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចំរើន
 សតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះពាសៈ ។ បេ ។ ចំរើនសម្មប្បធាន ចំរើនឥន្ទ្រិយា
 ចំរើនឥន្ទ្រិយ ចំរើនពលៈ ចំរើនពោជ្ឈន្តៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសម-
 យវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តបូ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត

រាគប្បហារនាយ សតិប្បដ្ឋានា ភារិកា ។ បេ ។
 ពោជ្ឈង្គា ភារិកា បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ សមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ នោសប្បហារនាយ ។ បេ ។ អនោត្តប្បប្ប-
 ហារនាយ មត្តោ ភារិកា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភារិកា
 បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្ត ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ អនោ-
 ត្តប្បប្បហារនាយ មត្តោ ភារិកា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គ-
 ង្គា ភារិកា បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[២២២] សមយវិមុត្តោ អរហា វិគរតោ វិគ-
 នោសោ វិគមោយោ កតករណីយោ ឌីហិតការោ
 អនុប្បត្តសនត្តោ បរិក្ខិណាកវិសញ្ញាជេនា សម្មទណ្ឌ
 វិមុត្តោ ឧត្តិក្ខបលីយោ សន្តិណាបរិចោ អព្វធឿសិ-
 កោ ធិរក្កធឿ អរិយោ បទ្កុដោ បទ្កុការោ

ចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចម្រើនបុគ្គ
 ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើន
 ពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចម្រើនមត្ត ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ
 ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២២] ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មានរាគៈទៅប្រាសហើយ
 មានទោសៈទៅប្រាសហើយ មានមោហៈទៅប្រាសហើយ មានករណី-
 យកិច្ចធ្វើហើយ មានការៈដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដល់
 ហើយដោយលំដាប់ មានកតិនិសញ្ញាជនៈអស់លើងហើយ មានចិត្ត
 ប្រស្រឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទុះទ្វារគឺអវិជ្ជាបើកហើយ
 មានត្បូងម្យាយហើយ មានសសរឡើងដកហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ
 ជាព្រះអរិយៈ មានខន័ ដាក់ចុះហើយ មានការៈ ដាក់ចុះហើយ

វិសត្តាត្តោ សុវិនិច្ឆ័យោ ទុក្ខំ ឥស្ស បរិញ្ញាតំ
 សមុទយោ បហំនោ ខំរោនោ សច្ចំគោតោ មត្តោ
 ភាវិតោ អភិញ្ញាយំ អភិញ្ញាតំ បរិញ្ញាយំ បរិញ្ញាតំ
 បហាតតំ បហំនំ ភាវិតតំ ភាវិតំ សច្ចំកាតតំ
 សច្ចំកតំ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហា-
 ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តោ អរហា វិគ-
 រោតោ វិគោនោសោ ។ បេ ។ សច្ចំកាតតំ សច្ចំកតំ
 បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។
 ខ ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[២២៥] អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ រោតោ
 បហំនោ ខ បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 រោតោ បហំនោ ខ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ខ ហេវំ វត្តោ ។ អសមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ រោតោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ

មិនប្រកបដោយកិលេស មានជ័យជំនះឈ្នះល្អហើយ ព្រះអរហន្តនោះ
 បានកំណត់ដឹងខ្លួនខ្លួនសព្វ លះចង់ខ្លួនសមុទយសព្វ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់រៀប
 និរោធសព្វ ចំរើនខ្លួនមគ្គសព្វ ធម៌ដែលគួរត្រាស់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ
 បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ បាន
 កំណត់ដឹងហើយ ធម៌ដែលគួរលះ ព្រះអរហន្តនោះ បានលះហើយ
 ធម៌ដែលគួរចំរើន ព្រះអរហន្តនោះ បានចំរើនហើយ ធម៌ដែលគួរធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះអរ-
 ហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តទេព ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត
 ជាអសមយវិមុត្ត មានរាគៈ៧ប្រាសហើយ មានទោសៈ៧ប្រាស
 ហើយ ។ បេ ។ ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៦] ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះ
 អរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេព ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេព ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ

បឋំនំ ន បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 អនោត្តប្បំ បឋំនំ ន បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ អសម-
 យវិមុត្តស្ស អរហតោ ភកប្បហានាយ មត្តោ ភាវិ-
 តោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ
 អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ ភកប្បហានាយ មត្តោ
 ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ
 សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។
 អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ នោសប្បហានាយ ។ បេ ។
 អនោត្តប្បប្បហានាយ មត្តោ ភាវិតោ ។ បេ ។
 ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ អនោត្តប្បប្បហានាយ មត្តោ ភាវិតោ
 ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ សម-
 យវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។

ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត
 ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះ
 ពតៈ ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយ-
 វិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះពតៈ ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ
 ដើម្បីលះពតៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចំរើន
 ពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្ត
 ទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះ
 អនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយ-
 វិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

អសមយវិមុត្តោ អរហា វិភវកោ វិភទោសោ ។ បេ ។
 សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតំ ។ ន បរិហាយតិ អសមយវិ-
 មុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សមយ-
 វិមុត្តោ អរហា វិភវកោ វិភទោសោ ។ បេ ។
 សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតំ ។ ន បរិហាយតិ សមយវិមុ-
 ត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 (២២៦) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ សាវិបុត្តោ ថេរោ បរិហាយិក្ខ អរ-
 ហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ មហាមោក្ខល្លានោ
 ថេរោ មហាកស្ស្រោ ថេរោ មហាកប្បាយោ
 ថេរោ មហាកោដ្ឋិកោ ថេរោ មហាបណ្ឌិតោ ថេ-
 រោ បរិហាយិក្ខ អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។
 សាវិបុត្តោ ថេរោ ន បរិហាយិក្ខ អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ហញ្ចិ សាវិបុត្តោ ថេរោ ន បរិហា-
 យិក្ខ អរហត្តា លោ វត វេ វត្តព្វេ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ មហាមោក្ខល្លានោ ថេរោ ...
 មហាកស្ស្រោ ថេរោ ... មហាកប្បាយោ ថេរោ ...

ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មានគរៈទៅប្រាសហើយ ហរទេសៈ
 ទៅប្រាសហើយ ។ បេ ។ ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្ត
 នោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត
 មានគរៈទៅប្រាសហើយ មានទោសៈទៅប្រាសហើយ ។ បេ ។
 ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្ត
 ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 (២២៦) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។
 ព្រះសាវិបុត្តត្រូវ សាបសូន្យចាកអរហត្តដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះមហាមោក្ខល្លានត្រូវ ព្រះមហាកស្ស្រត្រូវ ព្រះ
 មហាកប្បាយនត្រូវ ព្រះមហាកោដ្ឋិកត្រូវ ព្រះមហាបណ្ឌិតត្រូវ សាប
 សូន្យចាកអរហត្តដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះ
 សាវិបុត្តត្រូវ មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។ បើព្រះ
 សាវិបុត្តត្រូវ មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តដូច្នោះទេ ។ ព្រះមហា-
 មោក្ខល្លានត្រូវ... ព្រះមហាកស្ស្រត្រូវ... ព្រះមហាកប្បាយនត្រូវ...

មហាគោដ្ឋិកោ ខេរោ.. មហាបណ្ណកោ ខេរោ ន
 បរិហាយតិ អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ
 មហាមោក្ខល្លោ ខេរោ.. ។ បេ ។ មហាបណ្ណកោ
 ខេរោ ន បរិហាយតិ អរហត្តា ខោ វត វេ វត្តោ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២៧) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមន្តា ។ នន្ទ វុត្តិ កកវតា

ឧទ្ធាវតា ហិ បដិបទា សមណោ ន បកាសិតា

ន ចារិ ធិកុណិ យន្តិ នយិធិ ឯកកុណិ មុតន្តិ

អត្តោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តោ

បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២៨) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អា-

មន្តា ។ នត្តិ ធិន្ទស្ស ធនិយន្តិ ។ ន ហោវិ វត្តោ ។

មត្តិ ធិន្ទស្ស ធនិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ នន្ទ វុត្តិ កកវតា

ព្រះមហាកោដ្ឋិកតោ ... ព្រះមហាបណ្ណកតោ មិនសាបសូន្យចាក
 អរហត្តទេយ្យ ។ អើ ។ បើព្រះមហាមោក្ខល្លានតោ ... ។ បេ ។ ព្រះ
 មហាបណ្ណកតោ មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នក
 មិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តដូច្នោះទេ ។

(២២៧) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។

ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា

សេចក្តីប្រតិបត្តិស្រឡាត់ចាប ព្រះសមណៈ ប្រកាសហើយ

(សត្វតាំងឡាយ) មិនដល់នូវគ្រឿយ គឺព្រះនិព្វានវិវា

ដនិទេ គ្រឿយ គឺព្រះនិព្វាននេះ ពួកសត្វមិនដែលពាល់

ត្រូវអស់វារៈម្តងឡើយ ។

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតប្ប ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។

(២២៨) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។

ធម្មជាតិចក្ខុចដែលគេឃើញកាត់ របស់ព្រះអរហន្តដែលមានកិលេសវដ្តៈ
 កាត់ហើយ មិនមានទេយ្យ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

ធម្មជាតិចក្ខុចដែលគេឃើញកាត់ របស់ព្រះអរហន្ត ដែលមានកិលេស-
 វដ្តៈកាត់ហើយ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា

វិតតណ្ហោ អនាទារោ កិច្ចំ យស្ស ឧ វិជ្ជតិ
 ចិន្ទស្ស ធនធិយំ ឧត្តិ ឌុយទារសោ សម្មហានតិ
 អត្តវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ឧ វត្តត្ថំ
 អតិ ចិន្ទស្ស ធនធិយន្តិ ។
 [២៤៧] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ ឧត្តិ កកស្ស បដិចយោតិ ។ ឧ
 ហេវំ វត្តទៀ ។ អតិ កកស្ស បដិចយោតិ ។
 អាមត្តា ។ ឧទុ វត្តំ កកវតា

កស្ស សម្មាវមុត្តស្ស សន្តចិត្តស្ស កិក្ខុយោ
 កកស្ស បដិចយោ ឧត្តិ កេរណីយំ ឧ វិជ្ជតិ
 សេលោ យថា ឯកយោ វាតេន ឧ សមីរតិ
 ឯវំ រូទា រសា សទ្ធា កត្តា ជស្សា ច កេរណា

កិច្ចំនៃបុគ្គលណា មិនមាន (បុគ្គលនោះ) មានគណ្ណា
 ទៅប្រាសហើយ មិនមានសេចក្តីប្រកាន់ទេ ធម្មជាតិគឺច
 ក្នុងដែលគេគប្បីកាត់ របស់បុគ្គល ដែលមានកិលេសវដ្តៈ
 កាត់ហើយ មិនមានឡើយ (ព្រោះ) បុគ្គលនោះ
 បានដកចោលហើយ នូវអន្ទង័និងអន្ទាត់ គឺកិលេស
 ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតប្តូ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកមិនគួរពោលថា ធម្មជាតិគឺចក្នុងដែលគេគប្បីកាត់ របស់ព្រះអរហន្ត
 ដែលមានកិលេសវដ្តៈកាត់ហើយ មានដូច្នោះទេ ។

[២៤៧] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្តូ ។ អើ ។
 ការចំរើនមគ្គ ដែលបុគ្គលបានចំរើនរួចហើយ មិនមានទេប្តូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ការចំរើនមគ្គ ដែលបុគ្គលបានចំរើន
 រួចហើយ មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា
 គិតអ្នកមានចិត្តរួចស្រឡះ អ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់នោះ វេមង
 មិនមានការចំរើនមគ្គ ដែលបានចំរើនរួចហើយទេ ទាំង
 កិច្ចដែលគួរធ្វើ ក៏មិនមានឡើយ ថ្មតាន់មួយដុំ វេមង
 មិនកំរើកញ្ចប់ញ្ចុំ ដោយខ្យល់ យ៉ាងណា រូប រស
 សំឡេង ក្លិន ផស្សៈទាំងអស់ ទាំងពួកធម៌ដែលគួរប្រាថ្នា

ឥដ្ឋា ធម្មា អធិដ្ឋា ច នប្បវេទន្តិ តានិហោ

ចិត្តំ ចិត្តំ វិប្បមុត្តំ វយំ ចស្សានុបស្សតីតិ

អត្តោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហំ ន

វត្តតំ អត្តំ កតស្ស បដិចយោតិ ។

[២៥០] ន វត្តតំ បរិហាយតិ អរហា អរហា-

ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ វត្តំ ភតវតា បញ្ចមេ

ភិក្ខុវេ ធម្មា សមយវិមុត្តស្ស ភិក្ខុនោ បរិហាយ

សិវត្តន្តិ កតមេ បញ្ច កម្មារាមតា ភស្សារាមតា

ធិន្តារាមតា សង្កណិការាមតា យថា វិមុត្តំ ចិត្តំ ន

បច្ចវេក្ខតិ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា សមយ-

វិមុត្តស្ស ភិក្ខុនោ បរិហាយ សិវត្តន្តិ អត្តោ

សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហំ បរិហាយតិ

អរហា អរហត្តាតិ ។

និងមិនគួរប្រាថ្នា ក៏វែមនិងមិនញ៉ាំងចិត្តដែលរួចស្រឡះ ជា

ចិត្តនឹងជឿ របស់តាខ័បុគ្គល ឲ្យញាប់ញ័រ យ៉ាងនោះ

ដែរ ម្យ៉ាងទៀត (តាខ័បុគ្គលនោះ) ឃើញរឿយៗ

ឲ្យការសូន្យ នៃចិត្តនោះ

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតៗ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ

អ្នកមិនគួរពោលថា ការចំរើនមគ្គ ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ មាន

ដូច្នោះទេ ។

[២៥០] អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរ-

ហត្តទេវៗ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុជាសមយវិមុត្ត មានធម៌ ៥ នេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី

សេចក្តីសាបសូន្យ ធម៌ ៥ នោះ ដូចម្តេចខ្លះ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុង

ការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការច្នៃនកថា ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការដេក

លក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងព្រឹកបទ ១ ភិក្ខុជាសមយវិមុត្តមិនចាំបាណា

ឲ្យចិត្តដែលរួចស្រឡះហើយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាសមយ-

វិមុត្ត មានធម៌ទាំង ៥ នេះឯង ប្រព្រឹត្តដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ពាក្យ

ដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតៗ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ ព្រះអរហន្ត

សាបសូន្យចាកអរហត្តដែរឬ ។

[២៥០] អត្ថិ អរហតោ កម្មារាមតាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តទ្វេ ។ អត្ថិ អរហតោ កម្មារាមតាតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ រតោ កាមរតោ
 កាមរាគបរិយុដ្ឋានិ កាមរាគសញ្ញោជនិ កាមោយោ
 កាមយោតោ កាមច្ចន្ធនិវរណានិ ។ ន ហេរិ វត្តទ្វេ ។
 អត្ថិ អរហតោ កស្សារាមតា អត្ថិ អរហតោ និ-
 ទ្ធារាមតា អត្ថិ អរហតោ សង្កណិការាមតាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តទ្វេ ។ អត្ថិ អរហតោ សង្កណិកា-
 រាមតាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ អរហតោ រតោ
 កាមរតោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានិ កាមរាគសញ្ញោជនិ
 កាមោយោ កាមយោតោ កាមច្ចន្ធនិវរណានិ ។ ន
 ហេរិ វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[២៥២] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិហាយមាដោ កី
 បរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយតិ ។ រាគបរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយ-
 តិ ។ បរិយុដ្ឋានិ កី បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។ អនុសយ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។ អត្ថិ អរហតោ អនុសយាតិ ។

[២៥១] ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារវិជ្ជា ។
 អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុង
 ការងារវិជ្ជា ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានពតៈ កាមពតៈ កាមរាគបរិ-
 យុដ្ឋាន កាមរាគសញ្ញោជនៈ កាមោយៈ កាមយោគៈ កាមច្ចន្តិវរណៈ
 វិជ្ជា ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត មាន
 សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារវិជ្ជា ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការ
 ដេកលក់ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងពួកបទប្ប ។ អ្នកមិន
 គួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងពួក
 បទប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានពតៈ កាមពតៈ កាមរាគបរិ-
 យុដ្ឋាន កាមរាគសញ្ញោជនៈ កាមោយៈ កាមយោគៈ កាមច្ចន្តិវរ-
 ណៈវិជ្ជា ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥២] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត កាលសាបសូន្យចាកអរហត្ត តើគ្របសង្កត់អ្វី ទើបបាន
 សាបសូន្យ ។ ព្រះអរហន្ត គ្របសង្កត់ពតៈ ទើបបានសាបសូន្យ ។
 បរិយុដ្ឋានកិលេស អាស្រ័យ អ្វី ទើបកើតឡើងបាន ។ អាស្រ័យនូវ
 អនុស័យ ទើបកើតឡើងបាន ។ ព្រះអរហន្ត មានអនុស័យប្ប ។

ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អត្ថំ អរហតោ
 អនុសយាតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ អរហតោ
 កាមរតានុសយោ បដិយានុសយោ មាណសយោ
 ទិដ្ឋានុសយោ វិចិត្តានុសយោ កវរតានុសយោ
 អវិជ្ជានុសយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។
 នោសបរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយតីតិ ។ បេ ។ មោហា-
 បរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយតីតិ ។ បរិយុដ្ឋានំ កី បដិច្ច
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អនុសយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
 អត្ថំ អរហតោ អនុសយាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ
 ។ បេ ។ អត្ថំ អរហតោ អនុសយាតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថំ អរហតោ កាមរតានុសយោ ។ បេ ។ អ-
 វិជ្ជានុសយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២៥៣] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ អរហតោ អរហត្តា បរិហាយមាណស្ស
 កី ឧបធម៌ កច្ចតីតិ ។ រតោ ឧបធម៌ កច្ចតីតិ ។
 សក្កាយទិដ្ឋិ ឧបធម៌ កច្ចតីតិ ។ វិចិត្តា ឧប-
 ធម៌ កច្ចតីតិ ។ សីលព្វតបរាមាសោ ឧបធម៌

អរហិមត្តរោ យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានអនុស័យឬ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានកាមរតានុស័យ បដិយានុស័យ មាណុ-
 ស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ កវរតានុស័យ អវិជ្ជានុស័យ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត គ្រប
 សន្តតំពោសៈ ទើបបានសាបសូន្យឬ ។ បេ ។ គ្របសន្តតំពោហៈ
 ទើបបានសាបសូន្យឬ ។ បរិយុដ្ឋានកិលេស អាស្រ័យអ្វី ទើបកើត
 ឡើងបាន ។ អាស្រ័យ អនុស័យ ទើបកើតឡើងបាន ។ ព្រះអរហន្ត
 មានអនុស័យឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរ-
 ហន្ត មានអនុស័យឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានកាមរតានុស័យ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៣] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។
 កាលព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត តើអ្វីដែលនៅការដុះដាលឡើង ។
 រតៈដែលនៅការដុះដាលឡើង ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ដែលនៅការដុះដាល
 ឡើងឬ ។ វិចិត្តា ដែលនៅការដុះដាលឡើងឬ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ

កង្កតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ទោសោ ឧ-
 បធម៌ កង្កតិ ។ បេ ។ មោហោ ឧបធម៌ កង្ក-
 តិ ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ឧបធម៌ កង្កតិ ។ វិចិ-
 ក៏ញា ឧបធម៌ កង្កតិ ។ សីលព្វតបរមាសោ
 ឧបធម៌ កង្កតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៩២] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ អរហា អាចិណតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា អបចិណតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា បដហតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា ឧទាទិយតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា វិសិណេតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា ឧស្សិណេតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា វិទ្ធិបេតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អរហា សន្ធិបេតិ ។ ឧ ហោរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ឧទុ អរហា ធនេកិចិណតិ ឧ អបចិណតិ
 អបចិណតិ វិសោតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្តា អរហា
 ធនេកិចិណតិ ឧ អបចិណតិ អបចិណតិ វិសោ លោ

ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ទោសៈដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ បេ ។ ហេហៈ
 ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ដល់នូវការដុះដាលឡើង
 វិញ ។ វិចិក៏ញា ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ សីលព្វតបរមាសៈ
 ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩២] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។

ព្រះអរហន្តសន្សំ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត ប្រាសចាកការសន្សំ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តលះបង់ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តប្រកាន់ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កកាយចេញ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កៀរគរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កំចាត់ចេញ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រមូលមក ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្តមិនសន្សំ មិនប្រាសចាកការ
 សន្សំ បិតនៅទីនឹង ព្រោះប្រាសចាកការសន្សំ ។ អើ ។ បើព្រះ
 អរហន្តមិនសន្សំ មិនប្រាសចាកការសន្សំ បិតនៅទីនឹង ព្រោះ

វត រេ វត្តព្យោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តានិ ។
 នន្ទ អរហា លេវ បដិហតិ ន ឧបាទិយតិ បដ-
 ហិត្វា បិសោតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា លេវ
 បដិហតិ ន ឧបាទិយតិ បដិហិត្វា បិសោ លោ
 វត រេ វត្តព្យោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តានិ ។
 នន្ទ អរហា លេវ វិសិលេតិ ន ឧស្ស័លេតិ វិសិលេត្វា
 បិសោតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា លេវ វិ-
 សិលេតិ ន ឧស្ស័លេតិ វិសិលេត្វា បិសោ លោ វត
 រេ វត្តព្យោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តានិ ។ នន្ទ
 អរហា លេវ វិជ្ជបេតិ ន សន្ទុបេតិ វិជ្ជបេត្វា បិសោ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា លេវ វិជ្ជបេតិ ន
 សន្ទុបេតិ វិជ្ជបេត្វា បិសោ លោ វត រេ វត្តព្យោ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តានិ ។

ប្រាសចាកការសន្សំ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនលះបង់
 មិនប្រកាន់ បិតនៅទីនឹង ព្រោះលះបង់ឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត
 មិនលះបង់ មិនប្រកាន់ បិតនៅទីនឹង ព្រោះលះបង់ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនកកាយចេញ មិនកៀរគរ បិតនៅទីនឹង ព្រោះក-
 កាយចេញឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនកកាយចេញ មិនកៀរគរ
 បិតនៅទីនឹង ព្រោះកកាយចេញ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត
 មិនកំចាត់ចេញ មិនប្រមូលមក បិតនៅទីនឹង ព្រោះកំចាត់ចេញឬ ។
 អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនកំចាត់ចេញ មិនប្រមូលមក បិតនៅ
 ទីនឹង ព្រោះកំចាត់ចេញ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះ
 អរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នោះទេ ។

ព្រហ្មចរិយកថា

[២៩៥] ធន្តិ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវសោតិ ។
អាមន្តា ។ សព្វេ ទេវា ជន្មា ឯន្សម្ភតា អវិញ្ញា
ហត្ថសិវាចិកា ន បដិពលា សុភាសិតទុក្ខាសិតានិ
អត្តមញ្ញាតិ សព្វេ ទេវា ន ពុទ្ធិ បសដ្ឋា ន
ធម្មេ បសដ្ឋា ន សង្ឃេ បសដ្ឋា ន ពុទ្ធិ កកវន្តិ
បយ័រុចាសន្តិ ន ពុទ្ធិ កកវន្តិ បញ្ញំ បុច្ឆន្តិ ន
ពុទ្ធិន កកវតា បញ្ញា វិសដ្ឋិនេ អត្តមនា សព្វេ
ទេវា កម្មារវណោ ន សមដ្ឋានតា កិលេសារវណោ ន
សមដ្ឋានតា វិចារាវណោ ន សមដ្ឋានតា អស្សុត្វា
អច្ឆន្តិកា ទុប្បញ្ញា អកត្វា និយាមំ ឌិក្កមិទុំ កុ-
សលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ សព្វេ ទេវា មាតុយា-
តកា បិតុយាតកា អវហន្តយាតកា រុហិរុប្បាទកា
សង្ឃកេទកា សព្វេ ទេវា ចាលានិចារិទោ អទិញ្ញា-
នាយិទោ កាមេសុ មិច្ឆាចារិទោ មុសាវាទិទោ បិសុ-
ណាវាថា ឝរុសាវាថា សម្មប្បលាបិទោ អភិជ្ឈាលុទោ

ព្រហ្មចរិយកថា

[២៩៥] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌^(១) ក្នុងពួកទេវតា មិន
មានទេ ។ អើ ។ ពួកទេវតាទាំងអស់ សុទ្ធតែល្ងង់ ល្ងៅ បំបែរ
ដឹង ប្រកបដោយការពោល ដោយវែង (ដូចបទុស្សត) បំបែរ
រាច ដើម្បីដឹងខ្លួនសេចក្តីនៃសុភាសិតនិងទុក្ខាសិតបាន ពួកទេវតាទាំង
អស់ មិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ មិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះធម៌ មិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះ
សង្ឃ មិនចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ មិនសួរខ្លូរប្រស្នា
នឹងព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលបើប្រស្នាដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគដោះ
ស្រាយហើយ មិនរីករាយ ពួកទេវតាទាំងអស់ ប្រកបដោយកម្មជាន់
ប្រកបដោយកិលេសជាន់ ប្រកបដោយវិបាកជាន់ មិនមានសព្វ
មិនមានធម្មៈ មិនមានប្រាជ្ញា មិនគួរចុះកាន់សម្មត្តនិយាម ក្នុងកុសល-
ធម៌ទាំងឡាយ ពួកទេវតាទាំងអស់ ជាអ្នកសម្លាប់មាតា សម្លាប់បិតា
សម្លាប់ព្រះអរហន្ត ជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតរបស់ព្រះពុទ្ធ ឲ្យកើតឡើង
ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ពួកទេវតាទាំងអស់ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ជាអ្នកកាន់
យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តទុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ជា
អ្នកពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកមានវចាសិកស្សៀត ជាអ្នកមានវចាអាក្រក់
ជាអ្នកពោលពាក្យរោយរាយវេទប្រយោជន៍ ជាអ្នកមានអភិជ្ឈាជាប្រក្រតី

១ មាន ២ ធំចម្រើនមគ្គ ១ បព្វន្ត ១ ។ អដ្ឋកថា ។

ព្យាបន្តចិត្តា មិច្ឆាទិដ្ឋិកាភិ ។ ន ហេវី វត្តព្យ
 ។ បេ ។ នន្ទ អត្ថិ ទេវា អនន្ទា អនន្ទ-
 ម្ភតា វិញ្ញា ន ហត្ថសិវាចិកា បដិពលា សុភា-
 សិតទុក្ខាសិតានំ អត្តមញ្ញាតុំ អត្ថិ ទេវា ពុទ្ធ
 បសដ្ឋា ធម្មេ បសដ្ឋា សង្ឃេ បសដ្ឋា ពុទ្ធិ កកវន្តិ
 បយិរុទាសន្តិ ពុទ្ធិ កកវន្តិ បញ្ញំ បុច្ឆន្តិ ពុទ្ធេន
 កកវតា បញ្ញា វិសដ្ឋិតេ អត្តមថា ហោន្តិ អត្ថិ
 ទេវា ន កម្មារវណោ ន សមដ្ឋាគតា ន កិលេ-
 សារវណោ ន សមដ្ឋាគតា ន វិហាការវណោ ន ស-
 មដ្ឋាគតា សដ្ឋា ធម្មិកា បញ្ញាវន្តោ កញ្ញា និយាមិ
 ឡិក្កមិកុំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ អត្ថិ ទេវា
 ន មាតុយាតកា ន បិតុយាតកា ន អរហន្តយា-
 តកា ន វុហិវុប្បនកា ន សង្ឃុគេនកា អត្ថិ
 ទេវា ន ចាលាភិចាតិថោ ន អនិច្ចាធាយិថោ ន
 កាមេសុ មិច្ឆាចារិថោ ន មុសាវាទិថោ ន បិសុ-
 ណាវាថា ន ដុសវាថា ន សម្មប្បលាបិថោ ន
 អភិជ្ឈាលុនោ អព្យាបន្តចិត្តា សម្មាទិដ្ឋិកាភិ ។

ជាអ្នកមានចិត្តព្យាបាទ ជាអ្នកមិច្ឆាទិដ្ឋិយូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងពួកទៅតា មិនល្ងង់ មិនខ្សៅ ចេះដឹង
 មិនប្រកបដោយការពោលដោយដៃ (ដូចមនុស្សគ្រឿង) អាចដើម្បី
 ដឹងខ្លះសេចក្តីនៃសុភាសិតនិងទុក្ខាសិតបាន ពួកទៅតា ជ្រះថ្លាក្នុង
 ព្រះពុទ្ធ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះធម៌ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះសង្ឃ តែងចូលទៅអង្គុយ
 ជិតព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ សួរខ្លះប្រស្នា និងព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលបើ
 ប្រស្នា ដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគដោះស្រាយហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ
 ពួកទៅតា មិនប្រកបដោយកម្មជាន់រាន់ មិនប្រកបដោយកិលេសជា
 រាន់ មិនប្រកបដោយវិបាកជាន់រាន់ មានសុទ្ធ មានគន្លះ មាន
 បញ្ញា គួរដើម្បីចុះកាន់សម្មត្តនិយាម ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ពួក
 ទៅតា មិនសម្លាប់មាតា មិនសម្លាប់បិតា មិនសម្លាប់ព្រះអរហន្ត
 មិនធ្វើព្រះលោហិតរបស់ព្រះពុទ្ធឱ្យកើតឡើង មិនបំបែកសង្ឃ ពួក
 ទៅតា មិនសម្លាប់សត្វ មិនកាន់យកទូរ្យដែលគេមិនបានឱ្យ មិន
 ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ មិនពោលពាក្យកុហក មិនមានវេចា
 សិកសៀត មិនមានវេចាភក្រក់ មិនពោលពាក្យពេយពយឥតប្រ-
 យោជន៍ មិនមានអភិជ្ឈាជាប្រក្រតី មានចិត្តមិនព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិយូ ។

អាមត្តា ។ ហត្ថិ អត្ថិ ទេវា អជឿនា អនេឡ្យម្ភតា
 វិញ្ញា ឧ ហត្ថសិវាចិកា បដិពលា សុភាសិតទុក្ខា-
 សិតានំ អត្តមញ្ញានុំ ។ បេ ។ អត្ថិ ទេវា តុន្តិ
 បសញ្ញា ។ ប ។ សម្មាទិដ្ឋិកា ទោ វត វេ វត្តេ
 ទត្ថិ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។

[២៥៦] អត្ថិ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។

អាមត្តា ។ អត្ថិ តត្ថ បព្វជ្ជា មុណ្ណិយំ កាសា-
 វិទារណា បត្តិទារណា ទេវេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធា
 ឧប្បជ្ឈនំ បច្ចេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈនំ សាវកយុត្តិ
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ ឧ ហេវំ វត្តេ ។ បេ ។

[២៥៧] ទេវេសុ បព្វជ្ជា ទត្ថិ ។ ទត្ថិ

ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ អត្ថិ
 បព្វជ្ជា តត្តេ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ ទត្ថិ បព្វ-
 ជ្ជា ទត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ឧ ហេវំ
 វត្តេ ។ បេ ។ យត្ថ អត្ថិ បព្វជ្ជា តត្តេ

ហិ ។ ហិព្ពកវេតា មិនល្ងំ មិនខ្យៅ ចេះរើស មិនប្រកបដោយ
 ការពាលដោយវែង (ដូចជាមនុស្សនោះ) អាចដើម្បីជំនុំសេចក្តីនៃ
 សុភាសិតនិងទុក្ខាសិត ។ បេ ។ ព្ពកវេតា ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ
 ។ បេ ។ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការប្រ-
 ព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងទេវលោក មិនមាន ដូច្នោះឡើយ ។

[២៥៦] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងព្ពកវេតា មានឬ ។

អើ ។ បព្វជ្ជា ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រដោល ការទ្រទ្រង់សំពត់
 កាសាវៈ ការទ្រទ្រង់បាត្រ ក្នុងព្ពកវេតានោះ មានឬ ព្រះសម្មា-
 សម្ពុទ្ធតាំងឡាយ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធតាំងឡាយ ក្នុងសាវក កើតក្នុង
 ព្ពកវេតា មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៧] បព្វជ្ជា ក្នុងព្ពកវេតា មិនមានទេឬ ។ ការប្រ-

ព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងព្ពកវេតា មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បព្វជ្ជា
 មានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានក្នុងទីនោះដែរ បព្វជ្ជា
 មិនមានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បព្វជ្ជា មាន
 ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ

ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោ យត្ត នត្តិ បព្វជ្ជា នត្តិ តត្ថ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យោ បព្វជ្ជតិ តស្ស្រ
 ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោ យោ ន បព្វជ្ជតិ នត្តិ តស្ស្រ
 ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៥៨] ទេវេសុ មុណ្ណាយំ នត្តិតិ ។ នត្តិ
 ទេវេសុ ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ត
 អត្តិ មុណ្ណាយំ តត្ថវ ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោ យត្ត នត្តិ
 មុណ្ណាយំ នត្តិ តត្ថ ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ យត្ត អត្តិ មុណ្ណាយំ តត្ថវ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ យត្ត នត្តិ មុណ្ណាយំ នត្តិ តត្ថ
 ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យោ មុណ្ណា
 ហោតិ តស្ស្រ ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោ យោ មុណ្ណា
 ន ហោតិ នត្តិ តស្ស្រ ព្រហ្មញ្ញចរិយវាសោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បព្វជ្ជា មិនមានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ ក៏មិនមានក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណាមួយ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះមាន បុគ្គលណា មិនមួយ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះមិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៨] ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល មិនមាន ក្នុងពួក
 ទៅគាទេឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទៅគាទេឬ ។
 អើ ។ ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល មានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ ក៏មានក្នុងទីនោះដែរ ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល
 មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ភាពនៃបុគ្គលមាន
 ក្បាលត្រងោល មានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ ក៏មានក្នុង
 ទីនោះដែរ ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល មិនមានក្នុងទីណា ការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ណា មានក្បាលត្រងោល ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ ក៏មានដែរ បុគ្គលណា មិនមានក្បាលត្រងោល ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មញ្ញចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៩] ទេវេស្ស កាសាវធារណា នត្ថិតិ ។
 នត្ថិ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។
 យត្ថ អត្ថិ កាសាវធារណា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវា-
 សោ យត្ថ នត្ថិ កាសាវធារណា នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិ-
 យវាសោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យត្ថ
 អត្ថិ កាសាវធារណា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ
 នត្ថិ កាសាវធារណា នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យោ កាសាវិ ធារេតិ តស្សេវ
 ព្រហ្មចរិយវាសោ យោ កាសាវិ ន ធារេតិ នត្ថិ
 តស្សេ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

[២៦០] ទេវេស្ស បត្តធារណា នត្ថិតិ ។ នត្ថិ
 ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
 អត្ថិ បត្តធារណា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ

[២៥៩] ការទ្រទ្រង់សំពត់កាសាវៈ ក្នុងពួកទេវតា មិនមាន
 ទេឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មិនមានទេឬ ។
 អើ ។ ការទ្រទ្រង់សំពត់កាសាវៈ មានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ការទ្រទ្រង់សំពត់កាសាវៈ មិនមាន
 ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការទ្រទ្រង់សំពត់កាសាវៈ
 មាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ការ
 ទ្រទ្រង់សំពត់កាសាវៈ មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ទ្រទ្រង់សំពត់
 កាសាវៈ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មាន បុគ្គល
 ណា មិនទ្រទ្រង់សំពត់កាសាវៈ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦០] ការទ្រទ្រង់បុគ្គល មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អើ ។ ការទ្រទ្រង់
 បុគ្គល មាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ

នត្ថំ បត្តិការណា នត្ថំ តត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ យត្ត អត្ថំ បត្តិការណា
 តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ត នត្ថំ បត្តិការណា
 នត្ថំ តត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ យោ
 បត្តិ ការណេ តស្សេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យោ បត្តិ
 ន ការណេ នត្ថំ តស្សេ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(២៦០) ទេវេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិតិ ។
 នត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ត សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោ យត្ត សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ នត្ថំ តត្ថំ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 យត្ត សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោ យត្ត សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ នត្ថំ តត្ថំ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ លុម្ពិធិយា កកវា

ការទ្រទ្រង់បាត្រ មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិន
 មាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ការទ្រទ្រង់បាត្រ មាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន
 ក្នុងទីនោះដែរ ការទ្រទ្រង់បាត្រ មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។ បុគ្គលណា
 ទ្រទ្រង់បាត្រ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មាន បុគ្គល
 ណា មិនទ្រទ្រង់បាត្រ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៦១) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងពួកទេវតា
 ទេ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេ ។ អើ ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មាននៅ ក្នុងទីនោះដែរ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត
 ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ
 កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មិនមានក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ប្រសូតក្នុងលម្អនីវន្ត

ជាតោ ពោធិយា មូលេ មភិសម្ពុទ្ធា ពាកលាសិយំ
កកវតា ធម្មចក្កំ បវត្តិកំ តត្ថ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិ-
យវាសោ នត្តញ្ញត្រ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហោរិ
វត្តោ ។ បេ ។

[២២២] ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិតំ ។
នត្ថ ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
យត្ថ ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
វាសោ យត្ថ ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ នត្ថ តត្ថ
ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហោរិ វត្តោ ។ បេ ។
យត្ថ ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
វាសោ យត្ថ ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ នត្ថ តត្ថ
ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ មជ្ឈិមេសុ ជន-
បទេសុ ធម្មេកសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិ-
យវាសោ នត្តញ្ញត្រ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន
ហោរិ វត្តោ ។ បេ ។

(ព្រែកាំង) ហើយគ្រាស់ដឹងទៀបគល់ពោធិព្រឹក្ស ព្រះមាមព្រះរាជ
(អង្គនោះ) ទ្រង់ញ៉ាំងធម្មចក្រ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងក្រុងពាកលសី ការ
ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះ ។ ដែរ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ក្នុងទីដទៃ មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[២២២] ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងពួកទេវតា
ទេ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មិនមានទេ ។ អើ ។
ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងទីណា
ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងទីណា
ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំ
ឡាយ មិនកើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុង
ទីនោះដែរ ។ អើ ។ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងមជ្ឈិម-
ជនបទ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មានតែក្នុងទីនោះឯង ការប្រព្រឹត្តិ
ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងទីដទៃ មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៣] ទេវេសុ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតីតិ ។
 នត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថុ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវា-
 សោ យត្ថុ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ នត្ថំ តត្ថុ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ យត្ថុ
 សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ
 យត្ថុ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ នត្ថំ តត្ថុ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោតិ ។ អាមត្តា ។ មគទេសុ សាវកយុកំ
 ទុប្បជ្ឈិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ នត្តញ្ញត្រ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៤] អត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមត្តា ។ សព្វទេវេសុ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៥] អត្ថំ មនុស្សេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមត្តា ។ សព្វមនុស្សេសុ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៦] គ្លីនសាវកំ មិនកើត ក្នុងត្ថុករវេតាទេយ្យ ។ ការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងត្ថុករវេតា មិនមានទេយ្យ ។ អើ ។
 គ្លីនសាវកំ កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន
 ក្នុងទីនោះដែរ គ្លីនសាវកំ មិនកើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ គ្លីនសាវកំ កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ គ្លីនសាវកំ មិនកើត ក្នុងទីណា
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។
 គ្លីនសាវកំ កើត ក្នុងដែនមគធៈ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មានតែក្នុង
 ដែនមគធៈនោះឯង ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងទីដទៃទៀត មិនមាន
 ទេយ្យ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងត្ថុករវេតា មានឬ ។
 អើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងត្ថុករវេតាទាំងអស់ឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៨] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងត្ថុមនុស្សឬ ។
 អើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងមនុស្សទាំងអស់ឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២២] អត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
អាមត្តា ។ អសញ្ញាសត្តេសុ ទេវេសុ អត្ថំ ព្រហ្ម-
ចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២២៣] អត្ថំ មនុស្សេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
អាមត្តា ។ បច្ចុទ្ធិមេសុ ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្ម-
ចរិយវាសោ មិលក្ខុសុ អវិញ្ញាតារេសុ យត្ត ធន្តិ
តតិ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិ ឧបាសកានិ ឧបាសកា-
នន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២២៤] អត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
អត្ថំ យត្ត អត្ថំ អត្ថំ យត្ត ធន្តិ ។ អសញ្ញាសត្តេសុ
ទេវេសុ អត្ថំ យត្ត អត្ថំ អត្ថំ យត្ត ធន្តិ ព្រហ្ម-
ចរិយវាសោ សញ្ញាសត្តេសុ^(១) ទេវេសុ អត្ថំ យត្ត
អត្ថំ អត្ថំ យត្ត ធន្តិ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន
ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ទេវេសុ អត្ថំ យត្ត អត្ថំ
អត្ថំ យត្ត ធន្តិ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
កត្តត្ថិ កត្ត ធន្តិ ។ អសញ្ញាសត្តេសុ ទេវេសុ
ធន្តិ ព្រហ្មចរិយវាសោ សញ្ញាសត្តេសុ^(១) ទេវេសុ

១ ម. អសញ្ញាសត្តេសុ ។

[២២២] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងពួកទេវតា ។
ហើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងពួកទេវតា ពេញដោយ
អសញ្ញាសត្តវិជ្ជេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៣] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងពួកបុព្វបុរ្ស ។
អើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខុជន ជាអ្នកមិនចេះរឹង
ក្នុងបច្ចុទ្ធិជនបទ ដែលជាជនបទមិនមានគតិរបស់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ។ ពុ-
សក ទេវាសិកាទេ តើមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៤] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មានឬ ។
ប្រទេសដែលពួកទេវតាប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ប្រទេសដែល
ពួកទេវតាមិនប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានឬ ។ ទេវតាជាប់អសញ្ញាសត្ត
មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ
ពួកទេវតាជាប់សញ្ញាសត្ត មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមានការ
ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្នុង
ពួកទេវតា មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ខ្លះឬ ។ អើ ។ ចុះមានក្នុងទីណា មិនមានក្នុងទីណា ។ ទេវតា
ជាប់អសញ្ញាសត្ត មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ទេវតាជាប់សញ្ញាសត្ត

អត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អសញ្ញាសត្តសុ ទេវេសុ
នត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ សញ្ញាសត្តសុ^(១)
ទេវេសុ នត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។
សញ្ញាសត្តសុ^(១) ទេវេសុ អត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
អាមត្តា ។ អសញ្ញាសត្តសុ ទេវេសុ អត្ថ ព្រហ្មចរិ-
យវាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៦៧] អត្ថ មនុស្សសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
អត្ថ យត្ថ អត្ថ អត្ថ យត្ថ នត្ថតិ ។ បច្ចុទ្ធិមេសុ
ជនបទេសុ អត្ថ យត្ថ អត្ថ អត្ថ យត្ថ នត្ថ ព្រហ្ម-
ចរិយវាសោ មិលក្ខសុ អវិញ្ញាតារេសុ យត្ថ នត្ថ
កតិ កិក្ខនិ កិក្ខនិ ឧបាសកានិ ឧបាសកានិ
មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ អត្ថ យត្ថ អត្ថ អត្ថ យត្ថ
នត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។

[២៧០] មនុស្សសុ អត្ថ យត្ថ អត្ថ អត្ថ
យត្ថ នត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
កត្តត្តិ កត្ត នត្ថតិ ។ បច្ចុទ្ធិមេសុ ជនបទេសុ
នត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោ មិលក្ខសុ អវិញ្ញាតារេសុ
យត្ថ នត្ថ កតិ កិក្ខនិ កិក្ខនិ ឧបាសកានិ

១ ម. អសញ្ញាសត្តសុ ។

មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ ទេវតាជាន់សញ្ញាសត្ត មិនមាន
ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អើ ។ ទេវតាជាន់សញ្ញាសត្ត មិន
មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ ទេវតាជាន់សញ្ញាសត្ត មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។
អើ ។ ទេវតាជាន់សញ្ញាសត្ត មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦៧] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមនុស្ស មានប្ត ។
ប្រទេសដែលពួកមនុស្ស ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ប្រទេស
ដែលពួកមនុស្ស មិនប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានប្ត ។ ការប្រព្រឹត្តិ
ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខជន ជាអ្នកមិនចេះដឹង មិនមានក្នុងបច្ចុទ្ធិ-
មជ្ឈម ដែលជាជនបទមានគតិរបស់កិក្ខ កិក្ខនិ ឧបាសក ឧបាសិកា
មួយទៀត ក្នុងមជ្ឈមជនបទ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមាន
ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

[២៧០] ក្នុងពួកមនុស្ស មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមាន
ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះប្ត ។ អើ ។ ចុះមានក្នុងទីណា មិនមានក្នុងទី
ណា ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខជន ជាអ្នកមិនចេះដឹង
មិនមានក្នុងបច្ចុទ្ធិមជ្ឈម ដែលជាជនបទមិនមានគតិរបស់កិក្ខ កិក្ខនិ

ឧបាសិកាជំ បដ្ឋិមេសុ ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ បច្ឆន្តិមេសុ ជនបទេសុ ធន្តំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ មិលក្ខុសុ អវិញ្ញាតារេសុ យត្ត ធន្តំ
 គតិ ភិក្ខុជំ ភិក្ខុជំ ឧបាសិកាជំ ឧបាសិកា-
 ធន្តំ ។ អាមត្តា ។ មដ្ឋិមេសុ ជនបទេសុ ធន្តំ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ មដ្ឋិមេសុ
 ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 បច្ឆន្តិមេសុ ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោ មិ-
 លក្ខុសុ អវិញ្ញាតារេសុ យត្ត ធន្តំ គតិ ភិក្ខុជំ
 ភិក្ខុជំ ឧបាសិកាជំ ឧបាសិកាធន្តំ ។ ន ហេវី
 វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[២៧០] អត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមត្តា ។ ននុ វត្តំ ភក្កវតា តិហិ ភិក្ខុវេ ម៉ាទេហិ
 ជម្ពុជីបកា មនុស្សា ឧត្តរក្សុកោ ច មនុស្ស
 អធិក្ខណ្ឌន្តិ ទេវេ ច តាវត្តិសេ ។ កតមេហិ តិហិ ។
 ស្វរា សតិមត្តោ វេទ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ អត្ថុវ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ធន្តំ ទេវេសុ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ សាវត្តិយំ វត្តំ ភក្កវតា វេទ

ឧបាសក ឧបាសិកា ក្នុងមជ្ឈិមដនបទ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកបិលកុជន ជាអ្នកមិនចេះដឹង
 មិនមាន ក្នុងបច្ឆន្តិមដនបទ ដែលជាដនបទមិនមានគតិ របស់ពួកភិក្ខុ
 ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ។ អើ ។ ក្នុងមជ្ឈិមដនបទ មិនមានការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ក្នុង
 មជ្ឈិមដនបទ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អើ ។ ការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលកុជន ជាអ្នកមិនចេះដឹង មានក្នុង
 បច្ឆន្តិមដនបទ ដែលជាដនបទមានគតិ របស់ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក
 ឧបាសិកា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧១] ក្នុងពួកទេវតា មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។
 អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្ស
 នៅក្នុងជម្ពូប គ្របសង្កត់ ខ្ញុំវត្តកមនុស្សនៅក្នុងទុក្ខករ្យុបជន ខ្ញុំវត្តក
 ទេវតាជាន់ភាវត្តិវ្យុជន ដោយហេតុព្យ យ៉ាង ។ ហេតុទាំង ៣ នោះ
 តើដូចម្តេច ។ ក្នុងជម្ពូបនេះ ពួកមនុស្សជាអ្នកភ្ញៀវក្លា ១ មានសតិ ១
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិត ។
 អើ ។ បើដូច្នោះ ក្នុងពួកទេវតា មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងក្រុងសាវត្តិថា ការប្រព្រឹត្តិ

ព្រះប្រតិបត្តិយកសោតិ ។ អាមត្តា ។ សាវត្ថិយៈញាវ
 ព្រះប្រតិបត្តិយកសោ ធនុញ្ញត្រ ព្រះប្រតិបត្តិយកសោតិ ។
 ឯ ហេវី វត្តទ្វេ ។ អនាតាមិស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចោរ-
 រម្ភាភិយានិ សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បញ្ចុទ្ធក្នា-
 ភិយានិ សញ្ញាជនានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស
 តត្ថ ឧប្បន្នស្ស កុហី ដលុប្បត្តិ ។ តត្ថវ ។
 ហត្ថិ អនាតាមិស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចោរម្ភាភិយានិ
 សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បញ្ចុទ្ធក្នាភិយានិ សញ្ញាជ-
 នានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស តត្ថ ឧប្បន្នស្ស
 តហី ដលុប្បត្តិ យោ វត រេ វត្តទ្វេ ធនុ ធម្មេស្ស
 ព្រះប្រតិបត្តិយកសោតិ ។ អនាតាមិស្ស បុគ្គលស្ស
 បញ្ចោរម្ភាភិយានិ សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បញ្ចុទ្ធក្នា-
 ភិយានិ សញ្ញាជនានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស
 តត្ថ ឧប្បន្នស្ស កុហី ការេហវណិ កុហី ទុក្ខ-
 បរិញាតិ កុហី កិលេសប្បហានិ កុហី ឯរោធ-
 សច្ចិកិរិយា កុហី អកុប្បប្បដិវេជនតិ ។ តត្ថវ ។

ព្រះប្រតិបត្តិយកសោ ក្នុងក្រុងសាវត្ថិយៈ ដូច្នោះបែបនេះ ។ ហើ ។
 ចុះការប្រព្រឹត្តិព្រះប្រតិបត្តិយកសោ ក្នុងក្រុងសាវត្ថិយៈ ក្នុងទីង
 ទៀត មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រះប្រតិបត្តិយកសោ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ អនាតាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាង
 ក្រោម ៥ មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះច្បុក
 ចាកអត្តភាពនេះ ទៅកើតក្នុងជាន់សុទ្ធាវសនោះ ចុះការកើតឡើងនៃ
 ផល ក្នុងទីណា ។ ការកើតឡើងនៃផល ក្នុងសុទ្ធាវសនោះឯង ។
 បើអនាតាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ មិន
 ទាន់លះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះច្បុកចាកអត្តភាពនេះ
 ទៅ បានទៅកើតក្នុងជាន់សុទ្ធាវសនោះ ការកើតឡើងនៃផល ក៏ក្នុង
 សុទ្ធាវសនោះឯង ម្ចាស់អ្នកដឹងប្រើមិន អ្នកមិនគួរពោលថា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រះប្រតិបត្តិយកសោមិនមាន ក្នុងក្រុងសាវត្ថិយៈ ដូច្នោះទេ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ
 ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះច្បុកចាកអត្តភាពនេះទៅ បានទៅកើតក្នុង
 ជាន់សុទ្ធាវសនោះ ចុះការដាក់ចុះនូវការកើតឡើង ការកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ
 ក្នុងទីណា ការលះកិលេសក្នុងទីណា ការធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់នូវនិរោធ ក្នុង
 ទីណា ការចាក់ចុះនូវធម៌មិនកំរើកក្នុងទីណា ។ ក្នុងសុទ្ធាវសនោះឯង ។

ឃាញ្ចំ អនាគាមិស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចោរម្ពាភិយានិ
 សញ្ញាជនានិ បហំនានិ បញ្ចុទ្ធម្ពាភិយានិ សញ្ញា-
 ជនានិ អប្បហំនានិ ឥន្ទោ ចុតស្ស តត្ថ ឧប្បន្ន-
 ស្ស តហំ អកុប្បប្បដិវេនោ លោ វត រេ វត្តេ
 នត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អនាគាមិស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ចោរម្ពាភិយានិ សញ្ញាជនានិ បហំ-
 នានិ បញ្ចុទ្ធម្ពាភិយានិ សញ្ញាជនានិ អប្បហំនានិ
 ឥន្ទោ ចុតស្ស តត្ថ ឧប្បន្នស្ស តហំ ដលុប្បត្តិ
 តហំ កាលោហារណំ តហំ ទុក្ខបរិញ្ញាតិ តហំ កិ-
 លេសប្បហានំ តហំ និរោធសច្ចិក្កិវយោ តហំ
 អកុប្បប្បដិវេនោ កេនដ្ឋេន វិទេសិ នត្ថំ ទេវេសុ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ហន្ត ហំ អនាគាមី បុគ្គ-
 លោ ឥធិ ការិទេន មក្កេន តត្ថ ដលំ សច្ចិ-
 ករោតិ ។

បើអនាគាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះច្យុតចាកអត្តភាព
 នេះទៅ បានទៅកើត ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ការគ្រោស៍ជីវិត្យធម៌
 មិនកម្រើក ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន អ្នកបិទគួរ
 ពោលថា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតា ដូច្នោះ
 ទេ ។ អនាគាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាង
 ក្រោម ៥ មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះ
 ច្យុតចាកអត្តភាពនេះទៅ បានទៅកើត ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ការ
 កើតឡើងវិទេស ក៏ក្នុងទីនោះ ការដាក់ចុះនូវការៈ ក្នុងទីនោះ ការ
 កំណត់ជីវិត្យធម៌ ក្នុងទីនោះ ការលះគិលេស ក្នុងទីនោះ ការធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់នូវនិរោធិ ក្នុងទីនោះ ការចាក់ចុះនូវធម៌មិនកម្រើក ក្នុងទីនោះ
 អ្នកនិយាយថា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មិនមាន
 ដូច្នោះ តើដោយសេចក្តីដូចម្តេច ។ បើដូច្នោះមានតែ អនាគាមិ-
 បុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ។

(២៧២) អនាគាមី បុគ្គលោ ឥធ ភាវិតេន
 មក្កេន តត្ថ ដលំ សច្ចិករោតីតិ ។ អាមត្តា ។ សោ-
 តាបៈឆ្មា បុគ្គលោ តត្ថ ភាវិតេន មក្កេន ឥធ ដលំ
 សច្ចិករោតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អនា-
 តាមី បុគ្គលោ ឥធ ភាវិតេន មក្កេន តត្ថ ដលំ
 សច្ចិករោតីតិ ។ អាមត្តា ។ សកទាតាមី បុគ្គលោ
 ឥធ បរិនិព្វាយបុគ្គលោ តត្ថ ភាវិតេន មក្កេន ឥធ
 ដលំ សច្ចិករោតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។
 សោតាបៈឆ្មា បុគ្គលោ ឥធ ភាវិតេន មក្កេន ឥធ
 ដលំ សច្ចិករោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អនាតាមី បុគ្គ-
 លោ តត្ថ ភាវិតេន មក្កេន តត្ថ ដលំ សច្ចិក-
 រោតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ សកទាតាមី
 បុគ្គលោ ឥធ បរិនិព្វាយបុគ្គលោ ឥធ ភាវិតេន
 មក្កេន ឥធ ដលំ សច្ចិករោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 អនាតាមី បុគ្គលោ តត្ថ ភាវិតេន មក្កេន តត្ថ
 ដលំ សច្ចិករោតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

(២៧៣) អនាគាមីបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាភ័សនោះឬ ។ អើ ។ សោតា-
 បន្ទបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យ
 ផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនាគាមីបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ឲ្យផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាភ័សនោះឬ ។ អើ ។ សកទាតាមីបុគ្គល
 ជាបុគ្គលបរិនិព្វាន ក្នុងលោកនេះ មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនោះ
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ សោតាបន្ទបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោក
 នេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អើ ។ អនាគាមិ-
 បុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងជាន់សុទ្ធាភ័សនោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ឲ្យផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាភ័សនោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ សកទាតាមីបុគ្គល ជាបុគ្គលបរិនិព្វាន ក្នុងលោក
 នេះ មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យផល
 ក្នុងលោកនេះឬ ។ អើ ។ អនាគាមីបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ
 ក្នុងជាន់សុទ្ធាភ័សនោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាភ័សនោះ
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៧៣) ឥន វិហាយនិដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស
 មត្តោ ច ភាវិយតិ ន ច កិលេសា បហ័យន្តិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបត្តិដលសន្និកិរិយាយ
 បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស មត្តោ ច ភាវិយតិ ន ច
 កិលេសា បហ័យន្តិ ។ ន ហេរិ វត្តេ ។ បេ ។
 ឥន វិហាយនិដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស មត្តោ ច ភាវិយតិ
 ន ច កិលេសា បហ័យន្តិ ។ អាមត្តា ។ សកគា-
 តាមិដលសន្និកិរិយាយ បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។
 អរហត្តសន្និកិរិយាយ បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស មត្តោ
 ច ភាវិយតិ ន ច កិលេសា បហ័យន្តិ ។
 ន ហេរិ វត្តេ ។ បេ ។

(២៧៤) សោតាបត្តិដលសន្និកិរិយាយ បដិ-
 បទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស អប្បត្ថំ អចរិមំ មត្តោ ច ភាវិ-
 យតិ កិលេសា ច បហ័យន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ឥន វិហាយនិដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស អប្បត្ថំ អចរិមំ
 មត្តោ ច ភាវិយតិ កិលេសា ច បហ័យន្តិ ។
 ន ហេរិ វត្តេ ។ បេ ។ សកគាតាមិដល-
 សន្និកិរិយាយ បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។

(២៧៥) បុគ្គល ដែលសម្រេចដោយការលះ ក្នុងលោកនេះ
 គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិនទាន់លះកិលេសប្ត ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិ-
 បត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លះសោតាបត្តិដល គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិន
 ទាន់លះកិលេសប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល
 សម្រេចដោយការលះ ក្នុងលោកនេះ គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិនទាន់
 លះកិលេសប្ត ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លះ
 សកទាតាមិដល ។ បេ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លះ
 អរហត្ត គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិនទាន់លះកិលេសប្ត ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៧៦) បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លះសោតា-
 បត្តិដល ចម្រើនមគ្គផង លះកិលេសផង ដំណាលគ្នា ។ អើ ។
 បុគ្គលសម្រេចដោយការលះ ក្នុងលោកនេះ ចម្រើនមគ្គផង លះកិលេស
 ផង ដំណាលគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លះសកទាតាមិដល ។ បេ ។

អរហន្ត្តលសស្មិកិរិយាយ បដិបដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស
 អប្បុរ្នំ អចរិមំ មន្តោ ច ភារិយតិ កិលេសា ច
 បហ័យន្តិកំ ។ អាមន្តា ។ ឥន វិហាយនិដ្ឋស្ស
 បុគ្គលស្ស អប្បុរ្នំ អចរិមំ មន្តោ ច ភារិយតិ
 កិលេសា ច បហ័យន្តិកំ ។ ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៥] អនាតាមិ បុគ្គលោ កតករណីយោ
 ភារិតភារិយោ តត្ថ ឧបបដ្ឋតិកំ ។ អាមន្តា ។ អ-
 រហា ឧបបដ្ឋតិកំ ។ ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហា
 ឧបបដ្ឋតិកំ ។ អាមន្តា ។ អនុំ អរហតោ បុណ្ណ-
 វោតិ ។ ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនុំ អរហតោ
 បុណ្ណវោតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា កវេន ករិ
 កច្ឆតិ កតិយា កតិ កច្ឆតិ សំសារេន សំសារិ
 កច្ឆតិ ឧបបត្តិយា ឧបបត្តិ កច្ឆតិកំ ។ ន ហោរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៦] អនាតាមិ បុគ្គលោ កតករណីយោ
 ភារិតភារិយោ អនោហដការេ តត្ថ ឧបបដ្ឋតិកំ ។
 អាមន្តា ។ ភារេហារណាយ បុណ មក្កិ ភារិតិកំ ។
 ន ហោរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាប់ ខ្ញុំអរហន្ត ចម្រើនបុគ្គល លះ
 កិលេសផង ដំណាលគ្នា ។ អើ ។ បុគ្គលសម្រេចវាយការលះ
 ក្នុងលោកនេះ ចម្រើនមគ្គផង លះកិលេសផង ដំណាលគ្នា ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៥] អនាតាមិបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
 ភារិតាអប់រំហើយ កើតឡើង ក្នុងដាន់សុទ្ធាវសនោះឬ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត កើតទៀតដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងណានេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កើតទៀតឬ ។ អើ ។ ភពថ្មីនៃព្រះអរហន្ត
 មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ភពថ្មីនៃព្រះ
 អរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ទៅកាន់ភពដោយភព ទៅ
 កាន់គតិដោយគតិ ទៅកាន់សំសារដោយសំសារ ទៅកាន់ទបបត្តិដោយ
 ទបបត្តិ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៦] អនាតាមិបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
 ភារិតាអប់រំហើយ តែមានការមិនទាន់ដាក់ចុះ ទៅកើត ក្នុងដាន់
 សុទ្ធាវសនោះឬ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល ចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បី
 ដាក់ចុះខ្ញុំការឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៧] អនាគាមី បុគ្គលោ កតតករណីយោ
 ភាវិតភាវនោ អបរិញ្ញាតនុត្តោ អប្បហំនក្កិលេសោ
 អសច្ចិកតធិរោនោ អប្បដិវដ្ឋាកុប្បោ តត្ថ ឧបបដ្ឋ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុប្បប្បដិវេនាយ បុន មក្កិ
 ភាវេតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៨] អនាគាមី បុគ្គលោ កតតករណីយោ
 ភាវិតភាវនោ អនោបាដភារោ តត្ថ ឧបបដ្ឋតីតិ ន
 ច ភារោហរណាយ បុន មក្កិ ភាវេតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ អនោបាដភារោ ច តត្ថ បរិជិញ្ញាយតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ អនាគាមី បុគ្គលោ កតតករ-
 ណីយោ ភាវិតភាវនោ អបរិញ្ញាតនុត្តោ អប្បហំ-
 នក្កិលេសោ អសច្ចិកតធិរោនោ អប្បដិវដ្ឋាកុប្បោ
 តត្ថ ឧបបដ្ឋតិ ន ច អកុប្បប្បដិវេនាយ បុន មក្កិ
 ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ អប្បដិវដ្ឋាកុប្បោ ច
 តត្ថ បរិជិញ្ញាយតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៧] អនាគាមិបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
 ភាវនាអប់រំហើយ តែមានទុក្ខមិនទាន់កំណត់ដឹង មានកិលេសមិនទាន់
 លះ មាននិរោធមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មានអកុប្បធម៌ មិនទាន់
 ចាក់ចុះ វេមនីកើតឡើង ក្នុងជាន់សុទ្ធារាមនោ ។ អើ ។ អនាគា-
 មិបុគ្គល ចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បីចាក់ចុះ ទូរអកុប្បធម៌ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៨] អនាគាមិបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានភាវនា
 អប់រំហើយ តែមានការមិនទាន់ដាក់ចុះ កើតឡើង ក្នុងជាន់សុទ្ធារាម-
 នោ តែមិនទាន់ចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បីដាក់ចុះទូរការទេ ។ អើ ។ ចុះ
 អនាគាមិបុគ្គល មានការមិនទាន់ដាក់ចុះ តើបរិនិព្វាន ក្នុងជាន់សុទ្ធ-
 ារាមនោ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានភាវនាអប់រំហើយ តែមានទុក្ខមិនទាន់
 កំណត់ដឹង មានកិលេសមិនទាន់លះ មាននិរោធមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ មានអកុប្បធម៌ មិនទាន់ចាក់ចុះ វេមនីកើត ក្នុងជាន់សុទ្ធារាម-
 នោ តែមិនទាន់ចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បីត្រាស់ដឹងទូរអកុប្បធម៌ ។
 អើ ។ ចុះអនាគាមិបុគ្គល មានអកុប្បធម៌ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង តើបរិ-
 និព្វាន ក្នុងជាន់សុទ្ធារាមនោ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

យថា មិគោ សល្លោ វិទ្ធោ ទ្ធរម្បិ គន្ធា កាលំ
 កកោតិ ឯវមេវ មនាតាមិ បុគ្គលោ ឥធម កាវិទេន
 មក្កេន តត្ថ ឯលំ សច្ចិកកោតិភិ ។ យថា មិគោ
 សល្លោ វិទ្ធោ ទ្ធរម្បិ គន្ធា សសល្លោវ កាលំ
 កកោតិ ឯវមេវ មនាតាមិ បុគ្គលោ ឥធម កាវិទេន
 មក្កេន តត្ថ សសល្លោវ បរិវិទ្ធាយតិភិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុញ ។ បេ ។

ព្រហ្មចរិយកថា ។

ឧបិសោកថា

[២៧៧] ឧបិសោកិសោ កិលេសេ ជហតិភិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបត្តិវេលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្ទោ
 បុគ្គលោ ទុក្ខទស្សនេន កិ ជហតិភិ ។ សក្កា-
 យទិដ្ឋិ វិចិក្ខិដ្ឋិ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ ធម
 កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតិភិ ។ ឯកទេសំ
 សោតាបន្ទោ ឯកទេសំ ន សោតាបន្ទោ ឯក-
 ទេសំ សោតាបត្តិវេលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្ទោ មនិកោ
 សច្ចិកោតោ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារិកិ កាយេន ធុសិក្ខា

សត្វប្រឹត ដែលត្រូវសម្រេច បោលទៅកាន់វិទ្ធាយ ហើយស្លាប់ទៅហោង
 ណា អនាតាមិបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាភិសនោះ ក៏យ៉ាងនេះដែរ ។ សត្វ
 ប្រឹត ដែលត្រូវសម្រេច បោលទៅកាន់វិទ្ធាយ ហើយស្លាប់ទាំងសរ
 យ៉ាងណា អនាតាមិបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ
 ហើយបរិនិព្វាន ក្នុងជាន់សុទ្ធាភិស ដូចជាប្រឹតស្លាប់ទាំងសរ យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ព្រហ្មចរិយកថា ។

ឧបិសោកថា

[២៧៧] បុគ្គលលះកិលេស ដោយចំណែក ១ ឬ ២ រឺ ៣ ។
 បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិវេល តើលះអ្វី
 ដោយការឃើញនូវទុក្ខ ។ លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិក្ខិថា សីលព្វតប-
 រមាសៈ នឹងកិលេស ដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយនឹង
 សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិក្ខិថា នឹងសីលព្វតបរមាសៈនោះ ។ សោតាបន្ទុបុគ្គល
 ចំណែកមួយ មិនមែនសោតាបន្ទុបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គលផល
 នូវសោតាបត្តិវេល ដែលបានចំពោះ បានគ្រាន់ដឹង បានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ

វិហារតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ធុសិត្វា វិហារតិ
ឯកទេសំ សត្តត្តុត្តិបរមោ កោលំកោលោ ឯក-
វីដិ ពុទ្ធនុ អវេទ្ធិប្បសាទេន សមម្ពាគតោ ធម្មេ ។ បេ ។
សរង្សេ ។ បេ ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមម្ពាគ-
តោ ឯកទេសំ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ ន សមម្ពា-
គតោតិ ។ ន ហេវំ វត្តេ ។ បេ ។ សមុទយ-
នស្សនេន កី ជហតីតិ ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ជហតិ
វិចីកិច្ចំ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ
ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ សោតាបដ្ឋោ
ឯកទេសំ ន សោតាបដ្ឋោ ។ បេ ។ ឯកទេសំ
អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមម្ពាគតោ ឯកទេសំ
អរិយកន្តេហិ សីលេហិ ន សមម្ពាគតោតិ ។ ន
ហេវំ វត្តេ ។ បេ ។ និរោធនស្សនេន កី ជហតី-
តិ ។ វិចីកិច្ចំ ជហតិ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ
ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ
សោតាបដ្ឋោ ឯកទេសំ ន សោតាបដ្ឋោ ។ បេ ។
ឯកទេសំ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមម្ពាគតោ

ដែលបិទពាល់ត្រូវ រោយនាមកាយ ចំណែកមួយ សត្តកតំបរមបុគ្គល
កោលំកោលបុគ្គល ឯកតិដីបុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាបរិ-
កម្រិត ក្នុងព្រះក្បួន ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ ហេ ។
ប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ មិនប្រកបដោយអរិយកន្ត-
សីល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចី-
កិច្ចា និវសីលព្វតបរមាសៈ តាំងលះកិលេស ដែលជាចំណែកមួយ
តាំងនៅជាមួយនឹងសក្កាយទិដ្ឋិ វិចីកិច្ចា និវសីលព្វតបរមាសៈនោះ ។
សោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនសោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ
។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ បុគ្គលមិន
ប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវនិរោធសច្ច ។
លះវិចីកិច្ចា និវសីលព្វតបរមាសៈ តាំងលះកិលេស ដែលជាចំណែក
មួយ តាំងនៅជាមួយនឹងវិចីកិច្ចា និវសីលព្វតបរមាសៈនោះ ។ សោ-
តាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនសោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ
។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ បុគ្គល

ឯកទេសំ អរិយកន្តោហិ សីលេហិ ឆ សមញ្ញក-
 តោតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ មក្កុទស្សនេន
 កី ជហតីតិ ។ សីលត្វតបកមាសំ តទេកដ្ឋេ ច
 កិលេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ សោតាបដ្ឋោ
 ឯកទេសំ ន សោតាបដ្ឋោ ឯកទេសំ សោតាបត្តិ-
 ដលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អនិកតោ សច្ចិកតោ ឧប-
 សុម្បជ្ឈ វិហារតិ កាយេន ធុសិត្វា វិហារតិ ឯក-
 ទេសំ ន កាយេន ធុសិត្វា វិហារតិ ឯកទេសំ
 សត្តក្ខត្តិបរមោ កោលំកោលោ ឯកវិដិ តុទ្ធ
 អវេច្ចប្បសារទេន សមញ្ញកតោ ឆម្ម ។ បេ ។ សះដ្ឋ
 ។ បេ ។ អរិយកន្តោហិ សីលេហិ សមញ្ញកតោ ឯ-
 កទេសំ អរិយកន្តោហិ សីលេហិ ន សមញ្ញ-
 កតោតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៨០] សកទាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិ-
 បដ្ឋោ បុក្កលោ ធុក្កុទស្សនេន កី ជហតីតិ ។
 ធុឡារិកំ កាមរកំ ជហតិ ធុឡារិកំ ព្យាទាទិ
 តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។
 ឯកទេសំ សកទាតាមិ ឯកទេសំ ន សកទាតាមិ

ពិស្រុកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។
 លះសីលត្វតបកមាសៈ ទាំងលះត្វកកិលេស ដែលរាំងនៅដំបូលដឹង
 សីលត្វតបកមាសៈនោះ ។ សោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ ចំណែក
 សោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់នូវសោតាបដ្ឋបុគ្គល
 បានចំពោះ បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សរុបចេញ ពោល
 ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់ត្រូវ ដោយនាម
 កាយ ចំណែកមួយ សុត្តកត្តិបរមបុគ្គល កោលំកោលបុគ្គល វាករិកិ-
 បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាមិនកម្រើក ក្នុងព្រះក្ស ក្នុងព្រះ
 ធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ ដែលប្រកបដោយអរិយកន្ត
 សីល ចំណែកមួយ បុគ្គលមិនប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែក
 មួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨០] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសកទាតាមិដល
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ លះកាមរកដ៏ត្រោកត្រាត ពេ
 ព្យាបាទ ដ៏ត្រោកត្រាត ទាំងលះត្វកកិលេស ដែលជាចំណែកមួយ រាំង
 នៅដំបូលនឹងកាមរក និងព្យាបាទនោះ ។ សកទាតាមិបុគ្គល ចំណែក
 មួយ មិនមែនជាសកទាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គលបានដល់នូវ

ឯកៈទេសំ សកទាតាមិដលប្បត្តោ បដិលទ្វា
 អធិគតោ សច្ចិគតោ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ កាយេន
 ដុសិត្វា វិហារតិ ឯកៈទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា
 វិហារតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ សមុទយ-
 ទស្សនេន កី ជហតីតិ ។ ឡិឡារិកំ កាមរកិ
 ជហតិ ឡិឡារិកំ ព្យាបាទំ តទេកេដ្ឋ ច កិលេ-
 សេ ឯកៈទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកៈទេសំ សកទា-
 តាមិ ឯកៈទេសំ ន សកទាតាមិ ឯកៈទេសំ សក-
 ទាតាមិដលប្បត្តោ បដិលទ្វា អធិគតោ សច្ចិ-
 គតោ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ កាយេន ដុសិត្វា វិហារ-
 ឯកៈទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ និរោធនស្សនេន កី
 ជហតីតិ ។ ឡិឡារិកំ ព្យាបាទំ ជហតិ តទេកេដ្ឋ
 ច កិលេសេ ឯកៈទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកៈទេសំ
 សកទាតាមិ ឯកៈទេសំ ន សកទាតាមិ ឯកៈទេសំ
 សកទាតាមិដលប្បត្តោ បដិលទ្វា អធិគតោ សច្ចិ-
 គតោ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ កាយេន ដុសិត្វា វិហា-
 រតិ ឯកៈទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ ។

សកទាតាមិដល បានចំពោះ បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់ត្រូវ
 ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះកាមរក
 ដ៏ត្រោកត្រាត លះព្យាបាទ ដ៏ត្រោកត្រាត ទាំងលះពួកកិលេសដែលជា
 ចំណែកមួយ ទាំងនៅជាមួយនឹងកាមរកនិងព្យាបាទនោះ ។ សកទាតា-
 មិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនសកទាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល
 ដល់នូវសកទាតាមិដល បានចំពោះ បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់
 ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវនិរោធសច្ច ។ លះព្យាបាទ
 ដ៏ត្រោកត្រាត ទាំងលះពួកកិលេសដែលជាចំណែកមួយ ទាំងនៅជាមួយ
 នឹងព្យាបាទនោះ ។ សកទាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនសកទាតា-
 មិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់នូវសកទាតាមិដល បានចំពោះ
 បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាម-
 កាយ ចំណែកមួយ មិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ។

អសង្ខារបរិធិត្វាយី សសង្ខារបរិធិត្វាយី ឧទ្ធិសោតោ
 អកកិដ្ឋតាមី ឯកទេសំ ន ឧទ្ធិសោតោ អកកិដ្ឋ-
 តាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សមុទយ-
 ទស្សនេន កី ជហតីតិ ។ អណុសហតតិ កាម-
 រាតិ ជហតិ អណុសហតតិ ព្យាបាទំ តទេកដ្ឋេ
 ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ
 អនាតាមី ឯកទេសំ ន អនាតាមី ។ បេ ។ ឯក-
 ទេសំ ឧទ្ធិសោតោ អកកិដ្ឋតាមី ឯកទេសំ ន
 ឧទ្ធិសោតោ អកកិដ្ឋតាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ធិរោទទស្សនេន កី ជហតីតិ ។ អណុ-
 សហតតិ ព្យាបាទំ ជហតិ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ
 ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ អនាតាមី ឯក-
 ទេសំ ន អនាតាមី ។ បេ ។ ឯកទេសំ អកកិដ្ឋ-
 តាមី ឯកទេសំ ន ឧទ្ធិសោតោ អកកិដ្ឋតាមីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ មគ្គទស្សនេន កី ជហ-
 តីតិ ។ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ជហតីតិ ។
 ឯកទេសំ អនាតាមី ឯកទេសំ ន អនាតាមី

បុគ្គល អសង្ខារបរិធិត្វាយិបុគ្គល សសង្ខារបរិធិត្វាយិបុគ្គល ឧទ្ធិសោត-
 អកកិដ្ឋតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ ដែលមិនមែនជា ឧទ្ធិសោតអកកិដ្ឋ-
 តាមិបុគ្គល ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ភើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះតាមរាគ ដ៏ស្រាល
 ស្មើនឹង លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើនឹង ទាំងលះព្រួញកិលេសដែលជាចំណែក
 មួយ តាំងនៅជាមួយនឹងតាមរាគ និងព្យាបាទនោះ ។ អនាតាមិ-
 បុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនអនាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ ។ បេ ។
 ឧទ្ធិសោតអកកិដ្ឋតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនឧទ្ធិសោតអកកិដ្ឋតា-
 មិបុគ្គល ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ភើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវវិនិរោធសច្ច ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាល
 ស្មើនឹង ទាំងលះព្រួញកិលេសដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅជាមួយនឹងព្យា-
 បាទនោះ ។ អនាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនអនាតាមិបុគ្គល
 ចំណែកមួយ ។ បេ ។ អកកិដ្ឋតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែន
 ឧទ្ធិសោតអកកិដ្ឋតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ភើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវមគ្គសច្ច ។ លះព្រួញ
 កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងព្យាបាទនោះ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 ចំណែកមួយ មិនមែនអនាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បាន

ឯកទេសំ អនាគាមិដលប្បុរោ បដិលទ្ធោ អនិគតោ
 សច្ចិកតោ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ កាយេន ដុសិត្វា
 វិហារតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ
 ឯកទេសំ អន្តរា បរិទិញាយី ឧបហច្ច បរិទិញាយី
 អសង្ខារបរិទិញាយី សសង្ខារបរិទិញាយី ឧទ្ធិសោតោ
 អកនិដ្ឋតាមិ ឯកទេសំ ន ឧទ្ធិសោតោ អកនិដ្ឋ-
 តាមិ ។ ន ហេវំ វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[២៧២] អរហត្តសច្ចិកិរិយាយ បដិបទ្ធោ បុគ្គ-
 លោ ទុក្ខទស្សៈនន កី ជហតីតិ ។ រូបរាគំ អរូ-
 បរាគំ មាណិ ឧទ្ធិច្ចំ អវិជ្ជំ តទេតទដ្ឋ ច កិលេសេ
 ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ អរហា ឯក-
 ទេសំ ន អរហា ឯកទេសំ អរហត្តប្បុរោ បដិ-
 លទ្ធោ អនិគតោ សច្ចិកតោ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ
 កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ ឯកទេសំ ន កាយេន
 ដុសិត្វា វិហារតិ ឯកទេសំ វីតរាតោ វីតទោសោ
 វីតមោហោ កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្ត-
 សទត្តោ បរិក្ខណកវសព្វោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុ-
 ត្តោ ឧត្តិក្កបលីយោ សង្កិណ្ណបរិទោ អព្វុទ្ធសិកោ

ដល់នូវវេទនាឯកជន បានចំពោះ បានគ្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់
 ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ អន្តរាបរិទិញាយិបុគ្គល ទបហច្ច-
 បរិទិញាយិបុគ្គល អសង្ខារបរិទិញាយិបុគ្គល សសង្ខារបរិទិញាយិបុគ្គល
 ឧទ្ធិសោតអកនិដ្ឋតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនបែងឧទ្ធិសោតអកនិដ្ឋ-
 តាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧២] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្ត
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវទុក្ខសម្ព ។ លះរូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានៈ
 ទទ្ធិច្ចៈ អវិជ្ជា និងត្បកតិលេសដែលជាចំណែកមួយ តាំងទៅជាមួយ
 នឹងធម៌ទាំងនោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ មិនមែនព្រះអរហន្ត
 ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់នូវអរហត្ត បានចំពោះ បានគ្រាស់ដឹង
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែក
 មួយ ដែលមិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ បុគ្គលមាន
 រាគៈទៅប្រាស មានទោសៈទៅប្រាស មានមាហៈទៅប្រាស មាន
 ករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់
 ខ្លួន ដល់ហើយ ដោយលំដាប់ មានភពនិងសពោជនៈអស់ហើយ
 មានចិត្តច្រសឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទុះទ្វារគឺអវិជ្ជា
 បើកហើយ មានភ្នំទម្ងាយហើយ មានសសរឡើងដកឡើងហើយ

ខិត្តធម្ម អរិយោ បន្តិទ្ធដោ បន្តិកាពេ វិសញ្ញត្តោ
 សុវិជិតវិជយោ ធិត្តន្តស្ស បរិញ្ញាតិ សមុទយោ
 បហិទោ ឱរោទោ សច្ចិកាតោ មគ្គោ ការិកោ
 អភិញ្ញាយ្យិ អភិញ្ញាតិ បរិញ្ញាយ្យិ បរិញ្ញាតិ បហា-
 តត្ថំ បហិទំ ការេតត្ថំ ការិកំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតំ
 ឯកទេសំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតំ ឯកទេសំ សច្ចិ-
 កាតត្ថំ ន សច្ចិកតត្ថំ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។
 សមុទយទស្សនេន កី ជហតិភិ ។ រូបរកំ អរូ-
 បរកំ ជហតិ មាទំ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជំ តទេកដ្ឋេ ច
 តិលេសេ ឯកទេសេ ជហតិភិ ។ ឯកទេសំ
 អរហា ឯកទេសំ ន អរហា ។ បេ ។ ឯកទេសំ
 សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតំ ឯកទេសំ សច្ចិកាតត្ថំ

មិនបាច់អ្វីខ្លាំង ជាព្រះវិញ្ញាណ មានទង់ដាក់ចុះហើយ មានការងារដាក់ចុះ
 ហើយ មិនប្រកបដោយគិលេស មានជំនះឈ្នះដោយប្រវត្តិហើយ បុគ្គល
 នោះ បានកំណត់ដឹងនូវខុសត្រូវហើយ លះបង់នូវសមុទយសច្ច ធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ធម្មជាតិដែលគួរត្រាស់ដឹង
 បុគ្គលនោះ បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរកំណត់ដឹង បុគ្គល
 នោះ បានកំណត់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរលះបង់ បុគ្គលនោះ
 បានលះបង់ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរអប់រំ បុគ្គលនោះ បានអប់រំ
 ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គល
 នោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការ
 ឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះរូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានៈ ទុក្ខច្នះ
 អវិជ្ជា នឹងពួកគិលេសដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅជាមួយនឹងធម៌ទាំង
 នោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ មិនមែនព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ
 ។ បេ ។ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ

ន សច្ចិកាតត្ថំ ។ ន ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។ ជំរោជ-
 នស្សុនេន កី ជហត្តិ ។ មាជំ ជហតិ ឧទ្ធច្ចំ
 អវិជ្ជំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហ-
 ត្តិ ។ ឯកទេសំ អរហា ឯកទេសំ ន អរហា
 ។ បេ ។ ឯកទេសំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកតំ ឯកទេសំ
 សច្ចិកាតត្ថំ ន សច្ចិកតត្ថំ ។ ន ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។
 មក្កនស្សុនេន កី ជហត្តិ ។ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជំ តទេ-
 កដ្ឋេ ច កិលេសេ ជហត្តិ ។ ឯកទេសំ អរ-
 ហា ឯកទេសំ ន អរហា ឯកទេសំ អរហត្តប្បត្តោ
 បដិលទ្ធា អធិកតោ សច្ចិកតោ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ កាយេន ដុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ
 ន កាយេន ដុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ វីតរតោ
 វីតទោសោ វីតមោហោ កតករណីយោ ធុហិត-
 ការោ អនុប្បត្តសទត្តោ បរិក្ខិណាភវសញ្ញាជនោ

មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវនិរោធសព្វ ។
 លះមាន៖ ទទ្ធច្ចៈ និងអវិជ្ជា ទាំងលះពួកគិលេសដែលជាចំណែក
 មួយ តាំងនៅជាមួយនឹងធម៌នោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ
 មិនមែនព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ ។ បេ ។ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ
 ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី
 ដោយការឃើញនូវមគ្គសច្ច លះទទ្ធច្ចៈ អវិជ្ជា និងពួកគិលេសដែល
 តាំងនៅជាមួយនឹងធម៌នោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ មិនមែន
 ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ បុគ្គលបានដល់នូវអរហត្ត បានចំពោះ
 បានគ្រាន់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយ
 នាមកាយ ចំណែកមួយ មិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ
 បុគ្គល មានករៈទៅប្រាស មានទោសៈទៅប្រាស មានមោហៈទៅ
 ប្រាស មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានការរុះរាក់ចុះហើយ មានប្រ-
 យោជន៍របស់ខ្លួនដល់ហើយ ដោយលំដាប់ មានកតនិងសញ្ញាជនៈ

សម្មទញ្ញ វិមុត្តោ ឧត្តុត្តបលិយោ សន្តិណ្ណា បរិ-
 ទោ អត្ថុទ្យេសិកោ ជំរក្កទ្យោ អរិយោ បន្ទុទ្ធ-
 ដោ បន្ទុការោ វិសញ្ញត្តោ សុវិជិតវិជយោ ទុក្ខ-
 ទ្គស្ស បរិញ្ញាតំ សមុទយោ បហិទោ ជំរោតា
 សច្ចិកតោ មត្តោ ភារិតោ អភិញ្ញាយ្យំ អភិញ្ញាតំ
 បរិញ្ញាយ្យំ បរិញ្ញាតំ បហាតតំ បហំជំ ភារិតតំ
 ភារិតំ សច្ចិកាតតំ សច្ចិកតំ ឯកទេសំ សច្ចិកា-
 តតំ សច្ចិកតំ ឯកទេសំ សច្ចិកាតតំ ន សច្ចិ-
 កតតំ ។ ន ហោវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៨៣] ន វត្តតំ ឌិជិសោធិសោ កិលេស

ជហតីតំ ។ អាមត្តា ។ នទ វត្តំ កតវតា

អស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រវែក ពោ
 សន្ទុះទ្វារគឺអវិជ្ជាបើកហើយ មានគូទម្លាយហើយ មានសសររៀនដក
 ឡើងហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ ជាព្រះអរិយៈ មានទង់ដាក់ចុះហើយ
 មានការដាក់ចុះហើយ មិនប្រកបដោយកិលេស មានជំនះឈ្នះហើយ
 ដោយប្រវែក បុគ្គលនោះ បានកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច លះបង់នូវសមុទ-
 យសច្ច ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចម្រើននូវមគ្គសច្ច ធម្មជាតិ
 ដែលគួរត្រាស់ដឹង បុគ្គលនោះ បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរ
 កំណត់ដឹង បុគ្គលនោះកំណត់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរលះបង់ បុគ្គល
 នោះ បានលះបង់ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរអប់រំ បុគ្គលនោះបានអប់រំ
 ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គល
 នោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ មិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៣] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល លះពួកកិលេស ជា

ចំណែក១ ដូច្នេះឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

អនុបុត្រោន មេធាវី ដោកំ ដោកំ ខណោ ខណោ

កម្មារោ វជិតស្សេវ ធិន្ទមេ មលបត្តនោតិ

អត្ថោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្តតំ

ឌីធិសោធិសោ កិលេសេ ជហតីតិ ។

[២៨២] ឌីធិសោធិសោ កិលេសេ ជហតីតិ ។

អាមត្តា ។ ននុ វត្តំ កកវតា

សហាវស្ស ទស្សនសម្បនាយ

តយស្ស ធម្មា ជហិតា កវត្តំ

សក្កាយធិដ្ឋ វិចីកិច្ចិតញ្ច

សីលត្វតំ វាបិ យទត្តិ កិញ្ច

ចត្វហចារយហិ ច វិប្បមុត្តោ

ច ចាកំហិ ចាធិ អកញ្ចោ កាតុត្តំ

អត្ថោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន

វត្តតំ ឌីធិសោធិសោ កិលេសេ ជហតីតិ ។

[២៨៣] ឌីធិសោធិសោ កិលេសេ ជហតីតិ ។

អ្នកប្រាជ្ញ គប្បីកំចាត់បង់ នូវមន្ទិលរបស់ខ្លួន បន្តិចម្តងៗ

រាល់ៗ ខណៈ តាមលំដាប់ ដូចជាធិមាន កាលដេញ

ចោលនូវមន្ទិលនៃមាស ដូច្នោះដែរ ។

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ត ។ អើ ។ បើដូច្នោះ បុគ្គលមិន

គួរពោលថា បុគ្គលលះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ដូច្នោះឡើយ ។

[២៨៤] បុគ្គលលះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ឬ ។ អើ ។

ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ធមិ ព យ៉ាង គឺ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចីកិញ្ច និវសីលត្វត-

បរមាសៈ ណាមួយ គឺសោតាបទ្ធិបុគ្គលនោះ បានលះ

ហើយ ជាមួយនឹងទស្សនសម្បត្តិ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ម្យ៉ាង

ទៀត សោតាបទ្ធិបុគ្គល ផុតស្រឡះហើយ ចាកអបាយ

ទាំង ៤ ហើយមិនគួរធ្វើទូរហេតុ ដ៏ពាក្រកំទាំង ៦ (គឺ

អនន្តរិយកម្ម ៥ និងការងាកចិត្តទៅកាន់សាសនាដទៃឡើយ)

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ត ។ អើ ។ បើដូច្នោះ បុគ្គលមិន

គួរពោលថា បុគ្គលលះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ដូច្នោះឡើយ ។

[២៨៥] បុគ្គល លះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ឬ ។

អាមត្តា ។ ធនុ វុត្តិ កតវតា យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ អវិយស្សាវកស្ស វិវជំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ
 ឧទទាទិ យំ តិក្ខុំ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធន-
 ធម្មន្តំ សហ នស្សនុប្បាទា ភិក្ខុវេ អវិយស្សាវ-
 កស្ស តីណិ សញ្ញាជនានិ បហ័យន្តំ សក្កាយ-
 ទិដ្ឋិ វិចិត្តិញ្ចា សីលព្វតបកមាសោតិ អត្តោ សុត្ត-
 ញោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្តត្បំ ឌុទិសោ-
 ទិសោ កិលេសេ ជហតីតិ ។

ឧទិសោកថា ។

ជិហតិកថា

[២៨៦] ជហតិ បុថុជ្ឈនោ កាមរាគច្យាចា-
 នន្តិ ។ អាមត្តា ។ អច្ចន្តិ ជហតិ អនវសេសំ
 ជហតិ អប្បដិសន្ធិយំ ជហតិ សម្មលំ ជហតិ
 សត្តន្តិ ជហតិ សានុសយំ ជហតិ អវិយេន ញា-
 ណោ ជហតិ អវិយេន មក្កេន ជហតិ អកុប្បំ
 បដិវដ្ឋន្តោ ជហតិ អនាតាមិដលំ សច្ចិករោញោ
 ជហតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្បោ ។ មេ ។

អើ ។ ក្រែងព្រះបាទព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សម័យណា អវិយសាវក មានធម្មចក្ក ប្រាសចាកចូល ប្រាសចាក
 មន្ទិល កើតឡើង ក្នុងសម័យនោះ ធម្មជាតិណាមួយ ដែលមានការ
 កើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងលេចទៅវិញជាធម្មតា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ៣ យ៉ាង គឺ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិញ្ចា
 និងសីលព្វតបកមាសៈ ព្រះអវិយសាវក បានលះបង់ហើយ ជាមួយ
 នឹងការកើតឡើងនៃទស្សនសម្បត្តិ គឺសោភាបត្តមគ្គ ពាក្យដូច្នោះ មាន
 ក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 លះពួកកិលេស ជាចំណែក ។ ដូច្នោះឡើយ ។

ចប់ ឧទិសោកថា ។

ជិហតិកថា

[២៨៦] បុថុជ្ឈន លះកាមរាគ និងព្យាបាទ ។ អើ ។
 ចុះលះជ្រះស្រឡះ លះមិនឱ្យមានសេសសល់ លះមិនឱ្យមានបដិសន្ធិ
 លះព្រមទាំងបួស លះព្រមទាំងគណ្ណា លះព្រមទាំងអនុស័យ លះ
 ដោយអវិយញ្ញាណ លះដោយអវិយមគ្គ កាលត្រាស់ដឹងនូវអកុប្បធម៌
 ទើបលះ កាលធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល ទើបលះបូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ មេ ។

[២៨៧] វិក្កុម្ពេតិ បុប្ផជ្ឈនោ កាមរាគព្យាបា-
 នន្តិ ។ អាមន្តា ។ អច្ចន្តិ វិក្កុម្ពេតិ អនវសេសំ
 វិក្កុម្ពេតិ អប្បជិសន្ធិយំ វិក្កុម្ពេតិ សម្មលំ វិក្កុម្ពេតិ
 សត្តណ្ណំ វិក្កុម្ពេតិ សាទុសយំ វិក្កុម្ពេតិ អវិយេន
 ញ្ញាណេន វិក្កុម្ពេតិ អវិយេន មក្កេន វិក្កុម្ពេតិ
 អកុប្បំ បដិវិជ្ឈន្តោ វិក្កុម្ពេតិ អនាតាមិដលំ សច្ចិ-
 ករោន្តោ វិក្កុម្ពេតិ ។ ន ហេវំ វត្តេ ។ បេ ។

[២៨៨] ជហតិ អនាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ
 បដិបន្នោ បុគ្គលោ កាមរាគព្យាបាទិ សោ ច
 អច្ចន្តិ ជហតិ អនវសេសំ ជហតិ ។ បេ ។ អនា-
 តាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ ជហតិ ។ អាមន្តា ។
 ជហតិ បុប្ផជ្ឈនោ កាមរាគព្យាបាទិ សោ ច អច្ចន្តិ
 ជហតិ អនវសេសំ ជហតិ ។ បេ ។ អនាតាមិ-
 ដលំ សច្ចិករោន្តោ ជហតិ ។ ន ហេវំ វត្តេ
 ។ បេ ។

[២៨៧] បុប្ផជ្ឈន សន្តត្ថសន្តិនកាមរាគនិទព្យាបាទ ។ អើ ។
 សន្តត្ថសន្តិនជ្រះស្រឡះ សន្តត្ថសន្តិនមិនឲ្យមានសេសសល់ សន្តត្ថសន្តិន
 មិនឲ្យមានជេសន្តិ សន្តត្ថសន្តិនព្រមទាំងបូស សន្តត្ថសន្តិនព្រមទាំង
 កណ្តា សន្តត្ថសន្តិនព្រមទាំងអនុស័យ សន្តត្ថសន្តិន ដោយអវិយញ្ញាណ
 សន្តត្ថសន្តិន ដោយអវិយមគ្គ កាលគ្រាសដីជំនូរអកុប្បធមិ ទើប
 សន្តត្ថសន្តិន កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ទើបសន្តត្ថសន្តិន
 បូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៨] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល
 លះកាមរាគនិទព្យាបាទ បុគ្គលនោះ លះជ្រះស្រឡះ លះមិនឲ្យមាន
 សេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ទើបលះ
 បូ ។ អើ ។ បុប្ផជ្ឈន លះកាមរាគនិទព្យាបាទ បុប្ផជ្ឈននោះ លះ
 ជ្រះស្រឡះ លះមិនឲ្យមានសេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវអនាតាមិដល ទើបលះបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៧] វិក្ខុម្ព័តិ អនាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ
 បដិបន្នោ បុគ្គលោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច
 អច្ចុទ្ធិំ វិក្ខុម្ព័តិ អនវសេសំ វិក្ខុម្ព័តិ ។ បេ ។
 អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ វិក្ខុម្ព័តិ ។ អាមត្តា ។
 វិក្ខុម្ព័តិ បុដ្ឋជ្ឈនោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច
 អច្ចុទ្ធិំ វិក្ខុម្ព័តិ អនវសេសំ វិក្ខុម្ព័តិ ។ បេ ។
 អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ វិក្ខុម្ព័តិ ។ ឈ
 ហេរី វត្តព្វ ។ បេ ។

[២៨៨] ជហតិ បុដ្ឋជ្ឈនោ កាមរាគព្យាបាទំ
 សោ ច ឈ អច្ចុទ្ធិំ ជហតិ ឈ អនវសេសំ ជហតិ
 ឈ អប្បជិសន្តិយំ ជហតិ ឈ សម្មលំ ជហតិ ឈ
 សត្តន្តំ ជហតិ ឈ សាទុសយំ ជហតិ ឈ អរិ-
 យេន ញ្ញាលោន ជហតិ ឈ អរិយេន មត្តេន
 ជហតិ ឈ អកុប្បំ បដិវជ្ឈន្តោ ជហតិ ឈ អនា-
 តាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ ជហតិ ។ អាមត្តា ។
 ជហតិ អនាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
 លោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច ឈ អច្ចុទ្ធិំ ជហតិ
 ។ បេ ។ ឈ អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ ជហតិ ។

[២៨៩] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល
 សន្តត្តសន្តិកាមរាគនិព្យាបាទ បុគ្គលនោះ សន្តត្តសន្តិកជ្រះស្រឡះ
 សន្តត្តសន្តិកមិនឲ្យមានសេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
 អនាតាមិដល ទើបសន្តត្តសន្តិក ។ អើ ។ បុគ្គល សន្តត្តសន្តិក
 កាមរាគនិព្យាបាទ បុគ្គលនោះ សន្តត្តសន្តិកជ្រះស្រឡះ សន្តត្តសន្តិក
 មិនឲ្យមានសេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល
 ទើបសន្តត្តសន្តិក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩០] បុគ្គល លះកាមរាគនិព្យាបាទ តែបុគ្គលនោះ មិនលះ
 ជ្រះស្រឡះ មិនលះមិនឲ្យមានសេសសល់ មិនលះមិនឲ្យមានបដិសន្ធិ
 មិនលះព្រមទាំងបុស មិនលះព្រមទាំងភណ្ណា មិនលះព្រមទាំងអនុស័យ
 មិនលះ ដោយអរិយញ្ញាលោ មិនលះ ដោយអរិយមត្ត កាលមិនត្រាស់
 ដឹងនូវអកុប្បជមិ ហើយលះទេ កាលមិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនាតា-
 មិដល ហើយលះទេ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវអនាតាមិដល លះកាមរាគនិព្យាបាទ តែបុគ្គលនោះ មិនលះជ្រះ
 ស្រឡះ ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ទើបលះទេ ។

ន ហោរី វត្តទ្វេ ។ បេ ។

(២៧០) វិក្កុម្ពេតិ បុប្ផជ្ជដោ កាមរាគព្យាបាទិ
 សោ ច ន អច្ចុទ្ធិ វិក្កុម្ពេតិ ន អនវសេសំ វិក្កុម្ពេតិ
 ។ បេ ។ ន អនាតាមិដលំ សច្ចិករោត្តោ វិក្កុម្ពេ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ វិក្កុម្ពេតិ អនាតាមិដលសច្ចិ-
 កិរិយាយ បដិបដ្ឋោ បុគ្គលោ កាមរាគព្យាបាទិ
 សោ ច ន អច្ចុទ្ធិ វិក្កុម្ពេតិ ន អនវសេសំ វិក្កុ-
 ម្ពេតិ ។ បេ ។ ន អនាតាមិដលំ សច្ចិករោត្តោ
 វិក្កុម្ពេតិ ។ ន ហោរី វត្តទ្វេ ។ បេ ។

(២៧២) ជហតិ បុប្ផជ្ជដោ កាមរាគព្យាបាទិ ។
 អាមត្តា ។ កត្តមេន មក្កុណតិ ។ រូបាវចរេន មក្កុ-
 ណតិ ។ រូបាវចរោ មត្តា និយ្យានិកោ ខយតាមី
 ពោធិតាមី អបចយតាមី អនាសវោ អសញ្ញាជ-
 ជិយោ អកទ្ធិជិយោ អនាយជិយោ អយោក-
 ជិយោ អនិវរណិយោ អបរាមដ្ឋោ អនុបាណជិយោ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៧១) បុប្ផជ្ជន សង្កត់សង្កិនកាមរាគនិងព្យាបាទ តែបុប្ផជ្ជន
 នោះ មិនសង្កត់សង្កិនជ្រះស្រឡះ មិនសង្កត់សង្កិនមិនឲ្យមានសេស
 សល់ ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ហើយសង្កត់សង្កិន
 ទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតា-
 មិដល សង្កត់សង្កិនកាមរាគនិងព្យាបាទ តែបុគ្គលនោះ មិនសង្កត់
 សង្កិនជ្រះស្រឡះ មិនសង្កត់សង្កិនមិនឲ្យមានសេសសល់ ។ បេ ។ មិន
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ហើយសង្កត់សង្កិនទេឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៧២) បុប្ផជ្ជន លះកាមរាគនិងព្យាបាទឬ ។ អើ ។
 បុប្ផជ្ជន លះដោយមគ្គដូចម្តេច ។ លះដោយរូបាវចរមគ្គ ។ រូបាវចរមគ្គ
 ជាក្រឡឹងចេញចាកវដ្តៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង
 ដល់នូវការមិនសន្យាកន្លងឡើង មិនមានអាសវៈ មិនមែនជាប្រយោជន៍
 ដល់សំយោជនៈ ជាធម៌ដែលគន្លងមិនគប្បីជោគក្រុង ដែលឧយៈមិនគប្បី
 ប្រព្រឹត្តកន្លង ដែលយោគៈមិនគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង មិនជាប្រយោជន៍ដល់
 នីវរណៈ ដែលបរាមាសៈមិនស្តូបអង្គុល មិនជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខពាន

អសង្ក័លេសិកោតិ ។ ន ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។ នន្ទ
 រូបាវចរោ មត្តោ អធិយ្យាធិកោ ន ខយតាមី ន
 ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សាសវោ សញ្ញោជជិ-
 យោ ។ បេ ។ សង្ក័លេសិកោតិ ។ អាមត្តា ។
 ហត្ថិ រូបាវចរោ មត្តោ អធិយ្យាធិកោ ន ខយ-
 តាមី ន ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សាសវោ
 សញ្ញោជជិយោ ។ បេ ។ សង្ក័លេសិកោ ធា វត
 វេ វត្តត្វេ ជហតិ បុធុជ្ជោ រូបាវចរោ មត្តោ
 កាមរាគព្យាបាទន្តិ ។

(២៧៣) ជហតិ អនាតាមិដលសង្កិកិរិយាយ
 បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាតាមិមត្តោ កាមរាគព្យា-
 បាទំ សោ ច មត្តោ ធិយ្យាធិកោ ខយតាមី
 ពោធិតាមី អបចយតាមី អនាសវោ អសញ្ញោជជិយោ
 ។ បេ ។ អសង្ក័លេសិកោតិ ។ អាមត្តា ។ ជហតិ
 បុធុជ្ជោ រូបាវចរោ មត្តោ កាមរាគព្យាបាទំ
 សោ ច មត្តោ ធិយ្យាធិកោ ខយតាមី ពោធិតាមី
 អបចយតាមី អនាសវោ អសញ្ញោជជិយោ ។ បេ ។

មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល លំអរនេះ
 ។ បេ ។ ក្រែងប្រាវចរមត្ត មិនមែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ បិដល់ប្រវ
 ការអស់ទៅ មិនដល់នូវការត្រាស់ដឹង មិនដល់នូវការមិនសន្យុកតូន
 ឡើង ប្រកបដោយអាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។
 ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អើ ។ បើប្រាវចរមត្ត មិន
 មែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ មិនដល់នូវការអស់ទៅ មិនដល់នូវការ
 ត្រាស់ដឹង មិនដល់នូវការមិនសន្យុកតូនឡើង ប្រកបដោយអាសវៈ
 ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុធុជ្ជន លះកាមរាគនិងព្យាបាទ
 ដោយប្រាវចរមត្ត ដូច្នោះឡើយ ។

(២៧៣) បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល
 វមែនលះកាមរាគនិងព្យាបាទ ដោយអនាតាមិមត្ត មត្តនោះ ជាគ្រឿង
 ចេញចាកវដ្តៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការ
 មិនសន្យុកតូនឡើង មិនមានអាសវៈ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ
 ។ បេ ។ មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អើ ។ បុធុជ្ជនលះ
 កាមរាគនិងព្យាបាទ ដោយប្រាវចរមត្ត មត្តនោះ ជាគ្រឿងចេញចាក
 វដ្តៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការមិនសន្យុ
 កតូនឡើង មិនមានអាសវៈ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។

អសង្ក័លេសិកោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧២] ជហតិ បុថុជ្ឈនោ វូតាវចរេន មក្កេន
កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច មត្តោ អនិយ្យានិកោ ន ខយតាមី ន ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សា-
សវោ សញ្ញោជនិយោ ។ បេ ។ សង្ក័លេសិកោតិ ។
អាមត្តា ។ ជហតិ អនាតាមិផលេសច្ចិកិរិយាយ
បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាតាមិមក្កេន កាមរាគព្យា-
បាទំ សោ ច មត្តោ អនិយ្យានិកោ ន ខយ-
តាមី ន ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សាសវោ
សញ្ញោជនិយោ ។ បេ ។ សង្ក័លេសិកោតិ ។
ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៣] បុថុជ្ឈនោ កាមេសុ វីតរាតោ សហ
ធម្មាភិសមយា អនាតាមិផលេ សណ្ណាភិភិ ។
អាមត្តា ។ អរហត្តេ សណ្ណាភិភិ ។ ន ហេរិ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៤] បុថុជ្ឈនោ កាមេសុ វីតរាតោ សហ
ធម្មាភិសមយា អនាតាមិផលេ សណ្ណាភិភិ ។ អាមត្តា ។

មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។

[២៧៥] បុថុជ្ឈន លះកាមរាគនិងព្យាបាទ ដោយច្បាប់ចម្លង តែ
មត្តនោះ មិនមែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ មិនដល់ខ្ញុំការអស់ទៅ មិន
ដល់ខ្ញុំការគ្រាស់ដឹង មិនដល់ខ្ញុំការមិនសន្យាតូចឡើង ប្រកបដោយ
ភាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តី
សៅហ្មងឬ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ខ្ញុំ
អនាតាមិផល ហើយលះកាមរាគនិងព្យាបាទ ដោយអនាតាមិមត្ត តែ
មត្តនោះ មិនមែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ មិនដល់ខ្ញុំការអស់ទៅ មិន
ដល់ខ្ញុំការគ្រាស់ដឹង មិនដល់ខ្ញុំការមិនសន្យាតូចឡើង ប្រកបដោយ
ភាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តី
សៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៦] បុថុជ្ឈន ប្រាសចាកកតៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ តាំងនៅ
ទំក្រងអនាតាមិផល ដំណាលនឹងការគ្រាស់ដឹងធម៌ឬ ។ អើ ។ បុថុជ្ឈន
តាំងនៅសិបក្នុងអរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៧] បុថុជ្ឈន ប្រាសចាកកតៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ
តាំងនៅទំក្រងអនាតាមិផល ដំណាលនឹងការគ្រាស់ដឹងធម៌ឬ ។ អើ ។

អប្បុរ្តិ អចរិមិ តយោ មក្កេ ភារេតីតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ បេ ។ អប្បុរ្តិ អចរិមិ តយោ មក្កេ ភារេ-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។ អប្បុរ្តិ អចរិមិ តិណិ សា-
 មញ្ញាដលានិ សច្ចិករោតីតិ ។ ន ហេវិ វត្តោ
 ។ បេ ។ អប្បុរ្តិ អចរិមិ តិណិ សាមញ្ញាដលានិ
 សច្ចិករោតីតិ ។ អាមត្តា ។ តិណិ ជស្សានិ
 តិស្សានិ វេទនានិ តិស្សានិ សញ្ញានិ តិស្សានិ
 ចេតនានិ តិណិ ចិត្តានិ តិស្សានិ សទ្ធានិ តិណិ
 វិរិយានិ តិស្សានិ សតីនិ តិណិ សមាធិនិ តិស្សានិ
 បញ្ញានិ សមោធានិ ហោតីតិ ។ ន ហេវិ វត្តោ
 ។ បេ ។

[២៧៧] បុគ្គលោ កាមេស្ម វិភាគោ សហ
 ធម្មាភិសមយា អនាតាមិដលេ សណ្ណាតីតិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបត្តិមក្កេនាតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ បេ ។ សកាណាតាមិមក្កេនាតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ កតមេន មក្កេនាតិ ។ អនាតាមិមក្កេនាតិ ។
 អនាតាមិមក្កេន សក្កាយនិដ្ឋិ វិចិត្តិ វិចិត្តិ សីលព្វត-
 បរាមាសំ ជហតីតិ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។

បុគ្គលោ អបិមត្តតាំង ព ដំណាលត្ថាប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អបិមត្តតាំង ព ដំណាលត្ថាប្ប ។ អើ ។
 បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យសាមញ្ញាដលតាំង ព ដំណាលត្ថាប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យ
 សាមញ្ញាដលតាំង ព ដំណាលត្ថាប្ប ។ អើ ។ ការប្រជុំនៃជស្សៈព
 វេទនា ព សញ្ញា ព ចេតនា ព ចិត្ត ព សទ្ធា ព វិរិយៈ ព
 សតិ ព សមាធិ ព បញ្ញា ព មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៧] បុគ្គលោ ប្រាសចាកភគុ ក្នុងកាមតាំងច្បាយ តាំង
 នៅមាំក្នុងអនាតាមិដល ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ប្ប ។ អើ ។
 បុគ្គលលះកិលេស ដោយសោតាបត្តិមក្កេន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលលះកិលេស ដោយសកាណាតាមិមក្កេន ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ចុះលះដោយមគ្គណា ។ លះដោយ
 អនាតាមិមក្កេន ។ បុគ្គល លះសក្កាយនិដ្ឋិ វិចិត្តិ និងសីលព្វតហា-
 មាសៈ ដោយអនាតាមិមក្កេន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អនាតាមិមក្កេន សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិ ភិស្សុត្ត-
 បរាមាសំ ជហតិភិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ទុ ភិស្សុ
 សញ្ញាជនាទំ បហាណ សោតាបត្តិដលំ វុត្តិ កក-
 វតាភិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ ភិស្សុ សញ្ញាជនាទំ
 បហាណ សោតាបត្តិដលំ វុត្តិ កកវតា លោ វត
 រេ វត្តេ អនាតាមិមក្កេន សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិ
 ភិស្សុត្តបរាមាសំ ជហតិភិ ។ បេ ។ អនាតាមិម-
 ក្កេន ឱឡារិកំ កាមរាភំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ
 ជហតិភិ ។ ទ ហេវិ វត្តេ ។ បេ ។ អនាតាមិ-
 មក្កេន ឱឡារិកំ កាមរាភំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ
 ជហតិភិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ទុ កាមរាភព្យាបាទាទំ
 តទុភាវំ សក្កាយតាមិដលំ វុត្តិ កកវតាភិ ។ អា-
 មត្តា ។ ហត្ថិ កាមរាភព្យាបាទាទំ តទុភាវំ ស-
 ក្កាយតាមិដលំ វុត្តិ កកវតា លោ វត រេ វត្តេ
 អនាតាមិមក្កេន ឱឡារិកំ កាមរាភំ ឱឡារិកំ
 ព្យាបាទំ ជហតិភិ ។

បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិ ភិស្សុត្តបរាមាសៈ ដោយ
 អនាតាមិមក្កេន ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង
 ទូរសោតាបត្តិដល ព្រះការលះសំយោជនៈទាំង ៣ យ៉ាង ។ អើ ។
 បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងទូរសោតាបត្តិដល ព្រះការលះសំយោ-
 ជនៈទាំង ៣ យ៉ាង ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិ ភិស្សុត្តបរាមាសៈ ដោយអនាតាមិមក្កេន
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គល លះកាមរាគ ដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទ
 ដ៏គ្រោតគ្រាត ដោយអនាតាមិមក្កេន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គល លះកាមរាគ ដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទ ដ៏គ្រោត
 គ្រាត ដោយអនាតាមិមក្កេន ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងទូរសកតាមិដល ព្រះភាពនៃកាមរាគ និងព្យាបាទ ដ៏ស្រាល
 ស្តើង ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងទូរសកតាមិដល
 ព្រះភាពនៃកាមរាគ និងព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្តើង ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល លះកាមរាគ ដ៏គ្រោតគ្រាត ព្យាបាទ
 ដ៏គ្រោតគ្រាត ដោយអនាតាមិមក្កេន ដូច្នោះឡើយ ។

[២៧៨] បុត្តជ្ឈោ កាមេសុ វិភាគោ សហ
 ធម្មាភិសមយា មនាតាមិដលេ សណ្ណាតិ ។
 អាមត្តា ។ យេ កេចិ ធម្មំ អភិសមេន្និ សព្វ
 តេ សហ ធម្មាភិសមយា មនាតាមិដលេ សណ្ណា-
 ហន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៩] ន វត្តត្ថំ ជហតិ បុត្តជ្ឈោ កាមរក-
 ត្យាចានន្តិ ។ អាមត្តា ។ ននុ វត្តំ កកវតា
 អហេសុន្តេ អតិភិសេ ធសត្តារោ យសស្សិវោ
 ធិរាមកត្តា កកុណេ^(១) វិមុត្តា កាមសត្តោជនា
 កាមរកិ វិរាជេត្វា ព្រហ្មលោក្ខបតា អហ្ម
 អហេសុំ សាវកោ តេសំ អនេកានិ សតានិបិ
 ធិរាមកត្តា កកុណេ^(២) វិមុត្តា កាមសត្តោជនា
 កាមរកិ វិរាជេត្វា ព្រហ្មលោក្ខបតា អហ្មតិ
 អត្តវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ជហតិ
 បុត្តជ្ឈោ កាមរកត្យាចានន្តិ ។

១ ន. ម. កុណា ។

[២៧៨] បុត្តជ្ឈោ ប្រាសចាកកត្តៈក្នុងកាយទាំងឡាយ តាំងនៅ
 សិបក្នុងអនាតាមិដលេ ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ ។ អើ ។ ជន
 ណាមួយ ត្រាស់ដឹងធម៌ ជនទាំងអស់នោះ រមែងតាំងនៅសិប ក្នុង
 អនាតាមិដលេ ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៩] អ្នកមិនគួរពោលថា បុត្តជ្ឈោ លះកាមរកនឹងព្យាបាទ
 ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា
 ក្នុងចំណែក ដែលកន្លងទៅហើយ ពួកគ្រូទាំង ៦ នោះ
 ជាអ្នកមានយស មិនមានក្លិនឆ្អាប ជាអ្នករួចស្រឡះ ចាក
 កាមសំយោជនៈ ព្រោះកុណា ឡើយណាយនឹងកាមរក
 ហើយចូលទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវករបស់គ្រូ
 ទាំង ៦ នោះ មានចំនួនច្រើនយេ មិនមានក្លិនឆ្អាប ជា
 អ្នករួចស្រឡះ ចាកកាមសំយោជនៈ ព្រោះកុណា ឡើយ
 ណាយនឹងកាមរក ហើយចូលទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក
 ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ ចើដូច្នោះ បុត្តជ្ឈោ លះ
 កាមរកនឹងព្យាបាទបានដែរ ។

[៣០០] ជំហានី បុគ្គលំ ធាតុ កាមរាគព្យាបា-
 នន្តិ ។ អាមត្តា ។ នន្ត វុត្តិ ភក្កវតា សោ ហិ
 ធាម ភិក្ខុវេ សុខេត្តោ សត្តា ឃីវិដិយាយុកោ
 សមាធា ឃីវិចារិដ្ឋិតិកោ អបរិមុត្តោ អហោសិ
 ជាតិយា ជិវមរណោ ន សោកេហិ បរិទេវេហិ
 នុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អបរិមុត្តោ
 នុក្ខស្មាតិ វេទាមិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ចតុទ្ធិ
 ធម្មានំ អននុពោធា អប្បដិវេទា ។ កតមេសំ
 ចតុទ្ធិ ។ អរិយស្ស សីលស្ស អននុពោធា អប្ប-
 ដិវេទា អរិយស្ស សមាធិស្ស អរិយាយ បញ្ញាយ
 អរិយាយ វិមុត្តិយា អននុពោធា អប្បដិវេទា តយិទិ
 ភិក្ខុវេ អរិយំ សីលំ អនុត្តន្តិ បដិវិទ្ធិ អរិយោ
 សមាធិ អនុត្តន្តោ បដិវិទ្ធា អរិយោ បញ្ញា អនុ-
 ត្តន្តោ បដិវិទ្ធា អរិយោ វិមុត្តិ អនុត្តន្តោ បដិវិទ្ធា
 ឧច្ឆិដ្ឋា កវត្តល្ហា ទីលា កវេនតិ នត្តិទានិ បុ-
 នត្តវេតិ

[៣០០] បុគ្គលំ លះកាមរាគនិព្វាបាទបានឬ ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងគ្រូ
 រឿយៗសុខេត្តនោះ ដែលមានអាយុវែងយ៉ាងនេះ បិតនៅអស់កាលយូរ
 យ៉ាងនេះ គង់មិនរួច ចាកជាតិ ជរា មរណៈ សោក បរិទេវៈ ទុក្ខ
 ទោមនស្ស ទុបាយាស ភថាគតពោលថា មិនរួចចាកទុក្ខឡើយ ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង ព្រោះមិនចាក់ចុះ
 ទ្វេធម៌ទាំង ៤ ។ ធម៌ទាំង ៤ តើដូចម្តេច ។ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិន
 ចាក់ចុះ ទ្វេសីលដ៏ប្រសើរ ១ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិនចាក់ចុះ ទ្វេ
 សមាធិដ៏ប្រសើរ ១ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិនចាក់ចុះ ទ្វេបញ្ញាដ៏ប្រសើរ ១
 ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិនចាក់ចុះ ទ្វេវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើអរិយសីលនោះ បុគ្គលបានត្រាស់ដឹង ចាក់ចុះហើយ អរិយសមាធិ
 នោះ បុគ្គលបានត្រាស់ដឹង ចាក់ចុះហើយ អរិយបញ្ញានោះ បុគ្គល
 បានត្រាស់ដឹង ចាក់ចុះហើយ អរិយវិមុត្តិនោះ បុគ្គលបានត្រាស់
 ដឹង ចាក់ចុះហើយ កវត្តល្ហា ក៏បុគ្គលនោះ បានផ្តាច់ផ្តិល គល្ហា
 ជាគ្រឿងនាំសត្វឲ្យទៅកើតក្នុងភព នៃបុគ្គលនោះ ក៏អស់លើង ភពថ្មី
 នៃបុគ្គលនោះ ក៏មិនមាន ក្នុងកាលឥឡូវនេះទៀតឡើយ

អភិធម្មបិដក ពង្សវគ្គ

សីលី សមាធិ បញ្ញា ច វិមុត្តិ ច អនុត្តរ
 អនុត្តរា ឥមេ ធម្មា តោតមេន យសស្សីនា
 ឥតិ ពុទ្ធា អភិញ្ញាយ ធម្មមក្ខាសិ ភិក្ខុនំ
 ទុក្ខស្សន្តករោ សត្តា ចក្កមា បរិជិត្តុតាតិ
 អន្តរំ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន
 វត្តតំ ជហតិ បុដ្ឋជ្ជោ កាមរាគព្យាចានន្តិ ។

ដំណើរការ ។

សព្វមត្តិកិហិ

[៣០១] សព្វមត្តិកិ ។ អាមន្តា ។ សព្វត្ត
 សព្វមត្តិកិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ សព្វមត្តិកិ ។
 អាមន្តា ។ សព្វនា សព្វមត្តិកិ ។ ន ហេរិ វត្តព្យេ ។
 សព្វមត្តិកិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេន សព្វមត្តិកិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្យេ ។ សព្វមត្តិកិ ។ អាមន្តា ។

ពង្សវគ្គ ពង្សវគ្គ

ធម៌ទាំងនេះ គឺ សីល ១ សមាធិ ១ បញ្ញា ១ វិមុត្តិ ១
 ជាធម៌ដ៏ប្រសើរ ព្រះភាគម ព្រះអង្គមានយស បាន
 គ្រាស័ដឹងហើយ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះពុទ្ធត្រង់ប្រាប់
 ច្បាស់ ទើបត្រង់គ្រាស័ប្រាប់ធម៌នោះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ថា ព្រះសាស្តា ត្រង់អ្នកធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ មានបញ្ញាចក្ក
 បរិនិព្វានហើយ

ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គជន លះតាមកតិនិព្វាបាទបាន ដូច្នោះឡើយ ។

ចប់ ដំណើរការ ។

សព្វមត្តិកិហិ

[៣០១] ធម្មជាតិទាំងពួង (មានបុគ្គជនជាដើម) មានប្ត ។
 អើ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានក្នុងសរីរៈទាំងពួង ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានប្ត ។ អើ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង
 មានសព្វកាលប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំង
 ពួង មានប្ត ។ អើ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មាន ដោយភាគាទាំងពួង
 ប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានប្ត ។ អើ ។

សត្វេសុ សព្វមត្តិភិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ សព្វ-
មត្តិភិ ។ អាមត្តា ។ អាណាគន្ធិ កក្កា សព្វមត្តិភិ ។
ន ហេវី វត្តព្វេ ។ សព្វមត្តិភិ ។ អាមត្តា ។
យម្មា នត្តិ តម្មិ មត្តិភិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ សព្វ-
មត្តិភិ ។ អាមត្តា ។ សព្វមត្តិភិ យា ទិដ្ឋិ សា
ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិភិ យា ទិដ្ឋិ សា ទិដ្ឋិ សម្មាទិដ្ឋិភិ
ហេវីមត្តិភិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០២] អត្តិភិ មត្តិភិ ។ អាមត្តា ។ នទុ

អត្តិភិ ធិរុទ្ធិ វិគតិ វិចារណាតិ អត្តន្តិ អត្តន្តិភិ
អាមត្តា ។ ហត្ថា អត្តិភិ ធិរុទ្ធិ វិគតិ វិចារណាតិ
អត្តន្តិ អត្តន្តិភិ លោ វត រេ វត្តព្វេ អត្តិភិ
អត្តិភិ ។

[៣០៣] អនាគតិ មត្តិភិ ។ អាមត្តា ។

នទុ អនាគតិ អនាគតិ អក្ខតិ អសញ្ញាតិ អ-
វិញ្ញតិ អនវិវិញ្ញតិ អនាគត្តិភិ ។ អាមត្តា ។

ធម្មជាតិទាំងពួង យាម ក្នុងធម៌ទាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិ
ទាំងពួង មានព្រោះធ្វើឲ្យវាក្យថា មិនគួរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិណា
មិនមាន ធម្មជាតិទោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។
ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋិណា (របស់អ្នក) ថា ធម្មជាតិ
ទាំងពួង មាន ទិដ្ឋិនោះ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិណា (របស់យើង) ថា
ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិនោះ ជាសម្មាទិដ្ឋិ យ៉ាងនេះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០២] រូប ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងរូប ជាអតីត
លេត៍ ទៅប្រាស ប្រែប្រួល ដល់ខ្យល់សេចក្តីវិនាស ដល់ខ្យល់សេចក្តី
វិនាសក្រែងលែងឬ ។ អើ ។ បើរូប ជាអតីត លេត៍ ទៅប្រាស
ប្រែប្រួល ដល់ខ្យល់សេចក្តីវិនាស ដល់ខ្យល់សេចក្តីវិនាសក្រែងលែងហើយ
ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាអតីតមាន ដូច្នោះទេ ។

[៣០៣] រូប ជាអនាគត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងរូប ជា
អនាគត មិនទាន់កើត មិនទាន់មាន មិនទាន់ដុះដាល មិនទាន់លូត
លាស់ មិនទាន់ចម្រើនចម្រើន មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដទេឬ ។ អើ ។

ហត្ថំ អនាគតំ អជាតំ អភូតំ អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ
អនិព្វតំ អនាគតំ ហេ វេត វេ វត្តព្វេ អនាគតំ
អនិព្វតំ ។

[៣០៤] បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ អនិព្វតំ
អវិភតំ អវិបរិណាតំ ឈ អត្ថង្គតំ ឈ អត្ថត្ថង្គតំ ។
អាមត្តា ។ អត្ថតំ អត្ថំ អត្ថតំ អនិព្វតំ អវិភតំ
អវិបរិណាតំ ឈ អត្ថង្គតំ ឈ អត្ថត្ថង្គតំ ។ ឈ ហេវិ
វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៥] បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ជាតំ ភូតំ
សញ្ញាតំ ជិព្វតំ អនិព្វតំ ទាត្ថក្ខតំ ។ អាមត្តា ។
អនាគតំ អត្ថំ អនាគតំ ជាតំ ភូតំ សញ្ញាតំ ជិព្វតំ
អនិព្វតំ ទាត្ថក្ខតំ ។ ឈ ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៦] អត្ថតំ អត្ថំ អត្ថតំ ជិព្វតំ វិភតំ
វិបរិណាតំ អត្ថង្គតំ អត្ថត្ថង្គតំ ។ អាមត្តា ។
បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ជិព្វតំ វិភតំ វិបរិណាតំ
អត្ថង្គតំ អត្ថត្ថង្គតំ ។ ឈ ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

រម្មេ វេរោភត បិទទានំភិក មិនទានំមាន មិនទានំដុះដាល
មិនទានំលូតលាស់ មិនទានំចម្រើនចម្រើន មិនទានំកើតឡើងប្រាកដទេ
ម្នាលអ្នកដឹងចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាអនាគត មាន ដុះចុះទេ ។

[៣០៧] រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនទានំ
លេតំ មិនទានំទៅប្រាស មិនទានំប្រែប្រួល មិនទានំដល់នូវសេចក្តី
វិនាស មិនទានំដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលនិម្ម ។ អើ ។ រូប ជា
អតីត មាន រូប ជាអតីត មិនទានំលេតំ មិនទានំទៅប្រាស មិនទានំ
ប្រែប្រួល មិនទានំដល់នូវសេចក្តីវិនាស មិនទានំដល់នូវសេចក្តីវិនាស
ក្រែលនិម្ម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៨] រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន កើត មាន ដុះដាល
លូតលាស់ ចម្រើនចម្រើន កើតឡើងប្រាកដ ។ អើ ។ រូប ជា
អនាគត មាន រូប ជាអនាគត កើត មាន ដុះដាល លូតលាស់ ចម្រើន
ចម្រើន កើតឡើងប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៩] រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត លេតំ ទៅប្រាស
ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលនិម្ម ។
អើ ។ រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន លេតំ ទៅប្រាស ប្រែ
ប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលនិម្ម ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៧] អនាគតំ អត្ថំ អនាគតំ អជាតំ អក្ខតំ

អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនភិពិព្វតំ អចាតុក្កតន្តំ ។

អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ អជាតំ អក្ខតំ

អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនភិពិព្វតំ អចាតុក្កតន្តំ ។

ន ហេវំ វត្តោ ។

[៣០៨] អតីតំ រូបំ អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។

ននុ អតីតំ រូបំ ជិវ្ហុន្តំ វិនតំ វិបវណាតំ អត្ថត្ថតំ

អព្ភត្ថត្ថតំ ។ អាមត្តា ។ ហេតុំ អតីតំ រូបំ

ជិវ្ហុន្តំ ។ បេ ។ អព្ភត្ថត្ថតំ លោ វត វេ វត្តោ

អតីតំ រូបំ អត្ថតិ ។

[៣០៩] អនាគតំ រូបំ អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។

ននុ អនាគតំ រូបំ អជាតំ អក្ខតំ អសញ្ញាតំ អ-

និព្វតំ អនភិពិព្វតំ អចាតុក្កតន្តំ ។ អាមត្តា ។ ហេតុំ

អនាគតំ រូបំ អជាតំ ។ បេ ។ អចាតុក្កតំ លោ វត

វេ វត្តោ អនាគតំ រូបំ អត្ថតិ ។

[៣០៧] រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត មិន

បានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល មិនបានលូតលាស់ មិន

បានចម្រុះចម្រើន មិនបានកើតប្រាកដថ្ម ។ អើ ។ រូប ជាបច្ចុប្បន្ន

មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល

មិនបានលូតលាស់ មិនបានចម្រុះចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដ

ថ្ម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

[៣០៨] រូប ជាអតីត មានថ្ម ។ អើ ។ ក្រែង រូប ជាអតីត

លេត់ ទៅប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តី

វិនាសក្រៃលែងហើយថ្ម ។ អើ ។ បើរូប ជាអតីត លេត់ ។ បេ ។

ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែង ម្ចាស់អ្នកដឹងចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា

រូប ជាអតីត មាន ដូច្នោះទេ ។

[៣០៩] រូប ជាអនាគត មានថ្ម ។ អើ ។ ក្រែង រូប

ជាអនាគត មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល មិនបានលូត

លាស់ មិនបានចម្រុះចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដថ្ម ។ អើ ។

បើ រូប ជាអនាគត មិនបានកើត ។ បេ ។ មិនបានកើតឡើង

ប្រាកដ ម្ចាស់អ្នកដឹងចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាអនាគត មាន

ដូច្នោះទេ ។

(៣០០) បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ

អនិរុទ្ធិំ អវិគតំ អវិបរិណាតំ ន អត្តង្គតំ ន

អត្តក្កង្គតំ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ

រូបំ អនិរុទ្ធិំ អវិគតំ អវិបរិណាតំ ន អត្តង្គតំ ន

អត្តក្កង្គតំ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។

(៣០១) បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ

ជាតំ ភូតំ សញ្ញាតំ ធិព្វតំ អភិធិព្វតំ ចាតុភូតតំ ។

អាមត្តា ។ អនាគតំ រូបំ អត្តំ អនាគតំ រូបំ

ជាតំ ភូតំ សញ្ញាតំ ធិព្វតំ អភិធិព្វតំ ចាតុភូតតំ ។

ន ហេវិ វត្តោ ។

(៣០២) អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ ធិរុទ្ធិំ

វិគតំ វិបរិណាតំ អត្តង្គតំ អត្តក្កង្គតំ ។ អាមត្តា ។

បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធិរុទ្ធិំ វិគតំ

វិបរិណាតំ អត្តង្គតំ អត្តក្កង្គតំ ។ ន ហេវិ វត្តោ

។ បេ ។

(៣១០) រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនទាន់

លេត់ មិនទាន់ទៅប្រាស មិនទាន់ប្រែប្រួល មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តី

វិនាស មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលែង ។ អើ ។ រូប ជា

អតីត មាន រូប ជាអតីត មិនទាន់លេត់ មិនទាន់ទៅប្រាស មិន

ទាន់ប្រែប្រួល មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាស មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តី

វិនាសក្រែលែង ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

(៣១១) រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន កើត មាន

ដុះដាល លូតលាស់ ចម្រើនចម្រើន កើតឡើងប្រាកដ ។ អើ ។

រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត កើត មាន ដុះដាល លូតលាស់

ចម្រើនចម្រើន កើតឡើងប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

(៣១២) រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត លេត់ ទៅ

ប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលែង

។ អើ ។ រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន លេត់ ទៅ

ប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលែង

។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៣] អនាគតំ រូបំ អត្តំ អនាគតំ រូបំ
 អនាគតំ អក្ខតំ អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនភិព្វតំ
 អនាតុក្ខតន្តំ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តំ
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អនាគតំ អក្ខតំ អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ
 អនភិព្វតំ អនាតុក្ខតន្តំ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០៤] អតីតា វេទនា អត្តំ ។ បេ ។ សញ្ញា
 អត្តំ សង្ខារ អត្តំ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ អត្តិតំ ។
 អាមត្តា ។ នន្ទ អតីតំ វិញ្ញាណំ និរុទ្ធិំ វិតតំ
 វិបរិលាតំ អត្តន្តំ អត្តន្តន្តំ ។ អាមត្តា ។
 ហេវំ អតីតំ វិញ្ញាណំ និរុទ្ធិំ ។ បេ ។ អត្តន្តន្តំ
 នោ វត វេ វត្តព្វេ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តិតំ ។

[៣០៥] អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តិតំ ។
 អាមត្តា ។ នន្ទ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អនាគតំ អក្ខតំ
 អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនភិព្វតំ អនាតុក្ខតន្តំ ។
 អាមត្តា ។ ហេវំ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អនាគតំ
 ។ បេ ។ អនាតុក្ខតំ នោ វត វេ វត្តព្វេ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ អត្តិតំ ។

[៣១៣] រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត រូប
 បានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល មិនបានលូតលាស់ មិន
 បានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដ ។ អើ ។ រូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបាន
 ដុះដាល មិនបានលូតលាស់ មិនបានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើង
 ប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៤] វេទនា ជាអតីត មាន ។ បេ ។ សញ្ញា មាន
 សង្ខារ មាន ។ បេ ។ វិញ្ញាណ មាន ។ អើ ។ ក្រែង
 វិញ្ញាណ ជាអតីត លេត ទៅប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស
 ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែង ។ អើ ។ បើវិញ្ញាណ ជាអតីត
 លេត ។ បេ ។ ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងហើយ ម្ចាស់អ្នកដ៏
 ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន ដូច្នោះទេ ។

[៣១៥] វិញ្ញាណ ជាអនាគត មាន ។ អើ ។ ក្រែង
 វិញ្ញាណ ជាអនាគត មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល
 មិនបានលូតលាស់ មិនបានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដ
 ។ អើ ។ បើវិញ្ញាណ ជាអនាគត មិនបានកើត ។ បេ ។ មិនបាន
 កើតឡើងប្រាកដទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិញ្ញាណ
 ជាអនាគត មាន ដូច្នោះទេ ។

[៣០៦] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ
វិញ្ញាណំ អនិរុទ្ធិំ ។ បេ ។ ន អត្តត្តន្តត្តន្តិ ។
អាមន្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
អនិរុទ្ធិំ ។ បេ ។ ន អត្តត្តន្តត្តន្តិ ។ ន ហេវិ
វត្តត្ថេ ។ បេ ។

[៣០៧] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ
វិញ្ញាណំ ជាតំ ក្ខតំ ។ បេ ។ ទាតុក្ខតន្តិ ។
អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អនាគតំ
វិញ្ញាណំ ជាតំ ។ បេ ។ ទាតុក្ខតន្តិ ។ ន ហេវិ
វត្តត្ថេ ។ បេ ។

[៣០៨] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ វិញ្ញា-
ណំ និរុទ្ធិំ ។ បេ ។ អត្តត្តន្តត្តន្តិ ។ អាមន្តា ។
បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ និរុទ្ធិំ
។ បេ ។ អត្តត្តន្តត្តន្តិ ។ ន ហេវិ វត្តត្ថេ ។ បេ ។

[៣០៩] អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អនាគតំ
វិញ្ញាណំ អជាតំ ។ បេ ។ អទាតុក្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។
បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អជាតំ
អក្ខតំ ។ បេ ។ អទាតុក្ខតន្តិ ។ ន ហេវិ វត្តត្ថេ ។ បេ ។

[៣១០] វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន ពិប
ទាន់លេត ។ បេ ។ មិនទាន់ដល់ខ្យវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។
អើ ។ វិញ្ញាណជាអតីត មាន វិញ្ញាណជាអតីត មិនទាន់លេត ។ បេ ។
មិនទាន់ដល់ខ្យវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[៣១១] វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន កើត
មាន ។ បេ ។ កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណជាអនាគត
មាន វិញ្ញាណជាអនាគត កើត ។ បេ ។ កើតឡើងប្រាកដឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១២] វិញ្ញាណជាអតីត មាន វិញ្ញាណជាអតីត លេត
។ បេ ។ ដល់ខ្យវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន
មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន លេត ។ បេ ។ ដល់ខ្យវសេចក្តីវិនាសក្រៃ
លែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៣] វិញ្ញាណជាអនាគត មាន វិញ្ញាណជាអនាគត មិន
ទាន់កើត ។ បេ ។ មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ
ជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន មិនទាន់កើត មិនទាន់មាន ។ បេ ។
មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២០) បច្ចុប្បន្នន្តិ វា រូបន្តិ វា រូបន្តិ វា
 បច្ចុប្បន្នន្តិ វា បច្ចុប្បន្ន រូបំ អប្បយំ កកិក្ខា ឯសេ
 សេ ឯកេដ្ឋេ សមេ សមភាកេ តត្ថាតេតិ ។
 អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្ន រូបំ និរុដ្ឋមាជំ បច្ចុប្បន្ន-
 ការំ ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ រូបការំ ជហតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(៣២១) បច្ចុប្បន្នន្តិ វា រូបន្តិ វា រូបន្តិ វា
 បច្ចុប្បន្នន្តិ វា បច្ចុប្បន្ន រូបំ អប្បយំ កកិក្ខា
 ឯសេ សេ ឯកេដ្ឋេ សមេ សមភាកេ តត្ថាតេតិ ។
 អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្ន រូបំ និរុដ្ឋមាជំ រូបការំ ន
 ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នការំ ន ជហតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ឱនាតន្តិ វា វត្តន្តិ វា
 វត្តន្តិ វា ឱនាតន្តិ វា ឱនាតំ វត្តិ អប្បយំ កកិក្ខា
 ឯសេ សេ ឯកេដ្ឋេ សមេ សមភាកេ តត្ថាតេតិ ។
 អាមត្តា ។ ឱនាតំ វត្តិ រដ្ឋមាជំ ឱនាតការំ
 ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តការំ ជហតីតិ ។

(៣២០) (ខ្ញុំ) ធ្វើនូវរូបជាបច្ចុប្បន្ន មិនឱ្យបែកគ្នា រួមហៅ
 ជាបច្ចុប្បន្ន ឬថារូប ថារូប ឬថាបច្ចុប្បន្ន (ហើយសួរថា) កាយ
 ៖ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា កើតជា
 មួយគ្នាឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន កាលលេត់ តែងលះបង់ ភាព
 ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន តែងលះបង់ភាពជារូបឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២១) (ខ្ញុំ) ធ្វើនូវរូបជាបច្ចុប្បន្ន មិនឱ្យបែកគ្នា រួមហៅ
 ជាបច្ចុប្បន្ន ឬថារូប ថារូប ឬថាបច្ចុប្បន្ន (ហើយសួរថា) កាយ
 ៖ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា កើតជាមួយគ្នា
 ឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន កាលលេត់ តែងមិនលះបង់ភាពជារូប
 ឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន តែងមិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (ខ្ញុំ) ធ្វើនូវសំពត់ស មិនឱ្យ
 បែកគ្នា រួមហៅថា ស ឬថាសំពត់ ថាសំពត់ ឬថាស (ហើយ
 សួរថា) សំពត់នេះតាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា កើតជាមួយគ្នាឬ ។ អើ ។ សំពត់ស បុគ្គល កាលជ្រលក់
 រមែងលះបង់ភាពសឬ ។ អើ ។ សំពត់ តែងលះបង់ភាពជាសំពត់ឬ ។

ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ ឌុំនាតន្តិ វា វត្តន្តិ វា វត្តន្តិ វា
 ឌុំនាតន្តិ វា ឌុំនាតំ វត្តំ អប្បិយំ កាវត្តា ឃសេ
 សេ ឃកដ្ឋេ សមេ សមភាគេ តដ្ឋានតតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ឌុំនាតំ វត្តំ រដ្ឋមាជំ វត្តភារំ ន ជហតីតិ ។
 អាមន្តា ។ ឌុំនាតភារំ ន ជហតីតិ ។ ន ហោរំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២២] រូបំ រូបភារំ ន ជហតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ រូបំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតិ អវិបរិណាម-
 ធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ រូបំ
 រូបភារំ ជហតីតិ ។ រូបំ អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតិ
 វិបរិណាមធម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ រូបំ អនិច្ចំ
 អធុរំ អសស្សតិ វិបរិណាមធម្មំ លោ វត វេ វត្តព្វេ
 រូបំ រូបភារំ ន ជហតីតិ ។

[៣២៣] និព្វានំ និព្វានភារំ ន ជហតីតិ ។
 និព្វានំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតិ អវិបរិណាមធម្មន្តិ ។
 អាមន្តា ។ រូបំ រូបភារំ ន ជហតីតិ ។ រូបំ និច្ចំ
 ធុរំ សស្សតិ អវិបរិណាមធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ (១) ធ្វើឲ្យសំពត់ស បែកវៀ
 បែកគ្នា រួមហៅថាស ឬថាសំពត់ ថាសំពត់ ឬថាស (ហើយ
 សួរថា) សំពត់ខ្លះឯង តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានបំណែក
 ស្មើគ្នា កើតជាមួយគ្នាឬ ។ អើ ។ សំពត់ស បុគ្គល កាលជ្រលក់
 វែងមិនលះបង់ភាពជាសំពត់ឬ ។ អើ ។ សំពត់ តែងមិនលះបង់
 ភាពសទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៤] រូប មិនលះបង់ភាពជារូបឬ ។ អើ ។ រូប ជា
 ធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប លះបង់ភាពជារូប
 ឬ ។ រូប ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែង
 ប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អើ ។ បើរូប ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិន
 ទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា រូប មិនលះបង់ភាពជារូប ដូច្នោះទេ ។

[៣២៥] និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វានឬ ។ និព្វានជា
 ធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។
 អើ ។ រូប មិនលះបង់ភាពជារូបឬ ។ រូប ជាធម្មជាតិទៀង ទៀង
 ទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣២៤] រូបំ រូបការំ ន ជហតីតិ ។ រូបំ
 អនិច្ចំ អនុរំ អសស្សតិ វិបវិណាមធម្មន្តំ ។ អា-
 មន្តា ។ ជិញ្ញាជំ ជិញ្ញាណការំ ន ជហតីតិ ។ ជិញ្ញាជំ
 អនិច្ចំ អនុរំ អសស្សតិ វិបវិណាមធម្មន្តំ ។ ន
 ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២៥] អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតីតការំ ន
 ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ អត្តំ អនាគតិ
 អនាគតការំ ន ជហតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។
 អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នការំ ន
 ជហតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២៦] អនាគតំ អត្តំ អនាគតំ អនាគត-
 ការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ អត្តំ អតីតំ
 អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២៧] បច្ចុប្បន្នំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្ន-
 ការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ អត្តំ អតីតំ
 អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២៤] រូប មិនលះបង់ភាពជាបុប្ផ ។ រូប ជាធម្មជាតិបិទ
 ទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។
 និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វានប្តូ ។ និព្វាន ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិន
 ទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៥] អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតប្តូ ។
 អើ ។ អនាគត មាន អនាគត មិនលះបង់ភាពជាអនាគតប្តូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជា
 អតីតប្តូ ។ អើ ។ បច្ចុប្បន្ន មាន បច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្ន
 ប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៦] អនាគត មាន អនាគត មិនលះបង់ភាពជាអនាគត
 ប្តូ ។ អើ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតប្តូ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៧] បច្ចុប្បន្ន មាន បច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្ន
 ប្តូ ។ អើ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតប្តូ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៨] អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតីតភារី ន
 ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ ធិច្ចំ ធុរំ សស្សតំ
 អវិបរិណាមធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 ននុ អតីតំ អធិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបរិណាម-
 ធម្មន្តិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អតីតំ អធិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មំ លោ វត វេ វត្តព្វេ អតីតំ
 អត្តំ អតីតំ អតីតភារី ន ជហតីតិ ។

[៣២៩] ធិព្វានំ អត្តំ ធិព្វានំ ធិព្វានភារី ន
 ជហតីតិ ។ ធិព្វានំ ធិច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណា-
 មធម្មន្តិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតី-
 តភារី ន ជហតីតិ ។ អតីតំ ធិច្ចំ ធុរំ សស្សតំ
 អវិបរិណាមធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣០] អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតីតភារី ន
 ជហតីតិ ។ អតីតំ អធិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបរិ-
 ណាមធម្មន្តិ ។ អាមត្តា ។ ធិព្វានំ អត្តំ ធិព្វានំ
 ធិព្វានភារី ន ជហតីតិ ។ ធិព្វានំ អធិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២៨] អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតប្តូ ។
 អើ ។ អតីត ទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា
 ប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រង់អតីត មិនទៀង
 មិនទៀងទាត់, មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតាប្តូ ។ អើ ។
 បើអតីត មិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជា
 ធម្មតា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អតីត មាន អតីត
 មិនលះបង់ភាពជាអតីត ដូច្នោះទេ ។

[៣២៩] និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វានប្តូ ។
 និព្វាន ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជា
 ធម្មតាប្តូ ។ អើ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត
 ប្តូ ។ អតីត ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួល
 ជាធម្មតាប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣០] អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតប្តូ ។ អតីត
 ជាធម្មជាតិ មិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជា
 ធម្មតាប្តូ ។ អើ ។ និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន
 ប្តូ ។ និព្វាន ជាធម្មជាតិ មិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ
 តែងប្រែប្រួលជាធម្មតាប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣១] អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីត-
 តការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ រូបំ
 អត្តំ អនាគតំ រូបំ អនាគតការំ ន ជហតីតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ
 រូបំ អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ
 រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បច្ចុប្បន្នការំ ន ជហតីតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៣៣២] អនាគតំ រូបំ អត្តំ អនាគតំ រូបំ
 អនាគតការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ
 អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៣៣៣] បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 បច្ចុប្បន្នការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ
 អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៣៣១] រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត
 ឬ អើ ។ រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត មិនលះបង់ភាព
 ជាអនាគតឬ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជា
 អតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតឬ អើ ។ រូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣២] រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត មិនលះបង់ភាព
 ជាអនាគតឬ អើ ។ រូប ជាអតីត មាន រូបជាអតីត មិនលះបង់
 ភាពជាអតីតឬ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៣] រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់
 ភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ អើ ។ រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិន
 លះបង់ភាពជាអតីតឬ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៧] អតីតា វេទនា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតា
សញ្ញា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតា សង្ខារ អត្ថំ ។ បេ ។

[៣៣៨] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
អតីតការិ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ
វិញ្ញាណំ អត្ថំ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អនាគតការិ ន
ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ អតីតំ
វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតការិ ន
ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ
បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ បច្ចុប្បន្នការិ ន ជហតីតិ ។
ន ហេរិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

[៣៣៩] អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អនាគតំ
វិញ្ញាណំ អនាគតការិ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។
អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតការិ ន
ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

[៣៤០] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ
វិញ្ញាណំ បច្ចុប្បន្នការិ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។
អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតការិ
ន ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

[៣៣៧] វេទនា ជាអតីត មាន ។ បេ ។ សញ្ញា ជាអតីត
មាន ។ បេ ។ សង្ខារ ជាអតីត មាន ។ បេ ។

[៣៣៨] វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះ
បដីភាពជាអតីតប្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអនាគត មាន វិញ្ញាណ ជា
អនាគត មិនលះបដីភាពជាអនាគតប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបដី
ភាពជាអតីតប្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
មិនលះបដីភាពជាបច្ចុប្បន្នប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៩] វិញ្ញាណ ជាអនាគត មាន វិញ្ញាណ ជាអនាគត មិន
លះបដីភាពជាអនាគតប្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ
ជាអតីត មិនលះបដីភាពជាអតីតប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។

[៣៤០] វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មិន
លះបដីភាពជាបច្ចុប្បន្នប្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជា
អតីត មិនលះបដីភាពជាអតីតប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤១] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 អតីតការិ ន ជហតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 ធិច្ចំ ធុរិ សស្សតិ អវិបវណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។ នន អតីតំ វិញ្ញាណំ អធិច្ចំ អធុរិ
 អសស្សតិ វិបវណាមធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អធិច្ចំ អធុរិ អសស្សតិ វិបវណា-
 មធម្មំ យោ វត វេ វត្តត្វេ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតការិ ន ជហតិ ។

[៣៤២] ធិញ្ញាណំ អត្តំ ធិញ្ញាណំ ធិញ្ញាណការិ ន
 ជហតិ ធិញ្ញាណំ ធិច្ចំ ធុរិ សស្សតិ អវិបវណាម-
 ធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ
 វិញ្ញាណំ អតីតការិ ន ជហតិ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 ធិច្ចំ ធុរិ សស្សតិ អវិបវណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៣៤៣] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 អតីតការិ ន ជហតិ អតីតំ វិញ្ញាណំ អធិច្ចំ អធុរិ
 អសស្សតិ វិបវណាមធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ ធិញ្ញាណំ អត្តំ

[៣៤១] វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិន
 លះបង់ភាពជាអតីតប្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិទៀង
 ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងវិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង
 មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ ក្រែងប្រែប្រួលជាធម្មតាប្ត ។ អើ ។ បើ
 វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ
 ក្រែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិញ្ញាណ
 ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ដូច្នោះទេ ។

[៣៤២] និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន
 និព្វាន ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា
 ប្ត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបង់
 ភាពជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ
 មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៣] វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបង់
 ភាពជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់
 មិនពិតប្រាកដ ក្រែងប្រែប្រួលជាធម្មតាប្ត ។ អើ ។ និព្វាន មាន

និព្វានំ និព្វានភារំ ន ជហតិ និព្វានំ អនិច្ចំ អនុវិ
អសស្សតិ វិបរិណាមនម្មន្តិ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២២] អត្ថំ ទ្ធវត្ថំ ។ អាមត្តា ។ ហព្វំ

អត្ថំ ទ្ធវត្ថំ អត្ថំ អត្ថំ មិច្ឆា ហព្វំ វា បន
អត្ថំ ឆ្ងាត្ថំ អត្ថំ អត្ថន្តំ មិច្ឆា ។ អនាគតំ ទ្ធវ-
ត្ថំ ។ អាមត្តា ។ ហព្វំ អនាគតំ ទ្ធវត្ថំ អនា-
គតំ អត្ថំ មិច្ឆា ហព្វំ វា បន អត្ថំ ឆ្ងាត្ថំ
អត្ថំ អនាគតន្តំ មិច្ឆា ។

[៣២៣] អនាគតំ ហុត្វា បច្ចុប្បន្នំ ហោតីតិ ។

អាមត្តា ។ តញ្ញាវ អនាគតំ តំ បច្ចុប្បន្នន្តំ ។ ន
ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។ តញ្ញាវ អនាគតំ តំ បច្ចុ-
ប្បន្នន្តំ ។ អាមត្តា ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា ហោតីតិ ។
ន ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា
ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ ន ហុត្វា ន ហោតិ ន
ហុត្វា ន ហោតីតិ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។

និព្វាន បិណ្ឌវេសន៍វាជានិព្វាន មិព្វាន ជាធម្មជាតិសម្រេច បិណ្ឌវេសន៍
ពាក់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៤] អត្ថំ មិមមានុ ។ អេ ។ បើអត្ថំ មិមមានុ

ពាក្យថា អត្ថំ មាន ជាពាក្យខុស មួយទៀត បើអត្ថំ មិមមានុ
ពាក្យថា អត្ថំ មាន ជាពាក្យខុស ។ អនាគត មិមមានុ ។ អេ ។
បើអនាគត មិមមានុ ពាក្យថាអនាគត មាន ជាពាក្យខុស មួយទៀត
បើអនាគត មិមមានុ ពាក្យថា អនាគត មាន ជាពាក្យខុស ។

[៣២៥] អនាគត កើតហើយ បច្ចុប្បន្ន កំពុងកើត ។ អេ ។

អនាគតនោះឯង គឺបច្ចុប្បន្ននោះ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ អនាគតនោះឯង គឺបច្ចុប្បន្ននោះ ។ អេ ។ ធម្មជាតិកើត
ហើយ វែមន៍កើតឡើយនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
ឡើយនេះ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មជាតិ
កើតហើយ វែមន៍កើតឡើយនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍
កើតឡើយនេះ ។ អេ ។ ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឡើយ
នេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឡើយនេះ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២៦) បច្ចុប្បន្នំ ហុត្វា អតីតំ ហោតីតិ ។
 អាមត្តា ។ តញ្ញាវ បច្ចុប្បន្នំ តំ អតីតន្តិ ។ ន
 ហោវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ តញ្ញាវ បច្ចុប្បន្នំ តំ អតី-
 តន្តិ ។ អាមត្តា ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា ហោតីតិ ។
 ន ហោវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា
 ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ ន ហុត្វា ន ហោតិ
 ន ហុត្វា ន ហោតីតិ ។ ន ហោវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(៣២៧) អនាគតំ ហុត្វា បច្ចុប្បន្នំ ហោតិ
 បច្ចុប្បន្នំ ហុត្វា អតីតំ ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 តញ្ញាវ អនាគតំ តំ បច្ចុប្បន្នំ តំ អតីតន្តិ ។
 ន ហោវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ តញ្ញាវ អនាគតំ តំ
 បច្ចុប្បន្នំ តំ អតីតន្តិ ។ អាមត្តា ។ ហុត្វា ហោតិ
 ហុត្វា ហោតីតិ ។ ន ហោវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 ន ហុត្វា ន ហោតិ ន ហុត្វា ន ហោតីតិ ។

(៣២៦) បច្ចុប្បន្នកើតហើយ អតីតកើតឥឡូវនេះឬ ។ អើ ។
 បច្ចុប្បន្ននោះឯង គឺអតីតនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ននោះឯង គឺអតីតនោះឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិកើត
 ហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
 ឥឡូវនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មជាតិ
 កើតហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍
 កើតឥឡូវនេះឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវ
 នេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវនេះឬ ។
 អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២៧) អនាគតកើតហើយ បច្ចុប្បន្នកើតឥឡូវនេះ បច្ចុប្បន្ន
 កើតហើយ អតីតកើតឥឡូវនេះឬ ។ អើ ។ អនាគតនោះឯង គឺ
 អតីតនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគត
 នោះឯង គឺបច្ចុប្បន្ននោះ គឺអតីតនោះឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិកើត
 ហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
 ឥឡូវនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មជាតិកើត
 ហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
 ឥឡូវនេះឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវ
 នេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវនេះឬ ។

ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[៣២៨] អត្តំ ចក្កំ អត្តិ រូបា អត្តិ ចក្កុ-
 វិញ្ញាណំ អត្តិ អាណាគោ អត្តិ មនសិការោ
 អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។ អត្តិភេទ ចក្កុយា អត្តំ រូបំ
 បស្សត្តិតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។ អត្តំ
 សោតំ អត្តិ សទ្ធា អត្តិ សោតវិញ្ញាណំ អត្តិ
 អាណាសោ អត្តិ មនសិការោ អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្តិភេទ សោភេទ អត្តំ សង្កំ សុណាត្តិតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។ អត្តំ យានំ អត្តិ កត្តា
 អត្តិ យានវិញ្ញាណំ អត្តិ វាយោ អត្តិ មនសិ-
 ការោ អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។ អត្តិភេទ យានេន
 អត្តំ កម្មំ យាយត្តិតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។
 អត្តិភោ ជីវ្ហំ អត្តិ វសា អត្តិ ជីវ្ហវិញ្ញាណំ អត្តិ
 អាចោ អត្តិ មនសិការោ អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្តិភាយ ជីវ្ហយ អត្តំ វសំ សាយត្តិតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។ អត្តិភោ កាយោ អត្តិ
 ដោជ្ជត្តា អត្តិ កាយវិញ្ញាណំ អត្តិ បឋវី អត្តិ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៨] ចក្កំ រូបំ ចក្កវិញ្ញាណំ ពន្លឺ មនសិការៈ ជាអតីត
 មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញរូបជាអតីត ដោយចក្កជាអតីតឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក សំឡេង សោត-
 វិញ្ញាណ អាកាស មនសិការៈ ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ស្តាប់សំឡេងជាអតីត ដោយត្រចៀកជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ច្រមុះ ក្លិន យានវិញ្ញាណ ទ្បល់ បណ្តោះ
 ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលហិតក្លិនជាអតីត ដោយច្រមុះជា
 អតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អណ្តាត រស
 ជីវ្ហវិញ្ញាណ ទឹក មនសិការៈ ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលលឺ
 ភ្លក្ករសជាអតីត ដោយអណ្តាតជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ កាយ ផ្សព្វ កាយវិញ្ញាណ ដី មនសិការៈ ជាអតីត

អភិធម្មបិដក ពហវគ្គ

មនសិការោ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ អតិភេទ កាយេន
 អតិភិ ជាដួង ឧស្សតិ ។ ន ហេវី វត្តោ ។ បេ ។
 អតិភោ មនោ អត្តិ ធម្មា អត្តិ មនោវិញ្ញាណំ អត្តិ
 វត្តំ អត្តិ មនសិការោ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ អតិ-
 ភេទ មនេន អតិភិ ធម្មំ វិជានតិ ។ ន ហេវី
 វត្តោ ។ បេ ។

[៣៤៧] មនាគតំ ចក្កំ អត្តំ រូបា អត្តិ
 ចក្កវិញ្ញាណំ អត្តិ អាណាគោ អត្តិ មនសិការោ
 អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ មនាគតេន ចក្កោ មនាគតំ
 រូបំ ឧស្សតិ ។ ន ហេវី វត្តោ ។ បេ ។ មនាគតំ
 សោតំ អត្តិ យាទំ អត្តិ ធម្មំ អត្តិ កាយោ អត្តិ
 មនោ អត្តិ ធម្មា អត្តិ មនោវិញ្ញាណំ អត្តិ វត្តំ
 អត្តិ មនសិការោ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ មនាគតេន
 មនេន មនាគតំ ធម្មំ វិជានតិ ។ ន ហេវី វត្តោ
 ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក ពហវគ្គ

មានុ ។ អេ ។ បុគ្គលបិដកាលំ វត្តោ អតិភិ ដោយកាយជាអតិភិ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចិត្ត ធម៌ មនោ-
 វិញ្ញាណ វត្ត មនសិការៈ ជាអតិភិ មានុ ។ អេ ។ បុគ្គលដឹង
 ច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ជាអតិភិ ដោយចិត្តជាអតិភិ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៨] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ធម្មំ មនសិការៈ ជា
 អនាគត មានុ ។ អេ ។ បុគ្គលឃើញរូបជាអនាគត ដោយចក្កជា
 អនាគត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ គ្រូចៀក ច្រមុះ
 អណ្តាត កាយ ចិត្ត ធម្មារម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ វត្ត មនសិការៈ
 ជាអនាគត មានុ ។ អេ ។ បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវធម្មារម្មណ៍ជា
 អនាគត ដោយចិត្តជាអនាគត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៥០] បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ
 ចក្កវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ
 អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ អតីតំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ ចក្កវិញ្ញាណំ
 អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ អត្ថ-
 តោ ចក្កំ អតីតំ រូបំ បស្សតីតិ ។ ន ហោវិ
 វត្តោ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ សោតិ អត្ថំ យាទិ អត្ថំ
 យិទ្ធិ អត្ថំ កាយោ អត្ថំ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ
 មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ
 បច្ចុប្បន្នំ មនោ បច្ចុប្បន្នំ ធម្មំ វិជានតីតិ ។
 អាមន្តា ។ អតីតោ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោ-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ អត្ថ-
 តោ មនោ អតីតំ ធម្មំ វិជានតីតិ ។ ន ហោវិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[៣៥១] បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ
 ចក្កវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ
 អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សតីតិ ។

[៣៥០] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្ធិ មនសិការោ វាចក្ក-
 ច្បន្ធ បុគ្គលឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្ន ។ អើ ។
 ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្ធិ មនសិការោ ជាអតីត បុគ្គលឃើញរូបជា
 អតីត ដោយចក្កជាអតីត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត តាយ ចិត្ត ធម្មាម្មណំ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការោ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលដឹងច្បាស់ ឲ្យធម្មាម្មណំ
 ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្ន ។ អើ ។ ចិត្ត ធម៌ មនោ-
 វិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការោ ជាអតីត មាន បុគ្គលដឹងច្បាស់ ឲ្យធម្មា-
 ម្មណំជាអតីត ដោយចិត្តជាអតីត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៥១] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្ធិ មនសិការោ ជា
 បច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្ន ។

អាមន្តា ។ អនាគតំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ
 អត្ថំ អនាគតេន ចក្កុយ អនាគតំ រូបំ បស្សតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ សោតិ អត្ថំ
 ។ បេ ។ យានំ អត្ថំ ជីវិតំ អត្ថំ កាយោ អត្ថំ
 មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុ
 អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នេន មនេន បច្ចុ-
 ប្បន្នំ ធម្មំ វិជានតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតោ
 មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុ
 អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ អនាគតេន មនេន មនា-
 គតំ ធម្មំ វិជានតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(៣៤២) អតីតំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ
 ន ច អតីតេន ចក្កុយ អតីតំ រូបំ បស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ ន
 ច បច្ចុប្បន្នេន ចក្កុយ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សតីតិ ។

អើ ។ ចក្កំ រូបំ ចក្កវិញ្ញាណំ ធម្មំ មនសិការោ ជាអនាគត មាន
 បុគ្គលឃើញរូបជាអនាគត ដោយចក្កជាអនាគតយូ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀកជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ច្រមុះ អណ្តាត
 កាយ ចិត្ត ធម្មារម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការោ មាន បុគ្គល
 ដឹងច្បាស់ នូវធម្មារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្នយូ ។ អើ ។
 ចិត្ត ធម៌ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការោ ជាអនាគត មាន បុគ្គល
 ដឹងច្បាស់ នូវធម្មារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយចិត្តជាអនាគតយូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៤២) ចក្កំ រូបំ ចក្កវិញ្ញាណំ ធម្មំ មនសិការោ ជា
 អតីត មាន ភៃបុគ្គលមិនឃើញរូបជាអតីត ដោយចក្កជាអតីតយូ ។
 អើ ។ ចក្កំ រូបំ ចក្កវិញ្ញាណំ ធម្មំ មនសិការោ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មាន ភៃបុគ្គលមិនឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្នយូ ។

ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថំ គំ សោតំ អត្ថំ
 ។ បេ ។ យានំ អត្ថំ ជិវ្ហា អត្ថំ កាយោ អត្ថំ
 ។ បេ ។ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោវិញ្ញាណំ
 អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ ន ច អត្ថំ
 តេន មនេន អត្ថំ ធម្មំ វិជានត្ថំ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នោ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោវិញ្ញាណំ
 អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ ន ច បច្ចុប្ប-
 ន្នេន មនេន បច្ចុប្បន្នំ ធម្មំ វិជានត្ថំ ។ ន
 ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៥៣] អនាគតំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ
 ធម្មវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិកា-
 រោ អត្ថំ ន ច អនាគតេន ចក្កុនា អនាគតំ
 រូបំ បស្សត្ថំ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថំ
 រូបា អត្ថំ ធម្មវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ
 មនសិការោ អត្ថំ ន ច បច្ចុប្បន្នេន ចក្កុនា
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សត្ថំ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 អនាគតំ សោតំ អត្ថំ យានំ អត្ថំ ជិវ្ហា អត្ថំ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀកជាដើម ។ បេ ។
 ច្រមុះ អណ្តាត កាយ ។ បេ ។ ចិត្ត ធម្មាម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការៈ មាន តែបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ ខ្លះធម្មាម្មណ៍ជាអតីត
 ដោយចិត្តជាអតីតឬ ។ ភេ ។ ចិត្ត ធម៌ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មន-
 សិការៈ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ ខ្លះធម្មាម្មណ៍ជា
 បច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[៣៥៣] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្ធិ មនសិការៈ ជា
 អនាគត មាន តែបុគ្គលមិនឃើញរូបជាអនាគត ដោយចក្កុនា
 ឬ ។ ភេ ។ ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្ធិ មនសិការៈ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មាន តែបុគ្គលមិនឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កុនា ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត

កាយោ អត្ថំ ។ បេ ។ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោ-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ ន ច
 អនាគតេន មនេន អនាគតំ ធម្មំ វិជាធាតីតំ ។
 អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នោ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ
 មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ
 ន ច បច្ចុប្បន្នេន មនេន បច្ចុប្បន្នំ ធម្មំ វិជាធា-
 តីតំ ។ ន ហេវិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

[៣៥២] អតីតំ ញាណំ អត្ថិតំ ។ អាមត្តា ។
 តេន ញាណេន ញាណាករណីយំ កកោតីតំ ។
 ន ហេវិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ តេន ញាណេន ញាណ-
 ករណីយំ កកោតីតំ ។ អាមត្តា ។ តេន ញាណេន
 ទុក្ខំ បរិជាធាតិ សមុទយំ បដហតិ និរោជំ
 សច្ចំកកោតិ មក្ខំ កាវេតីតិ ។ ន ហេវិ វត្ថុត្វេ
 ។ បេ ។

[៣៥៥] អនាគតំ ញាណំ អត្ថិតំ ។ អាមត្តា ។
 តេន ញាណេន ញាណាករណីយំ កកោតីតំ ។

កាយ វារោគត មាន ។ បេ ។ ចិត្ត ធម្មាប្បណំ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការៈ មាន តៃបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ នូវធម្មាប្បណំវារោគត
 ដោយចិត្តជាអនាគតប្ត ។ អើ ។ ចិត្ត ធម្មាប្បណំ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការៈ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តៃបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ នូវធម្មា-
 ប្បណំជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្នប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣៥២] ញាណ ជាអតីត មានប្ត ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ
 នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះប្ត ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើ នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយ
 ញាណ ព្រោះញាណនោះប្ត ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវទុក្ខ
 លះបង់នូវសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់នូវនិរោធ អប់រំនូវមគ្គ ដោយ
 ញាណនោះប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៥] ញាណ ជាអនាគត មានប្ត ។ អើ ។
 បុគ្គលធ្វើ នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះប្ត ។

ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។ តេន ញាណោន ញាណា-
ករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ញាណោន
ទុក្ខំ បរិជាតាតិ សមុទយំ បដហតិ និរោធំ សច្ច្ហ-
កកោតិ មក្កំ កាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។

[៣៥៦] បច្ចុប្បដ្ឋិ ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោន
ញាណាករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ
ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោន ញាណាករណីយំ
កកោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បដ្ឋិ
ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោន ទុក្ខំ បរិជាតាតិ
សមុទយំ បដហតិ និរោធំ សច្ច្ហកកោតិ មក្កំ
កាវេតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ ញាណំ អត្ថំ តេន
ញាណោន ទុក្ខំ បរិជាតាតិ សមុទយំ បដហតិ
និរោធំ សច្ច្ហកកោតិ មក្កំ កាវេតីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តុត្វេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បដ្ឋិ ញាណំ អត្ថំ តេន
ញាណោន ញាណាករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។
អនាគតំ ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោន ញាណា-
ករណីយំ កកោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។
បច្ចុប្បដ្ឋិ ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោន ទុក្ខំ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើ ឲ្យអំពើដែលគួរធ្វើ
ដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង
ឲ្យទុក លះបង់ឲ្យសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យនិរោធ អប់រំឲ្យមគ្គ
ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៦] ញាណ ជាបច្ចុប្បដ្ឋិ មាន បុគ្គលធ្វើ ឲ្យអំពើដែល
គួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអតីត
មាន បុគ្គលធ្វើ ឲ្យអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះ
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ជាបច្ចុប្បដ្ឋិ មាន
បុគ្គលកំណត់ដឹងឲ្យទុក លះបង់ឲ្យសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យនិរោធ
អប់រំឲ្យមគ្គ ដោយញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអនាគត មាន
បុគ្គល កំណត់ដឹងឲ្យទុក លះបង់ឲ្យសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ឲ្យនិរោធ
អប់រំឲ្យមគ្គ ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ញាណ ជាបច្ចុប្បដ្ឋិ មាន បុគ្គលធ្វើ ឲ្យអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ
ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអនាគត មាន បុគ្គលធ្វើ
ឲ្យអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ជាបច្ចុប្បដ្ឋិ មាន បុគ្គលកំណត់ដឹងឲ្យទុក

បរិជាតាតិ សមុទយំ បដហតិ ធិរោជំ សច្ចិករោតិ
 មក្ខំ ភារេតីតិ ។ អាមត្តា ។ អនាគតំ ញាណំ
 អត្ថំ តេជ ញាណោន ទុក្ខំ បរិជាតាតិ សមុទយំ
 បដហតិ ធិរោជំ សច្ចិករោតិ មក្ខំ ភារេតីតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

(៣៥៧) អតីតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេជ
 ញាណោន ញាណាករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេជ ញាណោន
 ញាណាករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ
 ។ បេ ។ អតីតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេជ ញា-
 ណោន ទុក្ខំ បរិជាតាតិ សមុទយំ បដហតិ ធិរោជំ
 សច្ចិករោតិ មក្ខំ ភារេតីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ
 ញាណំ អត្ថំ ន ច តេជ ញាណោន ទុក្ខំ បរិ-
 ជាតាតិ សមុទយំ បដហតិ ធិរោជំ សច្ចិករោតិ
 មក្ខំ ភារេតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

(៣៥៨) អនាគតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេជ
 ញាណោន ញាណាករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមត្តា ។

លះបង់រូសមុខ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ អប់រំរូសមុខ័យ ដោយ
 ញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអនាគត មាន បុគ្គល កំណត់
 ដឹងនូវទុក្ខ លះបង់រូសមុខ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ អប់រំរូសមុខ័យ
 ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៥៧) ញាណ ជាអតីត មាន តែបុគ្គលមិនធ្វើ នូវអំពើដែល
 គួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ជា
 បច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គលមិនធ្វើ នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះ
 ញាណនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ជា
 អតីត មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់រូសមុខ័យ មិនធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ មិនអប់រំរូសមុខ័យ ដោយញាណនោះទេឬ ។ អើ ។
 ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់រូសមុខ័យ
 មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ មិនអប់រំរូសមុខ័យ ដោយញាណ
 នោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៥៨) ញាណ ជាអនាគត មាន តែបុគ្គលមិនធ្វើ នូវ
 អំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះទេឬ ។ អើ ។

បច្ចុប្បដ្ឋានំ ញាណំ អត្តំ ន ច តេន ញាណោ
 ញាណករណីយំ ករោតីតំ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ
 ។ បេ ។ អនាគតំ ញាណំ អត្តំ ន ច តេន
 ញាណោ ទុក្ខំ បរិជាណតិ សមុទយំ បដហតិ
 ធិរោធំ សច្ច្ហករោតិ មក្ខំ ភាវេតីតំ ។ អាមត្តា ។
 បច្ចុប្បដ្ឋានំ ញាណំ អត្តំ ន ច តេន ញាណោ
 ទុក្ខំ បរិជាណតិ សមុទយំ បដហតិ ធិរោធំ សច្ច្ហ-
 ករោតិ មក្ខំ ភាវេតីតំ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។

[៣៥៧] អរហតោ អតីតោ រតោ អត្តីតំ ។

អាមត្តា ។ អរហា តេន រតេន សរតោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតោ ទោសោ
 អត្តីតំ ។ អាមត្តា ។ អរហា តេន ទោសេន
 សទោសោតិ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ ។ បេ ។ អរហតោ
 អតីតោ មោហោ អត្តីតំ ។ អាមត្តា ។ អរហា
 តេន មោហេន សមោហោតិ ។ ន ហេវំ វត្តុត្វេ
 ។ បេ ។ អរហតោ អតីតោ មាណោ អត្តីតំ ។
 អាមត្តា ។ អរហា តេន មាណេន សមាណោតិ ។

ញាណ ជាបច្ចុប្បដ្ឋាន មាន តែបុគ្គលបិទធ្វើ ឬក៏កើតឡើងដោយ
 ញាណ ព្រោះញាណនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ញាណ ជាអនាគត មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់
 នូវសមុទ័យ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ មិនអប់រំនូវមគ្គ ដោយញាណ
 នោះទេ ។ អើ ។ ញាណ ជាបច្ចុប្បដ្ឋាន មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់
 ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់នូវសមុទ័យ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ មិន
 អប់រំនូវមគ្គ ដោយញាណនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៥៧] ព្រះអរហន្ត មានព្រះអតីតបុ ។ អើ ។ ព្រះ

អរហន្ត ប្រកបដោយព្រះព្រះព្រះនោះ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានពោសៈជាអតីតបុ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយពោសៈ ព្រះពោសៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានមោហៈជាអតីតបុ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយមោហៈ ព្រះមោហៈនោះ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានមាណៈជា
 អតីតបុ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយមាណៈ ព្រះមាណៈនោះ ។

ន ហោរិ វត្តព្យ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតា ទិដ្ឋិ
អតីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា តាយ ទិដ្ឋិយា សទិ-
ដ្ឋិកោតិ ។ ន ហោរិ វត្តព្យ ។ បេ ។ អរហតោ
អតីតា វិចីកិញ្ចា អតីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា
តាយ វិចីកិញ្ចាយ សវិចីកិញ្ចាតិ ។ ន ហោរិ
វត្តព្យ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតំ ចីនំ អតីតិ ។
អាមន្តា ។ អរហា តេន ចីនេន សដីលោតិ ។
ន ហោរិ វត្តព្យ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតំ ឧទ្ធច្ចិ
អតីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា តេន ឧទ្ធច្ចេន សឧទ្ធច្ចិ-
ញ្ចាតិ^(១) ។ ន ហោរិ វត្តព្យ ។ បេ ។ អរហតោ
អតីតំ អហិរិកិ អតីតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា តេន
អហិរិកេន សអហិរិកោតិ ។ ន ហោរិ វត្តព្យ
។ បេ ។ អរហតោ អតីតំ អនោត្តប្បិ អតីតិ ។
អាមន្តា ។ អរហា តេន អនោត្តប្បេន សអនោត្តប្បិ^(២) ។
ន ហោរិ វត្តព្យ ។ បេ ។

១ ឧ. សទ្ធច្ច្ចពោតិ ។ ម. សទ្ធច្ចពោតិ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានវិជ្ជា ជា
អតីតប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយវិជ្ជា ព្រោះវិជ្ជានោះឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានវិចីកិញ្ចា ជា
អតីតប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយវិចីកិញ្ចា ព្រោះវិចីកិញ្ចានោះ
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មាន
ចីនៈជាអតីតប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយចីនៈ ព្រោះ
ចីនៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរ-
ហន្ត មានទ្ធច្ច្ចៈជាអតីតប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយ
ទ្ធច្ច្ចៈ ព្រោះទ្ធច្ច្ចៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ព្រះអរហន្ត មានអហិរិកៈជាអតីតប្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកប
ដោយអហិរិកៈ ព្រោះអហិរិកៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានអនោត្តប្បៈជាអតីតប្ត ។ អើ ។ ព្រះ
អរហន្ត ប្រកបដោយអនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦០] អនាតាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្តិតិ ។ អាមន្តា ។ អនាតាមី តាយ ទិដ្ឋិយា
 សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាតា-
 មិស្ស អតីតា វិចីកិច្ចា អត្តិ អតីតោ សីលព្វតប-
 រាមាសោ អត្តិ អតីតោ អណុសហគតោ កាមរ-
 តោ អត្តិ អតីតោ អណុសហគតោ ព្យាបាទោ
 អត្តិតិ ។ អាមន្តា ។ អនាតាមី តេន ព្យាបាទេន
 ព្យាបន្នចិក្កោតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦១] សកទានាតាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្តិតិ ។ អាមន្តា ។ សកទានាតាមី តាយ ទិដ្ឋិយា
 សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ សក-
 ទានាតាមិស្ស អតីតា វិចីកិច្ចា អត្តិ អតីតោ សីល-
 ព្វតបរាមាសោ អត្តិ អតីតោ ឌីឡាវិកោ កាមរ-
 តោ អត្តិ អតីតោ ឌីឡាវិកោ ព្យាបាទោ អត្តិតិ ។
 អាមន្តា ។ សកទានាតាមី តេន ព្យាបាទេន ព្យា-
 បន្នចិក្កោតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៦២] អនាតាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីតប្ត ។ អើ ។
 អនាតាមិបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល មានវិចីកិច្ចា ជាអតីត
 មានសីលព្វតបរាមាសៈជាអតីត មានកាមរតៈដ៏ស្រាលស្តើង ជាអតីត
 មានព្យាបាទដ៏ស្រាលស្តើងជាអតីតប្ត ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល មាន
 ចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៦៣] សកទានាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីតប្ត ។
 អើ ។ សកទានាមិបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទានាមិបុគ្គល មាន
 វិចីកិច្ចា ជាអតីត មានសីលព្វតបរាមាសៈ ជាអតីត មានកាមរតៈដ៏ស្រាត
 ស្រាត ជាអតីត មានព្យាបាទដ៏ស្រាតស្រាត ជាអតីតប្ត ។ អើ ។ សក-
 ទានាមិបុគ្គល មានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦២] :សោតាបទ្ធស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបទ្ធា តាយ ទិដ្ឋិយា
សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ សោ-
តាបទ្ធស្ស អតីតា វិចិត្តិញ្ច អត្តិ អតីតា សីល-
ព្វតបរាមាសោ អត្តិ អតីតោ អចាយគមនិយោ រាគោ
អត្តិ អតីតោ អចាយគមនិយោ ធាសោ អត្តិ អតីតោ
អចាយគមនិយោ មោហោ អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។
សោតាបទ្ធា តេន មោហេន សមោហោតិ ។ ន
ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣៦៣] បុថុជ្ជនស្ស អតីតោ រាគោ អត្តិ
បុថុជ្ជនោ តេន រាគេន សរាគោតិ ។ អាមត្តា ។
អរហតោ អតីតោ រាគោ អត្តិ អរហា តេន រាគេន
សរាគោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ បុថុជ្ជនស្ស
អតីតោ ធាសោ អត្តិ ។ បេ ។ អតីតំ អនោត្តប្បំ
អត្តិ បុថុជ្ជនោ តេន អនោត្តប្បន អនោត្តប្បិតិ ។
អាមត្តា ។ អរហតោ អតីតំ អនោត្តប្បំ អត្តិ
អរហា តេន អនោត្តប្បន អនោត្តប្បិតិ ។ ន
ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣៦២] សោតាបទ្ធស្ស មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត ។
អើ ។ សោតាបទ្ធស្ស ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិហោះ ។
អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស មានវិចិត្តិញ្ច
ជាអតីត មានសីលព្វតបរាមាសៈ ជាអតីត មានរាគៈ ជាដំណើរទៅកាន់
អចាយ ជាអតីត មានទោសៈ ជាដំណើរទៅកាន់អចាយ ជាអតីត មាន
មោហៈ ជាដំណើរទៅកាន់អចាយ ជាអតីត ។ អើ ។ សោតាបទ្ធស្ស
ប្រកបដោយមោហៈ ព្រោះមោហៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរពាល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៣] បុថុជ្ជន មានរាគៈ ជាអតីត បុថុជ្ជន ប្រកបដោយ
រាគៈ ព្រោះរាគៈនោះ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានរាគៈ ជាអតីត
ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយរាគៈ ព្រោះរាគៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរពាល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជន មានទោសៈ ជាអតីត ។ បេ ។ មាន
អនោត្តប្បៈជាអតីត បុថុជ្ជនមានអនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះ ។
អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានអនោត្តប្បៈ ជាអតីត ព្រះអរហន្ត មាន
អនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

ស្យាបន្តចិត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទានាតិស្ស
អតីតោ ឱន្យារិកោ ស្យាបនោ អត្ថិ សកទានាតិម
តេន ស្យាបនេន ស្យាបន្តចិត្តោតិ ។ ន ហេវិ
វត្តេ ។ បេ ។

[៣៦៦] បុថុជ្ជនស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ អត្ថិ
បុថុជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ អាមន្តា ។
សោតាបន្តស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ អត្ថិ សោតា-
បន្តោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវិ
វត្តេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជនស្ស អតីតា វិចិត្តិច្ឆា អត្ថិ
។ បេ ។ អតីតោ អចាយកមនិយោ មោហោ អត្ថិ
បុថុជ្ជនោ តេន មោហេន សមោហោតិ ។ អា-
មន្តា ។ សោតាបន្តស្ស អតីតោ អចាយកមនិយោ
មោហោ អត្ថិ សោតាបន្តោ តេន មោហេន សមោ-
ហោតិ ។ ន ហេវិ វត្តេ ។ បេ ។

[៣៦៧] អរហតោ អតីតោ វគោ អត្ថិ
ន ច អរហា តេន វគេន សវគោតិ ។
អាមន្តា ។ បុថុជ្ជនស្ស អតីតោ វគោ អត្ថិ

ព្រោះព្យាបាទនោះឬ ។ អើ ។ សកទានាបិប្បក្កល មានព្យាបាទដ៏ព្រាត
ព្រាត ជាអតីត សកទានាបិប្បក្កល មានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះ
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៦] បុថុជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត បុថុជ្ជន ប្រកប
ដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អើ ។ សោតាបន្តបក្កល មាន
សក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត សោតាបន្តបក្កល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិ
នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជន មាន
វិចិត្តិច្ឆា ជាអតីត ។ បេ ។ មានមោហាៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ជា
អតីត បុថុជ្ជន ប្រកបដោយមោហាៈ ព្រោះមោហាៈនោះឬ ។ អើ ។
សោតាបន្តបក្កល មានមោហាៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ជាអតីត
សោតាបន្តបក្កល ប្រកបដោយមោហាៈ ព្រោះមោហាៈនោះឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៧] ព្រះអរហន្ត មានវគៈ ជាអតីត តែព្រះអរហន្ត មិន
ប្រកបដោយវគៈ ព្រោះវគៈនោះឬ ។ អើ ។ បុថុជ្ជន មានវគៈ ជាអតីត

សព្វមន្តិកា

ន ច បុដ្ឋជ្ជោ តេន វគេន សវតោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ បេ ។ អហោតោ អតីតោ ធាសោ អត្តិ
 ។ បេ ។ អតីតំ អលោត្តប្បំ អត្តិ ន ច អហោ
 តេន អលោត្តប្បេន អលោត្តប្បីតិ ។ អាមត្តា ។
 បុដ្ឋជ្ជនស្ស អតីតំ អលោត្តប្បំ អត្តិ ន ច បុដ្ឋជ្ជ-
 ធា តេន អលោត្តប្បេន អលោត្តប្បីតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ បេ ។

(៣៦៨) អនាតាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្តិ ន ច អនាតាមី តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។
 អាមត្តា ។ បុដ្ឋជ្ជនស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ អត្តិ
 ន ច បុដ្ឋជ្ជោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន
 ហេវិ វត្តោ ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស អតីតា វិចីកិច្ចា
 អត្តិ ។ បេ ។ អតីតោ អណុសហកតោ ព្យាចារោ
 អត្តិ ន ច អនាតាមី តេន ព្យាចារេន ព្យាបន្ទ-
 ចិត្តោតិ ។ អាមត្តា ។ បុដ្ឋជ្ជនស្ស អតីតោ អ-
 ណុសហកតោ ព្យាចារោ អត្តិ ន ច បុដ្ឋជ្ជោ
 តេន ព្យាចារេន ព្យាបន្ទចិត្តោតិ ។ ន ហេវិ វត្តោ
 ។ បេ ។

សព្វមន្តិកា

តៃបុដ្ឋជ្ជោ មិនប្រកបដោយគៈ ព្រោះគៈនោះឬ ។ អ្នកមិន
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះវេហន្ត មានពោលៈ ជាអតីត
 ។ បេ ។ មានអនោត្តប្បៈ ជាអតីត តៃព្រះវេហន្ត មិនមានអនោត្តប្បៈ
 ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះឬ ។ អើ ។ បុដ្ឋជ្ជន មានអនោត្តប្បៈ ជាអតីត
 តៃបុដ្ឋជ្ជន មិនមានអនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៦៨) អនាតាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តៃអនាតា-
 មិបុគ្គល មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អើ ។ បុដ្ឋជ្ជន មាន
 បក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តៃបុដ្ឋជ្ជន មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះ
 ។ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 មានវិចីកិច្ចា ជាអតីត ។ បេ ។ មានព្យាបាទដ៍ស្រាលស្មើ ជាអតីត
 គអនាតាមិបុគ្គល មិនមានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះទេឬ ។
 អើ ។ បុដ្ឋជ្ជន មានព្យាបាទដ៍ស្រាលស្មើ ជាអតីត តៃបុដ្ឋជ្ជន
 មិនមានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៩] សកទានាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ ន ច សកទានាមិ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិ-
 កោតិ ។ អាមត្តា ។ បុប្ផជ្ជនស្ស អតីតា សក្កា-
 យទិដ្ឋិ អត្ថំ ន ច បុប្ផជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា
 សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តុញ្ច ។ បេ ។ សកទា-
 នាមិស្ស អតីតា វិចីកិញ្ញា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតោ
 ឌីណ្ហាវិកោ ព្យាបាទោ អត្ថំ ន ច សកទានាមិ
 តេន ព្យាបាទេន ព្យាបន្នចិត្តោ ។ អាមត្តា ។
 បុប្ផជ្ជនស្ស អតីតោ ឌីណ្ហាវិកោ ព្យាបាទោ អត្ថំ
 ន ច បុប្ផជ្ជនោ តេន ព្យាបាទេន ព្យាបន្នចិត្តោ-
 តិ ។ ន ហេវំ វត្តុញ្ច ។ បេ ។

[៣៧០] សោតាបន្នស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ ន ច សោតាបន្នោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិ-
 កោតិ ។ អាមត្តា ។ បុប្ផជ្ជនស្ស អតីតា សក្កា-
 យទិដ្ឋិ អត្ថំ ន ច បុប្ផជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា ស-
 ទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្តុញ្ច ។ បេ ។ សោតា-
 បន្នស្ស អតីតា វិចីកិញ្ញា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតោ
 អទាយកមជ្ជិយោ មោហោ អត្ថំ ន ច សោតាបន្នោ

[៣៦៩] សកទានាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 សកទានាមិស្ស មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អើ ។
 បុប្ផជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែបុប្ផជ្ជន មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ
 ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទានាមិស្ស មានវិចីកិញ្ញា ជាអតីត ។ បេ ។ មានព្យាបាទ
 ដ៏គ្រោកគ្រាត ជាអតីត តែសកទានាមិស្ស មិនមានចិត្តព្យាបាទ
 ព្រោះព្យាបាទនោះទេ ។ អើ ។ បុប្ផជ្ជន មានព្យាបាទដ៏គ្រោក
 គ្រាត ជាអតីត តែបុប្ផជ្ជន មិនមានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះទេ
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧០] សោតាបន្នស្ស មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែសោ-
 តាបន្នស្ស មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អើ ។
 បុប្ផជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែបុប្ផជ្ជន មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ
 ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោ-
 តាបន្នស្ស មានវិចីកិញ្ញា ជាអតីត ។ បេ ។ មានមោហាដ៏ណែន
 ទៅកាន់អបាយ ជាអតីត តែសោតាបន្នស្ស មិនប្រកបដោយមោហា

តេជ មោហេន សមោហោតិ ។ អាមត្តា ។
បុត្តជ្ជនស្ស អតីតោ អនាយតមនិយោ មោហោ
អត្ថំ ន ច បុត្តជ្ជនោ តេជ មោហេន សមោ-
ហោតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(៣៧១) អតីតា បាត្តា អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។
អតីតេសុ បាត្តេសុ សតិ អាណាននិក្ខេបនំ បញ្ញា-
យតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អតីតា ចានា
អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតេសុ ចានេសុ សតិ អ-
ភិក្ខុមប្បនិក្កមោ បញ្ញាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
។ បេ ។ អតីតា បញ្ញា អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ អ-
តីតេសុ បញ្ញេសុ សតិ សម្មត្តានុប្បសារណំ បញ្ញា-
យតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អតីតោ កុច្ឆិ
អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតស្មី កុច្ឆិស្មី សតិ ជ័យច្ឆា-
បិចាសា បញ្ញាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។
អតីតោ កាយោ អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតោ
កាយោ បក្ខហនិក្ខហ្វបតោ ធននគេនទ្ធិបតោ កា-
តេហិ គិដ្ឋេហិ កុលលេហិ សាធារណោតិ ។

ព្រាមពោលេចារេវេ ។ អើ ។ បុត្តជ្ជន ចារេវេ ។ ពំបិណេវ
ទៅតាមពុទ្ធិយ ជាអតីត តែបុត្តជ្ជន បិទប្រកបដោយចេតោ ព្រោះ
មោហារោមេវេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧១) ដៃ ជាអតីត ។ អើ ។ កាលបើដៃ ជាអតីត មាន
ការកាន់និងការដាក់ចុះ ក៏ប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ ជើង ជាអតីត មាន ។ អើ ។ កាលបើជើង ជាអតីត
មាន ការឈានទៅមុខនិងការថយក្រោយ ក៏ប្រាកដ ។ អ្នកមិន
គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សទ្ធាតំ ជាអតីត មាន ។ អើ ។
កាលបើសទ្ធាតំ ជាអតីត មាន ការបត់ចូលនិងការលាចេញ ក៏ប្រាកដ
។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពោះ ជាអតីត មាន ។
អើ ។ កាលបើពោះ ជាអតីត មាន សេចក្តីឃ្នាននិងការស្រែក ក៏
ប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជាអតីត មាន
។ អើ ។ កាយ ជាអតីត ដែលគួរដល់ការផ្គុំឡើងនិងសង្កត់សង្កិន
គួរដល់ការដាក់ចុះឆ្ងាយ ជាសាធារណ៍ដល់ពួកសត្វក្អែក គ្នានិងខ្លែង ។

ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតោ កាយោ វិសិ កមេយ្យ
 សត្តំ កមេយ្យ អត្តំ កមេយ្យាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ
 ។ បេ ។ លត្តា អតីតោ កាយោ អន្តុតទ្ធលោ(១) តទ្ធិ-
 តិ រជ្ជតទ្ធលោ តទ្ធិតិ សម្មុលិកតទ្ធលោ តទ្ធិតិ
 កាមតទ្ធលោ តទ្ធិតិ ជិកមតទ្ធលោ តទ្ធិតិ ឧករតទ្ធូ-
 លោ តទ្ធិតិ ជលបទតទ្ធលោ តទ្ធិតិ កណ្ណបញ្ចមេហិ
 តទ្ធលោហិ តទ្ធិតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៣៧២] អតីតោ អាថោ អត្តិតិ ។ អាមណ្ណា ។
 តេន អាថេន អាបករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។ អតីតោ តេជោ អត្តិតិ ។ អាមណ្ណា ។
 តេន តេជេន តេជករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។ អតីតោ វាយោ អត្តិតិ ។ អាមណ្ណា ។
 តេន វាយេន វាយករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[៣៧៣] អតីតោ រូបក្ខន្ធា អត្តិ អនា-
 កតោ រូបក្ខន្ធា អត្តិ បច្ចុប្បន្នោ រូបក្ខន្ធា
 អត្តិតិ ។ អាមណ្ណា ។ តាយោ រូបក្ខន្ធាតិ ។

១ ឧ. អនុតទ្ធលោ ។ ឃ. អនុតទ្ធលោ ។

អនុតទ្ធលោ យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចំណងគឺប្រាសាទ គ្រឿង
 សស្រ្តាគប្បិច្ចលោ ភ្លើងគប្បិច្ចលោ ក្នុងរាយជាអតីតប្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជាអតីត គួរបានជាប់ដោយ
 ចំណងគឺខ្លោះ ជាប់ដោយចំណងគឺខ្លាំង ជាប់ដោយចំណងគឺប្រក់ ជាប់
 ដោយចំណងគឺស្រក ជាប់ដោយចំណងគឺនិគម ជាប់ដោយចំណងគឺ-
 នគរ ជាប់ដោយចំណងគឺជនបទ ជាប់ដោយចំណងគឺជំងឺឡាយ មាន
 ចំណងគឺគម្រប់ៗ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៤] ទឹក ជាអតីត មានប្ត ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ ទ្វារអំពើ
 ដែលគួរធ្វើដោយទឹក ព្រោះទឹកនោះប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ភ្លើង ជាអតីត មានប្ត ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ ទ្វារអំពើដែល
 គួរធ្វើដោយភ្លើង ព្រោះភ្លើងនោះប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ខ្យល់ ជាអតីត មានប្ត ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ ទ្វារអំពើដែលគួរធ្វើ
 ដោយខ្យល់ ព្រោះខ្យល់នោះប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៥] រូបក្ខន្ធ ជាអតីត មាន រូបក្ខន្ធ ជាអនាគត មាន
 រូបក្ខន្ធ ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ត ។ អើ ។ រូបក្ខន្ធ មាន ៣ ប្ត ។

ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។ អតីតា បញ្ចក្ខន្ធា អត្ថិ
អនាគតា បញ្ចក្ខន្ធា អត្ថិ បច្ចុប្បន្នា បញ្ចក្ខន្ធា
អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ បន្ទាស ខន្ធាតិ ។ ន ហេរិ
វត្តព្វ ។ បេ ។

[៣៧២] អតីតំ ចក្ខាយតនំ អត្ថិ អនាគតំ
ចក្ខាយតនំ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នំ ចក្ខាយតនំ អត្ថិតិ ។
អាមត្តា ។ តិណិ ចក្ខាយតនាជិតិ ។ ន ហេរិ
វត្តព្វ ។ បេ ។ អតីតាជិ ទ្វាទសាយតនាជិ អត្ថិ
អនាគតាជិ ទ្វាទសាយតនាជិ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នាជិ
ទ្វាទសាយតនាជិ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ ចត្តិសា-
យតនាជិតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[៣៧៣] អតីតា ចក្ខុធាតុ អត្ថិ អនាគតា
ចក្ខុធាតុ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នា ចក្ខុធាតុ អត្ថិតិ ។
អាមត្តា ។ តិស្សោ ចក្ខុធាតុយោតិ ។ ន ហេរិ
វត្តព្វ ។ បេ ។ អតីតា អដ្ឋាវស ធាតុយោ អត្ថិ
អនាគតា អដ្ឋាវស ធាតុយោ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នា
អដ្ឋាវស ធាតុយោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ ចតុប្ប-
កាស ធាតុយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។

អ្នកមិនគ្រូពេល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បញ្ចក្ខន្ធ ជាអតីត ពេល បញ្ច-
ក្ខន្ធ ជាអនាគត មាន បញ្ចក្ខន្ធ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ខន្ធ
មាន ខ័ ឬ ។ អ្នកមិនគ្រូពេល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៤] ចក្ខាយតនៈ ជាអតីត មាន ចក្ខាយតនៈ ជាអនាគត មាន
ចក្ខាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខាយតនៈ មាន ព ឬ ។
អ្នកមិនគ្រូពេល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ភាយតនៈ ១២ ជាអតីត មាន
ភាយតនៈ ១២ ជាអនាគត មាន ភាយតនៈ ១២ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។
អើ ។ ភាយតនៈ មាន ព ឬ ។ អ្នកមិនគ្រូពេល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៥] ចក្ខុធាតុ ជាអតីត មាន ចក្ខុធាតុ ជាអនាគត មាន
ចក្ខុធាតុ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុធាតុ មាន ព ឬ ។ អ្នក
មិនគ្រូពេល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអតីត មាន ខ័ ធាតុ
ជាអនាគត មាន ខ័ ធាតុជាបច្ចុប្បន្ន មាន ខ័ ឬ ។ អើ ។ ធាតុ
មាន ៥២ ឬ ។ អ្នកមិនគ្រូពេល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧៦) អត្ថតំ ចក្កុទ្រ្ទិយំ អត្ថំ អនាគតំ
 ចក្កុទ្រ្ទិយំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កុទ្រ្ទិយំ អត្ថតំ ។
 អាមត្តា ។ តិណ្ឌិ ចក្កុទ្រ្ទិយានិ ។ ន ហេវិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។ អត្ថតានិ ពាវិសតិទ្រ្ទិយានិ អត្ថំ
 អនាគតានិ ពាវិសតិទ្រ្ទិយានិ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នានិ
 ពាវិសតិទ្រ្ទិយានិ អត្ថតំ ។ អាមត្តា ។ ចស្សជ្ជទ្រ្ទិ-
 យានិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(៣៧៧) អត្ថតោ រាជា ចក្កុវត្តិ អត្ថំ អនា-
 គតោ រាជា ចក្កុវត្តិ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នោ រាជា ចក្កុវត្តិ
 អត្ថតំ ។ អាមត្តា ។ តិណ្ឌិ រាជ្ជំ ចក្កុវត្តិ
 សម្មទ័កាវេ ហោតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(៣៧៨) អត្ថតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អត្ថំ អនា-
 គតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ
 អត្ថតំ ។ អាមត្តា ។ តិណ្ឌិ សម្មាសម្ពុទ្ធានិ
 សម្មទ័កាវេ ហោតិ ។ ន ហេវិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(៣៧៦) ចក្កុទ្រ្ទិយេ ជាអតីត មាន ចក្កុទ្រ្ទិយេ ជាអនាគត មាន
 ចក្កុទ្រ្ទិយេ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ចក្កុទ្រ្ទិយេ មាន ៣ ឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វត្ថុទ្រ្ទិយ ២២ ជាអតីត មាន
 វត្ថុទ្រ្ទិយ ២២ ជាអនាគត មាន វត្ថុទ្រ្ទិយ ២២ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។
 វត្ថុទ្រ្ទិយ មាន ៦៦ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧៧) ស្តេចចក្រពត្តិ ជាអតីត មាន ស្តេចចក្រពត្តិ ជាអនាគត
 មាន ស្តេចចក្រពត្តិ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ស្តេចចក្រពត្តិ ៣
 អង្គ មានក្នុងចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧៨) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអតីត មាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ជាអនាគត មាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ៣ ព្រះអង្គ មានក្នុងចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៩] អត្ថំ អត្ថំ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ
 អត្ថំ ។ អត្ថំ សិយា អត្ថំ សិយា ប្លាត្ថំ ។
 អាជាធាហិ វិក្កហំ ហញ្ចំ អត្ថំ អត្ថំ អត្ថំ សិយា
 អត្ថំ សិយា ប្លាត្ថំ តេជាត្ថំ ប្លាត្ថំ ប្លាត្ថំ
 អត្ថំ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុញ្ច ខោ អត្ថំ អត្ថំ អត្ថំ
 សិយា អត្ថំ សិយា ប្លាត្ថំ តេជាត្ថំ ប្លាត្ថំ
 ប្លាត្ថំ អត្ថំ មិច្ឆា ធា ច បទ អត្ថំ ប្លាត្ថំ
 ប្លាត្ថំ អត្ថំ ធា វត វេ វត្ថុញ្ច អត្ថំ អត្ថំ
 អត្ថំ សិយា អត្ថំ សិយា ប្លាត្ថំ យំ តត្ថ វេទ-
 សិ វត្ថុញ្ច ខោ អត្ថំ អត្ថំ អត្ថំ សិយា អត្ថំ
 សិយា ប្លាត្ថំ តេជាត្ថំ ប្លាត្ថំ ប្លាត្ថំ អត្ថំ
 មិច្ឆា ។

[៣៨០] អនាគតំ អត្ថំ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ
 អនាគតំ ។ អត្ថំ សិយា អនាគតំ សិយា ប្លាត្ថំ
 កត្ថំ ។ អាជាធាហិ វិក្កហំ ហញ្ចំ អនាគតំ អត្ថំ
 អត្ថំ សិយា អនាគតំ សិយា ប្លាត្ថំ តេជ

[៣៧៩] អត្ថំ មានប្ត ។ អើ ។ មានអត្ថំ ។ មាន
 អត្ថំ មាន មិនមែនអត្ថំ មាន ។ អត្ថំ មាន មិនមែនអត្ថំ មាន ។ ប្រោះហេតុនោះ
 អត្ថំ មាន មានអត្ថំ មាន មិនមែនអត្ថំ មាន ។ អត្ថំ ទៅជាមិនមែនអត្ថំ មិនមែនអត្ថំ ទៅជាអត្ថំ វិញ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកឆ្លៀតពោលនៃពាក្យនោះថា
 អត្ថំ មាន មានអត្ថំ មាន មិនមែនអត្ថំ មាន ។ ប្រោះហេតុនោះ
 អត្ថំ ទៅជាមិនមែនអត្ថំ មិនមែនអត្ថំ ទៅជាអត្ថំ វិញ ពាក្យ
 ដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស មួយទៀត បើមិនមានអត្ថំ ទៅជាមិនមែន
 អត្ថំ មិនមែនអត្ថំ ទៅជាអត្ថំ វិញ ម្ចាស់អ្នកដឹងម្រើម អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា អត្ថំ មាន មានអត្ថំ មាន មិនមែនអត្ថំ មាន ដូច្នោះទេ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកឆ្លៀតពោលនៃពាក្យ
 នោះថា អត្ថំ មាន មានអត្ថំ មាន មិនមែនអត្ថំ មាន ។ ប្រោះ
 ហេតុនោះ អត្ថំ ទៅជាមិនមែនអត្ថំ មិនមែនអត្ថំ ទៅជាអត្ថំ
 វិញ ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស ។

[៣៨០] អនាគត មានប្ត ។ អើ ។ មានអនាគតប្ត ។ មាន
 អនាគត មាន មិនមែនអនាគត មាន ។ អ្នកច្បាំងនូវកំហុសចុះ បើ
 អនាគតមាន មានអនាគត មាន មិនមែនអនាគត មាន ។ ប្រោះហេតុនោះ

អនាគតំ ប្លាណគតំ ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ យំ តត្ថ
 វេទសិ វត្តុញ្ច ខោ អនាគតំ អត្ថំ អត្ថំ សិយា
 អនាគតំ សិយា ប្លាណគតំ តេន អនាគតំ ប្លាណគតំ
 ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ មិច្ឆា លោ លេ បន អនា-
 គតំ ប្លាណគតំ ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ លោ វត វេ
 វត្តុញ្ច អនាគតំ អត្ថំ អត្ថំ សិយា អនាគតំ សិយា
 ប្លាណគតន្តំ យំ តត្ថ វេទសិ វត្តុញ្ច ខោ អនាគតំ
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា អនាគតំ សិយា ប្លាណគតំ
 តេន អនាគតំ ប្លាណគតំ ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ
 មិច្ឆា ។

[៣៧០] បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ
 បច្ចុប្បន្នំ ។ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្នំ សិយា លោ
 បច្ចុប្បន្នំ ។ អាជាណាហិ និក្កហំ ហញ្ចំ បច្ចុប្បន្នំ
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្នំ សិយា លោ បច្ចុប្បន្នំ
 តេន បច្ចុប្បន្នំ លោ បច្ចុប្បន្នំ លោ បច្ចុប្បន្នំ

អនាគត ទៅជាមិនមែនអនាគត មិនមែនអនាគត ទៅជាអនាគត
 វិញ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា អ្នកគប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា អនាគត មាន មានអនាគត ក៏មាន មិនមែន
 អនាគត ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ អនាគត ទៅជាមិនមែនអនាគត
 មិនមែនអនាគត ទៅជាអនាគតវិញ ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស មួយ
 ទៀត បើអនាគត មិនមាន ទៅជាមិនមែនអនាគត មិនមែនអនាគត
 ទៅជាអនាគតវិញ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អនាគត
 មាន មានអនាគត ក៏មាន មិនមែនអនាគត ក៏មាន ដូច្នោះទេ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះ
 ថា អនាគតមាន មានអនាគត ក៏មាន មិនមែនអនាគត ក៏មាន
 ព្រោះហេតុនោះ អនាគត ទៅជាមិនមែនអនាគត មិនមែនអនាគត
 ទៅជាអនាគតវិញ ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យខុស ។

[៣៧១] បច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ មានបច្ចុប្បន្នឬ ។ មាន
 បច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន ។ អ្នកចូរដឹងទូរកំហុសចុះ
 បើបច្ចុប្បន្ន មាន មានបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន
 ព្រោះហេតុនោះ បច្ចុប្បន្ន ទៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន

បច្ចុប្បន្នន្តិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តព្វ ខោ បច្ចុប្បន្ន
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្និ សិយា លោ បច្ចុប្បន្និ
 ភេន បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ បច្ចុ-
 ប្បន្នន្តិ មិច្ឆា លោ ចេ បន បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ
 លោ បច្ចុប្បន្និ បច្ចុប្បន្នន្តិ លោ វត វ វត្តព្វ
 បច្ចុប្បន្និ អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្និ សិយា លោ
 បច្ចុប្បន្នន្តិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តព្វ ខោ បច្ចុប្បន្ន
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្និ សិយា លោ បច្ចុប្បន្ន
 ភេន បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ
 បច្ចុប្បន្នន្តិ មិច្ឆា ។

(៣៨២) ធីត្វានំ អត្ថំ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ
 ធីត្វានំ ។ អត្ថំ សិយា ធីត្វានំ សិយា លោ
 ធីត្វានំ ។ អាជាធាហិ ធីត្តហិ ហត្ថំ ធីត្វានំ
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា ធីត្វានំ សិយា លោ ធីត្វានំ
 ភេន ធីត្វានំ លោ ធីត្វានំ លោ ធីត្វានំ ធីត្វានំ
 យំ តត្ថ វនេសិ វត្តព្វ ខោ ធីត្វានំ អត្ថំ អត្ថំ
 សិយា ធីត្វានំ សិយា លោ ធីត្វានំ ភេន

ខៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ បណ្ណាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកហោបច្ចុប្បន្នវិញ
 អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បច្ចុប្បន្ន មាន មានបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិន
 មែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ បច្ចុប្បន្ន ខៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន
 មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ខៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យទុស
 មួយទៀត បើមិនមែនបច្ចុប្បន្ន ខៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន
 ខៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ ម្ចាស់អ្នកដ៏បម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បច្ចុប្បន្ន មាន
 មានបច្ចុប្បន្នក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្នក៏មាន ដូច្នោះឯ បណ្ណាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បច្ចុប្បន្ន
 មាន មានបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ
 បច្ចុប្បន្ន ខៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ខៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ
 ពាក្យដូច្នោះនេះ ជាពាក្យទុស ។

(៣៨២) ធីត្វាន មានប្តី ។ អើ ។ មានធីត្វានប្តី ។ មាន
 ធីត្វាន ក៏មាន មិនមែនធីត្វាន ក៏មាន ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ បើ
 ធីត្វានមាន មានធីត្វាន ក៏មាន មិនមែនធីត្វាន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ
 ធីត្វាន ខៅជាមិនមែនធីត្វាន មិនមែនធីត្វាន ខៅជាធីត្វានវិញ បណ្ណា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះ
 ថាធីត្វានមាន មានធីត្វាន ក៏មាន មិនមែនធីត្វាន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ

ធិត្វានំ លោ ធិត្វានំ លោ ធិត្វានំ ធិត្វានន្តំ មិច្ឆា លោ
 លោ បទ ធិត្វានំ លោ ធិត្វានំ លោ ធិត្វានំ ធិត្វានន្តំ
 លោ វត វេ វត្តទ្វេ ធិត្វានំ អត្តិ អត្តិ សិយា
 ធិត្វានំ សិយា លោ ធិត្វានន្តំ យំ តត្ត វេនសិ
 វត្តទ្វេ លោ ធិត្វានំ អត្តិ អត្តិ សិយា ធិត្វានំ
 សិយា លោ ធិត្វានំ តេន ធិត្វានំ លោ ធិត្វានំ
 លោ ធិត្វានំ ធិត្វានន្តំ មិច្ឆា ។

(៣៧៣) ន វត្តត្ថំ អត្តតិ អត្តិ អនាគតិ

អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ នទិ វត្តិ ភកវតា យំ តត្តិ
 ភិក្ខុវេ រូបំ អតីតាណាគតប្បច្ចប្បន្នំ អជ្ឈតិ វា តហិទ្ធា
 វា ឱទ្ធាវិកិ វា សុខុមំ វា ហិំនំ វា បណីតិ វា
 យំ ទ្វេ សន្តិកេ វា អយំ វុច្ចតិ រូបក្ខត្វោ យា
 តាចិ វេននា ។ បេ ។ យា តាចិ សញ្ញា ។ បេ ។
 យេ តេចិ សម្ពាទ ។ បេ ។ យំ តត្តិ វិញ្ញាណំ
 អតីតាណាគតប្បច្ចប្បន្នំ អជ្ឈតិ វា តហិទ្ធា វា ឱទ្ធា-
 វិកិ វា សុខុមំ វា ហិំនំ វា បណីតិ វា យំ
 ទ្វេ សន្តិកេ វា អយំ វុច្ចតិ វិញ្ញាណក្ខត្វោតិ

ធិត្វាន លោ ធិត្វាន ធិត្វាន លោ ធិត្វាន ធិត្វាន ធិត្វាន
 ដូច្នេះនេះ ជាតាក្សខុស ប្តូរទៀត បើមិនមែនធិត្វាន លោ ធិត្វាន មែន
 ធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន លោ ធិត្វាន ធិត្វាន ម្នាលអ្នកដឹងម្រើម អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា ធិត្វានមាន មានធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន ដូច្នេះ
 ទេ បណ្តាតាក្សទាំងវាទោះ អ្នកពោលនូវភាគណា អ្នកគប្បីពោលតែ
 តាក្សនោះថា ធិត្វាន មាន មានធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន
 ព្រោះហេតុនោះ ធិត្វាន លោ ធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន លោ ធិត្វាន
 ធិត្វាន តាក្សដូច្នេះនេះ ជាតាក្សខុស ។

[៣៧៣] អ្នកមិនគួរពោលថា អតីត មាន អនាគត មានឬ ។

អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គ្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 រូបណាមួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី
 គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ខ្ពង់ខ្ពស់ក្តី រូបណា ដែលនៅ
 ក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី នេះហៅថា រូបន្ត វេទនាណាមួយ ។ បេ ។
 សញ្ញាណាមួយ ។ បេ ។ សម្ពាទណាមួយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណណា
 មួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោត
 គ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ខ្ពង់ខ្ពស់ក្តី វិញ្ញាណណា ដែលនៅ
 ក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី នេះហៅថា វិញ្ញាណន្ត តាក្សដូច្នេះ

អន្តរៈ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេជ ហិ
អតីតំ អត្ថំ អនាគតំ អត្ថិតំ ។

[៣៧៤] អតីតំ អត្ថំ អនាគតំ អត្ថិតំ ។

អាមន្តា ។ ធនុ វុត្តិ កកវតា តយោម ភិក្ខុវេ

ជិវតិបថា អជីវចនបថា បញ្ញតិបថា អសង្កណ្ណ

អសង្កណ្ណបុព្វា ធន សង្កយន្តិ ធន សង្កយិស្សន្តិ

អប្បជីក្កដា សមណោហិ ព្រាណុណោហិ វិញ្ញាហិ ។

កកតមេ តយោ ។ យំ ភិក្ខុវេ រូបំ អតីតំ ជិវុទ្ធិ

វិភតំ វិបវណាតំ អយោសីតិ តស្ស សង្ខា អយោ-

សីតិ តស្ស សមញ្ញា អយោសីតិ តស្ស បញ្ញតិ

ធន តស្ស សង្ខា អត្ថិតំ ធន តស្ស សង្ខា កវិស្ស-

តីតំ យា វេទនា ។ បេ ។ យា សញ្ញា ។ បេ ។

យេ សង្ខារ ។ បេ ។ យំ វិញ្ញាណំ អតីតំ ជិវុទ្ធិ

វិភតំ វិបវណាតំ អយោសីតិ តស្ស សង្ខា អយោ-

សីតិ តស្ស សមញ្ញា អយោសីតិ តស្ស បញ្ញតិ

មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ ហើ ។ ហើវេហ្មេ អតីត មាន អនាគត មាន ។

[៣៧៤] អតីត មាន អនាគត មាន ។ ហើ ។ ក្រែងព្រះ

មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ព យ៉ាងនេះ

ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយគ្នា ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់ហៅ ជា

គន្លងនៃពាក្យបញ្ញតិ ជាធម៌មិនច្រឡំច្រឡំ មិនធ្លាប់ច្រឡំច្រឡំ មិន

ច្រឡំច្រឡំ វស្សវនេះ នឹងមិនច្រឡំច្រឡំ ក្នុងអនាគត ជាធម៌អ្នក

ប្រាជ្ញទាំងឡាយ ជាសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ មិនគំរះដៀលហើយ ។ ធម៌

ពយ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបណា ដែលកន្លង

ទៅហើយ លេក់ទៅហើយ ទៅប្រាសហើយ ប្រែប្រួលហើយ វាចា

សម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត ឈ្មោះនៃរូបនោះ

ថា មានហើយ ក្នុងអតីត បញ្ញតិនៃរូបនោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត

វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់

ហៅនូវរូបនោះថា នឹងមិនមានក្នុងអនាគត វេទនាណា ។ បេ ។

សញ្ញាណា ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយណា ។ បេ ។ វិញ្ញាណណា

ដែលកន្លងទៅហើយ លេក់ទៅហើយ ទៅប្រាសហើយ ប្រែ

ប្រួលហើយ វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា មានហើយ ក្នុង

អតីត ឈ្មោះនៃវិញ្ញាណនោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត បញ្ញតិ

ន តស្ស សង្ខា អត្ថតិ ន តស្ស សង្ខា ភវិស្ស-
 ត្ថតិ យំ ភិក្ខុវេ រូបំ អជាតំ អចាតុក្ខតំ ភវិស្សត្ថតិ
 តស្ស សង្ខា ភវិស្សត្ថតិ តស្ស សមញ្ញា ភវិស្ស-
 ត្ថតិ តស្ស បញ្ញត្តិ ន តស្ស សង្ខា អត្ថតិ ន
 តស្ស សង្ខា អយោសីតិ យា វេទនា ។ បេ ។
 យា សញ្ញា ។ បេ ។ យេ សង្ខារ ។ បេ ។ យំ
 វិញ្ញាណំ អជាតំ អចាតុក្ខតំ ភវិស្សត្ថតិ តស្ស សង្ខា
 ភវិស្សត្ថតិ តស្ស សមញ្ញា ភវិស្សត្ថតិ តស្ស បញ្ញត្តិ
 ន តស្ស សង្ខា អត្ថតិ ន តស្ស សង្ខា អយោ-
 សីតិ យំ ភិក្ខុវេ រូបំ ជាតំ ចាតុក្ខតំ អត្ថតិ តស្ស
 សង្ខា អត្ថតិ តស្ស សមញ្ញា អត្ថតិ តស្ស បញ្ញត្តិ
 ន តស្ស សង្ខា អយោសីតិ ន តស្ស សង្ខា
 ភវិស្សត្ថតិ យោ វេទនា ។ បេ ។ យោ សញ្ញា ។ បេ ។

នៃវិញ្ញាណនោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណ
 នោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា
 នឹងមិនមាន ក្នុងអនាគត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបណាដែលមិនខានកើត
 មិនខានកើតប្រាកដ វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនា-
 គត ឈ្មោះនៃរូបនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនាគត បញ្ញត្តិនៃរូបនោះថានឹង
 មាន ក្នុងអនាគត វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា មិនមានហើយ ក្នុងអតីត វេទនាណា
 ។ បេ ។ សញ្ញាណា ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយណា ។ បេ ។
 វិញ្ញាណា ដែលមិនខានកើត មិនខានកើតប្រាកដ វាចាសម្រាប់ហៅ
 នូវវិញ្ញាណនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនាគត ឈ្មោះនៃវិញ្ញាណនោះថា
 នឹងមាន ក្នុងអនាគត បញ្ញត្តិនៃវិញ្ញាណនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនាគត
 វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចា
 សម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា មិនមាន ហើយក្នុងអតីត ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ រូបណា ដែលកើតហើយ កើតប្រាកដហើយ វាចាសម្រាប់
 ហៅនូវរូបនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឈ្មោះនៃរូបនោះថា មាន ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន បញ្ញត្តិនៃរូបនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់ហៅ
 នូវរូបនោះថា មិនមានហើយ ក្នុងអតីត វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា
 នឹងមិនមាន ក្នុងអនាគត វេទនាណា ។ បេ ។ សញ្ញាណា ។ បេ ។

យេ សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ ។ យំ វិញ្ញាណំ ជាតិ
 ពាក្យកុតិ អត្ថិតិ តស្ស សម្មា អត្ថិតិ តស្ស
 សមញ្ញា អត្ថិតិ តស្ស បញ្ញត្តិ ធន តស្ស សម្មា
 អហោសិតិ ធន តស្ស សម្មា កវិស្សតិ វេមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ តយោ ធិរុត្តិបថា អធិវចនបថា បញ្ញត្តិបថា
 អសន្តិណា អសន្តិណាបញ្ញា ធន សន្តិយន្តិ ធន សន្តិ-
 យិស្សន្តិ អប្បដិក្កដា សមណោហិ ព្រាហ្មណោហិ
 វិញ្ញាហិ យេបិ តេ ភិក្ខុវេ អហោសិ ឧត្តរណា
 វស្សកញ្ញា អហោតុកវាណា អភិវិយវាណា ធនុត្តកវាណា
 តេបិមេ តយោ ធិរុត្តិបថេ អធិវចនបថេ បញ្ញត្តិប-
 ថេ ធន ករហិតតំ ធន បដិក្កោសិតតំ អមញ្ញិសុ ។
 តិ កសិស្ស ហេតុ ។ ធិន្ទាទ្យាវេសនាឧបាទ្យាម្ពកយាតិ
 អត្តវេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេធន ហិ ធន
 វត្តតំ អត្ថិតិ អត្ថិតិ អនាគតិ អត្ថិតិ ។

សម្មាគោតិឡាយណា ។ បេ ។ វិញ្ញាណណា ដែលកើតហើយ
 កើតប្រាកដហើយ វាបានសម្រាប់ហៅឱ្យវិញ្ញាណនោះថា មាន ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ឈ្មោះនៃវិញ្ញាណនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន បញ្ញត្តិ
 នៃវិញ្ញាណនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាបានសម្រាប់ហៅឱ្យវិញ្ញាណ
 នោះថា មិនមានហើយ ក្នុងអតីត វាបានសម្រាប់ហៅឱ្យវិញ្ញាណនោះថា
 នឹងមិនមាន ក្នុងអនាគត ម្ចាស់ភិក្ខុគោតិឡាយ ធម៌ព្យយ៉ាងនេះឯង ជា
 គន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយគ្នា ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់ហៅ ជាគន្លង
 នៃពាក្យបញ្ញត្តិ ជាធម៌មិនច្រឡូកច្រឡំ មិនធ្លាប់ច្រឡូកច្រឡំ មិនច្រឡូក
 ច្រឡំឥឡូវនេះ នឹងមិនច្រឡូកច្រឡំ ក្នុងអនាគត ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញ
 គោតិឡាយ ជាសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ មិនគិះដៀលហើយ ម្ចាស់
 ភិក្ខុគោតិឡាយ បុគ្គលគោតិឡាយណា ជាអ្នកលើកខ្លួន មានពាក្យដូចជា
 ជិតភ្លៀង ជាអហោតុកវា ជាអភិវិយវា ជានត្តិកវា បុគ្គលគោតិ ព្យ
 ត្តកនេះ មិនបានសំគាល់ឱ្យពាក្យដែលគួរគិះដៀល មិនបានសំគាល់ឱ្យ
 ពាក្យដែលគួរហាមឃាត់ ក្នុងគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយ ក្នុងគន្លងនៃ
 ពាក្យសម្រាប់ហៅ ក្នុងគន្លងនៃពាក្យបញ្ញត្តិទេ ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះ
 ហេតុអ្វី ។ ព្រោះខ្លាចអំពីការនិទ្ទា ការបៀតបៀន និងការប្រណាំង
 ប្រជែង ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ
 អ្នកមិនគួរពោលថា អតីតមាន អនាគតមាន ដូច្នោះទេ ។

អភិធម្មបិដក ពហវវគ្គ

[៣៨៥] អត្ថតំ អត្ថតំ ។ អាមត្តា ។ ទទុ
 អាយស្មា ដក្កុណា ភក្កវន្តំ ឯតទោត អត្ថំ ទុ ខោ
 តំ កន្តុ ចក្កំ យេន ចក្កុនា អត្ថតេ តុន្តេ បរិ-
 ទិព្វតេ ទិដ្ឋបបញ្ចេ ទិដ្ឋវដ្តមេ បរិយាទិដ្ឋវដ្តេ សព្វ-
 ទុក្ខវិនិវត្តេ បញ្ញាបយមាណោ បញ្ញាបេយ្យ ។ បេ ។
 អត្ថំ ទុ ខោ សា កន្តុ ជីវ្ហំ ។ បេ ។ អត្ថំ ទុ
 ខោ សោ កន្តុ មណោ យេន មនេន អត្ថតេ
 តុន្តេ បរិទិព្វតេ ទិដ្ឋបបញ្ចេ ទិដ្ឋវដ្តមេ បរិយាទិដ្ឋ-
 វដ្តេ សព្វទុក្ខវិនិវត្តេ បញ្ញាបយមាណោ បញ្ញាបេ-
 យ្យាតិ ។ ទត្ថំ ខោ តំ ដក្កុណា ចក្កំ យេន
 ចក្កុនា អត្ថតេ តុន្តេ បរិទិព្វតេ ទិដ្ឋបបញ្ចេ ទិដ្ឋ-
 វដ្តមេ បរិយាទិដ្ឋវដ្តេ សព្វទុក្ខវិនិវត្តេ បញ្ញាបយមា-
 ណោ បញ្ញាបេយ្យ ។ បេ ។ ទត្ថំ ខោ សា ដក្កុណា
 ជីវ្ហំ ។ បេ ។ ទត្ថំ ខោ សោ ដក្កុណា មណោ
 យេន មនេន អត្ថតេ តុន្តេ បរិទិព្វតេ ទិដ្ឋប-
 បញ្ចេ ទិដ្ឋវដ្តមេ បរិយាទិដ្ឋវដ្តេ សព្វទុក្ខវិនិវត្តេ

អភិធម្មបិដក ពហវវគ្គ

[៣៨៥] អត្ថតំ មានប្ត ។ អើ ។ ក្រែងព្រះផ្គុណមានអាយុ
 បានក្រាបមូលភាគៗនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន កាលព្រះពុទ្ធ ជាអតីត មានដំណើរយើងយូរកាត់បង់ហើយ មាន
 ផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ ប្រព្រឹត្តកន្លងទូកុំទុកទាំងពួងហើយ
 ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គលកាលបញ្ចក្ខ គប្បីបញ្ចក្ខដោយចក្កណា ចក្ក
 នោះ មានប្ត ។ បេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ជីវ្ហនោះ មានប្ត ។ បេ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលព្រះពុទ្ធ ជាអតីត មានដំណើរយើងយូរ
 កាត់បង់ហើយ មានផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ ប្រព្រឹត្ត
 កន្លងទូកុំទុកទាំងពួងហើយ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គល កាលបញ្ចក្ខ
 គប្បីបញ្ចក្ខដោយចក្កណា ចក្កនោះ មានប្ត ។ ព្រះមានព្រះភាគក្រាប
 ថា ម្ចាស់ផ្គុណ កាលព្រះពុទ្ធ ជាអតីត មានដំណើរយើងយូរកាត់បង់
 ហើយ មានផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ ប្រព្រឹត្តកន្លងទូកុំ
 ទុកទាំងពួងហើយ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គល កាលបញ្ចក្ខ
 ដោយចក្កណា ចក្កនោះ មិនមានទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ផ្គុណ ជីវ្ហនោះ
 មិនមានទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ផ្គុណ កាលព្រះពុទ្ធ ជាអតីត មាន
 ដំណើរយើងយូរកាត់បង់ហើយ មានផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ
 ប្រព្រឹត្តកន្លងទូកុំទុកទាំងពួងហើយ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គល កាល

បញ្ញាបយមាណោ បញ្ញាបេយ្យនិ អន្តេ សុត្តន្តោនិ ។
អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្តំ អតីតំ អន្តីតំ ។

[៣៨៦] អតីតំ អន្តីតំ ។ អាមត្តា ។ នន្ត

អាយស្មិ នន្តកោ ឯតទរោក អហុ បុព្វេ លោ-
កោ តទហុ អកុសលំ សោ ឯតរហិ នត្តិ ឥច្ឆេតិ
កុសលំ អហុ បុព្វេ ទោសោ ។ បេ ។ អហុ បុព្វេ
មោហោ តទហុ អកុសលំ សោ ឯតរហិ នត្តិ
ឥច្ឆេតិ កុសលន្តិ អន្តេ សុត្តន្តោនិ ។ អាមត្តា ។
តេន ហិ ន វត្តំ អតីតំ អន្តីតំ ។

[៣៨៧] ន វត្តំ អនាគតំ អន្តីតំ ។ អា-

មត្តា ។ នន្ត វត្តំ ភក្កវតា កកាធិការេ ចេ
ភិក្ខុវេ អាហារេ អន្តិ រកោ អន្តិ នន្តិ អន្តិ
តណ្ហា បតិជ្ជតំ តត្ត វិញ្ញាណំ វិជ្ជិយត្ត បតិ-
ជ្ជតំ វិញ្ញាណំ វិជ្ជិយត្ត អន្តិ តត្ត ធាម្រូបស្ស អវ-
កកាធិ យត្ត អន្តិ ធាម្រូបស្ស អវកកាធិ អន្តិ តត្ត

បញ្ញា ភប្បិបញ្ញា វោយចិត្តណា ចិត្តឃោះ បិមហេវេ ពាក្យ
ដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា
អតីតមាន ដូច្នោះទេ ។

[៣៨៦] អតីត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះទន្ទៈមានអាយុ

បានពោលពាក្យនេះថា លោក មានហើយក្នុងកាលមុន លោកនោះ
ជាអកុសល លោកនោះ មិនមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ នេះជាអកុសល
ទោស មានហើយក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ មោហៈ មានហើយក្នុងកាល
មុន មោហៈនោះ ជាអកុសល មោហៈនោះ មិនមានក្នុងកាលឥឡូវ
នេះ នេះជាអកុសល ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើ
ដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា អតីតមាន ដូច្នោះទេ ។

[៣៨៧] អ្នកមិនគួរពោលថា អនាគត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះ

មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសេចក្តីត្រេកត្រអាល
មាន សេចក្តីរីករាយមាន ចំណង់មាន ក្នុងកតទ្បិក្ខិកហារ វិញ្ញាណដែល
តាំងនៅក្នុងកតទ្បិក្ខិកហារនោះ ក៏លូតលាស់ឡើង វិញ្ញាណដែលតាំង
នៅក្នុងកតទ្បិក្ខិកហារណា លូតលាស់ហើយ ការចុះកាន់នាមរូប ក៏មាន
ក្នុងកតទ្បិក្ខិកហារនោះ ការចុះកាន់នាមរូប មានក្នុងកតទ្បិក្ខិកហារណា

សម្មាសម្ពុទ្ធ វុឌ្ឍិ យត្ត អត្តិ សម្មាសម្ពុទ្ធ វុឌ្ឍិ អត្តិ តត្ត
 អាយតី បុទត្តវាគិណិញ្ញតិ យត្ត អត្តិ អាយតី បុទត្ត-
 វាគិណិញ្ញតិ អត្តិ តត្ត អាយតី ជាតិជកមរណំ យត្ត
 អត្តិ អាយតី ជាតិជកមរណំ សសោកន្តិ(១) កិក្ខុវេ
 សរដិ សឧបាយាសន្តិ វនាមិ ជស្សេ ចេ កិក្ខុវេ
 អាយាវ... មនោសញ្ចេតនាយ ចេ កិក្ខុវេ អាយាវ...
 វិញ្ញាណោ ចេ កិក្ខុវេ អាយាវ អត្តិ វាតោ អត្តិ
 ទន្ធិ ។ បេ ។ សរដិ សឧបាយាសន្តិ វនាមិ អត្តិ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្ត(២)
 អនាគតំ អត្តិតិ ។

(៣៨៨) អនាគតំ អត្តិតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធិ

វត្តំ ភគវតោ កតត្តិកាវេ ចេ កិក្ខុវេ អាយាវ
 ទត្តិ វាតោ ទត្តិ ទន្ធិ ទត្តិ តត្តា អប្បតិដ្ឋិតិ
 តត្ត វិញ្ញាណំ អវិរុទ្ធិ យត្ត អប្បតិដ្ឋិតិ វិញ្ញាណំ
 អវិរុទ្ធិ ទត្តិ តត្ត ធាមរូបស្ស អវិក្ខន្ធិ យត្ត

១ ឧ. សសោកន្តិ ។ ម. សសោកំ តំ ។ ២ ឧ. ទ វត្តព្វំ ។ ម អយំ បាហេ ទ ទំស្សតិ ។

ការចម្រើនឡើង វិសេស្តរទាំងឡាយ ក៏មាន ក្នុងកតទ្យង្គិកហារនោះ
 ការចម្រើនឡើង វិសេស្តរទាំងឡាយ មាន ក្នុងកតទ្យង្គិកហារណា
 ការកើតក្នុងភព្វីតទៅទៀត ក៏មាន ក្នុងកតទ្យង្គិកហារនោះ ការកើត
 ក្នុងភព្វីតទៅទៀត មាន ក្នុងកតទ្យង្គិកហារណា ជាតិជកមរណៈតទៅ
 ក៏មានក្នុងកតទ្យង្គិកហារនោះ ជាតិជកមរណៈតទៅ មាន ក្នុងកតទ្យង្គិ-
 កហារណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតរោលនូវកតទ្យង្គិកហារនោះ
 ថា ប្រកបដោយសោក ប្រកបដោយធូលី ប្រកបដោយសេចក្តីចង្អៀត
 ចង្អៀល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងផស្ស្សហារ ... ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ បើក្នុងមនោសញ្ចេតនាហារ ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 សេចក្តីត្រេកត្រកាលមាន សេចក្តីរីករាយមាន ក្នុងវិញ្ញាណាហារ ។ បេ ។
 គថាគតរោលថា ប្រកបដោយធូលី ប្រកបដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អៀល
 ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្របូ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា អនាគត មាន ដូច្នោះទេ ។

(៣៨៨) អនាគត មានបូ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះ

ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសេចក្តីត្រេកត្រកាល មិន
 មាន សេចក្តីរីករាយ មិនមាន ចំណង់ មិនមាន ក្នុងកតទ្យង្គិកហារ
 វិញ្ញាណដែលមិនតាំងនៅ ក្នុងកតទ្យង្គិកហារនោះ ក៏មិនលូតលាស់
 ឡើង វិញ្ញាណដែលមិនតាំងនៅ ក្នុងកតទ្យង្គិកហារណា មិនលូត
 លាស់ហើយ ការចុះកាន់នាមរូប ក៏មិនមាន ក្នុងកតទ្យង្គិកហារនោះ

ធន្តិ ធាម្រូបស្ស អវគ្គន្តិ ធន្តិ តត្ថ សង្ខារាទំ វុឡិ
 យត្ថ ធន្តិ សង្ខារាទំ វុឡិ ធន្តិ តត្ថ អាយតី បុ-
 ទត្តវាភិទិព្វត្តិ យត្ថ ធន្តិ អាយតី បុទត្តវាភិទិព្វត្តិ
 ធន្តិ តត្ថ អាយតី ជាតិជរាមរណំ យត្ថ ធន្តិ
 អាយតី ជាតិជរាមរណំ អសោកន្តិ ភិក្ខុវេ អរជិ
 អនុចាយាសន្តិ វនាមិ ជស្សេ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារ-
 វេ... មនោសញ្ចេតនាយ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារវេ...
 វិញ្ញាណោ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារវេ ធន្តិ រតោ ធន្តិ
 ធន្តិ ។ បេ ។ អរជិ អនុចាយាសន្តិ វនាមិ ភិក្ខុវេ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្តត្ថំ
 អនាគតិ អត្តតិ ។

ការចុះកាន់នាមរូប មិនមាន ក្នុងកតទ្បិដ្ឋិកហារណា សេចក្តីបម្រើប ខែ
 សង្ខារទាំងឡាយ ក៏មិនមាន ក្នុងកតទ្បិដ្ឋិកហារនោះ សេចក្តីបម្រើប ខែ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនមាន ក្នុងកតទ្បិដ្ឋិកហារណា ការកើតក្នុងកតថ្មីត
 ទៅទៀត ក៏មិនមាន ក្នុងកតទ្បិដ្ឋិកហារនោះ ការកើតក្នុងកតថ្មីតទៅ
 ទៀត មិនមាន ក្នុងកតទ្បិដ្ឋិកហារណា ជាតិជរាមរណៈតទៅ ក៏មិន
 មានក្នុងកតទ្បិដ្ឋិកហារនោះ ជាតិជរាមរណៈតទៅទៀត មិនមាន ក្នុង
 កតទ្បិដ្ឋិកហារណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតៈពាល ឲ្យកតទ្បិដ្ឋិ-
 កហារនោះថា មិនប្រកបដោយសោក មិនប្រកបដោយធូលី មិនប្រកប
 ដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងផស្ស្សហារ...
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងមនោសញ្ចេតនាហារ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើសេចក្តីត្រេកត្រអាល មិនមាន សេចក្តីកែវាយ មិនមាន ។ បេ ។
 ក្នុងវិញ្ញាណហារ តថាគតៈពាលថា មិនប្រកបដោយធូលី មិនប្រកប
 ដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ត ។ អើ ។
 បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពាលថា អនាគត មាន ដូច្នោះទេ ។

អតីតិ ខន្ធាតិកហំ

[៣៨៧] អតីតិ ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ
អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតិ អា-
យតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ
វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតិ ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។
អតីតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតិ
ខន្ធាតុអាមន្តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ អតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៨] អនាគតិ ខន្ធាតិ ។ អាមន្តា ។
អនាគតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនា-
គតិ អាមន្តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតិ អតីតិ ។
ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគតិ ធាតុតិ ។ អា-
មន្តា ។ អនាគតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
អនាគតិ ខន្ធាតុអាមន្តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនា-
គតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៨៩] បច្ចុប្បន្និ ខន្ធា បច្ចុប្បន្និ អតីតិ ។

អតីតិ ខន្ធាតិកហំ

[៣៨៧] ខន្ធាតិកហយ ជាអតីតយ ។ អើ ។ អតីត
មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពាយតនៈ ជា
អតីតយ ។ អើ ។ អតីត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអតីតយ ។ អើ ។ អតីត មានប្ត ។ អ្នកមិន
គួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធា ធាតុ ពាយតនៈ ជាអតីត
យ ។ អើ ។ អតីត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨៨] ខន្ធាតិកហយ ជាអនាគតយ ។ អើ ។ អនា-
គត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពាយតនៈ
ជាអនាគតយ ។ អើ ។ អនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអនាគតយ ។ អើ ។ អនាគត
មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធា ធាតុ
ពាយតនៈ ជាអនាគតយ ។ អើ ។ អនាគត មានប្ត ។ អ្នក
មិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨៩] ខន្ធាតិកហយ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មានប្ត ។

[៣៧៣] អតីតំ ខន្ធ អតីតំ នត្ថិតំ ។ អា-
 មន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ខន្ធ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតំ ។ ន
 ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ អាយតនំ អតីតំ
 នត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ
 នត្ថិតំ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ ធាតុ
 អតីតំ នត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ធាតុ បច្ចុប្បន្នំ
 នត្ថិតំ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ ខន្ធ-
 ធាតុអាយតនំ អតីតំ នត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុ-
 ប្បន្នំ ខន្ធធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតំ ។ ន
 ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៤] អនាគតំ ខន្ធ អនាគតំ នត្ថិតំ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ខន្ធ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតំ ។
 ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគតំ អាយតនំ
 ។ បេ ។ អនាគតំ ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ ខន្ធ-
 ធាតុអាយតនំ អនាគតំ នត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ ខន្ធធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតំ ។ ន
 ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៥] ខន្ធធាតុឡាយ ជាអតីត អតីត មិនមានឬ ។
 អើ ។ ខន្ធធាតុឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ ជាអតីត អតីត មិន
 មានឬ ។ អើ ។ អាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអតីត
 អតីត មិនមានឬ ។ អើ ។ ធាតុ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិន
 មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធ ធាតុ
 អាយតនៈ ជាអតីត អតីត មិនមានឬ ។ អើ ។ ខន្ធ ធាតុ
 អាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៦] ខន្ធធាតុឡាយ ជាអនាគត អនាគត មិនមាន
 ឬ ។ អើ ។ ខន្ធធាតុឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ ជាអនាគត ។ បេ ។
 ធាតុ ជាអនាគត ។ បេ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ជាអនាគត
 អនាគត មិនមានឬ ។ អើ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន
 បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧៥) អតីតំ រូបំ ខន្ធជាតិ ។ អាមត្តា ។
 អតីតំ រូបំ អត្តតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្រេ ។ បេ ។
 អតីតំ រូបំ អាយតន្តំ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ
 អត្តតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្រេ ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ
 ធាតុតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ អត្តតិ ។ ន
 ហោរិ វត្តត្រេ ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ ខន្ធជាតុអាយ-
 តន្តំ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ អត្តតិ ។ ន
 ហោរិ វត្តត្រេ ។ បេ ។

(៣៧៦) អនាគតំ រូបំ ខន្ធជាតិ ។ អាមត្តា ។
 អនាគតំ រូបំ អត្តតិ ។ ន ហោរិ វត្តត្រេ ។ បេ ។
 អនាគតំ រូបំ អាយតន្តំ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ
 ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ ខន្ធជាតុអាយតន្តំ ។
 អាមត្តា ។ អនាគតំ រូបំ អត្តតិ ។ ន ហោរិ
 វត្តត្រេ ។ បេ ។

(៣៧៧) បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធជាតិ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ ខន្ធជាតិ រូបំ អត្តតិ ។
 ន ហោរិ វត្តត្រេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អាយតន្តំ ។ បេ ។

(៣៧៥) ខន្ធ គីរូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអតីត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយភនៈ គី
 រូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ គីរូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។
 រូប ជាអតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គីរូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអតីត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧៦) ខន្ធ គីរូប ជាអនាគតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអនាគត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយភនៈ
 គីរូប ជាអនាគតប្ប ។ បេ ។ ធាតុ គីរូប ជាអនាគត ។ បេ ។
 ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គីរូប ជាអនាគតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអនា-
 គត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧៧) ខន្ធ គីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ប ។
 អើ ។ ខន្ធ គីរូប ជាអតីត រូប ជាអតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយភនៈ គីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។

បច្ចុប្បន្នំ រូបំ នាតុ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធ-
 នាតុកាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តតំ ។ អាមត្តា ។
 អត្តតំ រូបំ ខន្ធនាតុកាយតនំ អត្តតំ រូបំ អត្តតំ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣៧៦] បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធនាតុ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 អត្តតំ ។ អាមត្តា ។ អនាគតំ រូបំ ខន្ធនាតុ អនាគតំ
 រូបំ អត្តតំ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ
 រូបំ កាយតនំ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ នាតុ ។ បេ ។
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធនាតុកាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 អត្តតំ ។ អាមត្តា ។ អនាគតំ រូបំ ខន្ធនាតុកាយតនំ
 អនាគតំ រូបំ អត្តតំ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣៧៧] អត្តតំ រូបំ ខន្ធនាតុ អត្តតំ រូបំ នត្តតំ ។
 អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធនាតុ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ នត្តតំ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អត្តតំ រូបំ កាយតនំ ។ បេ ។

នាតុ ភិរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ ភិរូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ត ។ អើ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ
 ភិរូប ជាអតីត រូប ជាអតីត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៧៨] ខន្ធ ភិរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ត ។
 អើ ។ ខន្ធ ភិរូប ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយតនៈ ភិរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។
 នាតុ ភិរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ ភិរូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ត ។ អើ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ ភិ
 រូប ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៩] ខន្ធ ភិរូប ជាអតីត រូប ជាអតីត មិនមានប្ត ។ អើ ។
 ខន្ធ ភិរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយតនៈ ភិរូប ជាអតីត ។ បេ ។

អតីតំ រូបំ ធាតុ ។ យេ ។ អតីតំ រូបំ ទទ្ធជាតុ-
 អាយតនំ អតីតំ រូបំ ធន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ
 រូបំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធន្តីតិ ។ ន
 ហោវំ វត្តុព្វេ ។ យេ ។ អនាគតំ រូបំ ទទ្ធជាតុ
 រូបំ ធន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ទទ្ធជាតុ
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធន្តីតិ ។ ន ហោវំ វត្តុព្វេ ។ យេ ។
 អនាគតំ រូបំ អាយតនំ ។ យេ ។ អនាគតំ រូបំ
 ធាតុ ។ យេ ។ អនាគតំ រូបំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ អ-
 នាគតំ រូបំ ធន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 ទទ្ធជាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធន្តីតិ ។ ន ហោវំ
 វត្តុព្វេ ។ យេ ។ អតីតា វេទនា ។ យេ ។ អតីតា
 សញ្ញា ។ យេ ។ អតីតា សង្ខារ ។ យេ ។

[២០០] អតីតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុ ។ អាមត្តា ។
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតិ ។ ន ហោវំ វត្តុព្វេ ។ យេ ។
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ យេ ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 ធាតុ ។ យេ ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ ។
 អាមត្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតិ ។ ន ហោវំ
 វត្តុព្វេ ។ យេ ។

ធាតុ គីរូប ជាអតីត ។ យេ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គីរូប ជាអតីត រូប
 ជាអតីត មិនមានប្តូរ ។ អើ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គីរូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន រូបជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានប្តូរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ យេ ។ ទទ្ធជាតុ ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មិនមានប្តូរ ។
 អើ ។ ទទ្ធជាតុ ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានប្តូរ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ យេ ។ អាយតនៈ គីរូប ជាអនាគត
 ។ យេ ។ ធាតុ គីរូប ជាអនាគត ។ យេ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ
 គីរូប ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មិនមានប្តូរ ។ អើ ។ ទទ្ធជាតុ
 អាយតនៈ គីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានប្តូរ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ យេ ។ វេទនា ជាអតីត ។ យេ ។
 សញ្ញា ជាអតីត ។ យេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ ជាអតីត ។ យេ ។

[២០០] ទទ្ធជាតុ វិញ្ញាណ ជាអតីត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជា
 អតីត មានប្តូរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ យេ ។ អាយ-
 តនៈ គីរូប ជាអតីត ។ យេ ។ ធាតុ គីរូប ជាអតីត ។ យេ ។
 ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គីរូប ជាអតីត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ
 ជាអតីត មានប្តូរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ យេ ។

[២០១] អនាគតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ ។
 អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។
 អនាគតំ វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ
 ខន្ធធាតុអាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញា-
 ណំ អត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០២] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ អាមន្តា ។ អត្តតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ
 អត្តតំ វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ
 ធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្តតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ ធាតុអាយតនំ
 អត្តតំ វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៣] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធភ្នំ
 អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០១] ខន្ធភ្នំ វិញ្ញាណំ ជាអនាគត ។ អេ ។ វិញ្ញាណំ ជា
 អនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ
 វិញ្ញាណំ ជាអនាគត ។ បេ ។ ធាតុ វិញ្ញាណំ ជាអនាគត ។ បេ ។
 ខន្ធភ្នំ ធាតុ អាយតនៈ វិញ្ញាណំ ជាអនាគត ។ អេ ។ វិញ្ញាណំ
 ជាអនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០២] ខន្ធភ្នំ វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មានប្ត ។ អេ ។ ខន្ធភ្នំ វិញ្ញាណំ ជាអតីត វិញ្ញាណំ ជាអតីត មានប្ត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ វិញ្ញាណំ ជា
 បច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ធាតុ វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ខន្ធភ្នំ ធាតុ
 អាយតនៈ វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ត ។ អេ ។
 ខន្ធភ្នំ ធាតុ អាយតនៈ វិញ្ញាណំ ជាអតីត វិញ្ញាណំ ជាអតីត មានប្ត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៣] ខន្ធភ្នំ វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មានប្ត ។ អេ ។ ខន្ធភ្នំ វិញ្ញាណំ ជាអនាគត វិញ្ញាណំ
 ជាអនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុ-
 អាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។
 អនាគតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ ធាតុតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[២០៤] ធាតុតិ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុតិ វិញ្ញាណំ
 ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុ-
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ធាតុតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
 ។ បេ ។ ធាតុតិ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ ធាតុតិ
 វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ ធាតុតិ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុ-
 អាយតនំ ធាតុតិ វិញ្ញាណំ ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ ធាតុតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[២០៥] អនាគតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុតិ វិញ្ញាណំ
 ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ
 ធាតុតិ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ធាតុតិ ។

អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 ។ បេ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មានប្ត ។ អើ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ
 ជាអនាគត មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៦] ខន្ធ គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនមាន
 ប្ត ។ អើ ។ ខន្ធ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ
 គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត ។ បេ ។
 ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនមាន
 ប្ត ។ អើ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ
 ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៧] ខន្ធ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ ជាអនាគត មិនមាន
 ប្ត ។ អើ ។ ខន្ធ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានប្ត ។

ន ហោរី វត្តព្វ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ
 ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញា-
 ណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ អនាគតំ វិញ្ញាណំ នត្ថិតិ ។
 អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ នត្ថិតិ ។ ន ហោរី វត្តព្វ ។ បេ ។

[២០៦] ន វត្តព្វំ អតីតាបាគតា ខន្ធា ធាតុ
 អាយតនំ នត្ថិ ចេតេតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វត្ត
 កកវតា តយោមេ កិក្ខុវេ និវត្តិបថា អនិវចនបថា
 បញ្ញត្តិបថា ។ បេ ។ វិញ្ញាហិតិ អត្តោវ សុត្តន្តោតិ ។
 អាមត្តា ។ នេន ហិ ន វត្តព្វំ អតីតាបាគតា
 ខន្ធា ធាតុ អាយតនំ នត្ថិ ចេតេតិ ។

[២០៧] អតីតាបាគតា ខន្ធា ធាតុ អាយតនំ
 នត្ថិ ចេតេតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វត្ត កកវតា
 យំ តិញ្ញំ កិក្ខុវេ រូបំ អតីតាបាគតប្បច្ចុប្បន្នំ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ
 ជាអនាគត ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត ។ បេ ។ ខន្ធ
 ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ ជាអនាគត បិម
 មានឬ ។ អើ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២០៦] អ្នកមិនគួរពោលថា ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ទាំង
 នេះ ជាអតីត អនាគត មិនមានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ព្យ យ៉ាងនេះ ជា
 គន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយគ្នា ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់ហៅ ជាគន្លង
 នៃបញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនគិតជៀសហើយ
 ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 មិនគួរពោលថា ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ទាំងនេះ ជាអតីត អនាគត
 មិនមាន ដូច្នោះឡើយ ។

[២០៧] ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ទាំងនេះ ជាអតីត អនាគត
 មិនមានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបណាមួយ ជាអតីត អនាគត នឹងបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។

ឯកប្បមត្តិកថា

អយំ វុត្តតិ រូបក្ខន្ធា យា កាចិ វេទនា ។ បេ ។
 យា កាចិ សញ្ញា ។ បេ ។ យេ កោចិ សង្ខា-
 រា ។ បេ ។ យំ កិញ្ចំ វិញ្ញាណំ អតីតាជានត-
 ប្បុត្តប្បដ្ឋិ ។ បេ ។ អយំ វុត្តតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ
 អន្តរេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន
 វុត្តតំ អតីតាជានតា ខុទ្ទា ជានុ អាយតនំ នត្ថិ
 បេតេតិ

អតីតំ ខុទ្ទាតិកថា ។

ឯកប្បមត្តិកថា

[៤០៨] អតីតំ អត្តតិ ។ ឯកច្ចំ អត្តិ ឯកច្ចំ
 នត្ថិ ។ ឯកច្ចំ និរុទ្ធិ ឯកច្ចំ ន និរុទ្ធិ ឯកច្ចំ
 វិភតិ ឯកច្ចំ អវិភតិ ឯកច្ចំ អត្តត្ថំ ឯកច្ចំ ន
 អត្តត្ថំ ឯកច្ចំ អព្ពត្តត្ថំ ឯកច្ចំ ន អព្ពត្តត្ថំ ។
 ន ហេវិ វុត្តត្វេ ។ បេ ។

[៤០៩] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្តិ ឯកច្ចំ នត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា ឯកច្ចេ
 អត្តិ ឯកច្ចេ នត្តតិ ។ ន ហេវិ វុត្តត្វេ ។ បេ ។

ឯកប្បមត្តិកថា

នេះហៅថា រូបក្ខន្ធ វេទនាណាមួយ ។ បេ ។ សញ្ញាណាមួយ ។ បេ ។
 សង្ខារទាំងឡាយណាមួយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណាណាមួយ ជាអតីត វេទនាត
 និងបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ នេះហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុង
 ព្រះសូត្រ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ខន្ធ
 ជានុ អាយតនៈ ទាំងនេះ ជាអតីត អនាគត មិនមាន ដូច្នោះឡើយ ។
 ចប់ អតីត ខុទ្ទាតិកថា ។

ឯកប្បមត្តិកថា

[៤០៨] អតីត មានប្ត ។ មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ។ អតីត
 លេកខ្លះ មិនលេកខ្លះ ទៅប្រាសខ្លះ មិនទៅប្រាសខ្លះ វិនាសខ្លះ
 មិនវិនាសខ្លះ សូន្យខ្លះ មិនសូន្យខ្លះ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៤០៩] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ។ អើ ។ ធម៌ទាំង
 ឡាយ មានវិបាកមិនទាន់បាន ជាអតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧០] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្តំ ឯកច្ចំ ទត្តតំ ។

អាមត្តា ។ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា ឯកច្ចេ អត្តំ ឯកច្ចេ ទត្តតំ ។ ទ ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧១] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្តំ ឯកច្ចំ ទត្តតំ ។

អាមត្តា ។ អតីតា អវិចារកា ធម្មា ឯកច្ចេ អត្តំ ឯកច្ចេ ទត្តតំ ។ ទ ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧២] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្តំ ឯកច្ចំ ទត្តតំ ។

អាមត្តា ។ កី អត្តំ កី ទត្តតំ ។ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ អត្តំ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ ទត្តតំ ។

[២៧៣] អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ

អត្តតំ ។ អាមត្តា ។ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ អត្តតំ ។ ទ ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧៤] អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ

អត្តតំ ។ អាមត្តា ។ អតីតា អវិចារកា ធម្មា តេ អត្តតំ ។ ទ ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៧០] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំង

ឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អ្នកមិន គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧១] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំង

ឡាយ មិនមានវិបាក ជាអតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អ្នកមិន គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧២] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ អ្វីមាន អ្វីមិន

មាន ។ ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត ធម៌ទាំង នោះ កែងមាន ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម៌ទាំង នោះ កែងមិនមាន ។

[២៧៣] ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត

ធម៌ទាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៤] ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត

ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មិនមានវិបាក ជា អតីត ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៥] អតីតា វិបក្កវិបាកា ធម្មា តេ
 ធម្មតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតា អវិបក្កវិបាកា
 ធម្មា តេ ធម្មតិ ។ ធម្ម ហោរិ វត្ថុ(១) ។ បេ ។
 អតីតា វិបក្កវិបាកា ធម្មា តេ ធម្មតិ ។ អាមត្តា ។
 អតីតា អវិបាកា ធម្មា តេ ធម្មតិ ។ ធម្ម ហោរិ
 វត្ថុ(១) ។ បេ ។

[៤០៦] អតីតា អវិបក្កវិបាកា ធម្មា តេ
 អតីតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្ម អតីតា អវិបក្កវិបាកា
 ធម្មា ធម្មតិ ។ អាមត្តា ។ ហោរិ អតីតា អវិ-
 បក្កវិបាកា ធម្មា ធម្មតិ ធម្ម វត រេ វត្ថុ(១) អតី-
 តា អវិបក្កវិបាកា ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។

[៤០៧] អតីតា អវិបក្កវិបាកា ធម្មា ធម្មតិ
 តេ អតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតា វិបក្កវិបាកា
 ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។ ធម្ម ហោរិ វត្ថុ(១) ។ បេ ។
 អតីតា អវិបក្កវិបាកា ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។
 អាមត្តា ។ អតីតា អវិបាកា ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។

[៤០៥] ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម្មតាំង
 នោះ មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកចាស់
 ចាស់ ជាអតីត ធម្មតាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម្មតាំង
 នោះ មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ មិនមានវិបាក ជាអតីត
 ធម្មតាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៦] ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត ធម្ម
 តាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ក្រែងធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់
 ចាស់ ជាអតីត លេតហើយឬ ។ អើ ។ បើធម្មតាំងឡាយ មាន
 វិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត លេតហើយ ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន អ្នកមិន
 គួរពោលថា ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត លេត
 ហើយ ធម្មតាំងនោះមាន ដូច្នេះឡើយ ។

[៤០៧] ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត
 លេតហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ មាន
 វិបាកចាស់ ជាអតីត លេតហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់
 ជាអតីត លេតហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ
 មិនមានវិបាក ជាអតីត លេតហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អ្នកមិន

ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតា វិបក្កវិចារ-
 កា ធម្មា ជិវុទ្ធា តេ ទត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា ជិវុទ្ធា តេ ទត្ថិតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតា វិបក្កវិចារកា
 ធម្មា ជិវុទ្ធា តេ ទត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា អវិ-
 ចារកា ធម្មា ជិវុទ្ធា តេ ទត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
 ។ បេ ។

[៤០៨] អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា ជិវុទ្ធា
 តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា វិបក្កវិចារកា
 ធម្មា ជិវុទ្ធា តេ ទត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា
 ឯកទេសំ វិបក្កវិចារកា ធម្មា ឯកទេសំ អវិបក្ក-
 វិចារកា ធម្មា ជិវុទ្ធា តេ ឯកច្ចេ អត្ថិ ឯកច្ចេ
 ទត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកចាស់
 ជាអតីត លេត់ហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម៌
 ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត លេត់ហើយ ធម៌ទាំង
 នោះ មិនមានឬ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ទាំង
 ឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត លេត់ហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិន
 មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មិនមានវិបាក ជាអតីត លេត់
 ហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៤១៨] ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត
 លេត់ហើយ ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ
 មានវិបាកចាស់ ជាអតីត លេត់ហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។
 អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ចំណែកមួយ ជាអតីត
 ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ចំណែកមួយ លេត់ហើយ ធម៌
 ទាំងនោះ មានឬ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២១៧] ឧ វត្តភ្នំ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា
 តេ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ ឧ ធុ អតីតា អវិបក្កវិ-
 ចារកា ធម្មា វិបច្ឆិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថ
 អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា វិបច្ឆិស្សន្តិ តេ ឧ វត
 វេ វត្តព្វេ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ អត្តតិ ។
 អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា វិបច្ឆិស្សន្តិ កត្វា
 តេ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ វិបច្ឆិស្សន្តិ កត្វា បច្ចុ-
 ប្បដ្ឋានិ ។ ឧ ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ វិបច្ឆិស្សន្តិ
 កត្វា បច្ចុប្បដ្ឋានិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បដ្ឋា ធម្មា
 ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ កត្វា តេ ឧត្តតិ ។ ឧ ហេវិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២០] អនាគតិ អត្តតិ ។ ឯកភ្នំ អត្តិ
 ឯកភ្នំ ឧត្តតិ ។ ឯកភ្នំ ជាតិ ឯកភ្នំ អជាតិ
 ឯកភ្នំ សញ្ញាតិ ឯកភ្នំ អសញ្ញាតិ ឯកភ្នំ ធិព្វតិ
 ឯកភ្នំ អធិព្វតិ ឯកភ្នំ ពានុភ្នំ ឯកភ្នំ អពានុ-
 ភ្នំ ។ ឧ ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២១៧] អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក
 មិនទាន់ចាស់ ជាអតីត ធម៌ទាំងនោះមាន ដូច្នោះឬ ។ អើ ។
 ក្រែងធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់ ជាអតីត នឹងឲ្យផល
 ក្នុងអនាគតឬ ។ អើ ។ បើធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់
 ជាអតីត នឹងឲ្យផល ក្នុងអនាគត ម្ចាស់អ្នកដឹងម្រើម ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត
 ធម៌ទាំងនោះមាន ដូច្នោះដែរ ។ ធម៌ទាំងឡាយនោះមាន ព្រោះរោងរោ
 ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់ ជាអតីត នឹងឲ្យផល ក្នុង
 អនាគត ដូច្នោះឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ព្រោះអារម្មណ៍
 នឹងឲ្យផល ក្នុងអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ព្រោះអារម្មណ៍ នឹងឲ្យផល ក្នុងអនាគតឬ ។
 អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនមាន ព្រោះអារម្មណ៍ ធម៌ទាំងឡាយ
 ជាបច្ចុប្បន្ន នឹងលេចឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២០] អនាគត មានឬ ។ មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ។ កើតខ្លះ
 មិនកើតខ្លះ ដុះដាលខ្លះ មិនដុះដាលខ្លះ លូតលាស់ខ្លះ មិនលូត
 លាស់ខ្លះ កើតប្រាជ្ញខ្លះ មិនកើតប្រាជ្ញខ្លះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៤៤០) អនាគតំ ឯកត្តំ អត្តំ ឯកត្តំ ទត្តតិ ។

អាមត្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា ឯកត្ត
អត្តំ ឯកត្តេ ទត្តតិ ។ ឈ ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។
អនាគតំ ឯកត្តំ ។ បេ ។ អនុប្បាទិណោ ធម្មា ។ បេ ។

(៤៤២) អនាគតំ ឯកត្តំ អត្តំ ឯកត្តំ ទត្តតិ ។

អាមត្តា ។ កី អត្តំ កី ទត្តតិ ។ អនាគតា
ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ អត្តំ អនាគតា អនុប្បាទិណោ
ធម្មា តេ ទត្តតិ ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា
តេ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ។
ធម្មា តេ អត្តតិ ។ ឈ ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។
អនាគតា អនុប្បាទិណោ ធម្មា តេ ទត្តតិ ។
អាមត្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ ទត្តតិ ។
ឈ ហេវី វត្តត្វេ ។ បេ ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា
តេ អត្តតិ ។ អាមត្តា ។ ឈ អនាគតា ឧប្បាទិ-
ណោ ធម្មា អនាគតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អនា-
គតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា អនាគតា ធម្មា វត ។
វត្តត្វេ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ អត្តតិ ។

(៤៤១) អនាគត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ ធម៌

ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគត មានខ្លះ ។ បេ ។
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆន្ននឹងកើត ។ បេ ។

(៤៤២) អនាគត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ អ្វីមាន អ្វី

មិនមាន ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ
មាន ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំង
នោះ មិនមាន ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត ធម៌
ទាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆន្ននឹងកើត ជា
អនាគត ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ
មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត
ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងឡាយនោះ
មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត
មិនកើតឬ ។ អើ ។ បើធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត
មិនកើតទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ
ដែលប្រឆន្ននឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះមាន ដូច្នោះទេ ។

[២២៣] អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា អជាតា
 តេ អភ្នំតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតា អនុប្បាទិណោ
 ធម្មា អជាតា តេ អភ្នំតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អនាគតា អនុប្បាទិណោ ធម្មា អជាតា
 តេ ធន្នំតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ
 ធម្មា អជាតា តេ ធន្នំតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។

[២២៤] ន វត្តត្វំ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា
 តេ អភ្នំតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគតា ឧប្បា-
 ទិណោ ធម្មា ឧប្បដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ
 អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា ឧប្បដ្ឋិស្សន្តិ តេន វត
 េវ វត្តត្វេ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ អភ្នំតិ ។

[២២៥] អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា ឧប្បដ្ឋិ-
 ស្សន្តិ កត្វា តេ អភ្នំតិ ។ អាមន្តា ។ ឧប្បដ្ឋិ-
 ស្សន្តិ កត្វា បច្ចុប្បន្នាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ឧប្បដ្ឋិស្សន្តិ កត្វា បច្ចុប្បន្នាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២៣] ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត មិន
 កើតទេ ធម៌ទាំងនោះ មានឫ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែល
 មិនប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត មិនកើតទេ ធម៌ទាំងនោះ មានឫ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុង
 នឹងកើត ជាអនាគត មិនកើតទេ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឫ ។ អើ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត មិនកើតទេ ធម៌ទាំង
 នោះ មិនមានឫ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៤] អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹង
 កើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ មាន ដូច្នេះឬ ។ អើ ។ ក្រែងធម៌
 ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត នឹងកើតឬ ។ អើ ។ បើ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត នឹងកើត ម្ចាស់អ្នកដ៏
 ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា ធម៌ទាំងឡាយដែលប្រុង
 នឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ មាន ដូច្នេះដែរ ។

[២២៥] ធម៌ទាំងនោះ មាន ព្រោះអាងថា ធម៌ទាំងឡាយ ដែល
 ប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត នឹងកើតឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន
 ព្រោះអាងថា នឹងកើតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ព្រោះអាងថា នឹងកើត មានឫ ។ អើ ។

បច្ចុប្បដ្ឋាន ធម្មា ធិរុដ្ឋិស្សន្តិភិ កត្វា តេ ធន្តិភិ ។
ន ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ឯកច្ចមន្តិភិកថា ។

សតិប្បដ្ឋានកថា

[២២២] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមត្តា ។
សព្វេ ធម្មា សតិ សតិទ្រិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ
សតិសម្ពោជ្ឈន្តិ ឯកាយនមត្តោ ខយតាមី តោន-
តាមី អបចយតាមី អនាសវា អសត្តោជនិយា អគន្ធនិ-
និយា អនោយនិយា អយោគនិយា អនិវេណិយា
អបរមដ្ឋា អនុចានានិយា អសន្តិលេសិកា សព្វេ
ធម្មា តុន្តានុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ
សីលានុស្សតិ ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណាចា-
នុស្សតិ មរណានុស្សតិ កាយតតាសតិ ឧបសមា-
នុស្សតិភិ ។ ន ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ធម៌ទាំងនោះ មិនមាន ព្រោះអាងថា ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន
នឹងលេក់បូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចម្លើយ ឯកច្ចមន្តិភិកថា ។

សតិប្បដ្ឋានកថា

[២២២] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។
ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិ សតិទ្រិយ សតិពលៈ សម្មាសតិ
សតិសម្ពោជ្ឈន្តិ ដែលជាផ្លូវជាទីទៅនៃបុគ្គលម្នាក់ ដល់នូវការសេសសល់
ដល់នូវការគ្រាស់ជីវិត ដល់នូវការមិនសន្សំកត្តានុវិជ្ជា មិនមានអាសវៈ
មិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ ជាធម៌ដែលគន្លង មិនគប្បីជាតក្រង
ដែលឧបយៈមិនគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដែលយោគៈមិនគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង មិន
ជាប្រយោជន៍ដល់វិវេណៈ ជាធម៌ដែលបរាមាសៈមិនស្តាប់អង្គុល មិន
ជាប្រយោជន៍ដល់ទុបាទាន មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ធម៌ទាំងអស់
ឈ្មោះថា តុន្តានុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ សីលានុស្សតិ
ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណានុស្សតិ មរណានុស្សតិ កាយ-
តតាសតិ ឧបសមានុស្សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៤២៧) សទ្ធិ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ចក្ខុយតនំ សតិប្បដ្ឋានតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្រៃ ។ បេ ។ ចក្ខុយតនំ សតិប្បដ្ឋានតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ចក្ខុយតនំ សតិ សតិ ត្រ័យំ សតិពលំ
 សម្មាសតិ សតិសម្មោជ្ឈន្តោ ឯកាយនមត្តោ មយ-
 តាមី តោនតាមី មបចយតាមី មណសិ មសញ្ញា-
 ជនិយំ ។ បេ ។ មសង្កលេសិកំ ចក្ខុយតនំ តុទ្ធានុ-
 ស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ សីលានុស្សតិ
 ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណាចានុស្សតិ មរ-
 ណានុស្សតិ កាយគតាសតិ ឧបសមាទុស្សតិ ។
 ន ហេរិ វត្តត្រៃ ។ បេ ។ សោតាយតនំ ។ បេ ។
 យាទាយតនំ ជីវ្ហយតនំ កាយាយតនំ ។ បេ ។
 រូទាយតនំ សទ្ធាយតនំ កម្មាយតនំ វសាយតនំ
 ដោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ ពតោ ខោសោ មោហោ
 មាណោ ជិដ្ឋិ វិចិកិញ្ចា ឌីនំ ឧទ្ធច្ឆិ អហិរិកំ ។ បេ ។
 អនោត្តប្បំ សតិប្បដ្ឋានតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្រៃ ។ បេ ។

(៤២៧) ធម្មិវាងវសំ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។
 ចក្ខុយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ចក្ខុយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។
 ចក្ខុយតនៈ ឈ្មោះថា សតិ សតិ ត្រ័យ សតិពលៈ សម្មាសតិ សតិ-
 សម្មោជ្ឈន្ត ដែលជាផ្លូវជាទី៧ ខែចុក្កលម្នាក់ ដល់ទូកាសេសទៅ
 ដល់ទូកាត្រាសដីនី ដល់ទូកាមិនសទ្ធិកព្វនឡើង មិនមានអាសវៈ
 មិនជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង
 ចក្ខុយតនៈ ឈ្មោះថា តុទ្ធានុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ
 សីលានុស្សតិ ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណាចានុស្សតិ មរណា-
 នុស្សតិ កាយគតាសតិ ឧបសមាទុស្សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ យានាយតនៈ
 ជីវ្ហយតនៈ កាយាយតនៈ ។ បេ ។ រូទាយតនៈ សទ្ធាយតនៈ កម្មា-
 យតនៈ វសាយតនៈ ដោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ ពតៈ ពោសៈ មោហៈ
 មាណៈ ជិដ្ឋិ វិចិកិញ្ចា ឌីនៈ ឧទ្ធច្ឆៈ អហិរិកៈ ។ បេ ។ អនោត្តប្បៈ
 ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អនោត្តប្បំ សតិប្បដ្ឋានំ ។ អាមត្តា ។ អនោត្តប្បំ
សតិ សតិទ្រ្ទិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ ។ បេ ។
កាយគតាសតិ ឧបសមាទុស្សតីតិ ។ ន ហេរិ
វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២២៨] សតិ សតិប្បដ្ឋានា សា ច សតីតិ ។
អាមត្តា ។ ចក្កាយតនំ សតិប្បដ្ឋានំ តត្ត
សតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សតិ សតិប្ប-
ដ្ឋានា សា ច សតីតិ ។ អាមត្តា ។ សោតាយ-
តនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ រូបាយតនំ ។ បេ ។
ដោដ្ឋញាយតនំ រាគោ ទោសោ មោហោ មាណា
។ បេ ។ អនោត្តប្បំ សតិប្បដ្ឋានំ តត្ត សតីតិ ។
ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២២៩] ចក្កាយតនំ សតិប្បដ្ឋានំ តត្ត ន
សតីតិ ។ អាមត្តា ។ សតិ សតិប្បដ្ឋានា សា ច
ន សតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សោតាយ-
តនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ រូបាយតនំ ។ បេ ។
ដោដ្ឋញាយតនំ រាគោ ទោសោ មោហោ ។ បេ ។

អនោត្តប្បំ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។ អនោត្តប្បំ ឈ្មោះ
ថា សតិ សតិទ្រ្ទិយ សតិពលៈ សម្មាសតិ ។ បេ ។ កាយគតាសតិ
ឧបសមាទុស្សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៨] សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ទាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ
ឈ្មោះថា សតិ ឬ ។ អើ ។ ចក្កាយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ទាំង
សតិប្បដ្ឋាននោះ ឈ្មោះថា សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ទាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ ឈ្មោះថា
សតិ ឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ រូបាយ-
តនៈ ។ បេ ។ ដោដ្ឋញាយតនៈ រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ។ បេ ។
អនោត្តប្បំ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ទាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ ឈ្មោះថា
សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៩] ចក្កាយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ទាំងសតិប្បដ្ឋាន
នោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេឬ ។ អើ ។ សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន
ទាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ រូបា-
យតនៈ ។ បេ ។ ដោដ្ឋញាយតនៈ រាគៈ ទោសៈ មោហៈ ។ បេ ។

អាណាគ្គប្បិ សតិប្បដ្ឋានំ ឥត្តា ន សតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ សតិ សតិប្បដ្ឋានា សា ច ន សតីតិ ។
ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២៣០] ន វត្តត្ថំ សទ្ធវេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋា-
នាតិ ។ អាមន្តា ។ នន្តិ សទ្ធវេ ធម្មេ អារត្ត
សតិ សន្តិដ្ឋតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ សទ្ធវេ
ធម្មេ អារត្ត សតិ សន្តិដ្ឋតិ តេន វត វេ វត្តោ
សទ្ធវេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។

[២៣១] សត្វំ ធម្មំ អារត្ត សតិ សន្តិដ្ឋតីតិ
សទ្ធវេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមន្តា ។ សត្វំ
ធម្មំ អារត្ត ជស្សោ សន្តិដ្ឋតីតិ សទ្ធវេ ធម្មា ជស្ស-
ប្បដ្ឋានាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២៣២] សត្វំ ធម្មំ អារត្ត សតិ សន្តិដ្ឋតីតិ
សទ្ធវេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមន្តា ។ សត្វំ
ធម្មំ អារត្ត វេទនា សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ សញ្ញា សន្តិ-
ដ្ឋតិ ។ បេ ។ ចេតនា សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ ចិត្តំ សន្តិ-
ដ្ឋតីតិ សទ្ធវេ ធម្មា ចិត្តប្បដ្ឋានាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ
។ បេ ។

អាណាគ្គប្បិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ មិនឈ្មោះថា
សតិ ទេឬ ។ អើ ។ សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាន
នោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិ-
ប្បដ្ឋានទេឬ ។ អើ ។ ក្រែងសតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាព្វឲ្យធម៌
ទាំងអស់ឬ ។ អើ ។ ចើសតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាព្វឲ្យធម៌ទាំងអស់
ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា ធម៌ទាំងអស់
ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ដូច្នោះដែរ ។

[២៣១] សតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាព្វឲ្យធម៌ទាំងអស់ ព្រោះ
ហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានឬ ។ អើ ។ ផស្សៈ
កាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាព្វឲ្យធម៌ទាំងអស់ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ទាំង
អស់ ឈ្មោះថាជាទីកាំងនៅ នៃផស្សៈឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] សតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាព្វឲ្យធម៌ទាំងអស់ ព្រោះ
ហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានឬ ។ អើ ។ វេទនាកាំង
នៅទីនឹង ព្រោះប្រាព្វឲ្យធម៌ទាំងអស់ ។ បេ ។ សញ្ញាកាំងនៅទីនឹង ។ បេ ។
ចេតនាកាំងនៅទីនឹង ។ បេ ។ ចិត្តកាំងនៅទីនឹង ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់
ឈ្មោះថាជាទីកាំងនៃចិត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៣] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ សព្វេ សត្តា ឧបដ្ឋិតស្សតិលោ សតិយា
 សមន្តាគតា សតិយា សមោហិតា សៈត្វសំ សត្តានំ
 សតិ បច្ចុបដ្ឋិតាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៣៤] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ នន្ទ វុត្តំ ភកវតា អមតន្តេ ភិក្ខុវេ ន
 បរិក្កញ្ញន្តិ យេ កាយគតាសតិ^(១) ន បរិក្កញ្ញន្តិ អម-
 តន្តេ ភិក្ខុវេ បរិក្កញ្ញន្តិ យេ កាយគតាសតិ បរិ-
 ក្កញ្ញន្តិតិ អន្តវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេ
 សត្តា កាយគតាសតិ បរិក្កញ្ញន្តិ បដិលត្តន្តិ អា-
 សេវន្តិ ភាវេន្តិ តហុលីកេវេន្តិតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។

[២៣៥] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ នន្ទ វុត្តំ ភកវតា ឯកាយលោ អយំ
 ភិក្ខុវេ មន្តា សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ
 សមតិក្កមាយ ធុក្ខុខោមនស្សានំ អត្តង្គមាយ ញ្ញា-
 យស្ស អធិកមាយ ធិញ្ញានស្ស សច្ចិកិរិយាយ យទិទិ

។ ឧ. ម. ពាយភនំ សតិ ។

[២៣៣] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ត ។ អើ ។
 សត្វទាំងអស់ មានសតិទាំងអំ ប្រកបដោយសតិ ខ្ជាប់ខ្ជួនដោយសតិ
 សតិរបស់សត្វទាំងអស់ ឈ្មោះថា ទាំងអំប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាលយ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[២៣៤] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ត ។ អើ ។
 វ្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ណា មិនបរិភោគកាយគតាសតិ ពួកសត្វនោះ ឈ្មោះថាមិនបរិភោគ
 អមតៈ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វណា បរិភោគកាយគតាសតិ ពួក
 សត្វនោះ ឈ្មោះថាបរិភោគអមតៈ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ត ។
 អើ ។ សត្វទាំងអស់ បរិភោគ បានចំពោះ សេនាគប់ អបរិ ធ្វើឱ្យ
 ច្រើន ឡូតាយគតាសតិប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៥] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ត ។ អើ ។
 វ្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្លូវនេះឯង
 សម្រាប់ជាទីពៅនៃបុគ្គលម្នាក់ ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិដោយវិសេស នៃ
 សត្វទាំងឡាយ ដើម្បីកន្លង ឡូវសេចក្តីសោក និងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល
 ដើម្បីលេត់ ឡូវខ្ពុក និងពេមមស្សៈ ដើម្បីបាន ឡូវអរិយមគ្គ ប្រកប
 ដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ឡូវព្រះឱញ្ញាន ផ្លូវនេះ

ចន្ទាភោ សតិប្បដ្ឋានាតិ អន្ទេវ សុត្តន្តោតិ ។ អា-
មត្តា ។ សត្វេ ធម្មា ឯកាយនមត្តោតិ ។ ន
ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៤៣៦] សត្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អា-
មត្តា ។ នន្ទ វត្តិ ភកវតា រញ្ញោ ភិក្ខុវេ ចក្ក-
វត្តិស្ស ចាតុភារំ សត្តន្ធិ រតនាជំ ចាតុភារំ ហោតិ ។
កតមេសំ សត្តន្ធិ ។ ចក្កវតនស្ស ចាតុភារំ
ហោតិ ហត្ថវតនស្ស ចាតុភារំ ហោតិ អស្សវត-
នស្ស ចាតុភារំ ហោតិ មណិវតនស្ស ចាតុភា-
រំ ហោតិ ឥត្តវតនស្ស ចាតុភារំ ហោតិ កហ-
បតិវតនស្ស ចាតុភារំ ហោតិ បរិណាយកវតនស្ស
ចាតុភារំ ហោតិ រញ្ញោ ភិក្ខុវេ ចក្កវត្តិស្ស
ចាតុភារំ ឥមេសំ សត្តន្ធិ រតនាជំ ចាតុភារំ
ហោតិ តថាគតស្ស ភិក្ខុវេ ចាតុភារំ អរហ-
តោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សត្តន្ធិ ពោជ្ឈង្គវតនាជំ
ចាតុភារំ ហោតិ ។ កតមេសំ សត្តន្ធិ ។

តិសតិប្បដ្ឋាន ៤ ពាក្យដូច្នោះ មានក្នុងព្រះសូត្របូ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងអស់
ឈ្មោះថា ផ្លូវជាទី៧នៃបុគ្គលម្នាក់បូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។

[៤៣៦] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន បូ ។ អើ ។
ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គ្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើត
ប្រាកដ នៃភេទៈ ៧ ប្រការ ព្រោះការកើតប្រាកដ នៃស្តេចចក្រ-
ពត្តិ ។ ភេទៈ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ការកើតប្រាកដនៃចក្កភេទៈ ១
ការកើតប្រាកដនៃហត្ថភេទៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃអស្សវតនៈ ១ ការ
កើតប្រាកដនៃមណិវតនៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃឥត្តភេទៈ ១ ការកើត
ប្រាកដនៃនហបតិភេទៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃបរិណាយកភេទៈ ១ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃភេទៈ ៧ ប្រការនេះឯង ព្រោះ
ការកើតប្រាកដនៃព្រះរាជាចក្រពត្តិ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រា-
កដនៃពោជ្ឈង្គភេទៈ ៧ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត អរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ការកើតប្រាកដនៃពោជ្ឈង្គ ៧ តើដូចម្តេច ។

សតិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ចាតុការោ ហោតិ ធម្មវិចយ-
 សម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ចាតុការោ ហោតិ វិរិយសម្មា-
 ជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ចាតុការោ ហោតិ បីតិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គ-
 និស្ស ចាតុការោ ហោតិ បស្សនិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស
 ចាតុការោ ហោតិ សមាធិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ចាតុ-
 ការោ ហោតិ ឧបេក្ខាសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ចាតុការោ
 ហោតិ តថាគតស្ស ភិក្ខុវេ ចាតុការោ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេសំ សត្តន្ធិ ពោជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស
 ចាតុការោ ហោតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។
 តថាគតស្ស ចាតុការោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
 សព្វេ ធម្មា សតិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ហោតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។
 អាមត្តា ។ សព្វេ ធម្មា សម្មប្បដ្ឋានា ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រិណា ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា ។ បេ ។ តាលា ។ បេ ។
 ពោជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សតិប្បដ្ឋានកថា ។

ការកើតប្រាកដនៃសតិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ការកើតប្រាកដនៃធម្មវិចយ-
 សម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ការកើតប្រាកដនៃវិរិយសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ការ
 កើតប្រាកដនៃបីតិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ការកើតប្រាកដនៃបស្សនិសម្មា-
 ជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ការកើតប្រាកដនៃសមាធិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ការកើត
 ប្រាកដនៃឧបេក្ខាសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដ
 នៃពោជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ៧ នេះ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត អរហត
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ពាក្យដ្ឋេច្ចៈ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងអស់
 ឈ្មោះថា សតិសម្មាជ្ឈង្គវគ្គនិស្ស ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត
 អរហតសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌
 ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ប ។ អើ ។ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា
 សម្មប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិបា ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ តាលា
 ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គវគ្គ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

បដិ សតិប្បដ្ឋានកថា ។

[២៣៧] អត្ថតំ អត្ថតំ ។ ហោរីត្ថំ ហោរី ធម្មតំ ។
 សេវត្ថំ សេវ ធម្មតំ ។ ធម្ម ហោរី វត្តព្វេ ។ បេ ។
 សេវត្ថំ សេវ ធម្មតំ ។ អាមត្តា ។ អត្តដ្ឋោ ធម្ម-
 ដ្ឋោ ធម្មដ្ឋោ អត្តដ្ឋោ អត្តិការោ ធម្មិការោ ធម្មិការ-
 ោ អត្តិការោ អត្ថតំ វា ធម្មតំ វា ធម្មតំ វា
 អត្ថតំ វា ឃសេ សេ ឃករដ្ឋ សមេ សមភានេ
 តជ្ជាតេតិ ។ ធម្ម ហោរី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣៨] អនាគតំ អត្ថតំ ។ ហោរីត្ថំ ហោរី
 ធម្មតំ ។ សេវត្ថំ សេវ ធម្មតំ ។ ធម្ម ហោរី វត្តព្វេ
 ។ បេ ។ សេវត្ថំ សេវ ធម្មតំ ។ អាមត្តា ។
 អត្តដ្ឋោ ធម្មដ្ឋោ ធម្មដ្ឋោ អត្តដ្ឋោ អត្តិការោ ធម្មិការោ
 ធម្មិការោ អត្តិការោ អត្ថតំ វា ធម្មតំ វា ធម្មតំ វា
 អត្ថតំ វា ឃសេ សេ ឃករដ្ឋ សមេ សមភានេ
 តជ្ជាតេតិ ។ ធម្ម ហោរី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣៧] អត្ថតំ មានប្តូ ។ អត្ថតំ មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ ។ អត្ថតនោះមាន អត្ថតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្តូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អត្ថតនោះមាន អត្ថតនោះឯង
 ឈ្មោះថា មិនមានប្តូ ។ អើ ។ អត្ថតំ មាន ឈ្មោះអត្ថតំ មិនមាន
 អត្ថតំមិនមាន ឈ្មោះអត្ថតំ មាន ភាពមាន ឈ្មោះថា ភាពមិនមាន
 ភាពមិនមាន ឈ្មោះថា ភាពមាន ពាក្យថា មានក្តី ថា មិនមានក្តី ឬថា
 មិនមានក្តី ថា មានក្តី សភាវៈទាំងនេះ មានអត្ថតែមួយស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៨] អនាគត មានប្តូ ។ អនាគត មានយ៉ាងនេះ មិន
 មានយ៉ាងនេះ ។ អនាគតនោះមាន អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិន
 មានប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគតនោះមាន
 អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្តូ ។ អើ ។ អត្ថតំ មាន ឈ្មោះ
 អត្ថតំ មិនមាន អត្ថតំ មិនមាន ឈ្មោះអត្ថតំ មាន ភាពមាន ឈ្មោះ
 ថា ភាពមិនមាន ភាពមិនមាន ឈ្មោះថា ភាពមាន ពាក្យថា មានក្តី
 ថា មិនមានក្តី ឬថា មិនមានក្តី ថា មានក្តី សភាវៈទាំងនេះ មានអត្ថ
 តែមួយ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នា ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៣៧) បច្ចុប្បន្នំ អត្ថិតំ ។ ហោវត្ថំ ហោវ ធម្មតិ ។

សេវត្ថំ សេវ ធម្មតិ ។ ធម្ម ហោវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

សេវត្ថំ សេវ ធម្មតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថុដ្ឋា ធម្ម-

ដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ សមភាគេ តដ្ឋាតេតិ ។ ធម្ម

ហោវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(២២០) អត្ថិតំ ហោវត្ថំ ហោវ ធម្មតិ ។ អាមន្តា ។

កត្តត្ថំ កត្តត្ថំ ធម្មតិ ។ អត្ថិតំ អត្ថិតត្ថំ ហោវត្ថំ អត្ថិតំ

អនាគតត្ថំ ហោវ ធម្មតិ អត្ថិតំ បច្ចុប្បន្នត្ថំ ហោវ

ធម្មតិ ។ សេវត្ថំ សេវ ធម្មតិ ។ ធម្ម ហោវំ វត្ថុព្វេ

។ បេ ។ សេវត្ថំ សេវ ធម្មតិ ។ អាមន្តា ។

អត្ថុដ្ឋា ធម្មដ្ឋា ធម្មដ្ឋា អត្ថុដ្ឋា អត្ថុភារោ ធម្ម-

ភារោ ធម្មភារោ អត្ថុភារោ អត្ថុតិ វា ធម្មតិ វា

ធម្មតិ វា អត្ថុតិ វា ឯសេ សេ ឯកេដ្ឋេ សមេ

សមភាគេ តដ្ឋាតេតិ ។ ធម្ម ហោវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(២៣៧) បច្ចុប្បន្នំ មានធម្ម ។ បច្ចុប្បន្នំ មានយ៉ាងនេះ មិនមាន

យ៉ាងនេះ ។ បច្ចុប្បន្ននោះ មាន បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិន

មានធម្ម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ននោះ មាន

បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានធម្ម ។ អើ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះ

អត្ថុថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើត

ជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២០) អត្ថិត មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះធម្ម ។ អើ ។

អត្ថិត មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ អត្ថិត មានយ៉ាងនេះ គឺអត្ថិត

នៅជាអត្ថិត អត្ថិត មិនមាន យ៉ាងនេះ គឺអត្ថិត ជាអនាគត អត្ថិត មិន

មាន យ៉ាងនេះ គឺអត្ថិត ជាបច្ចុប្បន្ន ។ អត្ថិតនោះ មាន អត្ថិតនោះឯង

ឈ្មោះថា មិនមានធម្ម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថិតនោះ មាន អត្ថិតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានធម្ម ។ អើ ។ អត្ថុ

ថា មាន ឈ្មោះអត្ថុថា មិនមាន អត្ថុថា មិនមាន ឈ្មោះអត្ថុថា មាន

ភាពមាន ឈ្មោះថា ភាពមិនមាន ភាពមិនមាន ឈ្មោះថា ភាពមាន

ពាក្យថា មានក្តី ថា មិនមានក្តី ឬថា មិនមានក្តី ថា មានក្តី សភាវៈ

ទាំងនេះ មានអត្ថិតមួយ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើត

ជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៤] អនាគតំ ហោវត្ថុំ ហោវ ធន្តតិ ។ អាមត្តា ។ កំណត្តិ កំណត្តិ ធន្តតិ ។ អនាគតំ អនាគតំ ត្តិ ហោវត្ថុំ អនាគតំ អតីតត្តិ ហោវ ធន្តិ អនាគតំ បច្ចុប្បន្នតិ ហោវ ធន្តតិ ។ សេវត្ថុំ សេវ ធន្តតិ ។ ធន ហោវ វត្តត្រេ ។ បេ ។ សេវត្ថុំ សេវ ធន្តតិ ។ អាមត្តា ។ អត្តដ្ឋោ ធន្តដ្ឋោ ធន្តដ្ឋោ អត្តដ្ឋោ ។ បេ ។ សមេ សមគារេ តដ្ឋារេតិ ។ ធន ហោវ វត្តត្រេ ។ បេ ។

[២២៥] បច្ចុប្បន្នំ ហោវត្ថុំ ហោវ ធន្តតិ ។ អាមត្តា ។ កំណត្តិ កំណត្តិ ធន្តតិ ។ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នតិ ហោវត្ថុំ បច្ចុប្បន្នំ អតីតត្តិ ហោវ ធន្តិ បច្ចុប្បន្នំ អនាគតត្តិ ហោវ ធន្តតិ ។ សេវត្ថុំ សេវ ធន្តតិ ។ ធន ហោវ វត្តត្រេ ។ បេ ។ សេវត្ថុំ សេវ ធន្តតិ ។ អាមត្តា ។ អត្តដ្ឋោ ធន្តដ្ឋោ ។ បេ ។ សមេ សមគារេ តដ្ឋារេតិ ។ ធន ហោវ វត្តត្រេ ។ បេ ។

[២២៦] អនាគត មាន យ៉ាងនេះ មិនមាន យ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ អនាគត មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ អនាគត មាន យ៉ាងនេះ គឺអនាគត ទៅជាអនាគត អនាគត មិនមានយ៉ាងនេះ គឺ អនាគត ជាអតីត អនាគត មិនមានយ៉ាងនេះ គឺអនាគត ជាបច្ចុប្បន្ន ។ អនាគតនោះមាន អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិន គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគតនោះមាន អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះអត្តថា មិនមាន អត្តថា មិនមាន ឈ្មោះអត្តថា មាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ បច្ចុប្បន្ន មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ទៅជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ជា អតីត បច្ចុប្បន្ន មិនមានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ជាអនាគត ។ បច្ចុប្បន្ន នោះមាន បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ននោះមាន បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះអត្តថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៣] ឧ វត្តត្រី អតីតិ ហេវត្តិ ហេវ ធន្តិ
 អនាគតិ ហេវត្តិ ហេវ ធន្តិ បច្ចុប្បន្និ ហេវត្តិ ហេវ
 ធន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ អនាគតន្តិ ហេវត្តិ
 អតីតិ បច្ចុប្បន្នន្តិ ហេវត្តិ អនាគតិ អតីតន្តិ ហេ-
 វត្តិ អនាគតិ បច្ចុប្បន្នន្តិ ហេវត្តិ បច្ចុប្បន្នន្តិ អតីតន្តិ
 ហេវត្តិ បច្ចុប្បន្នន្តិ អនាគតន្តិ ហេវត្តិតិ ។ ឧ ហេវិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ តេជ ហិ អតីតិ ហេវត្តិ ហេវ
 ធន្តិ អនាគតិ ហេវត្តិ ហេវ ធន្តិ បច្ចុប្បន្និ ហេវត្តិ
 ហេវ ធន្តិតិ ។

[៤៤៤] រូបំ អត្តិតិ ។ ហេវត្តិ ហេវ ធន្តិតិ ។
 សេវត្តិ សេវ ធន្តិតិ ។ ឧ ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 សេវត្តិ សេវ ធន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ អត្តិដ្ឋា
 ធន្តិដ្ឋា ធន្តិដ្ឋា អត្តិដ្ឋា អត្តិភារោ ធន្តិភារោ
 ធន្តិភារោ អត្តិភារោ អត្តិតិ វា ធន្តិតិ វា ធន្តិតិ
 វា អត្តិតិ វា ឯសេ សេ ឯតេជេ សមេ សម-
 ភាតេ តត្តិ ។ ឧ ហេវិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៣] អ្នកមិនគួរពោលថា អតីត មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ អនាគត មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ បច្ចុប្បន្ន មាន
 យ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ អតីត មានយ៉ាងនេះ គឺអតីត
 ជាអនាគត អតីត មានយ៉ាងនេះ គឺអតីត ជាបច្ចុប្បន្ន អនាគត មានយ៉ាង
 នេះ គឺអនាគត ជាអតីត អនាគត មានយ៉ាងនេះ គឺអនាគត ជាបច្ចុប្បន្ន
 បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ជាអតីត បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ គឺ
 បច្ចុប្បន្ន ជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បើ
 ដូច្នោះ អតីត មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ អនាគត មានយ៉ាងនេះ
 មិនមានយ៉ាងនេះ បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ ។

[៤៤៤] រូប មានឬ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ ។
 រូបនោះ មាន រូបនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបនោះ មាន រូបនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។
 អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះអត្តថា មិនមាន អត្តថា មិនមាន ឈ្មោះ
 អត្តថា មាន ភាពមាន ឈ្មោះថា ភាពមិនមាន ភាពមិនមាន ឈ្មោះ
 ថា ភាពមាន ពាក្យថា មានក្តី ថា មិនមានក្តី ឬថា មិនមានក្តី ថា
 មានក្តី សភាវៈទាំងនេះ មានអត្តតែមួយ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា
 មានកំណើតជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណំ អត្តតិ ។ ហេតុត្តិ ហេតុ ទត្តតិ ។ សេវត្តិ
 សេវ ទត្តតិ ។ ទ ហេតុវត្តត្រេ ។ បេ ។ សេវត្តិ សេវ
 ទត្តតិ ។ អាមត្តា ។ អត្តដ្ឋា ទត្តដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ
 សមភាគ តត្តាតតិ ។ ទ ហេតុវត្តត្រេ ។ បេ ។
 រូបំ ហេតុត្តិ ហេតុ ទត្តតិ ។ អាមត្តា ។ កិណ្ឌត្តិ
 កិណ្ឌ ទត្តតិ ។ រូបំ រូបនិ ហេតុត្តិ រូបំ វេទនាតិ
 ហេតុ ទត្តតិ ។ បេ ។ រូបំ សញ្ញាតិ ហេតុ ទត្តតិ
 ។ បេ ។ រូបំ សង្ខារតិ ហេតុ ទត្តតិ ។ បេ ។ រូបំ
 វិញ្ញាណនិ ហេតុ ទត្តតិ ។ សេវត្តិ សេវ ទត្តតិ ។
 ទ ហេតុវត្តត្រេ ។ បេ ។ សេវត្តិ សេវ ទត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អត្តដ្ឋា ទត្តដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ
 សមភាគ តត្តាតតិ ។ ទ ហេតុវត្តត្រេ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។

វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណ មានប្ត ។ វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ ។
 វិញ្ញាណនោះមាន វិញ្ញាណនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណនោះមាន វិញ្ញាណនោះឯង
 ឈ្មោះថា មិនមានប្ត ។ អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះអត្តថា មិនមាន
 ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នា ។
 អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះប្ត ។ អើ ។ រូប មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។
 រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប នៅជារូប រូប មិនមានយ៉ាងនេះ គឺរូប
 ជាវេទនា ។ បេ ។ រូប មិនមានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសញ្ញា រូប
 មិនមានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសង្ខារ ។ បេ ។ រូប មិនមានយ៉ាងនេះ
 គឺរូប ជាវិញ្ញាណ ។ រូបនោះមាន រូបនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមាន
 ប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបនោះមាន រូប
 នោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្ត ។ អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះ
 អត្តថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មាន
 កំណើតជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។

វិញ្ញាណំ ហោវត្ថុ ហោវ នត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ កំណត្ត
 កំណត្ត នត្ថតិ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណន្តិ ហោវត្ថុ វិញ្ញា-
 ណំ រូបន្តិ ហោវ នត្ថតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ វេទនាតិ
 ហោវ នត្ថតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សញ្ញាតិ ហោវ នត្ថតិ
 ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សង្ខារតិ ហោវ នត្ថតិ ។ សេ-
 វត្ថុ សេវ នត្ថតិ ។ ន ហោវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 សេវត្ថុ សេវ នត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ មត្តដ្ឋា នត្ត-
 ដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ សមគារេ តត្ថាតេតិ ។ ន
 ហោវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៥] ន វត្ថុព្វំ រូបំ ហោវត្ថុ ហោវ នត្ថតិ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណំ ហោវត្ថុ ហោវ នត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ រូបំ
 វេទនាតិ ហោវត្ថុ ។ បេ ។ រូបំ សញ្ញាតិ ហោវត្ថុ
 ។ បេ ។ រូបំ សង្ខារតិ ហោវត្ថុ ។ បេ ។ រូបំ វិញ្ញា-
 ណន្តិ ហោវត្ថុ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណំ
 រូបន្តិ ហោវត្ថុ វិញ្ញាណំ វេទនាតិ ហោវត្ថុ ។ បេ ។

វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ មាន
 ដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ខៅដា-
 វិញ្ញាណ វិញ្ញាណ មិនមានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជារូប ។ បេ ។ វិញ្ញាណ
 មិនមានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាវេទនា ។ បេ ។ វិញ្ញាណ មិនមានយ៉ាង
 នេះ គឺវិញ្ញាណ ជាសញ្ញា ។ បេ ។ វិញ្ញាណ មិនមានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ
 ជាសង្ខារ ។ វិញ្ញាណនោះមាន វិញ្ញាណនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណនោះមាន
 វិញ្ញាណនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះ
 អត្តថា មិនមាន ។ បេ ។ សេត្តា មានចំណែកសេត្តា មានកំណើត
 ជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៥] អ្នកមិនគួរពោលថា រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារឯងឡាយ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ រូប មានយ៉ាង
 នេះ គឺរូប ជាវេទនា ។ បេ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសញ្ញា ។ បេ ។
 រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសង្ខារ ។ បេ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប
 ជាវិញ្ញាណ វេទនា មានយ៉ាងនេះ គឺវេទនា ជាសញ្ញា ជាសង្ខារ ជា
 វិញ្ញាណ ជារូប វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាវេទនា ។ បេ ។

វិញ្ញាណំ សង្ខារតិ ហេតុត្តិ ។ ន ហេតុ វត្ថុត្វេ
 ។ បេ ។ តេន ហិ រូបំ ហេតុត្តិ ហេតុ នត្តិ
 វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណំ ហេតុត្តិ ហេតុ
 នត្តិ ។

ហេតុផលថា ។

បរមោ មហាវគ្គ ។

តិស្ស ទុក្ខាដំ

ឧបលត្តោ បរិហានំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ ឧចិសោ បរិញ្ញា
 តាមរាគប្បហានំ សព្វត្តិ
 វាដោ អាយតនំ មត៌តា-
 នាគតេសុ តាតោ សព្វ ធម្មា
 សតិប្បដ្ឋានា ហេតុត្តិ ហេតុ នត្តិ ។

វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាសង្ខារ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បើដូច្នោះ រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណមាន យ៉ាងនេះ
 មិនមានយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ហេតុផលថា

ចប់ មហាវគ្គទី ១

ទុក្ខានកហិនៃមហាវគ្គទី ១

ពោលអំពីបុគ្គល ១ ការសាបសូន្យ ១ ការនៅដោយ
 ព្រហ្មចរិយៈ ១ ការលះតាមរាគ ដោយការកំណត់
 ដឹងដោយចំណែក ១ កុះចាំដំអស់មាន ១ អាយតនៈ
 ជាចំណែកក្នុងអតីត អនាគត ១ ធម៌ចាំដំអស់ រល្មោះថា
 សតិប្បដ្ឋាន ១ សភាវៈ មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ ១ ។

ឃឹមឃ្លីដេក

កថាវិទ្យា បឋមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	មហាបណ្ណាសកៈ	អង្ក
	មហាវគ្គោ	
បុគ្គលកថា		១
បរិហានិកថា		១៣៧
ព្រហ្មចរិយកថា		១៨០
ធម្មសាកថា		១៩៧
ដហតិកថា		២០៨
សព្វមត្តិកថា		២១៨
អតីត ខន្ធាតិកថា		២៦៦
ឯកច្ចមត្តិកថា		២៧៥
សតិប្បដ្ឋានកថា		២៨២
ហៅត្តិកថា		២៨៧

ឃឹមឃ្លីដេក

កថាវិទ្យា បឋមភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	មហាបណ្ណាសកៈ	ទំព័រ
	មហាវគ្គោ	
បុគ្គលកថា		១
បរិហានិកថា		១៣៧
ព្រហ្មចរិយកថា		១៨០
ធម្មសាកថា		១៩៧
ដហតិកថា		២០៨
សព្វមត្តិកថា		២១៨
អតីត ខន្ធាតិកថា		២៦៦
ឯកច្ចមត្តិកថា		២៧៥
សតិប្បដ្ឋានកថា		២៨២
ហៅត្តិកថា		២៨៧

វិញ្ញាបនបត្រ

វិញ្ញាបនបត្រ	អវិញ្ញាបនបត្រ	អង្ក	រដ្ឋលេខាយ
បឋម	មឋម	៦	២
នរោត្តម	នរោត្តម	៧៥	៧
វគ្គបណ្ឌិត ០	វគ្គបណ្ឌិត ១	៨២	១២
ចក្ខុវិទ្យា	ចក្ខុវិទ្យា	២៥២	៣
ទស្សនាវិទ្យា ១	អនុប្បទានវិទ្យា	២៨០	១០

សម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
មិនដឹងបាន	ដឹងបាន	៦	១០
បុគ្គល	បុគ្គលណា	៣០	៣
គេដឹងបាន	គេមិនដឹងបាន	៧២	៤
គេដឹងបាន	គេមិនដឹងបាន	៥៣	២
"	"	៥៤	១១
មានក្នុងបុគ្គល ឬ	មានក្នុងបុគ្គល ឬ ១	៥៥	១០
ក្នុងនរក ១	ក្នុងនរក គេដឹងបាន ១	១០៥	១៣
មិនមានការសូត្រទៅប្រាកដ ១	មិនមានការសូត្រទៅប្រាកដ ១២២	១២២	១២
បើព្រះអរហន្ត	ព្រះអរហន្ត	១២១	១១
ជាសមយវិមុត្ត	ជាអសមយវិមុត្ត	១៦៧	១១
យ៉ាងនេះទេ ១ ២ ១	យ៉ាងនេះទេ ១ ២	"	១២
ជាសមយវិមុត្ត	ជាអសមយវិមុត្ត	១៧២	២
ដែលជាដុល្លារមានគតិ	ដែលជាដុល្លារមិនមានគតិ	១៧០	៧

សង្ខេបត្រាបំពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
មិនឱ្យដាក់ច្បាស់	មិនធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់	២១១	៨
អនាគតនោះឯង គឺ	អនាគតនោះឯង គឺ ចច្ចុប្បន្ននោះ		
ចច្ចុប្បន្ននោះឬ ។	គឺអតីតនោះឬ ។	២៣៤	១២
ដ៏គ្រោកគ្រោក	ដ៏គ្រោកគ្រោក	២៥០	៧
មានឬ	មានឬ ។	២៦៧	៦
ជាសញ្ញា រូប	ជាសញ្ញា ។ រូប ។ រូប ។ រូប ។ រូប	២៧៣	១១
